

Aanteekeningen over kerkelijke zaken en kerkvergaderingen te Utrecht in 1626 tot 1638 naar tijdsorde

<http://hdl.handle.net/1874/256093>

MONUMENTA

181.

QUÆDAM SEPULCRALIA, ET PUBLICA,
IN TEMPLIS, ALIISQUE LOCIS
INVENTA ET DESCRIPTA:

QUE,

in libris observationum, ac hæcenus
descriptorum monumentorum meis,
non habentur.

A.

B.

EMDANA

*Funda in agro templi ad sinistram latius
murus ecclesie in lapide mrisib litais per
habetur Epitaphium :*

VIRO OPT: PIENTISS: CLARISS:

MENSONI ALTINGIO .

QUI CHRO IN PASCENDA ECCLESIA
DIRMSTEINI HEYDELBERGÆ EMDÆ
PER ANNOS XLV FIDELITER SERVIIT ,
IMPRIMISQVE DE HAC ECCLESIA EMD :

CVI PER ANNOS XXXVII TRÆFVIT ,

DEQ: VICINIS IN AGRO HOC ,

AC DE ALIIS OPTIME MERITVS EST .

OMNIB: ANIMI DOTIB: PRAESTANTISSIMO .

IDEOQ: BONIS OMNIBVS AMATO

ET VENERABILI .

SAXVM HOC SUB QVO EXVVIE EIVS

RESVRRECTIONEM EXSPECTANTES QUIESCUNT .

MARITO DVLCISSIMO CONIVNX

MARIA EPISCOPIA

ET PARENTI CARISSIMO LIBERI

MOERENTES POSS.

VIXIT IN TERRIS ANNOS LXX. MENSES X .

DIES XXVI .

IN MATRIMONIO CVM EADEM CONIVGE MARIA

ANNOS XLI DIES XI .

ABIT IN COELOS ANNO ÆRÆ CHRISTIANÆ

M DC XII DIE VII OCTOB.

CVI EPITAPHIVM HOC AMICVS AMICO CONIVNCTISSIMO SCRIPSIT

DOLENS VBBO EMMIVS .

Ibidem in alio lapide

OSSA IETRI RECVBANT MEDMANNI CONDITA SAXO
 AGRIPPINATIS PATRICIQ3. VIRI .
 CONSUL IS'EMDANIS ET CONSILIARIVS AVLE
 VITE INCVLPATÆ IVSTVS ET EQVVS ERAT .
 DOCTRINA EXIMIVS NVLLI PIETATE SECVNDVS ,
 ORATOR CLARVS , RELIGIONIS EQVES .
 EXVLIS HIC PRÆSES DECVS ET PRVDENTIA, NOSTRÆ
 VTILIOR FRISIÆ QVAM SIBI CVRA FVIT .
 HÆC TANDEM EXTINCTO PERSOLVIT MÆSTA MARITO
 BVTTILIA HOC CARMEN EXEQVIALE DEDIT .

A^o 1607 den 9 Junij de E. xzentrijcke vnde
 doegeltame froulbe Anna Buttels wiland Borgem^{er}
 M^{er} ietri Medmanni huffraulbe vnd sal: borgemelt^{er}
 Henric Buttels dochter, eres olders 88 iaren.

In circuitu vel limbo saxi suorum

Anno 1584 den 18 Septemb^{er} sterff de ezentfeste erb.
 vnd hooftgeleerde M. Marcus Medmannus 52. G. P.
 vnd R. E. T. doobe ouer 30 iaren dat borgemelt^{er} ampt
 bedient geboren tot Collen a^o 1507 den 11 Nouemb^{er}.

In alio lapide caual. aduachte

IOANNI FOLKERSHELMER ARMIS TOGAQ: PRESTATI
 VIRO MOERENS VXOR. MARITO DILECT: III: LIBERAI
 PATRI SVO OPT: FLENTES POSVERE. VIXIT A^o
 83 MENSES 6. DIES 3. OBIT A^o 1565 14

FEBR.

insignia in medio lapidis
 sculpta, sequuntur.

A^o 1580 den 23 Martij is de eerbare, vnd deugentrijcke
frouwe Hilha Folkerheim in den heere verstoruen.

HAC AVVS, HAC AVIA ATQ; NEPOS SVB MOLE QUIESCIT.
NOMEN AVI REFERENS FLUXERAT VNDE GENVS.
in lapide bicino.

Ibidem in limbo sarcophagi

A^o 1573 den 16 febr: steft de eerbare manne Daniels vand
Bord, huysfrouwe van Jaques de Bloco Co: M^t exc^hsm²
to Hasling hier begrauen

Cum bis sex vni peperissem pignora patri
Abiit a clero me fera Parca iugo.
Terdenis quartus vite successerat annus
Qua fuor, hac vita est nunc mihi perpetua.

op 657

Op een anderz steyn bouck met de beelde
spei fidei. & Charitatis vercuert staen yor buijt
geleiden de navolgende wapenst. (S) K. S. S. S.

ROLTEMAN KONINCK LARGES RIDDER RENGERS HOLDINGA V WATER KAMINGA

in medio lapidis

huc cinda lacz een vrou na t. S. S. S. S. vintgeouden
met de navolgende beelde

Effigie fueram qua tali praedita quondam
Corporis exuius hoc tumulo posui
Dum Christi reditu mihi vita salusque paratur,
Interea hoc saxo molliter ossa cubent

NOBILITATE GENERIS PIETATE & MATRONAL: VIRTVTIB;
OMNIBVS ORNATISS: FEMINE PAVLINÆ D. HILDEBRADO
ROLTEMANNO CONSULE GRONINGESI PATRE ET STIRPE MA-
TERNA EX RENGERSIORVM FAMILIA A° CHRISTI M. D. XXVIII
DIE SEPTEMB: XII A TVERPERIO DIE XV ETAT: A° XXIX. M.
XI. D. XII. HEIC TIE DEFVNCTE CONIUGI CHARISS. & V LIBE-
RORVM MATRI, MONVMENT: HOC SIBI SVISO: HEREDIBVS
MARITVS EGIDIVS HOOFTMANNVS PATRICIVS ANTWERPIENSIS
F. C.

in lapidis ambitu sine limbo

A° M. D. XXVIII DEN XII SEPTEMBER IS IN DEN HEERE GODT
SALICH ONTSLAPEN DE BEDELE EER EN DEVGENTLYCKE
PAVLINA ROLTEMANS EHELICKE HVYSVROUWE DES EERET-
FESTĒ VND ACHTBARĒ GILLIS HOOFTMAN VAN ANTWERPEN.

Op den roepen platt in den sacch geset.

In tabula ad parietem suspensa

IUSTVS PERIT NEQ3 HOC QVISQVA CORDE REPONIT.

CARMEN EPITAPHIVM CLARISS'

THEOLOGIE DOCTORIS ALBERTI RITAI

HARDENBERGI.

OBIT ANNO 1574 18 MAII ALBERTVS HARDENBERGIVS
PASTOR ECCLE EMDENSIS

ALBERTI DOCTORIS HABES. HIC OSA VIATOR

HIC HARDENBERGI NOBILE FUNUS HABES

Inclutus antistes doctrina puluis & umbra est

Germanae gentis lux sine luce iacet.

Hunc iuuenem Sorbona Brabantica magna sonantem

Audijt infrendens & stupefacta stetit.

Scilicet vt filium censurus ab vniue Leonem

Sic animi specimen prima iuuenta dedit.

Deinde

Deinde vix explorare viros aggressus in albo
 Doctorum emiuit primaq; puncta tulit
 Hunc coluit Pius a Latino, Bucerus amavit.
 Et tua RAZAEVS cura PHELIPSE fuit
 Ipse pater VTHERVS cum tot dotibus auctum
 Suspiciens: En hic alter ego (inquit) erit.
 Quum: sacris operans HERMANNVS praesul auita
 Fundaret solidum religionis opus
 Ille huic imposita firmans praecordia dextra
 vade (ait) & Christo praeside magna gere
 Dura tibi restant certamina concipe Robur
 Multa tibi angusti plena doloris erunt.
 Fuit et oppositos tulit alta mente labores
 Immeritusque malis clarior emicuit
 Disruptisque hostis laqueos, Christique quietum
 Mandavit populis imposuitque iugum
 Mox hinc CAROLVS Comes invidiosissimus armis
 Induxit templis inelita BREMA fuis
 Illic CAUCASAE volucres (gens dira) cruentis
 Magnaeque rostris comminuere virum.
 Donec in exilium vrbis ingrata reliquit euntem
 Sepe professa patrem non habebat a patrem
 Excipit pulsum Comes & dum fata tulerunt
 Officij fouit proque parente fuit
 EMOA laborantes veri stabilissima nutrix
 Hospitium fracto & iusta serobemque dedit
 At tu olim laruis nimium confusa dolosis
 Hec mihi ne oesa quidem BREMA parentis habes
sancta

*Sancta tibi tamen in venis doctrina virgebit
 Quodque in te concepit nō morietur opus
 Alberti: quæ Deo interea presente fuerit
 Genæ portenta sonans: in ipsos honoris erit.*

ELATUS AMPLISSIMO FUNERE 1750 DIE ASCENSIONIS
 CHRISTI, QUAM SEMPER ACERRIMÉ PROPVGNAVERAT
 CLARÆ MEMORIÆ PATRONO SVO GRATI ANIMI AFFECTU
 FACIEBAT IOANNES MOLANVS

*Ad sinistrum chori latus in pariete lamina
 est aerea supra locum ex duobus gradibus
 elaboratum cum seqq: vasis et
 insignis.*

Sequitur a° salutis

xv° xlii. Septemb.

*Siste precor gradum: qui transis viator Alberti
 SAXONIÆ Ducis primi gubernatoris Farsæ, hic
 cæta quiescunt, cuius post Sicambros Farsiosq:
 triumphos principibus timori gentibusq: tremori
 fuit fuit: Abi nunc feliciter, atque quam
 miserum sit genus humanum tecum revolve.*

ibidem

CLARISS ET GRATISS MEMORIÆ
 IOHANNIS MOLLERI
 MEDICI PRESTANTISSIMI
 PATRE HENR. MOLLERO HAMBVRG:

THEOL.

THEOLOGO SUMMO GENITI
 VIRA RARA PIETATE, VIRTUTE, DOCTRINA,
 ET CVM HIS INSIGNI MODESTIA PREDITI
 IDEOQ: OIB. BONIS VALDE CARI
 POSTQVAM MEDICINAM IN HAC VRBE
 ALIQVOT PER ANNOS
 MAGNA CVM LAVDE FACITASSET
 EX AERVMNOSA HAC VITA
 IN VITAM MELIOREM
 A SUMMO DNO EVOCATI
 (CVIVS HEIC SITAE RELIQUIAE SVNT)
 HAEREDES ET AMICI TRISTES
 H. M. P.
 VIXIT IN TERRIS ANNOS XLIIII.
 MENSES XI DIES X.
 ABIIT ANNO AERE CHRISTIANAE
 M DC XII.
 DIE X DECEMBRIS.

*Ibidem voor het ghoogefare
 van den graue
 staen de navolgende ses wapens
 mette colouen aldus.*

*Ibidem in pavimento lapidis est caeruleus in
 quo viri simulacrum exsculptum et in
 limbo leguntur sequentia verba.*

*A^o 1545 des sonnendaechs nae ste Iouis sterff Johan
 a Clawe. A^o 21 was he ton heyligen graue
 met het volgende wapen.*

in alio lapide sequentia.

ANNO 1576 DEN 25 AUGVSTI
SIARFF de eedele vnd erentst
BOTTO VAN HOLDINGA.

in alio lapide.

1603 DEN V. NOVEMBRIS IS DIE EER
 NYS SENSINIUS GEBOREN TO MARIEN
 HEIM IM LANDE TO FRANCKE NAEDAT

HI ANN° 1602 TOM HEILIGEN GRAVE
 CHAETELICK IM GODT ONSLAFEN.
 NYS MERDIOE EN WEORIENTE MARTI

SENSENI recubat subiecta corpus in vena,
 Patria cui Gento Francica terra fuit
 Maluit hic exul natales linguere fines
 Quam solidam Christi deseruisse fidem.
 Mores post hominum multorum vidit et urbes
 Gallias & Latium Græcia nota fuit
 Tandem cum Solymis tumulum lustrasset Jesu
 Huc subita sediens morte peremptus obit.
 Et loca nunc Cali e specula qua cæcinitus ante
 viderat in terris æminus illa videt.

Ibidem in cœmitibus
 Lapid est rætalcus hæc inscriptione
 Huc recubant bina Mechtilda ex stemmate BOCKSTART.
 Vendicat hanc tumulam que sibi lite grauem

In alio Sarcophago.

Ibidem in alio

HENNINGLO FRISIO
 EMD: REIP: TORM: BELLIC: PRÆFECTO
 PR. FIDELISS.

VIRTUTE

VIRTUTE PIETATE RERVM VSV SEEC .

VIII CAL. MART. ANNO S. CO DCXI

HVMANIS PLACIDE

EXEMPTO

ABRAHAMVS HENNINGIVS F.

PAR. DESIDER. ATQ. O. M.

ALNEIAT XAFIN .

Marienburge in agro

Emmano

in hoc lapide caeruleo hoc continet

Epitaphium

BARTHOLDVS iacet hoc sub marmore Triada sepultus
STARCKENBURGIACA nobilitate satius

Hic patriam & patros pro Christo spreuit honores

Dum fugit Albani vim rabieque Ducis

Nunc pro terrestri patria noua patria coelum est

In quam nulla ferus iura Tyrannus habet.

in limbo lapidis

A^o 1573. 15 April stierf de eedelen vnd erentfesten
Bartholt Triada van Steickenburch tse cenremunde
Tinallinga hoffling.

LEOWARDIENSIA

In templo magno ante paucos annos ruinis oppresso
 Quis nihil restat prater turrim et murorum in circui-
 tu templi partem, amni tecto columnis alioque or-
 natu isto sublato, ita ut nuda templi ac cingite
 in superficies tantum supersit, spatiosa latid
 et lapideibus sarcophago magno numero occupa-
 ta. Ex quibus sequentia descripti epitaphia.

A^o 1568 DEN 17 AVGVSTI STERF DEN EDELEN ERVEN
 VESTEN ENDE GESTRENGEN HEER PETER VAN DEKAMA RID: ENDE

NOVENB. STERF DE ED. VROV CATARINA VAN LOO WIED. VAN DEKAMA	 <p>vir armatus ad pedes usque, her- ba longa.</p> <p>DEKAMA - ALBADA.</p>	<p>mulier longa veste nobilitate decorata.</p> <p>LOO - HEMISKERK</p>
	 <p>HOLNABA - TZIGRAMA.</p>	 <p>SWINTERS - DIEMEN</p>
	 <p>KRAMARA - TZIGERA.</p>	 <p>CRANESBRUG - VOORHANT</p>
	 <p>HOVVA - HERMANA</p>	 <p>AMERONGH - VERSIJN</p>

HIC DECUS ASTREE DICVMANA GLORIA GETIC
 PETRE IACES PATRIE LVX COLVMEN
 SIVE
 NIL QVOD EOVS, QVOD ERAS MAGNI PAR
 MAGNA SENATVS
 PROFVIT, AT VIRIVS ET BENEFACTA
 IVVANT

RAET K EN C. MATE^s IN VRIESTANT. A^o 1581 DEN 4

In lapide magno

OCCEdit ANTE DIEM MISERANDA MORTE IACOBVS
CONISIVS, PATRIE SPESQVE DECVSQVE SVÆ
PERDIDIT INCAYTO RILA EVM PALMARIA LAPSV.
QVOD TVTVM EST, SI NEC LYDERE FATA SINVT.
VRBS DOLET EXTINGCTVM CIVEM PLEBSQVE TRIBVVM;
EREPTVM; CONIVX FLET VIBVATA VIRVM.

In alio lapide

INT IAER ONS HEEREN XV° LXIII DEN XIII FEBRVARI

*Vir armatus barba
bifurcata et oblonga
tonsa coma, cum
galea ad pedes.*

*Mulier nobilis
natio habite
et longitudine.*

DIE EEEDELE IUFFROW DVETIEN VAN WINNAMA

STERT DEN EEDELEN EN ERENTFESTEN Dr RENCCK VAN BINNAMYA

OMNE SVO SIMILI GAVDET SIMILE ESTO.
NECESSE, VT
CORPVS AMET TERRAM, TERRAQVE
CORPVS AMET.

QUOD IEVE, QVOD NOSTRI PARS SVBTI
LISSIMA, REGNA
NATVRAE QVÆRIT NON ALIENA
SVÆ.

INT IAER ONS HEER M^o V^o LXVIII DEN XV APR. STERT

lapis caruleus

*via arm
lus vna fere
magnitudine*

OTTEN IS JUNII 1567 HIER BINNĒ LEVWARDE
GESTORVĒ EN DEN 17. DACH BEGRAVEN DĒ EDELĒ
ERENTFESTEN EN VOORSICHTIGĒ ENGELBERT VĀ ENSE KO
MAÏ RAET, DROIST THO KOEVARDEN EN DES LANTSCHARS
VAN DRENTE CHRÛCHSCOMMISSARIS.

in alio lapide.

Loo

Zwenders

Cranchbrug

Amerongen

VASCENDO
MORIMVR

Hemskerck

Diemen

voorhout

Beesyn

*vide fol.
precedenti.*

INT IAER ONS HEERE M.V. LXI DEN VI DICEMB. OVERLEET GERRIT VĀ
LOO IN SYN LEVĒ RAET EN RENTMĀ GĒRAL DES KEYS. CAR. DE V
OVER VRIESLANT. INT IAER O.H. M.D.LX DE XI FEBR. OVERLEET IVFFR.
MARGARETA VAN HEMSKERCK.

HESLINGA

A° 1548 DEN 6 SEPTEMB. STERF DEN ERENTFESTE LAN VAN DONIA ENDE A° 1544 DEN 9 MEI STERF IUFFER IETS HELSINGA SYN WYFF.

in eodem lapide sequentia

ANNO 1581 DEN 17 DECEMB. STERF DE EDEL EN ERENTFEST SIRCK DONIA VAN HARINCXMA, END LEGGEN SYN GEBEENTE ALHIER BEGRAVEN. A° 1562 DEN 9 NOVEMBER STERF IUFFER AVC VAN DONIA ENDE LEIT HIER BEGRAVEN.

ibidem

PETRVS marmorea tacet hac sub mole TYARA
parcere cui facti non voluere vicos
maluit in vita primato vivere censu
Quam fastum mundi diuitiasque sequi.
Corpus habet terra, mentē sibi sompsit Olympus
Quem dabit extremus sergere posse dies.

A° 1611 DEN 3 JUNIJ STERF DEN EERSAMEN PETRVS TYARA OVT INT 53 IAER, HIER BEGRAVEN.

In coemiterio magno huius templi

A^o 15. - stes Fantien
Hendricus dochter van
Poll nalaten wedue van
Lucas swiefen.
ibidem

Francke Gerritsma
ibide in lapide

POST PATRIÆ IMPENSOS QUADRAGINTA CIRCI-
TER ANNOS
KNYFIVS A CURIS HAC REQUIESCIT HVMO -
SPONTE SATVR VITÆ NEO N FORMIDINE MOR-
TIS
SED PATRIÆ OBTINUIT VIVERE POSSE BONO.

ibidem.

VIRIVS HAC RECUBAT FRIDERICVS CIVIS ARENA
CVI VIX MATVROS FATA DEDERE DIES ;
ATTAMEN IN VITA VIXIT VIRTVTIS AMATOR
CVIVS IN ELYSIO NVNC CALET UMBRA PIA

Qui modo Mysarvm studio & pietate vigebam
Busta sub hoc saxo nunc FRIDERICVS habet
vivere dignus erat citius sed morte piozum
spiritus Etherei scandit ad astra poli
Lugete o genetrix fraterque hoc vixit, illi
mascina signum deposuere sue.

Ibidem in eade sacra primaria olim domini-
canorum templum fuit, in choro ante
laminam incisam huius:

HIC SITUS EST D^NS GREGORIUS BERTOLFF CLARISSIMVS FRISIE
PRAESSES PRIMVS INVICTISS. CAESARIS CAROLI QVINTI CONSILI-
ARIVS VTRIVSQ^E IVRIS LICENTIATVS ARTIVM MAGISTER
PATRIA LOVANIENSIS . DECESSIT ANNO XVE XXVII FEBRUARII
XXIII .

Marges encrainte .

ibidem in Lamine paumeti

D. O. M.

GVIL. SAGARO senatori Cas. narest: in fuisia
patria Zel. goesensis, qui ex deplorata valetudinis in-
firmitate magno cum dolore et iuuu extmctus est
ante monum^{tu} B. M. rosuere . ob. a^o dni m. d. xxx-
viii prid. non Decembr.

eadem
ex Lapide

Loco sarcophago
Norico inscriptionum.

TITIAE DE MINNEMA NOBILI VIRGINI HOC IN AVI SVI
SITCONIS MONVMENTO RECONDITAE DODONEA DE KAM-
MINGA . GEORG. DE ROORDA VIDVA, EX SORORE NEPTIS, HIC
SUCCEEDERE, ET EADEM HVMO SEPELIRI VOLVIT . CVI RINTIA
DE ROORDA ET DODONEA HORDINGA . . . . . RETATIS
ERGO NOVVM HOC SAXVM POSVERE, A^o 1590 .

Templum hoc pieturam habet in vitro Christi crucifixi, in quo
cautius dicebat obseruatu, qd Christus sinistra pede dextro pferat
dauidi Georgio hiesigard vitrario pelori adtribuebat, et nefas
quas insupe bulgi mufab addebat .

Ibidem in lapide pavimento
in simbo

Hier leydt begraven vrou
Renee van Bekama d'huif
frou van h. PETER VAN
REGEMORTER RIDDER
Storft den 19 Nouembr.
1615.

in eadem aede ante forum
legitur hoc Epit.

FRANCISCVS NOBILIS INGLYTVS FRANCISCVS MENA·ILLVST^{NI} DVCS
SAXONIAE GVBERNATORIS FRISIAE CONSILIARIVS FIDELIS PATRIE
CARVS·VNA·CVM·TRIBVS·VXORIBVS·SVIS·RENTHIA·THETIS·
IVTHIA·HESSELS·KATARINA·SCHELTIS·HOC·SAXO·TECTVS·
IN·DOMINO·REQUIESCAT·ORA·PRO·EIS·

Christi natiuitas Franciscum ad Aethera vexit
ANNO 1512.

In eodem choro ex marmore atro sine ludo lapide sepulcrum
est illustrans Anna Nassuue wilhelmi Aurantiae principis
filiae et uxoris Wilhelmi comitis ex eadem fam. Gubernato-
ris Siciliae, cuius iacentis simulachrum ex Alabastris la-
pide candidissimo eidem impostum: a lateribus vero utan-
que sequentia signa familiaria spectantur.

het freytag van her
vrouw heeft in elck
der deelen

haec signa a dextro latere sculpta. ad pedes
nomine artificis expressum

IOHAN·SCHOOORMAN FECIT A^o 1591.

in lateris sinistro

Ad parietem suspensa quoque haec quatuor signa

In hoc quoque templo sepulcrum. eundem est ex familia Meera
 quema cum insignijs gentis. 16 principale bico hoc
 In coemeterio magno

Soo de deucht en bromicheit moect brude van doot
 Noyt had de aerde dees man beketen in sy schoot
 Vraecht ghij dan wat proffit de deucht hem heeft gegenev.
 Dat hem sijn steruen was een doorganch tot het leuen.

^{ibidem}
 Mijn lichaem legt hier onbeswaert
 En rust en roft en wert tot aert
 En hoeft hier na neygen te staen
 Dan met den brudegom in te gaen
 Ten iongster dael sint hemelryck
 Om daer te leuen ewelijck.

supra portam edium. 16.

HOSPITIUM ADVENTANTIBVS PHILADELPHVM.

PORTA ITINERI LONGISSIMA. Insignia sic familie
 Lipperdane. alijs hic expressis communita

porta urbis qua Boffwerdram itur frequens epigramma
 Inscriptum

Qua vicidumanni dedit de nomine nomen
 Porta, sit aeternum sacra IACOBE tibi

In adium priuatarum nobilib et videtur familia
 frontispicio, si d'cem sequentia spectantur signa, solo-
 ribus suis sed temporis vitio sine fugientibus aut
 incastis, expressa:

Sub intesigno. Acome in vtrius priuatis sequentia vidi
 signa:

1598

H. vighius Ayta van
 swicsem hofpresident
 vande Secreten raet vā
 c. m. en Cancelier van
 orde van toulden vlies.

Ende vrou Jacob D'Amant syn wyff

Abidem wef d'elue d'hapens van Ayta
 wefende van Deravia van Swicsem
 Grietman van Wumbieseradeel en van
 syn huysfr. F. Barbara van Roorda

ibidem

Peter van Teethum ende Joff.
Joost van Ayla syn wyff
et poecke roetlum proceit quial.
in den boue van wieslant.
ende Joff. Syowck van Aysma
sijn huysse toekende wy rode
lqui rok gont seelt.

In edibus alijs privatorum vidi signa gentilitia in
vitrub depicta. h. Joergend Seckel van Tautenbors
ende h. Willemd Seckel van Tautenbors sijn
broedre a^o 1528. item

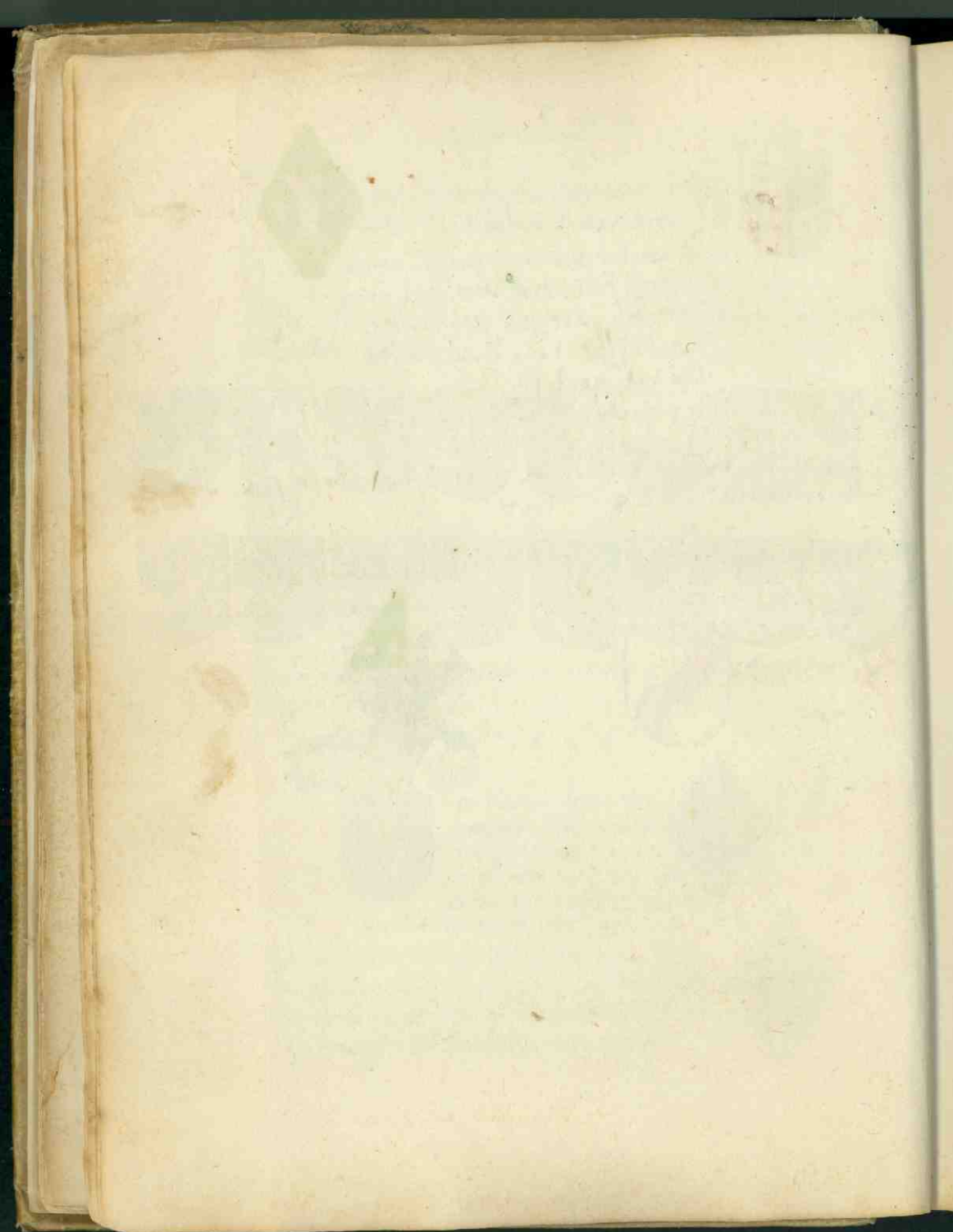
Joh^h Hessel
Rass van
Vernou
Grietmen

Joff Smouch
van Ockinga

AUXILIACENSIS
a Jacobo vande Voort a ibi
annotata.

Decimo quarto Martij parisij curiam regio Au-
relia profectus sum, ubi ~~de~~ ^{de} ~~est~~ ^{est} ~~id~~ ^{id} ~~quidam~~ ^{quidam}
cum vidissem in vicinia oppidula facti
parva Chartres, Stampes, Genbille, et
Douti. Et postmodum urbem perambulans
vidi in ponte hujus monumentum in
memoriam puellae Auxiliacensis erectum
Ad cuius mense virginis geniculantis
viribus vestimentis atque in super armis
indutans gladio item et calcariibus cincta
ad rivum detray, ubi suo habitu gemma
quoque flectens conspicitur. in basi regis
arma utrinque a caelo sustentata cum
haec inscript:

Cy son les armes du renommé
hault prince et de grande euee
du treschrestien roy de France
charles septiesme de ce nom.

In ambitu circumstanti s. crucis ubi
macturorum cadaveria sepeliuntur
sequentia leguntur epitaphia
parietibus suspensa, maxime ab
a parimento incisa. primus Audebertorum
auris literis marmori inscriptum

AUDEBERTORVM GERMANI PATRIS ET
NICOLAI FILII, TUMULUS.

AUDEBERTORVM si quis depingere laudes
Coquet, ille sibi nichilo plus explicet, ac si
Ihsane sapiens Solem illustrare laboret.

Parcendum verbis igitur vanoque labori :
 Sit dixisse satis, situs hic IACET AVDEBERTVS,
 Et pater et nativus patris cito fata secutus.
 Nominat hæc quisquis sincera nomina lingua,
 virtutum et laudum garas simul eruit omnes.
 Quas qui nescierit communis luminis express
 credatur faris semper vixisse sub antris.
 Obiit ANNO 1598. cum hæc insignijs

Deinde sequitur hoc Epitaphium lapidi
 candidè inscriptum :

Obscurè qui lustra novem, bis pene peregi,
 Fas erat obscura me quoque nocte tegi premi.
 Sed prohibes Blanchette nepos dū carmine gaudes
 Hunc lapidem cari dicere nomen, auri.
 BLANCHETVS iaces post multos quamlibet annos
 Seruus aut citius mors tua præda sumus.
 PASQUIER BLANCHET. Obiit A° 1598.

Epitaphium

In obitum Henrici Rhemensis.
 Hic HENRICE iaces media sub flore iuventa
 Heu tua fatalis stamina Diva sedit.
 Nec probitate tui, nec stirpe pudendus auorum
 (vera loquor) fueras cum tibi vita foret.
 Neque adeo nihil est certi, primordia vite
 cui quondam Remis Theutonius ora dedit.
 Is procul

Is procul in Celtis, morte est sublatus acerba.
 AVRELIOS Ligeris qua vivat annis agros.
 Prospera sed invenit nosset equis fata fuisse;
 Corpus humo tegitur, spiritus astra tenet.
 R. amici Theophi: ab HERENNA FRIUS F.
 obiit a 1550 novemb: die 28.

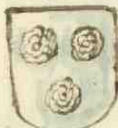
Quisquis es o lector rases Santivitus istic
 Cui genus et nomen Gelavia magna dedit.
 Sexta senescenti surgebat Olympias aeo
 Stebilis extremum cum tulit hora diem.
 Me studia & mores vrbis Agrippina tenellum
 Postea Louanium iura diserta docet.
 Jam tituli prestabat honos, huc illius ergo
 Venimus ex longo gallica verba sonans.
 Proes fati imperia, Eumenidum feros ferrea iura
 Praemia pro lauro tibia Cypressus adest.
 Non tamen ista quero, nec me metamque laborum
 Detinet, Avrelijs talem obuisse iuvat.
 Flor: Bouchoiff lufit.

Sequens Epitaphium in lapide aut
 Marmore candido sculptu.
 Hic iacet extremum quem gens BRAMANASIA deflet
 frusius extremo Dovo sepultus humo.

Vix

Vix annum exierat quatuor post lustra secundum
 Lethifera hoc raptus cum fuit orbe lue
 Aq sine respectu quam mors trasatur amara
 Quā exca iuvenes faleq metitque senes
 Occidit in medio studiorum & flore iuuenta
 Proq dolor et messem corrūit ante suam.
 Vivere adhuc parcas nam si licuisset aristas
 Lux fieri patriæ spes erat ampla sue
 An fuit hoc ipsum quod te parca invida movit
 Folia ne tali sit decorata viro.

Vixte quidem hoc nimium durumque parentibus, atq
 Terrigenum cupet mystica fata Dei
 Trista quoque est gnatum peregrina amittere terra
 Patria sed forti cunctans terra viro.
 Nec minus est laudis studiorum occumbere causa
 Quam si firo patria quis cadat ense sua
 Dote pater vivam poterat locupletq beare
 Nunc cineri hæc dotis sunt monumenta loco.

Cy qst noble homme Dominique
 de Bourmannet natif du pais
 de Frise, qui deceda le
 xiiiime jour du Septembre
 L'an 1597.

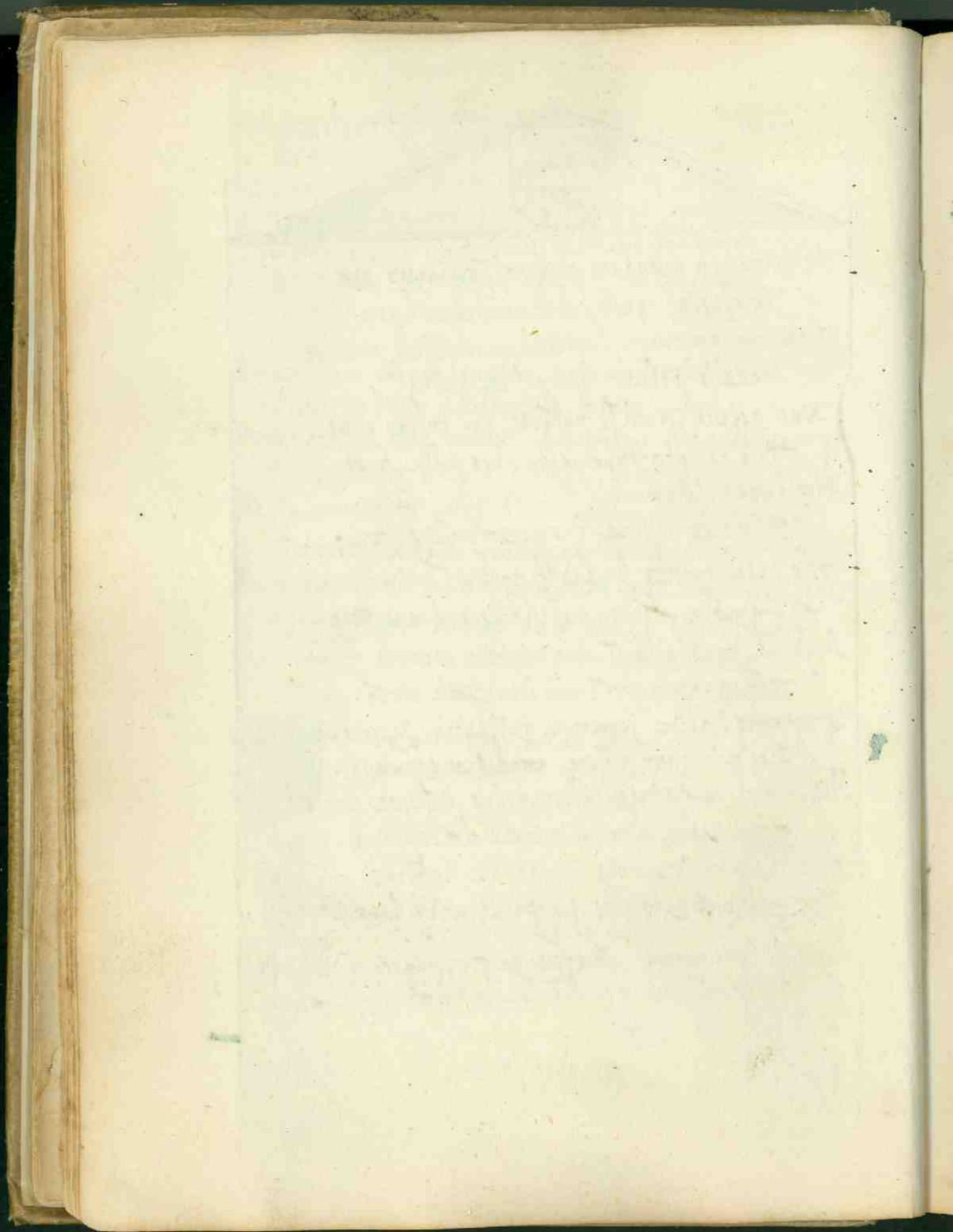
Insignia hæc a lateribus
 videntur.

Maxima spes quondam patria Teylingus ora
 Hic iacet ignota contumulatus humo.
 Ergo nec ingenium, doctrina modestia, candor,
 Fatalis potuit sistere fila, colus.
 Non potuit, nam si poterat per talia vinci
 Vis necis, o Iuuenis, te duce victa foret.
 Nec lumen columenque sua cecidisse senecta
 Ploraret misera cum genitrice pater.
 Ille pater qui te studio fingebat inani
 Jamque dicere foro, jamque dicere foro.
 Aya sed, heu Lachesis pro munere ponere funus
 Teque negare foro, teque negare foro.
 O iuuenes, doctae sequimur qui castra Minerva,
 Hei mihi quam misera conditione sumus.
 Ac procul a patria florentibus insuper amnis
 Et cum iam demum viuere dante foret
 Ecce tot exhaustos mors immatura labores
 Pensat et exequias preparat ante diem.

Cy gilt noble homme Jacques de Teylingen natif du
 pais d'Hollande qui deceda le quatorziesme iour
 d'Augst l'an 1598.

Extra Auedias castrum ^{extra oppidulum} est Gergian ante annos
 octo vel exstructum. vel restauratum fontibus
 limpidissimis et multo ornatu visendis conspicui-
 um nomine Senalge dictum ac cuius introitu
 haec insignia conspiciuntur

Gergian hoc oppidum est circulari fere rotunditate
 in quo ante paucos annos publica religionis exerci-
 tio vigebat, sed nunc papistarum aeternis, sedem
 in agro suburbano tantum restat. Contem-
 porane habet insignium novemdecim terrabus suffultum.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a title or header.

Faint, illegible text in the middle section of the page, likely a main body of text.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or footer.

Extracta

Ex libris quæstorum Academiæ Archiducalis
nationis Germanicæ

A^o m. d. ii. honorab: vir Jacobus de Voeret artium
magister et in iure Can: licentiatus resignavit
officium rectorium i. n. g.

Hunc secutus Henricus de Montfordia.

A^o m. d. vi. fuit quæstor m^o Franciscus de Waeld
Kopenboer ex comitatu Hollandiæ.

Successit huic Arnoldus Pacto de Leidis artium
Baccalaureus huic m^o Kemp^o Martima

fusia occidentali oriundus et licentiatus
Cornelius Dordracensis de Drenstewaert Trai
diocesis sub cuius quæstura fuit inauguratus
magist: fo: sexages.

Franciscus Boet de Haga: sub hoc titulum ma
gisterii accepit Jacobus Beukels Dordracensis
Item Marinus de Bentzen et nob: d. Arnoldus
Duenboort vir: diocel.

Jacobus Duyt de Delft diocel: Trauet. Q. sub hoc
Henricus de Hare de Gorcum, Nicol. de Oudelant
de Schoonhoven. promoti a^o m. d. xii.

A^o Dom: m. d. xiii. Quæstor Bernardus de Bentzen
Mon: diocel: Westph: sub hoc magister Tylm^o
de Wassenburg, Franciscus vander Hulst, Nicol.
Huyse.

A^o m. d. xv. Cornelius Fych de Rotterdam Q. sub
hoc m^o Wilbelm^o van Zelande.

Hercules porek de Antwerpia Q. sub hoc mag:
nob: vir Arnoldus Bongart.

Nota quod tunc temporis a male fuit quæ-
toris officium; sub hoc fuit promotus nob.
vir Conradus Szulenberg qui postea promotor
hoc quoque tempore gradum suscepit licentia
subl. subj. S. Martini Traiect: Can.
Nota Angli cooptati in nationem S. D. Guil:
plattenburg licentiaty tit: accepit.

A^o m. d. xxvi. Magist. Stephanus Montanus Traiect: lic:
titulum accepit sub eo Albertus vander A, de Delft.
Montanus fit procurator.

A^o m. d. xxx. Regina Eleonora Caroli v. Imp: soror
Aurel. ingressa honorificè a natione extra vrbem
excepta est, eo magis quod petierat. hoc anno
questor nob: Warnicus a Meroda ppty S. Mariz
Traiect:

A^o m. d. xxxii. questor Magistr. Theodorus Bronthorff
Hagensis: sub hoc fuerunt Jacobus
m, Joannes Nassou.

A^o m. d. xxxiii. Jo: Nidelerck Tr: Can: sic defuncty
sub quo magister Gerardus Nylis Amersford. Jo: m.
Lunse.

A^o 1508 fuit licentiaty nob: Dom: Joannes Vtin-
Gouty
Sequenti a^o fuit R. m. Joannes vander boort. R.
Ludolphus Hatten Campensib.

A^o 1535. Nobil. D. Jo: de Zuylen diocæs. Traiect
vob nobilis S. Wenselaub Tserclab Hagens
R. m. Dominicus Boock Hagenf.

A^o 1548 questor Gerardus pelt de Busroduris

A^o 1549 receptor fuit harmannus vander

vander

Vesp. Campensis post annum hunc bellum inter
 Caspary regemque Francorum ortum, quare
 per triennale temporis natio cessavit.
 A° 1557. questor Wolbertus Veruere Bruxellensis.
 A° 1561. quest. Nicolaus a Kenesse.
 A° 1562. Receptor Nicol. ab Harest Drollensis.
 eod a° etiam questor Egidius dilect. Gendarmus.
 A° 1567 quest. Obat. Gifanius Buranus.
 A° 1568 quest. Guilielmus de Jong. Haerlemensis.
 A° 1575 procurator fuit illustris dñs D. Justus
 a Bronthoff et Batenborg libe. Baro in Gronse
 wet & Limboreg Doming & Alphen 27.
 A° 1580 questor Philippus de Potte, assessor
 Cornelius Weynsey. eod a° quest. Guil. de
 steelant, Assessor Franciscus Duyckius.
 A° 89. quest. Fredricus Bogartius Ultraectensis.
 A° 1585. Assessor Gysbertus de Oudewater.
 A° 1586 procurator Adrianus a Matgenes, quest.
 Georg. Bleszenbaeg, deputatus Henricus Willig
 I. Doct.
 A° 1587 quest. Henricus a Wyngaedy.
 A° 1588 quest. Janus Borch Batavus, eod
 et Theodorus a Batenborg.
 A° 1590. Assessor Bruno Foete.
 A° 1597. Assessor Franciscus vander Burg Dordrac
 mus.
 A° 1598 fuit peurator Jacobus a Zuylen a Nyckect
 quest. Georgius a Burmania Fref. sub soc inter
 rateros ad combinium annum contulisse legunt.

Adrianus

Adrianus vander Linde, Jacobus Teylingius,
Johes Hubert, Theodorus Boeteler, Philippus
Melantroy, Michael Muller, Florentius
Domb. G. Zuender, A. D. Loo.
A^o 1599. procur. Cornelius Claessens Vlissingang
Questores florentig Teylingang & Arnaldus
vander Myle. Sed questor: Gul. palii
danus, sub signis rationali mberinuntur
Vincentig & Witte, Hector bay, Henr,
Nicolaus Heynsius. Jacobus van Bronckhouz
Daniel cony.
A^o 1600 quest. Cornelius Wijnhuysig Enrtghus.
Sed et Grentius vander Ley.

x

Leodij ap: Cartusienſes incripta
ſecutus D. Arnoldus de Horne eps cu
hoc epitaphio.

Hic iacet cor humatum cum affinentijs R. P.
Dni Arnoldi de Horne epi quondam Leodief.
cuius aia requiescat in pace amen. Qui obiit
a° Dni M ccc lxxxix x die Martij orate pro
eo

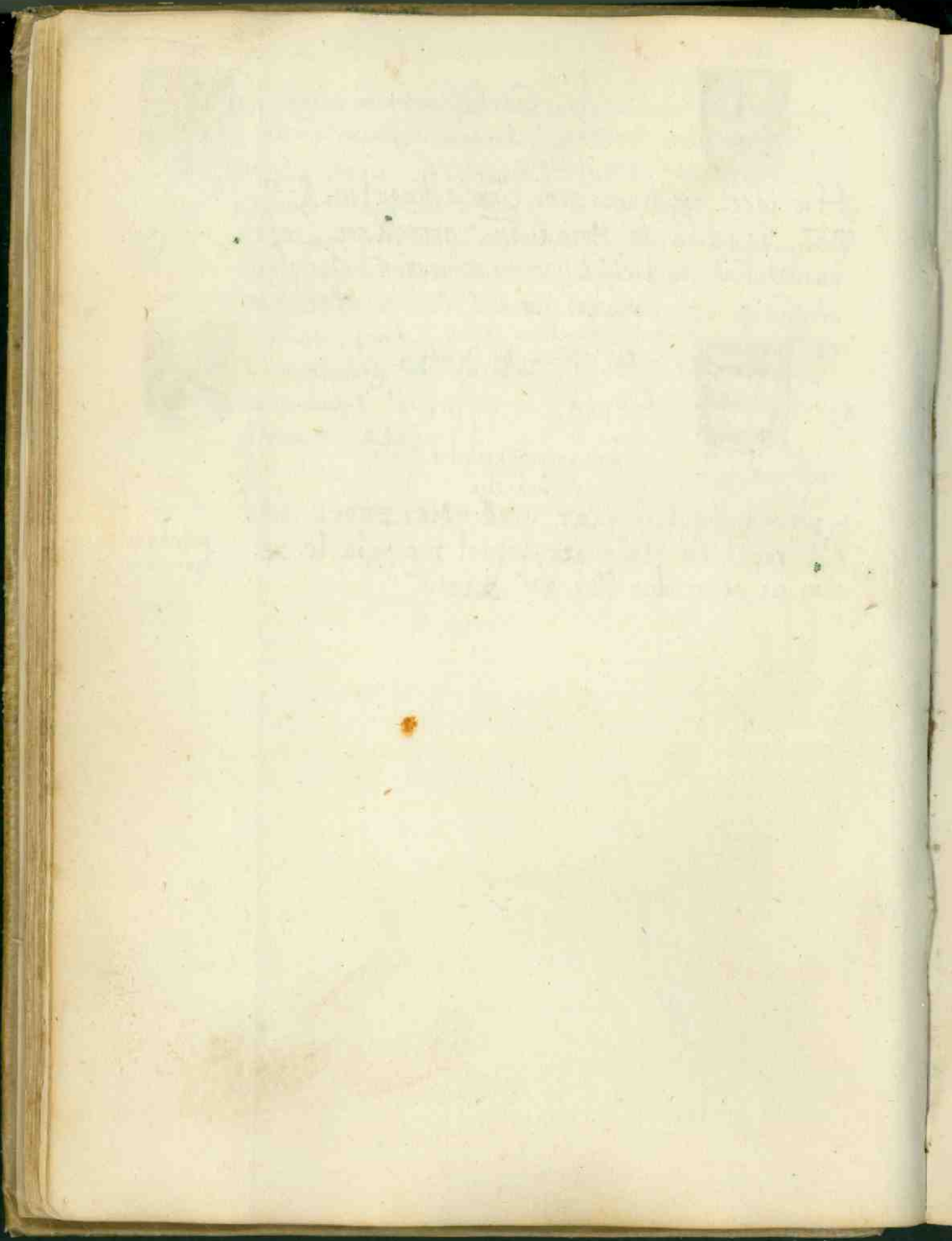
señt putty to Wessely.

Cameraci in ambitu ecclie
cathedralis.

Cy deuant gyt GERART vande-MERBROCK natif
d'Utrecht en Hollande, lequel trespassa le x
iour de novembre l'an xv° CLV.

et vult hunc
puta hunc ex
Merenburgis.

GROENINGENSIA

A^o 1617 die vendis post magdalenianas ferias et forum do-
 mo cum uxore profectus Amsterodamum, ibi lege can-
 tum quod pectus grassaretur, inberi, ne pruna potu
 cucumertis aliisque intemperati humoris legitima aut
 fructus vendiderentur, ne item canis per orbem, ut
 solet pagaretur. infecta quoque ades clauderentur
 signum illud gererent qui eadem inhabitarent vide
 arrosa possent. Vespere nam per noctem vultus
 sequenti ad miras cataractas peruenimus procul
 in aquis emittentes praeterduntis mfulas vicam En-
 sianam et Emelordam in Ensiانا pascua dicebantur
 Sybica pascuis proceribus admodum idonea, plurimum
 tamque harum molazum molus mteabus trans-
 vengit de loco in locum item piscaturus per
~~serius~~ et satis luculentas inde facultatis cozza-
 dere. Vocantur a Groeninga Srolfferd. Hardsch
 et Campy vrbis a longe mte navigandum simi-
 lite vidimus. A nigris surcu mde vegeti sumis
 per provinciam Transsilvaniam (que cum superior
 Episcopatus Transiensis pars) Neppelum pagum
 pro loci ratione satis commodum et frequens
 prius quoque ager a fertilitate laudatur, inde
 ad Huren pagum venimus rusticanum oru, et
 per agrum orientanorum paludibus ac fluis oblitu
 et Sireto similibus hnt praetergressi, in monastio
 Assum olim satis ut ex ruinis strammum patet
 elegantis pinoctamibus, setum hoc in silva locu
 amantissimo roculis fapio alysque arboribz fru-
 quentissimo, ubi hodie orientana proceres conbini-
 rum de republica constituida agunt, solent.

Dominica

Dominica tandem mane Groningam sumus ingressi
 ubi apud Doctores stalpartium hospitati aliquandiu
 permansimus at egre diem dimissi.

Alder gefus zet loornint vandy houen hrave Wilhelms
 van Nassau dat vestyt is gebouwt des bisschops
 gunt staende by s^t martens kerkte allwaer de
 wapens van sint op vrede pacte vberden
 gefus ende in den stad stact noch vberden
 de schack van hemmingen. hit is te vord oock
 vberden sijn loornint gebouwt vberden vberden
 vberden de s^t goerstendich stad. Nuut vberden buy
 den stact noch het provincie suis in qua con
 fessus ordinum Groningensium. vberden vberden
 est pictura Quantij cuius non mellegant.

Vidi vicinam d. Martini templum mure tra
 rati d. rale ex nouis. Lucris fastigium mure
 rati d. rale cum latitue signa exhibentur
 ob vberden vberden exactos.

In templi ambitu hec leguntur in lapide sarcophago.
 A^o 1610 den 17 Septemb. as de eedel de vberden vberden
 Hulle Ripperda elike buyfrou des ed. erentfeten
 Reiner Alberda inder heete gerust.

OMNEM CREDE DIEM TIBI DILUXISSE SUPREMUM

vnde filius

Op de selue Parochie staet nu dit Waepin met de belyden
beoordelg

ICK GELOVE VERRISENIS

DES VLEYSCH VND DAT

EEWICH LEVEN.

ibidem alius lapis

A^o 1615 den 4 Nouembrijs 15 INDEN HEEAE GERVST DEEDEL
ERENTFESTE BVRGEMESTER ALBERT LARGHES Sr ALBERT
LARGHES SOENE WIENS SIELE GOD GENADICH SI

Ex Candido

Pareti ad huiusmodi versus huiusmodi antiquo et Romano
more

D: O. M. S.

Anno à partu virginis
1615 xvi.

Mense Augusto.

Cum iam ante biennium
Religionis et Reipub. Status
Hac in urbe esset reformatus.

Templi huiusce parietes
cum fornicibus & columnis

Squalore oblitis

In hunc quem vides modum

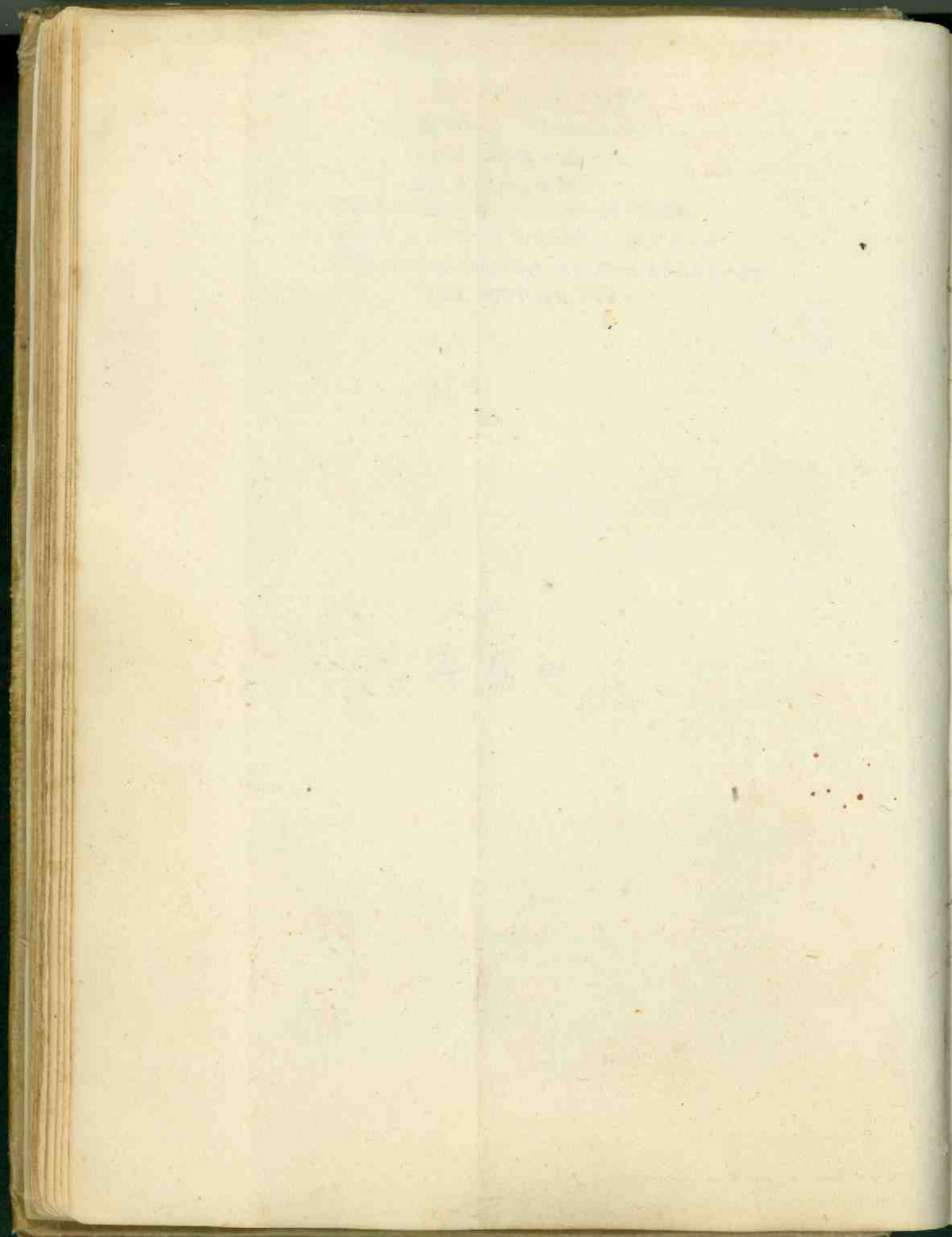
Et nitore suo restitui
coeperunt

Idem utrumque à Senatu
Populum cum sua epigramate.

DEO.

DEO VNO ET TRINO
CHRISTOQUE SERVATORI
ΘΕΑΝΘΡΩΠΩ
ET RELIGIONI
COSS RELIQVISO: SENAT. GRONING.
QVI A^o A PARTV VIRGINIS CIO IXCVII.
AD GVBERNACVLA REIPVB. SEDERVNT.
HOC VTRVM POS.

In de kerck

Vitrinum adhuc spectatur cum signis et simulacris phi
2 regis hispaniarum adita hac inscriptione:
DEO OPT MAX ET BEATE VIRGINI MARIE REGINE MALEST
LOCVM TENENS AC CONSILIARI CIVITATIS AC TERRITORII
GRONINGANI RELIG ERGO MAN: HOC POSVERE

Johan Goude van
slindrecht
in alio vitro.

Evert Vigert.

DROGHT ende GEDERVIEERDE SLANTS DRENTHE

Casper van Lubbe
drost. Henric van
Selvaet.

Drenthe. Steen Hornken Harman Rappinck.

Egbert
de
meester.
vint liden
mij 2. m

In alio.

OVERSTE LVITENANT, RITME ENDE HOPMANS DES MASSO-
VISCHE STATZ GROENINGEN ENDE OMLANDES REGIMENT.

Geert Cornelis
scay hopman.
van Grabe.

Peter Sedelighi
tot scheltinge jar
geant maior geant
casper van Buisum.

Luert Rappinck
rit meester.

Joha van Nyl
hopman.
Eert van Melinda.

Mans Jacob Hege
man heymen

Jan Kijf gnt
Fachs-hoyma

Allert Condors te hejman
Henrick Condors te Hejman
Hofluden

in alio vitro
sequitur

COLLEGIUM DER ADMIRALITE BINNEN DOCCVM

Mathys Augustijn
van hem wegen
Hollant

Johā Hege
van Arentdorp
wege vliet

Fosse Vltow
wegen Groenim
gen

De gedeputeerde Staten der Stadt GROENINGEN ende der
Ommelanden

Peter Seatter

Johā Wiebering

Joh. Clant

Gerrit Crabbe

Jhns Meehema

In Lapide / sarcophago cauleo

A° 1594 DEN 28 AVG: STARF DE ERENTFFESTE EN̄ ERS. FRANS
MEYLEN EN̄ WEINTGEN BEFINGE A° 1600 11 DECEMB.

In alio Lapide

A° 1586 den 1 Aprilis is inden heer gerust de Edele vnd
deughentrike Joffe Habetgen Rothe mans des Eed: Erent-
festen Mello Coendaes Kuyffz:

haec fortio in
alio templo

in bitzo

OVERSTE

LUITENANT RITMEESTER HOEMANS DES NASSOVISCHEN
STAT GROENINGEN ENDE OMLANDISCHEN REGIMENTIS

Gullame / Henric vñ Meelbe / Claes Holt / Jan Hille = Willem van
Rissat / Drofsart en hopma / Hopman / brants Hopin / Hazen Hopma.

Behalms
Lucret Appen
Eustain
Willem Lincet
Alexat Constaty.

In lapide Norico leguntur hi versus:
 Quem non vna dolet latho Provincia raptam
 Hæc est VERVTIVS contamulatus humo.
 Non illo quemquam maiore OMIANDIA vidit
 consultum iuris iustitiaeque virum;
 Inter aquas Amari et Laubaci quidquid habetur
 illius auxilijs consilijsque fêtit.
 Sed non posse vides aduersus funera summas
 Legis & historia stare perennes opes.
 Sola tamen pietas et pure culta per eum
 Reliquo, extinctum non sinit esse decus.
 OBIT CIO DCI III DECEMB.

in foro

In eadem aede sepulcrum est D. Lamberti Canteri d. d.
 cum hoc disticho:
 Corpore nunc liber fruitur Lambertus HESV
 CANTERVS juris Doctor Sophique peritus.
 ANNO 1553.

Saxum utrinque bina habet insignia

in Camitricio

In eadem aede retro eorum oculis spectatur lapis
 hoc signo et versu

HIC SVA COMEONI VOLVIT BONVS OSSA IACOBVS

CANTER APOLLINEA

REDIMITVS TEMEORA LAVR.

OB. A. 1529

VIXIT ANNOS LX.

PRID KAL. APR.

MENS. I. DIES VIII.

Contra hoc templum ades sunt cum horto politissimo
 n. Cantuari cuius quoque in cura est templi adi-
 titas. hic templum amicitiumque cultissima
 reddit. Diversum sunt etiam Cantuari in signa
 familie cogunt radia que
 ad ades compinguntur talia

Nouam ibid Aradmiann vidimus satis commode et
 elegante ornata, et dotata, templu etiam
 vicinum promouendo doctoribus ac publicis dis-
 putationibus destinatum, quod suggestis fidelibus
 et Francus magnifice ornatur, idem quoque
 Gallias conuentionibus dictum. in quo signa Mequene
 in rutilo lapide, armato habitu virum expressu
 habente spectatur, cuius coniux videtur
 Steckenburgis quorum insignia aquila in medio
 clypeolum cum Leone superfluum habente famula
 arca hinc addita signa Bolka trium sagittarum
 et Garige. In vitro quoque ibid existant
 Ordinum General. Bel. confed. signa Leo purpureus
 in aureo squora cum fasciculo sagittarum et
 gladio nescio an in colore peritatum sit
 fidelem praeclara lapide et huius coloris cum signis
 hinc.

[Faint, illegible handwriting throughout the page]

Spectantibus hic tragediam sarram danieli et pseudo
thuy Del. per nobilis et magnos adolescentes studio-
sos actam cum prae alteram nempe septem Luca
nam egessit suis sumptibus, ubi tanquam ad festi-
taculum contulerant feminae et puellas Graecis
genus sumptuosae vestite. que ut videbatur spectas-
tum venerunt magis ut spectarentur.

Atadivina libri nuper studentes nescio quo ex-
emplo comedias egessit cum histrionibus
et hoc minus sit inglorium nisi exstitit id causa
fiat non lucrari bis in septimana & Augusti
in foro ad basilicam publicam nuper rariatur
et publicis citaredis purpura pallio et hoste
ingreditur. Romeria verbi plurimum
extenduntur ut marmis balloque ipsa manu
Lysimis circumdatur.

EMBDANA

Groeninga die Sabbati 2 Aug: 1617 p[er] Aping[us] Damum
 et deefrielm monumentu hanc p[er] Amasim viri
 Emdam Impozium non ignobile p[re]bimus celestia
 olim et frequens maxime vigente bello Belgico, sed
 ob discordias nup[er] cum principe variis habitatur cu
 p[er] in elichtelam ord: confederatorum viderint
 saluo iure principis, hic in rane auro benatiro
 ap: willemum Hudebeckium hospitati sumus, cui
 familiaria in vitris signa viding
 a^o 1589 posita ibique p[er] noia lo
 guntur Thomas Hudebeck in h[er]ede
 s[un]t h[un]st[er] / henrick hudebeck in
 hilleke s[un]t h[un]st[er] / Johan hudebeck in lumme s[un]t
 h[un]st[er] / Clas hudebeck in L[ut]bet s[un]t v[er]f /
 Bernit Hudebeck

Hec stadthuud is gemact op de forme van Antlue
 per does minde is ses polyt inde waerame met
 fle schouan hout d[er]re cont omme bierust, cum
 pictura ante raminum Regine Sabae munera sua
 Salomoni ferentis inter assistentes pictoris vna
 erat effigies, addita hac legebatur inscriptio
 MARTINVS FABER FECIT A^o 1617 In tabulis insup[er]
 expressa p[er]debant simulacra Joannis a lasco Barons
 Poloni et Alberti Hardenbergere Quin verbi p[re]conis
 celeberrimi ibidem locus est omnis generis arma
 rum repositus vnde facile 3000 virorum armare
 possent, inter que etiam p[re]teriti temporis non
 nulla alio usura getacte v[er]get, h[un]st[er] in d[er]
 get[er]hal, Ex tueri inde vberem lustrauimus ad
 modum dense edificis occupatam vnde tres tanki
 vidimus inter leq[ue] ofte sralus g[er]deset p[re]ate pub
 lica et templat atque vnum tantu circumnau
 nidum. Cetera v[er]p[er]am ad Walthurium pagum non
 procul.

procul Emboda iuimus ambulatum cuius praefate
Lura cum opusana urina spectat ad civitate
Embodensem visu fructu fuciente adur nobili
tam na q vendit proprietatis.

In Basilea Embodana de qua spectatur pugna
Embodensium contra Episcopatum in Medim-
ydy. Senatus constat ex 4 consilibus
et viii Senatoribus quos Bartholomaeus vocant
in urbe praesidum est eo signorum ml. quorum
q. ordm. hinc. iunctu s vero civitate aluntur
siqui praefate civium virtutias urbem custodi-
unt.

vidimus ibid castrum principis ex parte mure
demolitum et nunc instaurari ceptum
sed non ea qua dicit magnificetia. hic in
ura uris vagabatur. tribus cornibus
proptus quorum medius velus instat. Mino-
terotib in fronte reliquid duobus sub loco con-
stitutis.

Inde capelle bay got gasthund hie spectat.
A^o 1616 den xv

FRANCKERA.

Hæc vrbis intra Harlingen et Leouardiam media, Aca-
demia nobilis est, de qua vide vrbonem Emmiū
et lud. Guicardinum, qui eius formam sed diuersa
exhibent. In vitris Basilice Senatoria Frisia oppi-
do vniuersitas signa depicta sunt; et ad ædes cuius
nobilib ex familia Bottingana hæc spectantur.

Opt hinc non Jongema esse Juridica, arid infra
valido temporibz factio vniuersitatis Frisiarum condita
in vitris vidi signum ut credo Malquedmerum
Puis coloribz ita expressu
Hædem ita effigies Hectoris Hoxbay
cum in potestate suis familiæ hæc arx
aliquandiu fuerit.

rot hanc Montis bouis
in æd glab stont dit
Wapen van Willem Kerkela
clerk vande Staten van
vrijskant

Ad portam vrbis

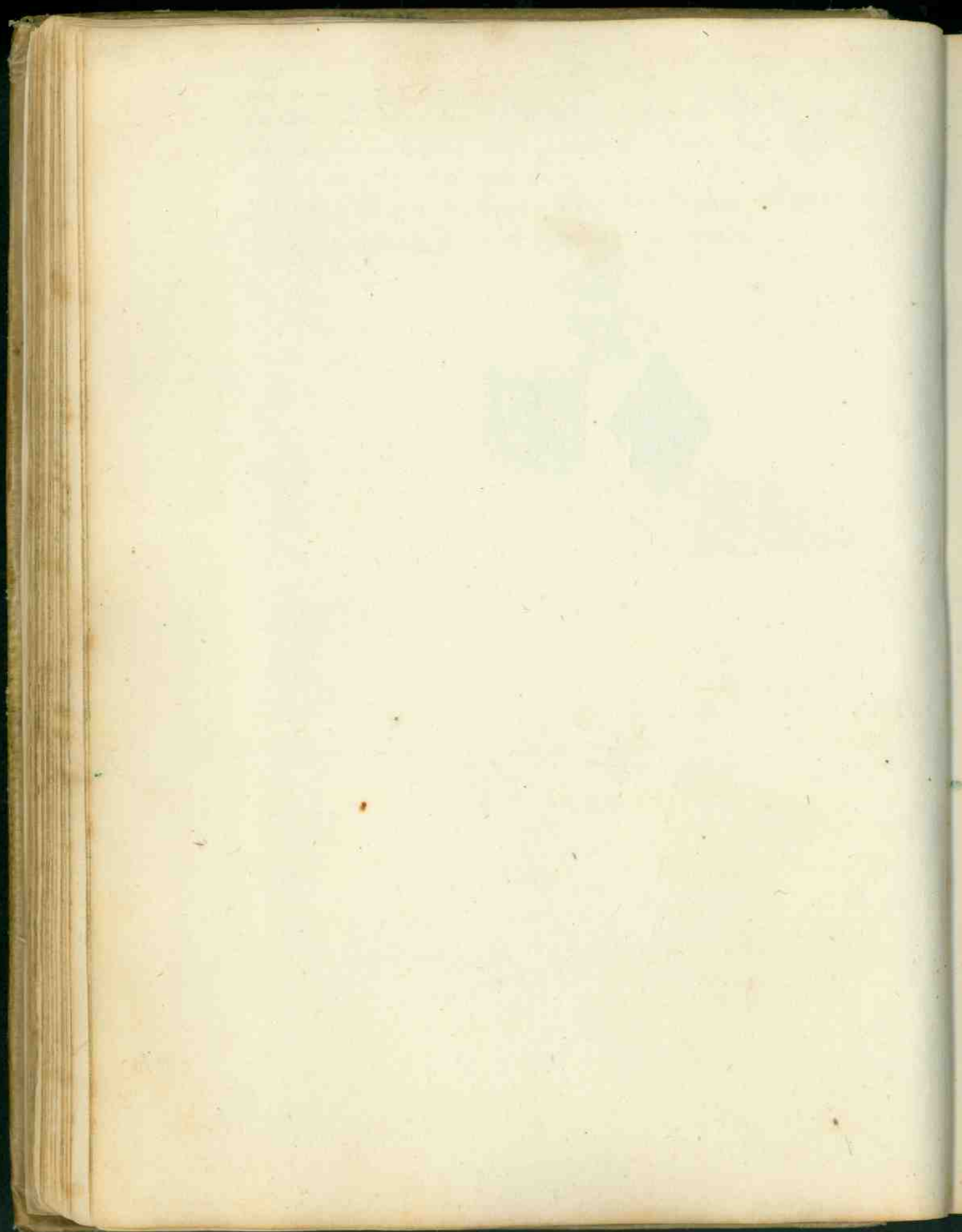
Vrbis hæc est Christo, paci, Musique sacra-
ta in templo non procul a porta que leouardiam
respicit epitaphium in tabula suspensus auri
litteris a. R. Winsemis positum.

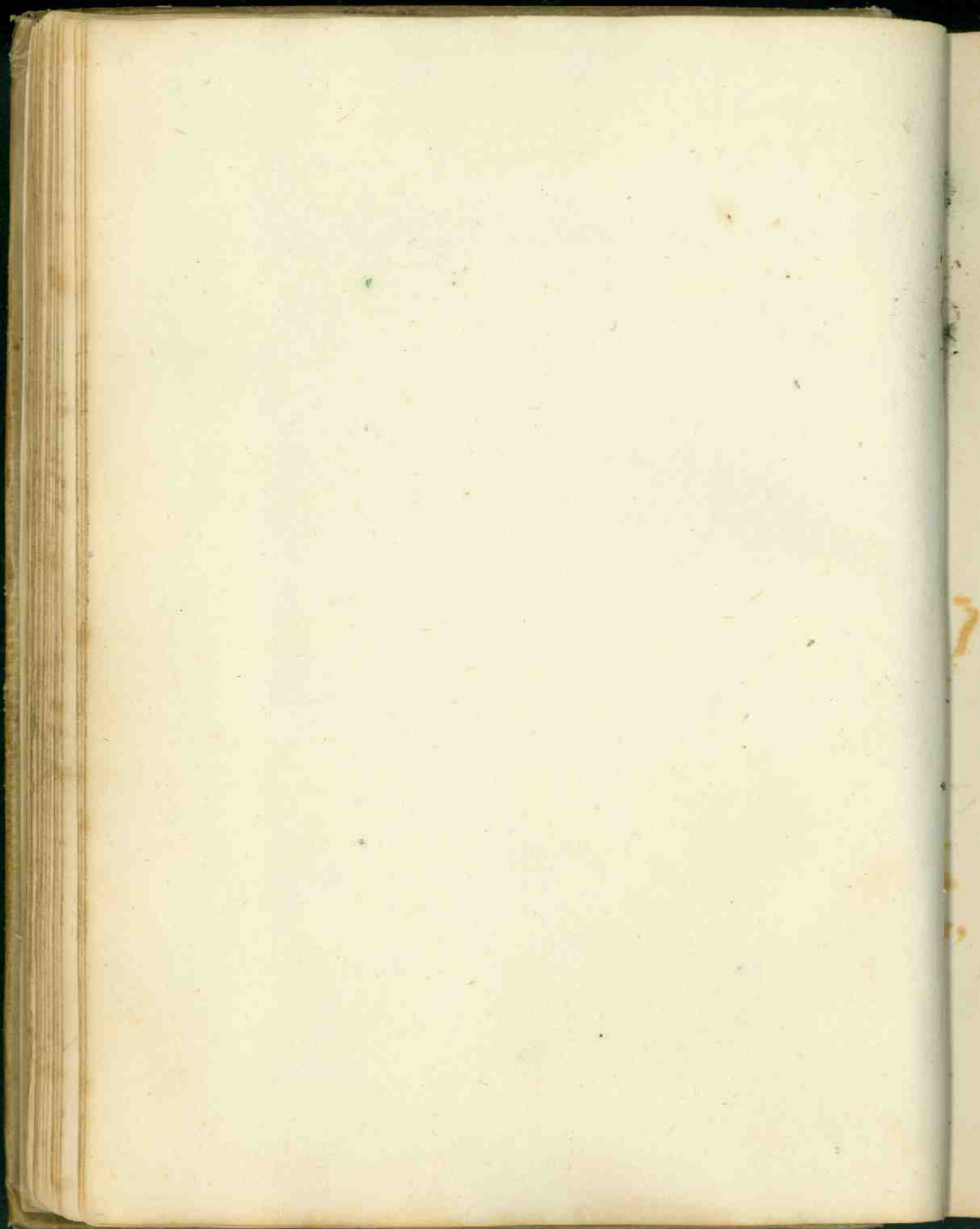
In agro Billano in villa dicta s. Jacob mde Wyngar-
den. in ramis srio vidi lapidem subterranis coloris
cum hac sig: inscriptione
Anno dñi s. Januarii stert den Exsane Anne
Feykens wiassa out ontrent 42 saer.

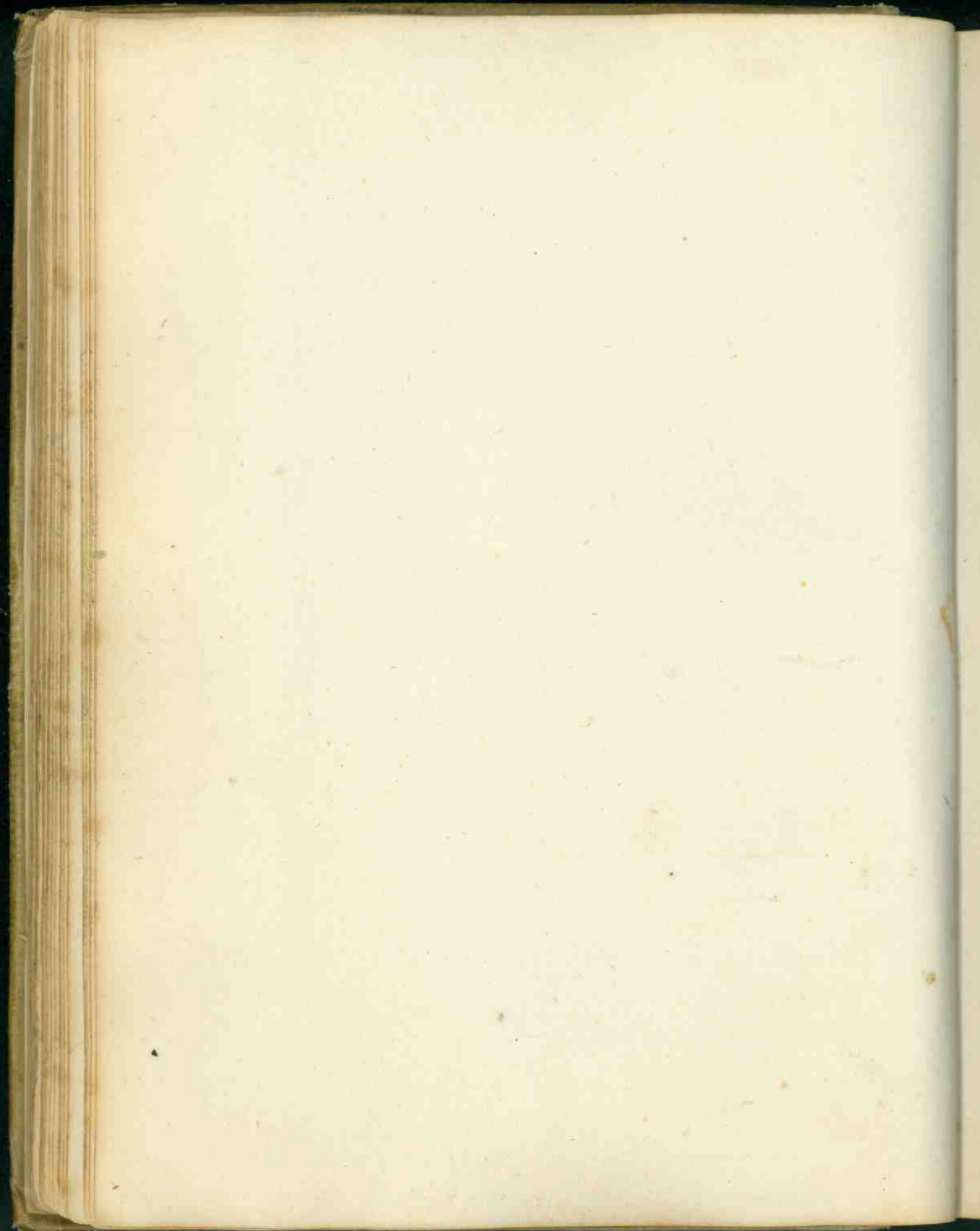

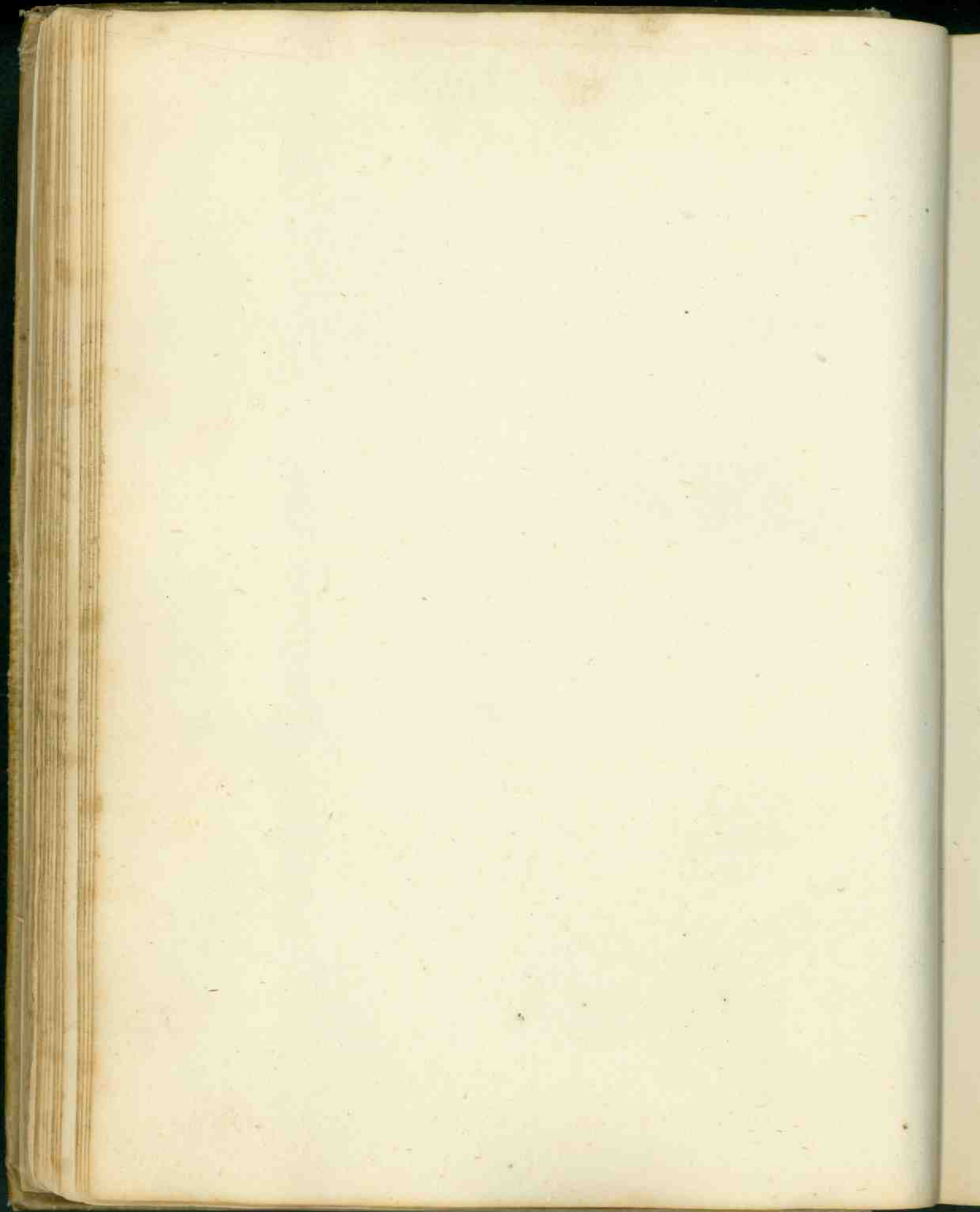

OBSERVAT. ECCLISIARUM.

sub presbyteratu meo.

1622

xviii Julii accessit in Senatum ecclesiasticum
 Arnoldus Anglican accensum camera eccl: et pro-
 positum multorum ac fere omnium concordibus
 votis mecum alijs tribus nominatum ad serio-
 rum ordinem: quod cum pro preterite mentem
 meam accidisset, modeste me excusavi, sed
 admissa ea excusatio non est, quod operam
 meam ecclesia requireret, atque ita electioni
 inhibitus acquiesci.

28 Augusti fuitis tempore de more proclamati-
 onibus publicis in templo summo ad populum
 habitis, post concionem, ibidem sub suggesto con-
 firmati novi presbyteri et Diaconi.

Diacones verbi dei sunt vi numero in hac urbe
 Traiectina qui presunt ecclesie Trilitonica. nimirum
 Joannes Langius ex regione transsilvana, BERNARDUS
 Bussocius ex ~~Welfaria~~ ^{Welfaria} Cornelius Dunganus
 Ultrajectinus, Arnoldus Teemannus ex Hollandia
 Australi in prefectura Dordrachi. Joannes
 Claminthig Widenfis ex parentibus GalloBelgicis
 Harmannus Tibbicus ex Fria.

vespige natus
 ex parentibus Welfal

presbyterorum numerus viii. quorum quatuor sunt
 Biennale dimidia n. eorum pars singulis annis
 mutatur

meritatur. Et iam prohiberatu defuncti sunt
Gerardus v. r. o. c. e. g. u. s. i. g. Petrus houtius, Cornelius
Swanenburgius Cornelius. Quintig in quoru
allecti Willemus vellesterius medicus ex xte bir
statibus iudicandis ex Senatu perpetuo Jacob.
Benmelius ex senatorio ordine vobetsray
vocant, Arnoldus Buchelius Jc. et Joasimg
vten Walius. continuatibz in eomundez
petro Cornelio van Lingda, Jacobo med.
blichus ambo ex ordine Senatoris ciuitatis
Antonio Amylio Rectore schola Hieronimianz
et Gilberto petri f. Verboetio

Duconi sunt numero xii: ex quibus sex munda
illo difficili et oneroso defuncti sunt nempe

Antonius v. a. Manfrect.

Quorum locum suppleunt duo Cornelij van
Swanenbure, Gerardus de Bill, Cornelij van
Doijenbure. Act Cornelij Mod, Nonart Bartholomeus
Harid Harapart.

in administratione mandentibus ^{Cornel.} Jacobo Boras
Antonio Manfrectio, henrico Gostomo Bynherdij
Andrea Leemputio Gerardo Johannis de Kijkes
Joc petri de Loemsh, Joc Joz Griebesque

Senatium Ecclesiasticum constituunt concionatores
 sex et octo seniores qui singulis diebus Martis
 hora secunda pomeridiana conveniunt de rebus
 ecclesie acturi sub pena 6 s. Diebus vero Sa-
 turum et prestonis v. D. et 2 per bices seniores ex-
 ceperunt et amotant nova verum qui matri-
 monio iungendi inquirentes de consensu parit-
 tum, de consanguinitate, aliisque impedimentis
 et nullis relictis proclamationibus tum publi-
 ce ex suggestu fiunt t. 2 diebus domini-
 ris et intermedio die Jouis
 Et eod die proclamatio nuptialis facta Rodulphi de m. m.
 et Gertrudis Casarise nuptis ex filio Cesaris olim Ital
 Ultima Julij prima convocatio in senatu Ecclesiasti-
 co facta ubi aderant et Draconi pro electis
 quibus electis in senario loco Corneli Dornburgii
 et electus maioribus votis Theodorus Swandenburgii
 quem vulgo dicunt boithoude bandis armis

Augustus.

- 14. Conventus classicus incepit ad quem ego ex
seniorum ordine deputatus sum, Langio Phil.
Dungano adyessore et Scriba Puppio
sub hac classe conveniunt sequentium locorum
ecclesie et Seniores.
Ex Montfortio opido Johannes Altartius.
Ex pago Marles Ludovicus Rheneffius.
Ex Brueckelio Girardus Puppian Scriba.
Ex Vreelwico Joes Baesius Adriani fil.
Ex Wauteno Thomas Sloosius.
Ex Cockinga Joes Lindenys.
Ex Wilns et Winkheven Henricus Hy Brinch.
Ex Harmelen. Absolon ab Helmont.
Ex Midrecht et Tamen Joes Oucopius.
Ex A. Johannes Poyelius.
Ex Segfelt Petrus Vellich.
Ex Clopico, Daniel de Schagen.
Ex Cameraco Florentius Giddelhouy.
Ex Aconda, Franciscus Bernardi.
Ex Langgraco Johannes Pistorius.
Ex Cubelstert Francisc. Helmontanus.
Ad Grat et Festus Hommius qui in summo concionato
est. Summaria actuum sequuntur.

excusabatur

In fine huius congregationis Henricus apologeticū
recepit contra.

quo se et
suis indigne lesus arbitrabatur, quum filius
suis sororum Henrici non invito patente pri-
mum ambisset et misere ay non illi respon-
disset: postea tamen ab eod. patente retar-
tus sit cuius causam scriptis ad se literis
non sine valumini reddidisset. Sed audito
eo nihil responsum, nisi melius illum facturū
si affectus moderaretur, nec de bito iam sine et
D. V. progrene incommodus iudicaret.

Deinde deputati ex classe ad Synodum proximā
provincialē

ex senioribus Ar: Burgelius

Deinde post rensum morum et gratiarum
actionem finitus contentus Episcopus qui
adebat ex Langobaco amittente

de Arentsburg. Fictio, quum Marsigallum bo-
rant, Abcondam translatus est.

Eodem questor pauperum rationem dedit anno
tozani. De expensarum presentibus de seniori-
bus Lingens. Mirabilis de mo. Accusata
vltima 6000 fl. in hoc proximo ^{mensis} Synodis. Expensa
vltima 8000 fl. ita et plus quam 1000 fl.

deficient. Sic computus factus a
D. Burgelio

In verbis Francini vidus cuiusdam olim conciona-
toris

toris prandium ragnamque sumebant con-
gregati, ubi cum ego bis adfuisset solui mte-
gram canonem 34 stat

22. Rector Amelius collega nre, querebatur se indig-
ne habitum, et scolaribus ac privilegia violata
ob contumacia et ferrebat, inuerialia mte Wil-
helmsium Aet. Bregium et Bonifacium Juni
Syndici Reclandis filium, prolati, de quibus et
non L. solebat nihilominus Aet. Bregius
maxime pre contumacia profligata probita-
tis regulam instigatus, acriter in Jongium
animaduerti additis in rectorum minus
ni faceret. Quod cum ob iustas differret
neg. enim constabat vta in rulya et etia-
si diligentem inquisitionem adhibuisset. illa
familium miserat qui tyrannice et violente
ipsum Jongium et amoz. adollescentem in
scola ipse verbis acciperet. Quare
quod et diueltius familium adiunxit me
culpam remouere vellet se facisse quod
deberet et se dignum esset improbe in
publico Magistrorum presentia responisset.
Rector etiam a scola dimisit, non reuerti-
rum antequam et ipse et patre scolis fuisset
satis. Quam ob rem cum tam patre inuon
mate fulmina minarum quotidie emitteret
consilio Hiltens et aliorum rem totam ad
Coss

cos. deferendam ipse Rector statuit, ut
cum eos: Butis rem totam narrasset indig-
ne is factam tulit, et contra civitatis
ac scolarum iura gravissime peccatum dice-
bat, quod nec impuni abiturum esset:
tum proxiore rem inquirendam mandavit
et usque Austriam fore ad confessa
Ordinum properantem transire et non
reverti. Quapropter beatus Amylius
ne maius malum inde oriretur, consilium
cepit rem ad Senatum Eccl. deferre, ut
suis intercessionibus si fieri posset tota
controversia sopiretur, et utrimque con-
ciliatio fieret, ut quietior animo ad s.
Synaxim accedere posset; eoque non
Dungarius Mellensium et ego delictum
et consilio, ut rem tentaremus et
proximum eos Butium adiuvimus, petentes ut
inquisitio proxiore iniuncta differretur,
quod confabulatio foret controversiam Christi-
ana mansuetudine inter Eccl. membra
finire: Ad qua eos reddidit, vix nihilominus
per famulum factam haud abituram impuni-
tam, nec iustitiam eo non negligendam.
Inde Austriam convenimus, quo rursus

conferre ruffa, qui impotentibus verbis
 multa dicebat non tm̄ christiana sed homi-
 ne indigna. Ipse tandem placatus
 factus, eo res deducta fuit, ut populo pōt
 videretur, si filius prius admonitus per
 scolarcham Nellesteinium restitueretur
 potae illesa Rectoris auctoritate, et
 famulus qui facinus perpetraverat ad
 tempus civitate carere iuberetur.

22. geproclameert de hylige geboden van Jovite
 Marcus van Leffort met J. J. J. van Nijf
 vrede van . . . van vredebet vbonide tot
 woortwicht.

September

i. 8 sept is by hys gebot geadt Jacob Wautezsoon
Luffing obdyenaar van Bilants vast
mits Admiralkto tot Amsterdam met
weege van Francois Brulger

3 Incepit Synodus provincialis tractat: Et prima
tunc sessio facta in domo capitulari summi templi
praeses cornel. Dungenus, Adessor Wassenburggy
scriba Helmicus

Adierant noue Ordinum Petrus Dns de Hardenbroek
Struck et Arnoldus Eck xii vir et. Jud. Tr.
deputati ex glase triquetina d. Joes Langius minist

v. d. Arnold. Buchelius etc. Tr. senior
Johannes Alardus minister Montfortius
Johan Orcampius. ex Amersfortio
Mpadelus. ex Duerstadio

Johannes Oucopius ex ppositura Joannitana
ex oppido Amersfortio item Coss. Damnius
ex oppido Reness. Coss. vonck va. lenden

Johannes Westerbeldius minister
Leulbius
Rich

Adierant adhuc. Puppins. Segetmannus, Broulbeus.

Adsidebat et nova Synodi Geluta
 Inrupta Synodus cum prebatione, inde exhibitae
 ac examina huius procuratoriae; et in Ultraust.
 dictum ab Alexio quod minus plenum procurato-
 rium instrumentum, sed id excusatum. Inde
 lecta lecta prioris Synodi, quorum compendi-
 um sequitur

Abordy geagret vande tafelen van leen te
 20 Amindorgh dat die van Amersfort alre
 yedich haden, maar voer vtreest was vberint
 hoops, door die alre door velle rary nide
 oetroy die Lombard vrgunt vbad.

Ottom. Svanenburgis iurani privilegium a
 Synodo concessum ut ipse inter se possit
 consilijs, ea que audire que agitur idque
 p[ro]p[ri]a morib[us] sub silentio tam[en] fide quod
 parum mihi probabatur. huc n. ois p[er]e
 tetati sunt.

Scapit vande correspondentie met ander
 Synode insonde met die van Zurichlat
 quandoque communicatio cum Synodo vort
 hollandica videtur desperata.

Ludovic. de Boys gepostuleert tot Linzgoten
 maar met vberstelt.

Agencus van Oostesse tot al in vort. beghint
 Grauanen, dat de predicanten secolmich endel
 vbedubbel hare salaris behoorden vbermedert
 te vborde vber gepostuleert maar niet
 vart toe vberorde, vberfulce nog te misse
 ren.

Grauimina in nuptialibus nondum correcta
 p[er]inde n[on] missendum
 vande vberstolis te vberbidt vber vberstolis

Supplicatio vel petitio trium demonstrantium, a
 libertinorum olim predicantium Hornhous, Asseueri
 fois et W. Hiddesbachij, de Nationali Synodo ro-
 vocando su n. laboru qui nondum ante hac ab
 ullo essent propoſiti, nec alio quam Nationali
 libere conventu posse de iis statui posse.
 responsum dilatum in proximum congressum

De Gravaminibus classium specialiter an genera-
 liter proponenda quaesitum et nihil mutandi
 a consueto more statutum
 Van nientant aeg te nimb ad ministrum ed
 vel scols nisi probe cognitus

Alle schoolen te onderhouden sijn het formulie
 Item an ad communicandi admittendi debet
 qui dubitant, qui confessionem novam fecerint.

Dat de kerckenre bevoeren te Westen hermatu by
 kerche, te daer toe te arbeiden

Interpretatie vande 10 En 63 articule vande
 kerckeliche ordonantie

An cum sa cum qua quis ante in adulterio confu-
 sit matrimonium possit iniri quaesitum et
 non posse constitutum Et

De matrimonijs ac nuptijs rusticorum ut fiant sine
 insolentia et turpitudine.

Quae D. Festus pro alumnorum in Academia Lugdun-
 regimine et coercitione proposuit.

De Boscio

opere ostenditque alumnorum, ut subscripti
deputati ad classem Amersfordianam

3. sessio

Ad Ant. Hornhoy, Assueri Jois, et vul. Hiddes-
bachij petitionem, qua convocari quamprimum
nationalem Synodum debere propo-
nebant, ad quam nonnulla nunquam antea
acta preter uetus, haberent proxima
responsum. Illud iam eisdem in animo haec
tam ordinibus quam Synodo, etiam si illi non
admonuissent. Quorum uerum illa ardua
obrisque, quod turbulentorum animorum
inditia preberent, et dixit in quietis aut
boni quod in publicum emanaturum sperari
potest. Nihilominus si quid uel deus: uel
beata profuturum haberent. Libere ipsis
ipsam in presenti offerre, ut opus
ad hoc nationalem Synodum spectata
Grauamina in titulo generali classium in
speciali ab unoquoque debeant proficere
disputatum
Cum in Synodo nat. Dordracensi directum sit
ut

in singulis provincijs eligerentur qui operam
darent reformationi Bibliothecarum, nominati a Syno-
do D. Langius

Vande geboden te doen ofte die met deul sonne
dasse oue al moesten geschiede omme dat gebou
tot reparerent te sijnen Ende opte d'orden
de geene die boec de geboden Ende het trouwen
by malcanderen lopten met groote ontucht wat
geleit dat een generale ordonantie voor sijnij
is

Op de voor geslagen puncten by d. 54to, duruende tot
naude op het vande alumni.

Lecta acta Synodi Aensemensis
Lecta item Epistola Ecclesie Gemblensis quam alibi
integravimus descripti

An demonstranti ad sacram Synaxim admitti pe-
 tenti, illud permittendum et iam questum
 fuit, occasio cuius questoris oblata nuper
 in sinatu patris ecclesiastici, inde in classicali
 congregatione proximo ab Henrico Casardo
 qui idem aliquoties petierat: sed res cum
 gravioris esset momenti; maxime respec-
 tu eorum qui plenis ut aunt velle totius
 in scholasticos & suggesti fulminassent
 et subiecti fuissent, et necdum approbare
 Synodus nationi directa vellent semper
 ulterius recitata fuit et iam Synodo bisum
 quationem sano ad Nationalibus proxima
 differret. plenius examinandam

Nam Synode postillib de bidageen voo te
 lezen maxime in locis ubi concionatores
 non essent presentes

De preceptis Grammaticalibus ipse per omnes
 provincias ad docendam iuventutem proponi-
 tis

De illustri Gymnasio in hac provincia erigenda
 cum illud quod Amestretus olim et etiam sic
 tentatum peritus volutaxum sit

De sedibus rusticorum, ut ratios reddant ro-
 ram aut saltem ipse loci pastore, et sint
 reformatae religionis

De remedijs contra rusticorum insolentias du-
 bus

bus presertim feratis : Sollicitandumque ut
sint presentes ~~presentes~~, nec in extra partes suos
habitent.

An Diaconus loco senioris ad synodum vel classis mit-
ti possit, et resolutum est non pot, ne munera
confundantur

An predicand item loco senioris possit admitti?
Et id nisi necessitate postulante concessum.

In Amstelredam ubi nullus iam concionator quomodo
ecclesia providenda, et an propter difficultate
habendi de loco vero hoc tempore ecclesiasticum
per provisionem et vocant proponens ibi locum
tenere possit.

Annon is qui prius reformatus et ecclesie membrum
si ad Papam relabatur ipso iure sit habendus
excommunicatus et mimico prorum excludendus.

Sess. 6. Actum de Lombardis sua publicis
Fabricatoribus an admittendi ad Patriciam
Synaxim.

xi Octobris supplicationis generalis in provincijs
vniuersis Belgij ut deus nos contra terrores imol-
turos superbusissimorum hostium turci dignetur
et eorum fastum quo vlt. celo minantur, frange

re
8. heeft syn eynde yebot gezadt henrich van Wye.
hiesloot met catarina Johannis Vossij filia
ende hierdenaest extra tempus consuetum
gehouden ob synodum precedentem et sequens
supplicationes qua diebus singulis Mer-
curij ad 6 septimanad circa v. vespertinam
per prouinciam Ultrauetinam ex decreto Syno-
di auctoritate Ordinum habita

14 des snaeltes gestoerich cornelis de haer, door
leste midsom. Ende de Burchkerk

15. in iacobano henricus Vonckeslotius suar.
duert sponsam iustouio concionante et
ceremonias praegente

Na de betrouenisse van den voorleser syn die
scheide competitie hebbeft als in
harmay scoolme inde burchkerk
Kynolf. Ma. Cornelis scoolme s. Jacob. Abrah
wan hertbije mit stadens vers 3 ofte vilt
vbaer van del 25. een proes Genemich id mids
dom clausis foribus. Ende met de midsche
stemmen syn bequally gebondich tot voorleser
mids

mede dom Mr harmay die sijn bast was met
sintely. Rindolf inde buntkerck als. rindolf
stem hebbende hoerbet sijn sijn vbel singt in
tot sijn seynstool mē cornelis die alle de
andere met sijnus leere te bouen gink.
23 hebbe ic begonnde de visitatie met
Vlammingis in het quartier daer lingenus cap.
ouer is. vbesende groot vande zunt sijn
inde Wijnemstige ouer de paulbrugge tot
Homburgde brugge de ouergraste op tot
de Tollenssteger poorte mit gades de mi
stract, nicubel stract.) alle de dries
stractly tot aende vballen in buntly de
poorte deen sijn de die graste met de gande
stege ende Abstedes. in vberde begrip
ontrent 450 litmaten vberde bebonden.
hul occurende vberde gesellen, et ani
morium mit feures. et buntly vberde
houe agerbitatis et dissidia.
voor sijn clacgde de sijn bade van sijn
floude huijst. dat sijn poorte so qualie
ken van het was vberde vbaer ouer
sijn sijn vork sijn vberde. Ende niet te
genstaende vberde intercessus so sijn poort
ten als duderlinges ende vork de briede
mit gades de sijnmitteed vberde vna
gestract

magystrat gebruiket sy en heeft mich euen
 vbet Darius de blode lebed
 die den woort Jan floren voor ontrent drie
 maanden hadde getrouwt mit groot contente-
 ment als het seken van Jan benden niet co-
 nel bemorben ofte versprecken om mit
 hem te reconcilieren onachtens sy sijn
 tot alle redelicheit was offerende
 vbeds verhalend beide aldoen betaf sijn
 van het anontmael te onthouden om het
 quade en ardelicheit exempel so vbedt gese-
 ken. S na almen sijn na nois ardelich
 bare beide te veremgde vbar als nois sijn
 hem sijn vbillig betaf maer als hare sijn
 te vtrijde vbede gepoort en sijn tot sijn
 tyden nois door sijn vercland te sullen
 vbede mit hem vbedadde id ten lict sijn
 gelycke tusschen sijn diuortium toegelaten
 mits dat souden verminten van alle ouerwie
 ofte luere dotali dat sijn sijn ouerwinne souden
 hebben want trarst van sijn vbede vbede te
 gemeten. Ende vbede dit non sine scandalo
 multorum en gescheiden sijn sijn beide nois van
 het anontmael afgesonden

ons quamit dat benyffens te vorch de quet
velly tusfchen daniel koos end felis jacob
son sie oudermalen dach grootling vrecht
kert vbarc end velle inuicij ouer
malians dat eaddy vuyt geypoyen ende al
lookbel myn roe dely geyoet hadde de
fachtel te spuyen was end belle nu den
enij ende van den ander dat tou on
vbellics geblics, doe soe lood vtealay
alle dingez delys aingalende as is syde ge
stelt velt te vbelly ende nu dars inu
gijrust te vbelly, van melingje syde so
a uontmael te gemetes, vbelly velt te
mij sulox van het collegie afgeflaghen door
dun bekonden vbelly dat dinge mellet
inuicij van hem royet ydome, vbarc
oue velt bekentemisse noeste satisfacht
geffest is was. op vbelly d'afsteyen by
koos sie seer onstede, seyend lantje ruy
vlt vlt vbarc vande herte vbelly, in mid
leste ruyden sig onvrandelick ydome te
hebben teges dit p'vrijlood seyema vande
Arminians, in vade hem velt velt velt
vngesest te vbelly, ende velt by sy
groot vades bloet beseyet te vbelly, most
-en velt

eutubere dare van soordie xijse supescedere
 tot dat naerder van syne saethe gesamelt
 soude syn. In syne businge sat de bla-
 minge in Galmet Gabriel Amberg vberdenke
 dese bracht voer voort van syne sandel ende
 smidate mede kerste by hem gelyket soo tot
 leden als eldred, dore dat hij ten lyke dare
 went vbas gebarmen. Ende Aesch heeft syne
 saethe met en ghand te becten, dore als hij
 voort bracht dat gij mernde dat de srytuer
 plaats die mentie matken van gabriel, als mede
 propheet daniel ende edeb, op hem gaudet
 moesten vberden dat gij den eyde vbas die de
 vude soude vberden. Satis apparebat so-
 minem haud quaquam sane mentis esse propterea
 bona cum spe nos saluet ad ledens de eius
 causa scripturos sum dimissimus.

vltimus etiam Willemum Cousinum hominem turbulenti
 et inquieti ingenij qui plura rebellenda et quae
 et maxime in²⁵ h²⁵ exannum sicut nullius religio-
 nis ut ille aiebat partibus mira adiectissimum
 ad lectoratum summi templi promotum volebat et
 minorum multo et culuam Modanum vix non fuisse
 admissum. et plura similia proferebat sed cum
 ad ea vberden sumus ea q² remota vix erant
 sum dimissimus. In vico tando lata
 zinia

anno cuidam
testori erat uxor
admodum inquieta, ora dicta factaque con-
tra se interpretans & infans quas respon-
sionis de marito faciens mirabili & totypia
cum maritus vel contemneret vel ioto
eluderet illa publicos sepe clamores fa-
ciebat, et turbas ciebat, nunc vero cum
reliquerat et ad filiam se receperat,
quare de reducenda illa & reconcilianda
agendum erat, utrum marito suorum in-
miseri dominum aspidet aut cuiqua inhi-
rim scandalum daret.

25. Cum est occupator Nelenstemiud. Dom. Thom.
a me petiit, ut ut situm aliquam partem bise-
tationis conficiam, quod et facti forumque
limbarium et uigima a ponte Homdburgiro
veteris occidentem adiunimus, ubi. ^{Christinus}
querebatur inuulute secum actum et etiam
a. ^{ciunum capitano,} qui
non obstante veteri amicitia cum parentibus
coniugis nulla iniuria prouocatus duxit et im-
portum admodum secum et cum filio suo regisset
eos cogendo uigilias riuum uigilias & lustrationis
publicas subire, skiampi thandus ar ming
et ea actus foret et contrabulos ipse suos eo
non

nomine satisfecisset filiusque iam in procinctu ut
foras proficisci ad studia sua prosequenda. hoc
tamē quiescitatum temporis sopiri minime potuit.

Eodem de Danek predicatio yedaly van bit aff
Wpethy des viantō van Bergen opsoom.

Cum circa templum farobaurum visitatio a fratri-
bus fieret imbebantur in loco quodam congeste
te aliquot amula, quae sine ob latitiam solite
ut ptendebant, obsidionis sine alio obiectatis
vicio large ad se in iugum taurant. potui ut
rationis exprobrum expertis. tueri admodum
gestu a habitu spectantur, quare et de
que de ipsi eccly erant membra. debita sunt
accidit mensam dominican aut facti synaxi uti.
sed sequenti die admonita rei ipsi plurimum pe
nituit.

208 die nisi mimbrauit d. Danyamus 4 fe. 19 stuf.
solitis sumptibus ap. Franciam conventiona
synodali factis

Quaedam mulier representata fuit acriter quod non
obstantibus nubendi impedimentis, nihilominus
cum quodam cohabitaret, dicens se alio in loco
illi iuncturam fadere matrimonial, quod huiusmodi
a sacrificulo papystico factum foret.

Alius habitans in viculis Maximianis qui sup
testimonio ecclesie Gormoniana sic benigne
tanquam orthodoxus nomenque dedit ecclesie
nostre, pavidus a papistis, ut videbatur, seductus
alienos a nostris visus fuit, et adduci non potuit
ut illis vel blandioribus vel acrioribus verbis
ut ad S Synaxim de more se pararet, videtur
ne illum molestarem, sed suo iudicio re-
linquere.

Urant, qui paupertatem querebantur, alij
aliud allegabant et proferebant difficultates
ciuiles nec ad forum nostrum spectantes; ita
ut visitationem hanc rem molestie plenam
iuxta rationem iudicari.

October.

4. Diaconorum requisita cum Bishonis ego deputa-
 tuz est loquentur, et Ordinum consensum aditus
 mus petiveri pro pauperum necessitatibus de
 more gratitudinis minus, ob victoriam, nupit
 dei benignitate partam, roque potissimum
 nunc quod diacona plurimum gravaretur mi-
 litum famulid cum illi pro xporib defendenda
 vitam spenderent quotidus et Mars ac mors
 plures auferret, relictis vxoribus ac liberis ut
 plurimum pro nudiorib, qui facultatibus publicis
 ali deberent, quibus tunc soo flor. minus
 concessum fuit

singulis diebus sabbati, horis pomeridianis
 hyeme 3 et aestate 5 conueniunt in camera
 consistoriali summi templi ex concionatoribus
 et senioribus quidamque dices, qui nomina
 nubendocum annotent, et ipsos sponsum ac
 sponsam examinant an recte conueniunt sit
 consensu scilicet parentum aut proximorum in-
 terueniente, nullisque vel sanguinis vel alterius
 rei impedimentis extantibus, et tunc demum ti-
 na publicationes fiunt ex suggestu.

¶ 9. inde husinga vanderhout fester que bacure
erant et conducta a dña. de on. & infir
dominis que sortus bis q. h. b. d. d. s. fauons
de Arminianis ope libertinib. face brigade
vinge q. d. e. t. Ende s. n. d. a. e. o. n. t. h. d. s. t. o. u. t.
q. d. i. p. r. e. t. e. r. e. t. q. v. o. l. g. e. n. s. d. e. p. l. a. c. a. t. u. s. q. t. o. u. t.
e. n. t. e. v. n. g. e. r. u. s. t. e. c. l. a. p. p. e. n. s. v. n. d. e. s. p. l. s. m. a. l. i. s.
als Levin. de Vossim inde s. b. a. r. t. e. e. l. o. r. e. e. n. d.
dis affegitton predicants zrls vbyf quibz
licentia femina et iustitia contemtu ora
impunita fulro.

¶ 10. ystorius d. h. e. m. a. m. u. d. b. i. b. b. i. u. s. v. i. r.
bonus et pius si quis alius amor publicus
nec inoectus. ex. f. u. s. i. a. c. o. n. t. r. i. c. i. o. n. a. t. o. r. s. u. i. u. s. v. i. b. i. s.
continua hepatica febre paruo tempore no
bis d. r. e. p. t. u. s. ; h. u. i. u. s. e. t. i. a. m. v. i. x. a. n. t. e. m. a. r. i. t. u. m.
d. e. f. e. r. a. t. i. s. s. i. m. e. l. a. b. o. r. a. b. a. t. s. i. t. a. m. i. s. s. u. a. s. i. t.
l. e. s. s. u. m. h. u. i. c. f. e. c. i. t. n. o. n. m. i. n. u. s. e. l. i. g. a. n. t. e. r. q. u. a. m.
v. e. r. e. c. o. n. f. r. a. t. e. B. e. r. n. a. r. d. u. s. B. u. s. t. e. n. i. u. s. v. i. t. a. n. i.
l. i. s. v. e. s. i. b. u. s. d. e. f. l. e. t. u. s. f. u. i. t. a. b. o. i. b. z. e. t. i. a. m. a. d. m. i. r.
sa velligiond hominibus. ¶ xvi. tang. d. u. r. u.
Ego Amstredamum proficiscere spualty fuit

XIII Sacra cena celebrata in summo Nicolaitano
 et Jacobeo templis, Consule Lingeno, ~~1770~~ et
 Helveto Anayio pocalum sacramentali ministratio
 observantibus, cum J. Medemblicanus ob morbum
 abest.

in hoc pop
 3 dies

Ante celebrationem raris S. bis in proximis septi-
 manis diebus scilicet Martis et Jovis coeque
 erat horis pomeridianis concionatorum et sermo
 per viros convenientiam, ad examinandum
 catechuminos et doctrinam novam in scriptis refer-
 endum, qui singulis diebus cum testibus idoneis
 accedunt.

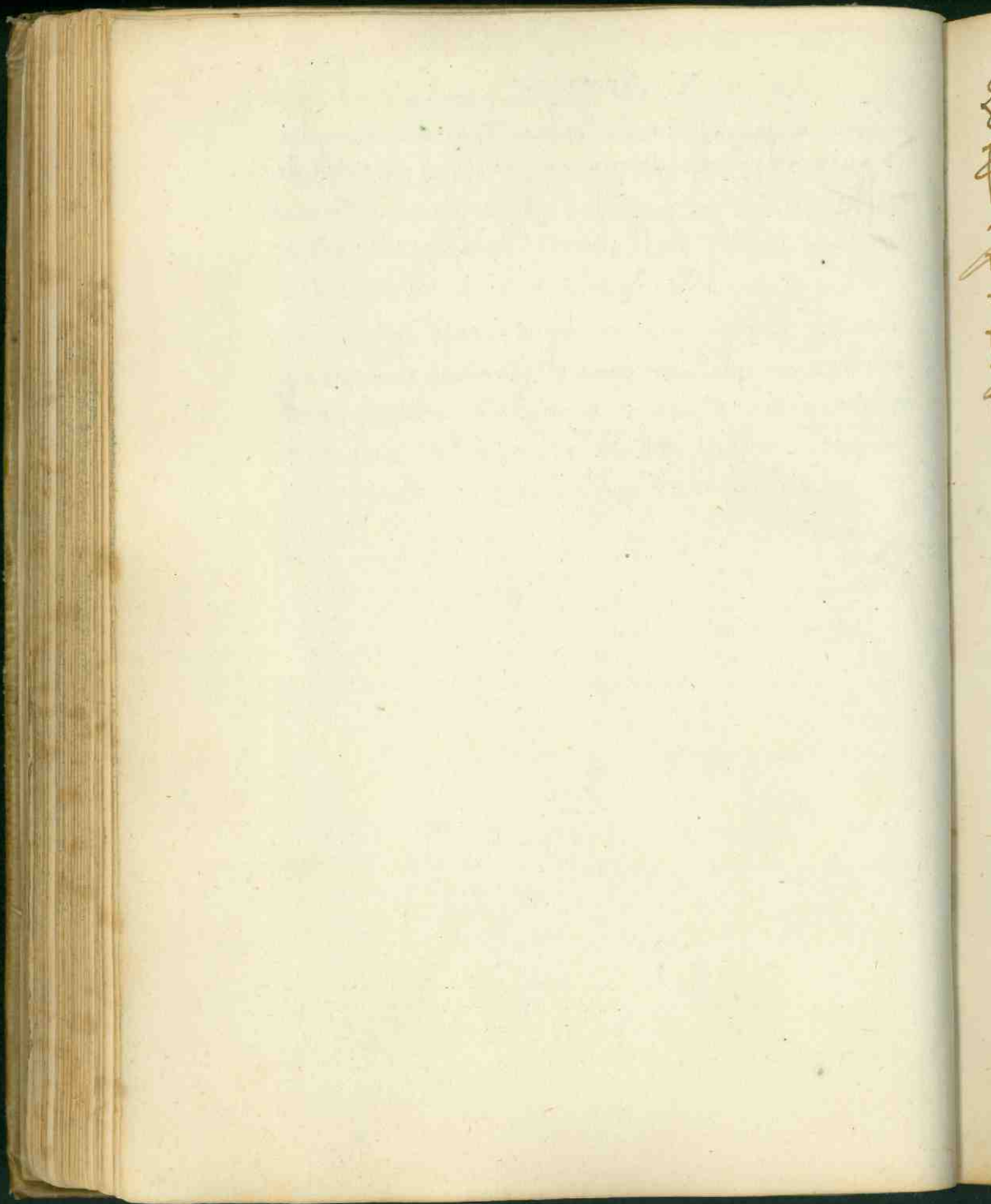
Tum etiam quidam inhaerens iammodo in
 Christiana religione, cum plane peritus rudis
 et legere miseris fuisset, bono cum fidei
 zelo pastorem suscepit.

29. Lustratio facta in monasterijs Siginariū
et quiddam imaginis inde sublata, in balido
sane contra papismum et idololatricam
venerio, cum ipsa collecta in quibus super-
stitio illa atitur et fœditur, facta tunc
maneat, que aut tollenda aut oī in
meliorē usum referenda essent; quorū
patronos nimis quam multos in ipsa
magistratu habemus; qui tandem in glori-
a sua aliquando coram iusto iudice
rationes preculdubio daturi sunt

November.

v. huius classicis congregatio Transiti incepta
 ad quam ex ordine S. Hieronymi missus Jacobus B.
 melior

q̄ huius iudicte supplicationis generalis in xiii
 diem sequentem pro successu eorum que ipse
 principes et ordines dicta
 sum et fuerit sedes in supremo templo consue
 magistratus pro domina de Oves et sua familia
 decanus sedus primus, inde Syperbinus camela
 rius prohibere suus de non magistratus tem
 plum illud dicentes. At res rum indignatio
 ne eos ad senatum revolta, consentientibus
 pariter canonis tandem ad finem perberit.

14 Fiet ratio acceptorum et expensorum a
Swanenburgio thesaurario elemosinarum
et commissi ad eam audiriendam ex nostro
ordine Nellenstein et Verboest, adfuit
Vico Bennekius

Als dy 2 dse maent gheformt wordt ghesiet
Willem de Hon can: St. Marus thresor, en
sine presende bouemits de Wit coets te
voore in Italien mede mede staten maent
ghetorren wordt. en get broetschap dese stat
geballen is, heeft d'elue ex voto ghegheuen
vende Maronie onse kerke pro paupibus
ende veest al voer d'elue gebodes 3600 fl

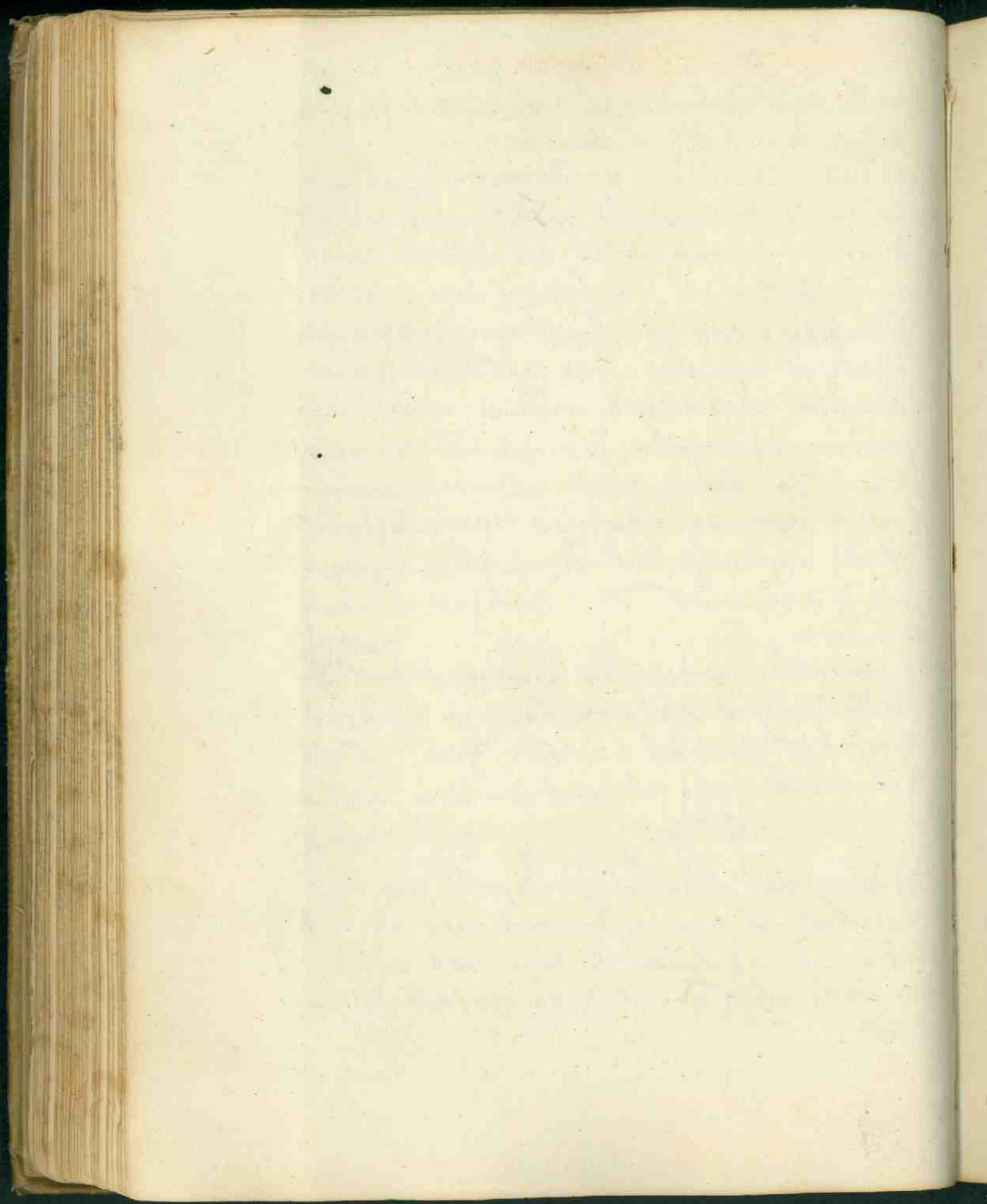
In Nombur hebben hare gebeden gedaan 123. jahr
 Drock Madde in die rietten doct. met J. Meestert
 Hogebet jonge d'z vberende te londen, bij vbas
 van st. Marix soon van . . . Meestert pande
 ofte beide vande lerkendyck veynt na hieldige son
 dende op de punte maecht in die Maest van g'fent
 in de Cronenburgera veteri familia. Sy vber
 deffe van Lombout hogebets veynt p'nfia
 naris van feldy ende nu yebangen op Loudfing
 beide libertyns ofte stummardis gesint
 woz d'z led manaffighe Willem van droemet
 cap. Ende foytant maior ondie coronel
 Brouck met Joffe Marix de Corck van Nu
 vlinch norme tot Guobys. 7
 Resolutie byde vortfraz van gelyc opt fcaid
 huis te trouublen dat de d'z af y vande ge
 reformerde religie, ofte froyh dandie papyst
 oec van andere fette vbaile
 Alsboden coronel Cysel metten titel van g'nal
 in fchekere attestatie vberet vword, is daer 7
 op gefit dat noch de staten noch de prinre
 ben dat voor h'landt en g'lyc den fleyd
 geen fmd toequam

Alsoo de herkwact dagelics vore ontuchersat
vernamlyc int trouwen en sondeling in het
haestelc hietrouwen van wedubben ware van
de man nauwelics betrouwen loaric ofte
de gods wordc aengetoekent om mit
andere te vergaderen, ende dat tot gro
te ontfestinge vande kercken, hebben den
magistraet daer ouer todelic verpoken
daer inne publica auctoritate gescreuen
eet te worden tot ondersouwinge van
wonderheit des sietes staets, en tot
vuytflutinge van alle peynlike die
door so subitelike vermeninge soude
comen ontfar wase ouer by de
hies verdomde
is dat voortan niemant en sal moegh
publicc vergaderen (wie verstaen soude
sinne) dan naede 20 uelken dat haer
leste manlyc ouelod sijn. Actum de 8
Octobris 1617. ond' Bor.

Hiez que droude incedenlic dat griet ba
denghe haer beclacden ouer de predicanth
dat die haer niet en wild trouwen na haer
mans beent ouelod, en in dacomme ouer
trout

December.

2. Haddit D. Bishovius 24 18. quos soludranz
pro prore classica conventionne Franciscæ.

10 opdy vesten sctdag Examinis capitulum
novum comparuerunt ibid
jongste soon van Nicolas Westerk stuyt
thuis ende dienstmeest
van s' kint vromend op s' Marcus kerckhoff
sequentibus quoq. sessionibus professionem toll
fecit
goutio disponata H.

xi Geapprobuet biden haerkermaet W^r Dine
die nu bnde kerckmeⁿ ende burch van st
3 claus caspel genoespau aensthemich was
tot secolme ende voorleze vande kerck
mide plaats van Oeteman voor ellic
ke maen^d de kerck, alsoe bleef zij om sijn
ouderdom ende swaerheit qualick dat tot
sonde genoes sijn, mits dat hy tot sijnre
hulpe soude nemen een ykuis matthee vbonⁿ
miden solus caspel die conre was ende een
staerker stemme hadde. hij galle vure
fandere ouermits hy voor des mede om de will
he de staet hadde metten vbonⁿ, dore
hadde wij hem linc met andere middelen
linc geolagert sijn.

Woorden te proponeret bnde diaronie dat de
grount der linge van dage te dage spardede linc
ouermits de binaudⁿ mits tyt, ende die
meneste de vemb die alle dayer aenbluff
oock met te geytande vespere platat
van eldere hie binnich quamⁿ, sulre dat
ten vore in tyt daer in vore vordindult
te beduesten stont der staet der diaronie
want te sulen verballen, hie toe sijn
van mode te sijn ofte aenmentatie bay mider
linc

len, ofte verandringhe bouw vedre vobare van
 in naide oprengte soude doch te gelijende
 tye so dehalut opet geboude en verougt
 tobdun spude duende vunt den naelme
 vanden gebuclen kerckenmaect te conuipuech
 en sy daer toe gecommittet om mette bouk
 houde in de veroude diaronch te besiguen
 Dunganus, verkammub, en Bemmel.

Te dach mids geuolueet dat Jay feordy in syne
 geseide huyse, noec soude hare continen van
 het auontmael, vore is sackerle mentie ge-
 maect van het dansen op de beulof van end
 nief van Moynreysloot, daer Joffe, frederic by
 Bruchde getrocken was ten danse, ende oorde
 sustien vande Secretaris Hilten, ende moestans
 gecommuniceert sadder tegend de orde, dore
 de maniere behaelt synde, en get beuoudat
 die daer oue getoont sadder, is de sackerle ge-
 passeert.

hinc inquisitione in moribus de moribus ante Synaxin
 recuperandam quod etiam ante solutionem Synoda-
 lem et classisalem fieri solet ubi de singulis
 singuli interrogantur an quid habeant in eis
 moribus et vitia corrigendos. Moraturque
 hinc disciplina morum.

Circa hoc tempus Flamingus et ego visitare
regionem nostram incipimus. et cum Houtiu
et Ottonis et hunc adolescentem, illum
seniorum, morbo ambo laborantes, quo et
non ita diu post absorpti sunt. Consolamur
viduam quoque.

Segetmannus et libris
granatarum et feminam in solis munimeto
cum filio admodum debili. etiam aegros
invenimus non corpore sed animo.

pistorum in vetusta platea contra
Heinricum Wilhelmium scripsit. von Gut kucht
hinc dicebat n. pistor quod Heinricus cum
coniuge aliquoties cum quodam Petro Gys
ano cui is locus emendandi vite tributus
in odibus suis nocte venisset, comestationem
habuisset et pro petro illo respondisset
deditum, beo sed quod cum quidam Heinricus
soluisset quis ad pedes illius spectarent ille
cyrographo solutionis miserisset, pistorum
ab omni satisfactum: cum tamen symposia
aliaque debita cum petro contracta. Sed
illam solutionem mansissent, quos qua tunc
vix nescibat presenti animo et exoriam se
habere pistorum omni ab ipso debitam primam
recessisse, sique paratum est iuramento
se purgare in iuris.

De Rosio item quibus iam paratum reconciliationi
 dicebamus et ideo admittendum ad mensa do-
 minicam recedebamus quod adversarius contuma-
 cior remaneret. iudicatum contra fuit; quod
 in mediandis recentis famis adversarij detrahe-
 ret. Et sane poteram ego testari id ab eij
 vixit toties fieri quoties de absoluteione ay-
 me institisset. atque ideo debere abstinere
 ab ea donec adversariam satisfecisset, vel
 cum eo efficaciter et revera reconciliatus
 esset, Senatus voluit: quod egregie admodum
 tulit, Rosius, et plura de constantia sua et
 suorum in vera fide prefatus, sibi mixiam
 fieri credidit, multaque addidit quae procul
 a Christiana illum fide abesse testari possent
 nempe se posthac decernisse oia a templorum
 frequentatione abstinere atque ad oia
 vindicta modum contra adversarium suum
 executurum, vel cum vita ac sanguinis
 dispendio: omnemque illorum malorum culpa
 in senatum ecclesiasticum redundaturum

cum duabus etiam Arminianis feminis tu
 sed & natura sua in malis nimium per
 tinacibus verba contulimus. Alcyda
 vxor Ant: Vorstij, et Theodorica Gerardij
 Hollacii, quae maritorum suorum vitia
 venientes sequi, templorum vsu vitat
 nulla alia ex causa, nisi quod turri
 turbulentorum et inobedientium concio
 natorum factionem ruperent. Melius
 sane faciebat et paratius a viro in sa
 ra dissentiens vx: Brouchusia, quae
 quambis parum euetromm istorum pro
 baret, abstinere tamen a foris iddo
 noluerit.

Alfo de kennedes ofte Broedel Hoboortij questie
 Sander tegens saelude moede el prelmile
 bron die hare seluch sere besbaerden, en niet
 tegenstaende hare sonch presentie datse hare
 sachten vield vield ende laet velding onde
 houdt so in vuyt hare vbrimty darsen bore in
 moete smore vbrilde sere dide niet day sere
 onde de selue claghen ende sere sere sere
 datse cortt te voren sere crant vberende vlaming
 sader doch onthude ten vnde si hoort hem vbrilde
 protesten en vberclard in hare buytse sere datse die
 nimmer & vberclard sere in tegens hare onpas sere

22 cum D. Ar. rickmannus furti nuncio
 p̄secutus senatum ecclesiasticum indixisset
 intelleximus sortem ipsius dordraci submi-
 sum et propterea necessario se se conferre
 debere, incommode admodum tempore qd
 rana dominica tribus in templis esset
 iam distribuenda

Emy Maria Egidij F. vidua hegneri vicini or-
 nati ad mensam sacram iam est admissa
 aliud protinus impedimentum exortum est
 quod. Vicinius hegneri filius dicitur
 se ab eius unctione offensum quod bid
 alius non merces abstulisset atque ita
 furti quodammodo rana non obstante quod
 iam d̄p̄sensa tandem soluerit facta
 est nec eius rei post ullum penitentis
 iudicium fecisset. Illa ad ea varia r̄p̄o-
 ferre se sequit̄ excusare quasi in non male
 intellectu illi errassent. Quod dominus absti-
 nere iussa est hac vice.

2) *Adhuc* Ne ad inquisitionem et electionem novi
V. D. ministri post obitum p. m. the. Ribby
procederetur obstitit statutum nupre
synodi provincialis ante annum factum
ut si quando decesserit quocunque ex ministros
continetur tunc synodus loci et classis
instaret apud magistratus loci et omni
anni proximus viduus ac liberis demerui
adiceretur, superstitibus interim ministri
suis classis ne ecclia ministerio careat
providentibus. Verum cum id nostri
ab Urbano Senatu petaturi essent, et
qui in nostro collegio et magistratu
erant dissuasorunt, multos n. xps
adversaturos recto certius se dicentes,
ne voto petitorum, quod illud statuti
potissimum in fauorem viduarum quo in
pagis habitant factum vidui potest
quibus tantum 50 flor. post mortem ma-
ritorum essent assignandi, cum Urbani
250 fl. sequerentur. Ideoque ab ea
prosecutione hac vice suspicendum in
persuasi, alio titulo viduus Ribby, hono-
rarium petere constitutum fuit.

[Faint, illegible handwriting covering the page]

25. Jyso. Natiuitatis Dominice die in sumo
 ad Marijans sacray poli porillatorum bica
 subijungens eos. Lingius let ego spud Me
 denblydus et rector Amylius pro Neth
 Steimo et Warbortio ad S. Gebruders
 eodem officio fungentur.

26. Id 2 Carstans gebbe ic m s Jarob.
 met Jaffer. v Warmeloe bbed Nic
 Bierlij' eos. nupt' defuncti et Catarina
 Vos bora Henrici Wymerslotij gegiens let
 kint van muf Salmo p'fhorario, Zet
 vbeest genacmot id gebbedy. Sophia.
 Cera ser temora obyt. D. Amylia Radgha
 ionge 1088: s'ie imxokent s'inde d' v'cel
 g'efst gemact te s'ibben ten proufita
 vande armh tot v'v'et 3000 gulde.

lyste vande deylinge ofte collet
 m'ch dom in dese v'v'iche g'eday

Somind.	39 - 2 - 8	Denderd.	11 - 15 - 0
	12 - 0 - 8	Vryd.	11 - 16 - 0
prouf'rud.	46 - 3 - 8		
Carstans	83 - 4 - 0	tfamh.	327 - 12 - 12
	51 - 1 - 0		
	27 - 0 - 8		
2 Carstans	16 - 4 - 8		
	29 - 5 - 4		

Januarius.

De eerste dag deze maent is het narstmael
 vuytgedael inde Burcherck ministrantibus
 vuyt de Seniorum ordina Cons. Lingio & Me
 de Abtchie.

vanden dat by requete verzoekt was dat de Ma-
 gistraet gelijck te letten op de saaken der
 armen ende vuyt hare collegie daer toe te
 committeren, soo sijn tot die synde daer toe
 genommet. de sijn vanden Acant van Vla ende
 Jan Flor van Nijpoort, omme te verhoeren de
 geproponeerde middelen. Soo is den voer
 gehouden mi presente dat ofte de middelen
 moeten merkelicus verminderet sijn alghesij
 den grooten noot ende melneste der armen,
 ofte dat men de ordere soude moeten veranderen.
 Ende sijden de diaconen inde kercken by de
 dagelike collecten bebonnen te verorden dat
 deselve sijn bere te bouen yach en onetruif
 de versamelende van denijde 8. 10. ofte 12 ueren
 by daer voer dat daer ouer oca de sijn vuyt
 sufficient souden veyse, omme de arme litmate
 der kercken te onderhouden, maer dat de toe
 val van alderhande andere armen dagelike soo
 groot

groot vreden, dat niet tegenstaende
ge bygeboerde subsidien de vuyndend
stadie daer mede te coet quamen, wat
alfoe sy in veylhoest warden als alle ar-
men van wat religie die sy, zard
besortinge te doen streeken. Ende grooch
desorde byde papisten dylard, als warden
meest vande gasthousen, canonicke colle-
gien ende andere dergelycke provins
gegronden, als die meest zardes favoriten
verspreiden, Ende sy niet en ronden bly
wat die vande veylhoest genooten zard
daer oue vore vuyte draegene genoot
dat het daeromme vore souden veylhoest
datmen als gemene elemosiniers
van souden oprieste, naar vore veylhoest
van andere naburige veylhoest. warden
vuyt veylhoest alle de collegien die so danige
vuyt veylhoest veylhoest veylhoest, die
metten anderen moeste confirentie souden
wat veylhoest de vore veylhoest genoot, Ende
daer oue orde stellen dat het veylhoest
int veylhoest veylhoest souden, veylhoest souden
vuyt veylhoest de middelste totten veylhoest veylhoest
tant

tant genoeg te wesen, omme alle arme
 wyfkeken te ~~dien~~, dat daer door ook
 alle armen ~~forde~~ sommen gebreut word
 houdende alle de boorst collegies metten an
 ren correspondentie.

Hijs op bevel
 gebreut dat het qualich daer toe soude
 te brengen wesen dat een jaer by sijn oude
 gebruyt. Ende verheit soude wettelick blyue
 dat oock sommige daer door soude afgebor
 ken worden den armen eenige giften te ma
 ken, so die niet na sake dispositien en
 wesen behoort.

Woods verk
 gescht dat versterke besontmich over dese
 handelinghe voortvarende gedaen warden die
 men byden secretaris Leerdam soude vinge
 dat het niet ongeradich waze desleue op te set
 ten, alreemde worden soude gae.

De reisbetale met de nabolgende worden bebou
 den alleentertien men somme byde diaronen
 gecollecteert te sijn over de 500 g.

Woods voorgesonden dat by die van sulstas ende
 dy h. Malpart beoogen was een Aduano Kader.
 die oock byde rase geapprebet worden met
 tegenstaende hi seel aende Arminiack. Hijs
 geleet hadde dat het seue in een plaetse

Dreft byde stad periculood was, princelic-
ken dellyke zij veel begaest was, ende
dare ouer te beduyten stont, dat hy lichte-
licker by stemmige moeste machin, bare
toe hem alhie geen aentance en soude
ontbreken. **Waar tegen** gesinf bodde
dat niet tegenstaende hy metten resten
amersmid hing ende gemelintet volas
gebbeyt totte themonstanc, vuerbke
nuit synen dult verlaten te ghy, maer
hem altyt sie veel ende moede fadde
gedrage, syna rassen ende synodien, wel
gerontentat, en van allen sie verhoer
ende goede getuygenisse hem gebolet
waren. sulen dat de voerf beduyting
nodelood sijnmiste vbesen.

Quaeritum est an illa que ante pre adultcri-
um ab amity marito post mortem amity
cristo matrimonio ab eod duri possit
et retum est non posse. Ut tam ad priori
synodo constitutum. Sed cum id non est
nostri mimbis de iure ad quosumlibet questi-
nes respondero, redditum est si constituta
causa ~~quodammodo~~ ageretur ad quefata nos
responsuros, si ad iuris sui confirmationis
hanc questionem instituisent, nos iussa Ma-
tristatus

gistratus expectaturus, ne ultra limites
vocationis progressi viderentur.

XI. Met ex seniorum ordine presente ainge-
teekent omme de geboden sta doch petie
de Swart veldwagel ande Wollum copie
van culenbours cap: garmyos houdende
tek Haseelt met constantia Baheluis
wonge de van Weefel vbonende bij s^t fero-
nini fsevol. wbesende beyde door abet
mael so de broeder seydet daer inde War
ke getommarcet gessende omme dat de
geboden op andere plaatsen mede moeten
gheday vboord.

syn oorde onttecht dese tnt gedaen de geboden
vdy Nicolao Stocio dienaar des H. W. tot jaer
veet mit.

22 Als convocatie gedaen was omme te pre-
pareren den brief van nominatie by sekerie
des meesters presidenten. In d'by daer toe
beschadert vbaech m'ndes des Boregime lmg
dat men voor seker belegen is te seker
ofse maer vbaech ex consp oogenmder foud
strecke. Ende soo andere m'ndes bespord
consent wandy Magistraet te besporen
ende dan de seker m'naerde deliberatie
te legger. oork seker tot enige nominati
met verdrast te vbaech is goet gebond
noe vbaech te super seker tot het bespore
seker vbaech seker. In seker seker seker
tadsinge naerde communicatie daer oue
te houden. vbaech oork mentie gemaect
van Florentio Johannis die van vbaech de
kerke van sm'lich int Synodo by verdrast
recompaerit vbaech vbaech onse kerke oork
vbaech vbaech vbaech hadde maer seker
meeneend nu bette andentie by seker te
sullen worden

Actent And. Arctus in novi anni inaugurationi
accipit

29 den biddaer by de hoge overheid op de
29 dese te houden werd omgiet in noer
collegio becondukt met het fransens tot
dy

melic Ende allegatus prompt pro conditio
ne adolescentia

Ende so sommendares te boue de gebodde
gegahde warden tusschen
Enooppmahe wouwen ontrent de Munke
wouwen wader ock een muntgode gebbest
eade en

geeft cristina palmarck met hare moeder daer
oude gebedet seggende dat sy met wille
• iel instantie van sijn moeder hare gnos
getrouwt hadde ende dat deselve hare vader
hare dootse bekent oor dierbbels sy hare
Ende hem ontboden hadde onkennt sy by
woudens af met sijn ongetuich hadde
Ende sijn familie kennel vore hare dove
wouwen in sijn drommeschap Ende sijn seker
ouderne) te goudelike dat sy vore hare
gebrutheerde sijn en 2 maal vore vore
monten ende vore sijn hare
op die belofte van trouw mit groote oede
als sy seker bebestigt en te sijn vore
Tarmali copula getrouwen) oby te
alles mit goed vore vore vore
te bekenen hare tenge wile te beint se
sende mare sijn van sijn te vore
Dore sijn de gebode handlen dore nide
+ 166

tbbende publicatie g'ordonneert op te louch
 tot dat naerde Coude blyfde, en is sy
 gestraff van haer lirstbreedingsent, dat sy
 haer g'leest sulde als sy behoudt, by hem sonde
 sulde g'leest als de verbaalcent g'geest.
 dom v'rijfste, v'baal op in het gelwoonlike
 xruif van dwang voort brangt, maar
 haer hande v'bandel sy l'oudt nemende sul
 l'ere tbbiffes, het eerste is voort ge
 gach na dat request aent geerst geprefent
 was ende w'artheit daer op gehoord, en heft ef
 tina myeten afflaen.

Den 29 concionatus est Donatus in fine peccatus
 ut deus nos conservare dignaretur a tyrannide
 regis Hispaniarum, pontificis Rom. et Caesaris, sig
 gende die die het g'f'rijpte s'breit g'geest
 te s'ny v'andels v'gramden god om ons te straf
 f' s'ny matie nemende v'ant het zi cap.
 Ezechielis

De collecten bedroegts, indy dom op die dus ontz.
 150 g

30 v'eforte de l'bed v'and' bozteme Cantu als
 w' m'iet l'it die kercken voorsciuens v'and' d'ny
 kerckenraet w'nd' v'ector tot Haverlobyck
 ommy goede toefuet te vullen nemen tot
 haer soons sonen die daer ter scole l'igge, quid
 et factum
 bulbetike proclomatie g'edacht
 van Doct peter Bimhoff tot Alenaz, s. f. cornel jacq by v'indig

Daer worden doch over den casus voorgestelt.
Vn vrouwendijc vest opgetouden hebbende het
houwelics gebot van ende die in sena hanc
getrouwt te hebben, die niettemin sijn op een
andere plaats als een soldaet sijnde of sijn
verstaet tot Huesin heeft laten trouwen
versoert nu opgetouwen te worden met un
der daer sijn nu allegoede mede verlooft te sijn
heeft voor antwoort ontfangen datse sijn vrou
gesent hadde getrouwt te hebben in woogst
en datse daer van vest moeste ontla
gen sijn ofte by de wet vey gesent, dwerke
voor de magistrat sulre bescreven, be
toonde de woogstende opthoudinge door in
stigatis van andere gesent te sijn en dat
sijn te goede trouwe bijgeschap hadde on
ontschagen was by de woogst die nu mede getrouwt
was, hie ouer de Magistrat aduyt bescreft
wande bescreft hie ouer de woogst
occasio woogsthoude dat om de magistrat sijn
remonstras dat paerde behoorden op sijn
houde die in den stadt so ouerbloedig bled
un worden, gelate te worden, ende die met
te behoorden ongeschikt te sijn, vord dat
enige straffe by de wete gebouwt moeste word
die tegen de woogst binnen de 20 dach
hanc manich ongeschikt hegubt in de gemact
18

is, cum lex sine pena plane sit illusoria.

Februarius.

de geboden gedaen van dieck van Steenberghe doct.
inde Medicinen met fennetgen steunend van Am-
sterdam Item van Arent Selgromb van dan-
wic met Amarengen lijfinc van becht.

was een vrou ^{was} ~~van~~ ^{uylter} hand ghinck te die hand
Admijn helpe, doek was aet ^{uylter} helpe, omme nocht
te mogen ontgaen de wooldruif van yegolans te
vriede. Gaddde sijk vooget gegelyck als ^{uylter} van die
ij meten dat haer soude galken moge onder
honden, maar helus ander bekynende. Gaddde
rou ende vriede vrie vriede ontflagen vriede
seggende dat sijn tok het jubbekich was onbegreep
niet te gelyckende sijn te vrees gelyck ^{uylter}
dewij Gaddde gdaart. Ende maectent gelyk te
te brengen, dat de vrees may gelyc ontflagen
van de questior.

te verflauby, als by experientie daer in
voort bebonden, ian datmen lieue siet dat de
pausliche superstitie gescreuen wort
openbaerlyck, als dat de ionckheit daer in
myse day goet behoort in godbesentheit groef
sent vberde

Tot het horen vande rekeningge des boertthouder
vberd vuyt de kerckenraet trommittert ve
vberd met veltgeny.

velutem etiam et melenblic omme de sacche vande
vberd Bibij aendy boertgeny Buts te recoma-
derd dat hare ten aensuy van get tubemaet
vberd den vbermyt tyt dat hare man gheeft
heeft Ende de langdylige sachte venge vberd
zinge moete toegeliet wordy vberde dore
vntient ^{late} en late na hare man onstlyd
passert id

D. Langius videbatur a. Florentio Johannis nupel pro
posito obiter alimior et commendabat quindam
fath Albertum Hattenium ministrum Brenebellia
mum in vclua prearis ingem dokibus et multa
pustate videntur

Swanenburg beest voort sijn conuict end vooz
stel vbaerommy men behoord te procederen
tot een Blimosinies vone in gema op te
rester, de faulten in abuyse vemonstreny
das langius geen smact mine ladda seggende
dat de faulten vber behoord tecommittert
te

te blyven / maar de veranderinge periculoos was
dat men sonder ondersceit besooch te dierlyc
ende de diaconen niet allinck aende membra
etere maar au alle andere de collecten moest
dies dat get mede periculos was te ranc
op te rechtens daer papisten in soude sithen
die vint alle bedieningen dese etc geslot
moest blyven.
het prouet vord van Nellyson mede poveren
om te doer in cum in rebus tanti ponderis
niet cito niet tembre vordendum sit.

2
8. haden vordas aengetoekent om te houdbelich
dese is ofte is jaar. waer ondel de principat
ste. Willem Nijp vordas
vordhuysen met heyligen vtenbbac ionge
v miste van hute boedne daer in by is ko
mend. Lothar Gallus slomp van
vurenberg vordese soldat onder cap. sijn
for met Jo. Maria Logie ionge v way
Aenghen met goet
knobben way vord. In m fine heneus sijn
stamhoest sene vltra te amoru oio rannus
vord. met een mensken van is raris sijn
duylmarbet daer sijn nu al 8 vordens et
ronfitebatur by gefureh hadde v als sijn
daerouge gestraft vordes dat hij in salter vord
dom so ontueteclerke sijn hubbelack biston sijn
v

Welchus peld
vando Graue.

en goet verberck mienich te doen dat sy het
 mensche te sijn nam. daer viel enige sijn
 belint om de absentie des vader die sijn sijn
 voren verclardes daer brie mien te verclard
 te sijn vrot a. h. e. non legitimo nata et p.
 m. de boort dat dubitari an in p. tate est p. abis
 sed ronsensum in d. t. in nuptis requisi
 pronuntiatum est.

Comparand

aldace mien den lieutenant van Cardue Un
 gesman met den iongste soldat verbat.
 hepde dat nadus sy alre z. jacob getat
 hadde en te kuyde als den predicant
 van daer verclardes vermoedende by de daer
 gely sobarment te sully waller dat sy als
 moeye modet trouwen presenten dat se
 ude luitenant sijn boort te stellen dat
 gely sijn m. d. r. n. g. p. o. e. c. o. m. b. s. o. u. l. d. e.
 op hem teant behoort boord sulre te stude
 kende de betten dore also sy groote insti
 tie de boord gesent dat m. d. s. u. l. r. e. a. s. t. i. v.
 vergaderinge banden kerkel. r. a. e. t. d. u. e. a. l. d.
 v. e. e. n. t. e. b. u. e. b. r. e. s. o. u. d. e. w. e. s. t. s. o. u. d. t. e. h. i. m. m.
 g. e. n. d. e. d. o. r. e. a. l. s. o. o. d. i. e. s. u. l. r. e. g. e. h. o. r. e. a. p. p. r. i. m. d.
 boord de boord Ungeesman lieutenant gely
 in rolere seggende het een regne arstinge da
 hem te verclard daer toe verclardes brie van sy
 d. a. n. s. t. e. d. e. p. r. o. m. i. s. s. e. b. o. r. d. g. e. t. l. a. n. t. g. e. d. o. r. d.
 s. e. i. m. p. o. e. r. t. i. n. e. n. t. d. e. b. e. n. k. e. d. e. k. i. e. r. k. e. s. i. n. n. o. s. t. r.
 29

de ongenomen ges. ongelijck in de, maar
volgeden hare ordonantien.

Ende also doch Jo. Vlamingius scruba pro tem-
pore mit vbel en vbas daer omte sy met
en comde vresghijnd, is de salutat vobiscum
omte de bijetrompste vresproort vobiscum
vunt gestelt.

9. Loro Vlamingij consionatus est in sumo
Bisbonius.

- 12 congregatio ord. senatus ecclesiastica, et tum actū
de electione noui ministri, variisque sine inde
habita verba, cum Bisbonius protulit sedula
continentibus statutum senatus verbum in
in nominatione noui ministri pro ordine m
duo ex eorum collegio intercessit ad hoc spem
libere delegati quod cum pugnaret cum libere
te et statutis eccles. oro cauendum, et bifa
fuit, et ut id melius fieri potest pluribus ex
senatu nro. absentes essent statutum fuit 2. p
du nro 12. senatus setra ordinem ronora
retur, et tum plenius ea de re ageretur
14 conuentus fuit sen. Eccl. a quo famis abierant
conful. ligmus Teemamus et Hector Emilius
hij vborde vobiscum gehandelt vandy vresproort
vno predicante en dat met correspondentie
vande vndericht, vrasime tbeu vrasing
gepropomte vorden die daer moghy vringom
also de boor vshandelt vresolutie vande vresol
Pax

acomprenhens ende des seculs verthons de mhe
pretatie by de hiesen staten alreys op dat
punt gesach. Dars op byde vroetseax mit
en was gelet, omme die dars van Gsmisse
hebbende de vroetseaxpe voort moeste
onderrechten. Dns vnde t'emmithert
omme te verpanden in de vroetseax mit goale
correspondentie het provera vande lictin
Ende dars by oure te leuere en yegunt
vare by de hiesen van het vroetseax viefst
veerde omme mit maerly vande miedel
ordomatie vber staet ope vragel vande
oude te vberly heten op de ondergelyck
vande meningsfuldige onruyckly ende
hoterrie, die darselice inroune gescheide
mits gaderis dat vordomantie op het vordoben
vande vberly moeste met enige vony be
vystige vberde. Ende de vberdelsst dars
inne vberdelsst onderhouden vore op
het vberly vberly en godtlasten vberly
sonde vare oure godt lande straffe van
vontrode. Dns presy D. Langius G.
- v hadet vberda vberingius met es oudelmg. AVB.
vberde aldoch die vberly es supphratie
van es vbermay. Michael Corvius vberly
Huntyus vberly die tot hiesen vberly
mit vberly aldaer vberly van hies
vberly

behoefen ende tot leyden geromyn hinde besof
 te sijn ondschout om sijn studie te mogh
 persiqueren. Dobbile sijn vnde door de vordoy
 in huyghe sijn vordoyt vbarre. In hem sijn
 middel als de pedagogie van eenige ionge
 nu benomyn vbarre. bracet dare by ooc in
 attestatie ofte tekingenike D. Heysij ver.
 Academiici luid. vboord den sijn vboort
 vboort gelyc dat vordoy hem vordoy sijn
 sijn sijn. Ende so sijn sijn sijn sijn
 sijn studio sijn te gelycende tye toordoy
 dat vordoy sijn aldan sijn sijn sijn sijn
 toe te leggen.

xvi. Alsoo enige Moortbranders vint de Armini
 aenst factie die vordoyenome saddy. i. den
 printe van orainie ende vordoy vordoy
 te vordoyen om bald te vordoy. In de
 sijn sijn vordoy te sijn ende als
 sijn sijn factie te sijn de factie sijn vordoy
 vordoy van dit lant vordoyenome sijn sijn
 met de vordoyenome vordoyenome van de vordoy
 vordoyenome vordoyenome sijn sijn sijn sijn
 Extreme Barbazie vordoyenome vordoyenome
 gebordoy in onse kerke te romen vordoy vordoy
 sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 vordoyenome vordoyenome vordoyenome vordoyenome
 vordoyenome vordoyenome vordoyenome vordoyenome

de haer vaderlant oncris id, de seue sulde
 volghen op dat vby alsoo vercruist Godt al-
 maectig moghen danccken enl oncl mit nuwe
 yure tot verstant vandy landen In byfge-
 minge de seue moghen door G. Gratie inly-
 ven.

17 Syn vby gecompardit boorde vinctfex
 ten alho als fol. superiore besaet omni-
 mit correptione vande oncrisyt te vore
 dorch totte nominatie van de vinctfex point
 en te pte de de requiste vande vanc
 vinctfex labusch te vinctfex. Enl vbor
 door antobodet vinctfex oppe factat
 te sulen litta, en metten vinctfex daer op
 te antobodet. Dus vbor vinctfex
 syme is ons gebodet. En stat duhaer dat
 vbor vore vinctfex vinctfex vinctfex vinctfex
 vanc vinctfex is ons aengefet na seue vinctfex
 vbor te vinctfex dat daer en vinctfex
 de facta fonde in deliberatie vbor vbor

Enl vbor vinctfex vinctfex vinctfex vinctfex
 lantfex vinctfex dat die moghen vinctfex
 vbor vbor vbor. Ten vbor de alumni
 vanc vinctfex vinctfex vbor vbor
 quod vinctfex vinctfex, equitate sustentatur
 Quidam claudius lartelieu can. olm metens ai
 nos transfugas, et sumptibus priuatis sinitur
 ar

aliorum & senatu ecclesiastico ad studia in Acad.
Leydensi aditus, nunc promotus ad munus eccle-
siasticum, gratias benefactoribus suis pro liberali-
tate agit.

24. Syn vber vber bimby ontboddy byde vrot-
schap Ende hebben vuyt dy mont vander
seffs boegeme consist vterregh omme te
procederen totte electie van vns d'vnaer
van h. woort in plaetse van, Hibrio, mit vns
mandatie als daer toe te arbeyd vt ecclesia
promoueretur, nec detrimentum raperet, tum
vt rationem alumnorum subiremus.

26. Vooreghelyc het conyst vander instructie
ende ordonantie vder nae saer de congre-
gatie in hare collegie catolice vnder dragh
reguleren. Ende is myn teer sant ge-
steet de instructie byd baythoude vterre-
cipiend, omme te vterreghen dy staet der
sacrae. opdat ic die in elc bette orde sone
redyghen

Mactus.

1. Degadest omme te deputaen & ordine senio-
rum ad congregatiomly classicalem qd suus
conuentura esset, et vterreghen absens no-
minatus vt.

2. Quomiam ad electionem noui conuicatorij
proprie conuenturi essemus, res apud popu-
lum in concione proposita vt presibus et
veteribus vota iurarent quo diuinitus in opti-
mum

→ muny cadrent.

4. Congregatio Senatus ecclesiastici facta: voerget
lych het concept by my vint get voerbrey
vande diaconen ingastelt diensd tot en
drey sentent vande armey sacche en alborde
get niet en missharen → marchy subtel
den Borginn vande bingh en D. Langius swa
riget inde beandringe, dbyle de midel
vande armey nu met de archy immies bose
dit raie beandringe bearch en my int
collegie vande Almosinied op te luygh in de
maniday door gijstet vborde, enige papist
soudh in moete bingh
vborde inde gijstet dat de oordre bnde mans
tract gemact voor d'ey op let immies
vande gasthuys broedeb ende luygh kan
huy smyker vsetelt vborde gijstingiet
dare bule oock enige verommandat
tot opretinge van es franky schol
my suet mede conferentie van enige die
nich meende te sulle diens om nae te
→ beindus ten ende die voorgepriet moss
vborde totte electie van enis nietvborde
predicant.
→ Daz vborde doch voorgeley Senlatyn
bruy van phis inspectore erk
Alchimenti gijstey als onse kleding om. al
nuy

niet onwachtig voor hande deplata ende ge
heltre bedorvene kerken van sy inspectie
tot dich ende veel droevige mach wand
faat ende bebelinghe de senez verhalmb.

12 Verhaelt ende enige voorbeelden gedaen
van beschikkingen. Ende daer om bespreken
collatien s. resolutie

comparatien ofte verhoorden van sarkica attesta
tie van dno Gomero ende feto in faurie van
tagarone zilic gestreng voor sommige raices bi
theologie Kurofol verporet dse Enige subdine
vullende sijn begehren totten overloze, doe also
mi doogtont dat sy voor sy wylt gepresenteert
was alynd voffindijge rompaigme die die
sleue voor sy tijt hadly gealimenteret, be
mynint sijn naer sijnt te sende om sijn
preddike ampt te beidien, ouerom in dat sy
hem niet veel gedragen hadde daerom enie
gestrengte tot mynen oerly getomien was, so
hebbe ic sulpe beclaret, vobae tijnd sij
volpnie wylte te sijn, is word daerom
afgetogen, dse lude dard te word
vandy heeter bootstappend sijn duy-
genende voor sy pndicard son duytpals
vinderich van myn sijnff. is teclermit
verporet is so si daer toe onwillig was sijn

Dulke an idem
fuit in qum

hem niet te kennen, dat hy daerom sijn Soule
 adresseren aen die geenen die in naderen tijt
 sijn gelegentheit moeste doen blyfken als die
 heeren van ofte de Raonde, bygast hy
 sijn te vloeken in gale wisse quaelt toe
 vbenstende id vuyt den huyt ydelop dat
 myn ontfamige op goeden hoop dichtsels op
 → voot, raupert vrbidit veel quaelt mid hake
 ende behoort my bettere verhoefinge te doen
 vande ionger vromen tot so godelike bora-
 tie beroep, vbat door myn de puitulose
 vuytrompste, velt tijt vrenndlyt goelyk
 set onlanne is gebleken vnde Moordanste
 Arminiaense predicanste ofte velt die Assa-
 → sineurs, so dat met velt vbre mare ge-
 sustinert vworden quod eruditio vni im-
 probi sit gladius in manu furiosi.

De byscop op sepulture door ramere daer dy
 heeren van vlegadet omme gesceit, is vbre
 de te velt gebonden, id quorundam diat di-
 rebatur factum.

→ esq tēnyere intelleximus soo florens Dia-
 coms nūmbratos, vre eius lore tras vrdito
 ad vus paupreum vbat also Baltazar vos
 van vnt aen dy vianste sijn sijn dy vrost
 vde dy vianste vore 1400 th vbal van sijn
 vnde vnt tot betalinge van vult, in
 Eij

hij de restituerende arst, sicut ontfangen lib-
 ber de h. staten vooedij prim gearrest. ~~1672~~
 ende geconfisqueert, tot den armen by ont-
 die treckenende

19 Didi florenium pro can. Metensis sumptibus ex
 pacto singulis trimestribus ac collectio ecclie. nume-
 randum. Lecty tunc in senatu littere Nouis-

magi scripte ad Langium, quibus narrabatur
 de tribus ex Arminianorum factione ad ecclie
 finem se recipientibus, cum plena satisfactione
 confessionis heresis ad populum facientibus
 hi tam canones synodi Dordracensis et s. s.
 conformes quam catholicissimi et confesso-
 rem Belgicam profitebantur et manus sub-
 scriptione probabant. promiserantque se
 proxime non tantum communicaturos sed
 et alios quoscunque pro viribus ad ecclie
 communionem pte ductores. De admissione
 vero ad minus ecclesiasticum dilatum est
 ad proximi synodus iudicium. Erant hi
 ut ex actis quas eos. Lingenus exhibebat in-
 telligi poterat, Linius, Corfcius,

Disputabatur tunc etiam an quorundam etiam
 admitti ad preparatoria ad electionem de-
 berent, an enim denuum rursus electio fuerit
 eos adhibere sufficeret, et hoc sufficere
 maiorebus votis obtinuit. Et actus p
 para-

paratorius in frequentem diem dilatus, ut
tum plenior scilicet indicetur.

20 propositi quidam, qui recommandabatur
ad ministerium sed difficultatis parus op-
ponebantur. De Florentio Fois, sp. d. d.

videbatur recisa, ut et de alio monitione
mensi deserviret, Postus ante hac in can-
didatis nostris, adeo a suis Hagen/ibz firma-
tus erat, ut eis 1700. fl. annuos numera-
rent, ne ad alios respiceret, tandem tamen

de duobus conuenit ut audirentur, Johans
felices Hattemius Benedictij concionator
de quo plura testimonia peratis manserunt,
tudinis conditionis antea audiimus ad Lang
ad stipulante etiam Durgano sed videbatur
quod Gellulium alumnus est, frusta ante hoc
sed Arnhemensibus expectatus, ne impedimenta
nos frustrarent. Et Conradus.

Embricenis hic committentur ad audi-
endum Hattemij seq. Dominica, Tecmannus, Bene-
luis et c.

De libello populari Jacari pro reditu tum fo ibi
mentio inuidebat, quod Maria Jacobi Harman
uxor femina audari lingua uxorem Jacari
excepisset narrabatur saggendi datem Jacari
Dus Lange de mont hadde op gesoud met
om dat se hardy mantel nadey wdyt soude
Langy

handem maius datus prout basture, sed orem
 te aliquibus res. ita ut prope esset q. in
 ois actio renovaretur. Et semper ut exo
 iudicio parum sollicitatis ab eiusmodi homini-
 bus nobis expectandum, cum n. semel libe-
 rimitatis id est fenestram ad satissimum a-
 peruerint, quibus bene et alio ad aliud
 facillime circumagi poterint, sub potius
 moderationis titulo.

Nel. proponbat coitium sed ille non unum
 missus ad ministerium, iudicium de se Syno-
 di proxima expectare iussus erat, qui
 nihilominus ob priora nobis suspectus esse
 debet. De Subantburgio mihi etiam refe-
 rebat inuisibilem bene spei et civem. Veru
 haud credidi illum ex abissi tunc sententia
 locutum. cum is inuisibilis quidem bonis et
 mediocri eloquentia praeditus sit, sed hix
 amorum, viginti quatuor, & periculis nul-
 lund ex scola tua et domo paterna pro-
 diens, nec cum in tam famosa urbe in qua
 protinus varia expraxetur iudicia, saepe
 diuisa tyrorum de omnibus deinde ex-
 mo neg illud e re ipsius futurum arbitror.

22. curru conueto ego cum tunc mammo et Bismilio.
 Amsterodam profectus sum ibique in sagittariorum
 Edibus des. doctis vorant hospitio scripti fuim

an prems eius
 etiam rationes
 haberi debent.

Et sequentis diei crepusculo surgentes e lecto
Bernhartium, vel sic ita nostrum promou-
imus, ubi templum ingressi non sine admirati-
one frequentem admodum populum vidimus
Et concionantem Hattemium audiuimus, ho-
minem compacto corpore, media etate, bulbi
modesto et graui, commodis gestibus. Vox
si erat ferma et sonora, prompta etiam elo-
quentia. proponebat narrationem euange-
licam ex Iohannis cap. 6. quam ordinata et
commode pro auditorum captu explicabat
diuidens eam in tres partes, ex quibus sin-
gulis post explanationem, pro temporis vti-
doctrinas ducebat, et tandem sub breui
recapitulatione fiebat ita ut si simul
vita testimonia que de ipso habemus quod minime
dubitamus, responderent veritati, non alium
nos in locum p. M. Ribon meo quidem iudicio ex-
tentionem optare debere non inbitus videtur. sed
velis ne votis nostris obstant, n qui prohibere
possunt. Tum per Amersfordiam sub finem illi
domum reuersi sumus. 23. Mart. cum vixit, nosse
Bernhartius sumptus itineris exposuisset 15 flor.

dilucidam

24. De Kerckeraet beghadet op de relatien van
vns Wedelbarck ende na dus die felue daer van
openinge tot goet contentement vbas gedas
hebben beghed van vlnige andere de enaerdyg
huyghen

enhigen W. gediscourdeet. sulcx dat te zaden liden
 de gebonden datmen daer bij soude voegen vna -)
 Adolphus Sopingius tot vtracht geboren in baden
 daer predicant vbyem die iegenboordine is -)
 staende tot Arnhem item Andrius Swabius tot
 Almar.

daer vvelly oock vboorden van pappio te vruiste
 liden staende die soo van gandy als van liden niet -)
 en vbas te vrelbapen, van onzmits hij totty liden
 toe vbas gebleuen bide demonstranten ende in het
 synodo tot vtracht liden vgeoud na de vbrant
 vinge gebract vbas totte vtracht van onfe
 kerkte vboorden daer inne vbaritient gemaect
 ende onduenluc geact datmen hier soude vtrac -)
 pen vboorden vrelbapen sijn daer tygend soude liden
 te stellen ende dat de vcrustigheit daer door
 moecte vboorden ontrust. Daer vboorden mude ge
 maect mentie van Gofwinom liden tondyne in
 boorden soo staende iegenboordine tot doord
 vords insydelijcs vgeueen onde de vtracht -)
 vrelbapen staende tot liden tonden, ende vtracht
 zius ni onlange van faysvrecht tot Almar
 gebract bide vtracht gande gandy ende gelid
 heit vrelbapen, maer daer van de eerste vtracht
 vbas tot puenvriende vnde de liden en vtracht
 deling vtracht vtracht in vtracht doer door
 vtracht vtracht in vtracht vtracht vtracht
 vtracht vtracht vtracht, in daer ouer noer niet
 te vtracht vtracht.

Men sijn oock bay vtracht
 tel.

Wissinger in Walcheri stadia
maie also bebonden was de selue te obis
in errore chiliastarum ende daer ont a bu
nre concionatoris suspensus was de hoop
daer bay ontballen.

godsfredig

25 die indico prius pleno senatu etiam diao
porum propositi et norati ad discussionem
pro electione. Joes Hattemius past. Birneb.
Vdemannus pastor eccly. Turicensis sine ho.
Florentius Joes pastor smecanus.
Andreas Suadius pastor Alcmariensis
Adolfus Springius pastor Aenhemus.
Goswinus Buntendijckius pastor Doctracensis
Lambertus Modicus pastor Durostadius.
Gwardo pappius ecclesiastes Breuarthelensis
Conradus Marchinius Embriensis pastor
Lambertus Hippius.
Otto Swansenburgius iuuenis theol. frater pau
perum questore cum primo proponente.

vidi delectat. con
sensus paritit tuz.
poppj et Framisse
Wassenhouy Hact.
facti

29 petrus poppius cum Susanna Wylgarte Daniel
filia vskali nuptiales proclamationis fidei fe
rerunt. Et et Henr. a Sypstij cum Maria Gasdonhia yond vid
30 clam nobis cornelius Bor Daniel Haubart
Duisenburgius et Joes petz Lornellius.
Brendoretiam profecti sunt ut audirent simi
liter Hattemium nostra relatione non contenti.

Aprilis

i. incepimus visitationem et in vico binfermo vx:
 praty sallocuti ad communionem perduximus et
 et Titianum Vedium. Ad fossam nouam vx: unde
 in aduocati que aliquando templum visitant
 hoc dicebat de taurino se edoetam Chr. religio-
 nem, eadem adhibere, nec tñ abnuere commu-
 nem quam alio tempore commedius esset frequē-
 tatura. multum simul querebatur de coniugis
 vite et incontinentia maxime circa potum et
 cum famitatis damno. In Heemskerkhu
 in vicinia aduentus illum ad communicandum
 paratum invenimus se iam a 30 annis eccle-
 siam frequentasse dicendū in eius usu, propter
 exortas controuersas, carere velle, licet hoc
 ab eo aliter esset. Addebat an necesse ret de
 nouo professionem facere vel iam facta sufficiat
 et sufficere diximus, cum nihil noui nunc in
 scata doretur. tandem cogitabat cum staba-
 no H. requireretur ut infantem quam coniux
 suis vidie pepererat ex baptismo suscipere
 ubi in priuatis adibus in quibus apud eundem Car-
 thypuarius Latitabat, eo donaretur, quid consu-
 leremus. Ad que respondit Vlamingius hominis
 admiratus stuporem, id sibi minime tutum videri
 quod ipse Ignartius eo minime destitutus
 esset, nec parum iam profanus potest administra-
 re; Et eiusmodi actus clandestini ad turbanda
 ecclesiam tantummodo spectarent. licet n. ipis
 quod

quod negare non possent in publico templo
illud peragere, exemplo aliorum qui eisdem
cum illis essent sententia.

Post prandium cum domini referenda ex Douze
Larum libellum quem ipse mihi pridem dedit
ut perlegerem, utique quid de eo sentirem
interrogaret minime placeat respondere
n. famulum libellum ad seditionem commota
artissimum, meque mirari Grotij in eo modest
accusationem quibus modestiorum reddideram
sed satis de eo hinc discere potuisse ingenia
ipsius indolis a praetoribus duobus post
quam ad Romam. Et utique propositam
et pertinaxi quidam superbia imbutam
nec n. satis de ipse suam tam agere nisi et
omnium laudaret, et quantum in ipso est
totam nostram rempublicam labefactaret
nec a sacris, nec a profanis, abstinendo, nec
principis auctoritati parendo. Ad quae
ille auctum esse libellum, et oraculorum
quasi comprehendum in aco veritatem nuda
ob oculos positam spectari pot. Iniquum
in illum, in ois praeter morem actum, plu
raque addidit in rationatores calumniosa
pro sculibus et abdicatis, unde piam verba
referent abundantum, putant, cum satis ille
quid

quid moris alicui patefecisset ita ut spem
 quam deditur Drillingburgus de eo ad ecclie
 suam reduciendo ponitur ab uterim. ad libertini-
 tatem n. in religione prorum intellectum
 et ad mutationem publica rei quo ambiguo-
 nem suam fore in novitate possit incli-
 nare; cui rei eiusmodi libelli, quos aliquo-
 ties in hac provincia recusos, et ex. pleriq.
 factionis haberi dicebat. faciebant.

2. Senatus habitus plenus Medenblichio tm ob mor-
 bum absente, interfuisse etiam plerique Diaconi
 et tum censura morum ut sciet exercita.
 De conciliatione inter Bushouium et Theod. Dia-
 conburgium actum, cum quendam animorum prius
 alienatio orta fuisset, que protinus sequuta est
 Coss. huius item querebatur se a Diaconis con-
 temni, quum ad petitionem Consulum redue-
 rent 3. infantes recipere ac nutrire, non
 obstante quod 1400 eam in rem obtulissent.
 Dicebant a Diaconi se satis gravatos preter
 ordinariam eamque gravibus admodum distributi-
 onem 72 puerozum Educatione, eosque infan-
 tes dicebant ad Cephanothropium proprie spit-
 tare. sed Coss reputabat illud fieri non posse
 ut ab Administratozibus eius loci reciperentur
 quod illi 180 puerozum Educandorum onera plus
 satis onerati essent. propterea admonebat ne

ne nimis reluctarentur Coss. petitionibus, que
inter debito imperiare illud possent; maxime
cum quod defuturum est a magistratu sup-
pleri deberet.

proponerentur item considerationes de Joh:
Florentio et coniuge separatis foro.
Quidam fori et coniugis malefactorum homi-
num parus

de forore item Escebetia et coniuge separatis
de quodam item impotente alimna cum con-
iuge et pro liberis contra leges in verbis
delapso, ut iubere tur lectibus parere, ne
nimis gravarentur elemosinarii ducatione tot
pauperum, cum muliere adultera pessimum
vite passim se prostituta diceretur.

mentio etiam imprecabatur de numero diaconorum
augendo, ut inibi aliquatenus molestia levaretur.

3. 6. femina et puella cum uno iuvene fidei
sue professionem fecerunt.

Cum in platea nova visitationis Flamingus
et ego prosequeremur preteritum Adrianum
Borinum olim Lugdunensem ecclesiastum, et nunc
propter obstinationem, aliquando cum suis disci-
pulantibus in remissib. et etiam maxime
ta exulibus vidimus et assequuti multa cum
illo contulimus, nosque mirari illius temer-
ritatem dicimus, quod audeat ita publicam
incedere cum iam dei ordinum nostrorum
sententia se proscriptum sciret, et non ita dudum
vno.

renovato Superiorum edicto constituto Indi-
 cibus praemio diligentius cum suis compli-
 cibus investigaretur. Dicebat se Amstredamo
 iam venire, ubi paullo ante a Flamingis
 visus erat, cumque de nefanda multorum su-
 rum conspiratione ageremus, et quocumque
 ab eiusmodi scelibus abhorrentium reconsi-
 latione, dicebat se nunquam talia approbasse
 aut eorum consilio interfuisse imò tunc
 diuturna observatione, addebat et se vidisse
 Rod. Zily libellum supplicis ad Ordines quo illa
 reditum in patriam flagitaret quidam etiam
 intemestebantur de religione et controuersis
 tandem cum aduerseretur discussimus eo
 precante ne illum prosequeremur, nos contra
 admoneramus ut rebus suis in tempore pro-
 speraret nec turbare patriam duntaxat
 praegredere, ne penas quandoque promeritas
 lueret. Cum iam in nostra manu esse et
 si bellum prelinus rateri maneretur
 nos tamen id minimè conari, sed malle ut se respi-
 ceret atque etiam suos coniungere, nempe et
 liberos in hac ciuitate morantes, criminibus
 inobedientis et pernicitatis contra magistra-
 tum a se remoueret. atque ita hominem
 dimissimus vestibus non ita lautis sed colo-
 ratis nec decentibus indutum. Fama est
 me

ut ea inanis 3000 flor. Arminianorum sociis,
tatem quotannis ex hac provincia traxisset
contribuentibus illis, qui quotidie de mag-
nitudine tributorum querebantur, unde
satis suspexque patet quo sint in patriam
animo qui hanc factionem sequuntur.

† In visitatione prosequenda varias animo-
rum commotiones et querelas audivimus. In Ge-
uatiens monast. Domicella de Harderbroeck
querelabatur de filia Bertol. Erki quam Fe-
deris romine quodammodo adoptauerat et
heredem scripterat exhereditatis de pteritis
sanguine proximis. que nihilominus con-
ta a puella illa minime obseruaretur prout
debet lecto iam affixa.

Alia puella querelabatur se male habitam a
fratre suo in platea Amstelredamensi
ludimagistro, cui ut dicebat, non sufferebat
sororis cistam illa absente vice fabricam feram
uocare nisi et factum illud tonbitis et
calumnias tueri conaretur.

Annetus van Enghel met de linder bay get hult
sijnz vinnge vloort geadt lobbende om et
Hoonmarckis pande goot end ferreus aqua
duet Raagdy dactouit illi vico in sand
rulpam dyssidij vthubant
Henrick Gerbrant met Willen tenijf met Carst
Sijns

oore misores tant gredat y creses bunt quade
suspirat

harmay Barnardo Guiff. vber. bay M. h. h. m. g.
costa S. Schoolius m. f. l. e. u. s. bay S. G. v. t. e. m.
plura proferebat contra uxorem et tecum et
suis matrem cum cuius mpte filius esset
matrimonio conunctis, dicebatq. bonum
illum quidem virum sed a coniuge seduci
multumque de eius matre querebatur.

Hobokius item multum de matris sue mo-
ribus querebatur, que plures quoties dicit
perit Regue esse alieno granaret non sine
liberorum suorum iniuria, qui tñ contra
illam nullam residerent remedium, ea ad
sedemni quadum improbitatis delapsa.

Alia mulier etiam profusus lacrymas admodum equi
ferre videbatur calumniam ut aiebat ab
uxore voblemj sibi et filijs illatam, adeoq.
se illa traueu dicebat ut nullo modo se ad
synaxim pparare possit.

S. hora v. p. m. g. i. d. i. a. n. a. s. e. s. s. i. o. f. a. c. t. a. a. d. a. n. n. o. t. a. n. d. u. m.
noia eorum qui matrimonio iungendi sunt, quoru
numerus fuit 9 parium inter quos
Voscunij Lanianis filij et. Georgij
Johans fil. de
Rench venditoris publici.

In visitatione invenimus Cosium, qui magnas velle
viderat molitias, fore resisso et se vnam re-
cepisse.

Alius

Alius etate proeclure non
cui ducta uirga

ab ea quam male tractauerat diuorterat
nec erat reconciliacionis spes ulla.

Wilhelmus Colimus querebatur se a fratre suo
iniurias et minas sustinere quod utriusque
foror maximam partem hereditatis sine
preiudicio eo in Wilhelmum ac sororum testo
transmississet quod et iure poterat, et
certa ratione factis ipsam constare volu-
erat.

dicebat nihilominus se iam longo usu
affectus suos rogabat doctum fratris
senectute occupatum ditare, ac perinde gaud
male sepe dundum affectum sed eius iracu-
diam assensum sua moderare malis, quare
et ipsi mensam Dominicanam concessimus ad-
iuncta cautela ut supram probaret,
nos n. falli facillime pot. Deum hinc qui res
nris scrutatur atque intima cordis, minimi.

12. Amotacionis penalitue post contricionem
probatoziam finitam factis ut in ipis:

Wilhelmi Lampingae solobrodunsis iuuenis cum
Johanna fil. Hartmanni Hebbon de oudswastel.

Johannes de Sieruude iuuenis vtr. Parisijs
habitantis cum Jureta de Eelia puell. vtr.

Alius sine cuius uxor uix ante 6 septimanas
obit

obitrat, cum vidua que tempus viduitatis in
dicta negligebat, reus fuit.

Quendam etiam mulier in clareburgio habitans
quod fama de ea mirus stunda spargatur
ne ad mensam dominicam temere acciderit
nisi se probasset etiam ecclesie nuncium arde
ret.

Maigoldy
Combr

XIII In senatu deliberavit plerumq[ue] soude depu-
tatos int[er] hocq[ue] reg[em] S[ic]ilie et diacon[um] mit
et ouddeling. also die diacon[um] einige
diffidentie begonst[en] te nemen, dat men haer
niet genoesaem in kunden, omme de selue
voes te nemen, doch is goet gebonden dat
men die niet alte verre in soude inlaten
debbide die soecten alint vooke te danga
ende get noes te vooke was haerluden tot
de electie te conboten, is ook p[ro]p[ri]e
teemanno gelaft hie te beghen de p[ro]p[ri]e
gend[en] dare mid v[er]gaderinge kande diacon[um]
ende haerluden saer ontflijt mit moed[er]
kie voor te houen, d[er]p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
dat men mit electie haer gelyms v[er]lede
voocten, dat het b[er]yken oorde was ge
daer dat die vande haer v[er]b[er]g tot b[er]
nibret gelyt, dat sulop d[er]v[er] om de
p[ro]p[ri]e voor den tijt v[er]stbaar te maecten
die in v[er]le soude hebben somms foris als g[er]
tijt

tijt soude geluyft hebben, hebben daer
des andere daers op verclaert, gelyc nadertlyc
gesait te hebben, dan door de geseorde staten
mandatie *proprio motu* soude deputatie
verbaert gelyc te sijn 27.

20 verordijnt de verduinghe van de boertjou
de tijdens in 24 desbr.

*viduus eisting
de loay*

21 onder de gebod. n. *Henrick* Daer *Willelmus* doch.
in de *Mediterran* boert tot *Amsterdam* met *Anna*
van *Dave* ^{in A. H. 1600} boert in alie by s. *Jans*.

23 Also de deputati classis doende vberc veninge
verontfrantso v *republican* hebben int sijn
te v *republic* tot obediencie by *reconciliation*

-) in *de* *vlaminghe* bunte was *comparatied* maer
2. in *ouersulpe* was *influenca* by een *rompse*
daer oue m. d. niet in *ronde* *comet* tot *noina*
tie *de* *gure* die *sonde* *geseond* *beoord* *gimno*
te *heer* *de* *gure* *van* *suauis* tot *Almae*

-) is *thet* *bunt* *gespet* tot *des* *ander* *daers* te
stus *was* *voe* *de* *predicatie*
boord *voor* *thet* *dat* *steme* *sedact* *by* *de*
vrou *gelyc* *hebbende* *in* *kinde* *van* *daer* *thet*
rege *gynge* *van* *sonde* *troubt* *dat* *des*
vee *moethe* *sint* *vaders* *besende* *in* *god* *brongt*
may *nit* *saba* *lyst* *maethe* *op* *al* *lange*
met *haer* *te* *stus* *in* *rege* *te* *sonde* *athet*
van *in* *cas* *de* *meende* *dat* *hij* *in* *Wettol*
sub *de* *gader* *geluyft* *te* *ver* *sonde* *al* *brong*
de *gebod*

25 cum D. Langio profectus sum Amsterodamum per
 Westphaly oppidulum ad Westphaly finem certissime
 fuerit nobile. et circa Westphaly Amsterodamum cir-
 ca intravimus per portam Antonianam
 sequenti mane cum Westphaly collegia nocte advenisse
 naticula tyam traxerimus ibidem in Watelandia
 strabary vel cymbary condycimus U. S. que nos
 permittendam vixit aliquot tentis pontualis
 ornamentibus. & continuatis aribus ad agyru
 ad oppidulum usque ad Egyptis conditimus ad
 illustratum nunc vero Bismstera et permittenda
 lacubus serratis auctum. hic curru & s. et in
 conducto Bismsternum territorium oris lustror
 nimis templum novum edis vulturas de pluvias
 pro loco sumptuosos, ubi vix aliquot stula
 pyses habitabant nunc varty de bonds
 magna copia vasebantur, hinc et alium
 lacum de feratibus minoribus quidem sed vbi
 tate globe & graminis lictia potiorum. Mog-
 yar amee alij Hensbwerthe vel dicitur viding,
 et circa Westphaly Altemarian ingressi in
 hospitio capitis nostri pernoctavimus, ac sequenti
 dominica die ante horam sextam matutina
 nimis templum de Egoie hinc ingressi concio-
 nantem audivimus Silvanus sed invidimus
 fama ac opinione miris, eloquentia non satis
 clara aut penetrante cum & tunc tunc verborum
 minus percipientur et tunc quae videntur

Exarchia
 cantico.

Cui deinde colloquium in primario audiuimus prom-
 tum et religiosum sed qui eos vitio et malis
 ac suavis laborabat id tamen adfectu et pro-
 nimis impedimenti dabat licet nostris ut
 auribus impolentibus prima nocte post prandium
 hinc suauiter foretum ibidem in summo tem-
 plo cathedrae de spiritalibus audiuimus de
 virtute ac bonis de spiritalibus et tunc placuit
 quae prius magis in materia magis obuia et
 frequentiori. 28 recessi sumus Amsterodami et
 sequenti die.

ultima Aprilis relatio in senatu facta de itin-
 ris nostra fuerat in quo de suauis et audiuimus
 collegis approbamus. et perinde omnia nostro
 ruy animi ad Hallemum magis prae.

Tunc etiam prolecta formula reconstituitur
 s. remonstrantium olim s. d. quorum dominus in
 populo vtriusque praesenti proposita sunt do-
 mitorum die reliquorum s. per sequenti
 proponitur. hic obprobatur satisfacti-
 onis in illa nullam fieri mentionem ut in
 hoc Noniomagnum sed responsum fuit
 in his nostris non talem deponere quod in
 difficultatem fecissent approbandi canonum
 ad concilium vel synodum Dordracensium ne
 quidemquam viderentur contra ecclesiam
 etiam tamen ad ministerium essent acci-
 piendi propter rationes examinandos fore.

D.S.

De Hattenis etiam dicebat vnus ex nostris
se audiuiffe sparsam a nonnullis famam quafi
addictos fuiffe demon frantibus. suspicionis
a cuius causam alij dediffe arbitrabantur
illud quod cum ab Henricis ducibus voraretur
priuatim a quodam Henrico deo fito laudatus
fuisset, qui cum Henricis proferret quod ex
eo fieri potuit quia sic durior illis tractabi-
lior crederetur.

1 May afgecondinet get hubberich van fonn
Johann van Wierhouck Ant. F. met Joffe:
Maria Magdalena van Uede.

Item van Gerrit Gerrits van Butendijck met
Brigitte Steye met Tuintje Coenraay vossam e. d.
van eulenboers vromen aghetpesshaet

3. opgetyent de geboort me pte van. Otto
van Alosant van Jtredet met. J. Maria de
Wilt veld van Johan van Basserde.

4. sijn na de predicatie in dom afgecondinet
dande predichstose de veronshatue ende
de acte daer toe dienende vande 4 voerpe
remonstrante predicantey. aldus ludende
de Crysteliche gemeente voort bekent ge-
maect dat D. petrus Bossius. D. Assuerus Jo-
hannid. D. Anthonius Hornhouius. D. wilhel-
Hiddesbacq en D. Joes Borinus gelberf

demonstrent geseinde predicanten tot Worch
 bij Dinscheden, te Wm vnde Baren, tot Dierck
 houth, tot Tul ende Hobace, tot ouerlangse-
 broeck, respectiuelichelyc vermits zij die
 canon des synodi nationare tot Dordrecht
 1619 gearrestert gebruyget saddy te
 onderschryuen van hare publiquē churche,
 dienst synde ontflagen, mit vbedroom na
 vbedroom na gedachre vberaringe mit gebor-
 len mit de kercke ende geborden, vnde
 als lidmaten der gereformeerde kercke aen-
 genomen sijn op sekerre acte bij hare respec-
 tiuelichelyc met hare eygen lāden onder-
 teykent ende onderschryuen, luydende
 d'acte van vboort tot vboort. Totrus
 vossius, Antonis Hornholius, Apsius
 johannis Welhelms Hedderbacus, ende
 johannis Bornius hebben, vccleuet inde
 vergaderinge die vdeputeerden des syno-
 di den 24 Aprilis, dat sy, op de acte van
 ondershandelingē tot Nimwegen den tuesd
 Martij 1623 gesceet, ende de vberclaringe mē
 sekerre vordere die byde vdeputeerden des
 synodi alhie vnde gearproboert vberth
 vollen in sturke vande herre die gerefor-
 meerde kercke scrust vberth sonde tms
 scrupulus bedenkingen ofte vbarungē
 ouer

omc' te ghy ofte tander poinet de lere te gheba-
men ende in goede conscientie als t'gelyc in
de nationale synode tot Dordrecht a' 1619
geouden, aengenomen is niettegenstaende de dinge
ende selue synode gerescreuet. Beuouende
te sinde tot de miselantse confessie, by
Herselberse catogisme, by de canonic
syn. nat. oprethelike sonde mentalu
reseruatione ofte private d'inghe te sulley
ontdecken. Ende es sijn tot volla
verfeschelicheit desse mit land gander
ontdecken sijn 24 Aprilis 1623.
Ende was ond' P. Boste. Ant. hoenseng
Assucus Joannis Verhelmus Fiddes
4. Boernis.

Hue beniffens hebben de personen voort
gheluckelick beooft t'geoor des godlick
voochts na dese nachsteeliken te sulley
frequentieren, ende byde elcke voor alle
occasie sacrament des Avontmaels tot
sijn kercken van venrecht int gekoch
tebruicken. Ende d'andere so d'ere in
haar is d'ere toe ende tot verdinge
mit de waer gelatormulde kercke mit
reken, soort diensoolgende de chryst
liche gemente vermaent ende g'beden

Jue ouer Godt Almarstige te looben in
 te danken ende met dat selue mal-
 lische ende broederlycke vrendelich-
 heit tot de mieste eere Godts ende
 rustinge de gemente Jesu Ghyfti
 aen te galy op te verkelken
 ondt stont

Collationiet met sy princi-
 pale ende na boogtaende collatie
 is dese bebondey daer mede te ar-
 corderen / In commissie van myn dach
 29 April. 1612

Petrus Wassenburg deputato-
 rum synodi Secretar.

Cum infrequens fuisset senatus quod & pot. s.
et senioribus sunt occupati rebus. Cogaſſerunt
eorum. senatus indicto iterum in die 15. May
ubi et tunc congregati Diaconi. Lanam
sic proponebat se. ſententia se. Jov. Haſſe
m. voluntatem. Et nunc aliquo vinculo
alicui obligatus est, et id tandem ab eo
intellexiſſe obligationem illam quidem
non tantam esse, ut vocatorem impedi-
re poſſet. ſed tamen minus de dotibus
ſuis ſuo ingenio ſentire, quam ut loco
aliquo eminentiori idoneus aut par-
te poſſet. cum propterea Diaconis illud
proponeretur an utrum ex utriusque
committi placeret qui eundem audirent
illi minus videbantur eo propenſi, ſed mi-
cus quam diffidentiam homines riſuſi
et mechanicis ostendebant et miſeric-
que diſcreticula querebant, minus ſabe-
re vel pro ministerii reverentia ſe-
rentes. Tandem tandem de proceſſu
fuit ut tunc ad predictam conditionem
committeretur voluntate votorum
Dunſtanus nempe Jan. Noortius et
Beeſius. Tum quoque lecta fuit
—ſpistola Gid. huius promissionis quibus in-
dico.

batur supplicationes ad gratiarum actionem
agendas: pro detecta conspiratione
factionis conspiratione contra principem
et rempublicam inita.

7 May acta sic addo quod suo sunt loco p[ro]p[ri]e
missa. Debant dare voce p[ro]foudi Words
van Samuel Bertholds p[re]dicant tot Mo-
nasterium te h[er]ed[em] is erat homo facundus
in familiari colloquio et ad res agendas
aptus, sed et ibidem Medicum agebat, quod
quibusdam minus placebat: Vlamingie vero
dilatior, et patris moribus i. qui solus quam
cum alijs melior est, videbatur, de eius elo-
quentia aut in publicis concionibus facundia
nemo indurare poterat, unus tantum dice-
bat se intellexisse quod minus valeret, ut
pro recto rultu ac maiestate alijsque
actionibus illius concionari. Tandem di-
lata res est in adventum Bushan, qui co-
alijs de rebus legatus erat, ut eius de illo
iudicium prius audiretur. Tum etiam pro-
positum ut Harmannum Johannis fil. Joh[ann]is
Harmanni directoris Indici consilij ap[osto]lici
Rodamum, qui locus stabat 2 Seniors audi-
rent, quod cum n[on] m[er]erent se facturos; et
illud in proximum conventum dilatum est.

19. Maij. Itē Senatus ecclesiasticus indictus ē
ad lras Henrici Rosci et Ecclesie Hagvinsis
quendam petrum post Crantenburgensem mo-
nachum nup̄e Ord. cister. in Abbacia Cam-
petis ap. Breckenfis ad Bonum. Ecclesia n̄y
commendantes et aliquid sibi largire
vellemus quo vitam suam sustentare et
studia persequi posset. Cum n. bonis modis
iuvandis esse et amorum, tam faciendo
tē factum non sine scrupulo constitutus
potuisse missas dicit. In hac occasione
nactum prius Coloniam et postea ad
has regiones suasisse. tamque in aro
et amicorum consilio habeo vel Lyodu-
num vel Franchuram se conferat, ut
aliquando sibi n̄y (cui adiectum se
quam maxime affirmabat) servare pot
modo ipsi manum prebere vellemus.
+ hinc diaticum dedimus + ff. et promi-
simus de subsidio interim cum eos nos
acturos et ad Regem scripturos, dum
ille ad Amesium in Frisiam se conferat
et cum illo de ratione studiorum succū
et vite necessarius ageret.

xviii. Maij, le suggestu inter alios coniungij
candidatus lecta sunt nomina M. Arnoldi
vander Linde J. C. et Catharina vander Dessel.

xix. Congregatio facta post meridij hora 4. p. d.
cum ois non adessent in sequentem diem dilata
senatus iteum nihilominus relatio facta p
Dunstanus de Hattemio et aliud de eod quia
nos uiderabatur, et sic discussum

23. Itcum hora quarta pomeridiana indictus se
natus in quo fuit ois adfuit exceptis ex nro
Willelmo et Medemblichio, ubi marci-
bus dotis destinati Dunstanus, Verboortius,
et Houbbart, et Morckeliamum proficiscer
itaque die Dom. proxima audierunt Samuelen
Bedholdum et 2 pentecostes Alcmaria sua-
rium, in reditu vero inuenerunt Amstreda-
mi an aliqua sps superisset de Johanne Flo-
rentio adspicendo, vel cum fructu custan-
da. Suamenburgius vero et alij quidam
instabant ut et Conradus Marquino audire-
tur et saltem pte aliquos mibideretur cui-
iam diceretur. Itaque profectus, ut in redi-
tu sic publice rationem habere uellet
quod consuli Lingeno minus probabatur
cautius n. et procedendum in talibus dicebat
suspectu n. sibi illud se de eo quod a homio-
magenibus fuiset pteitum cum tam maxime

me concionatoribus indiderat et vobis
 commodato obtulerat et maluerunt
 suocare iuvenem quendam ex Leyda
 Membrant tam etiam cuiusdam Bictolm. Nicol.
 apud Goudanus existens de cuius vita
 et pietate testimonium quoque dicebat
 Decrammus et Vlamingius
 post dycesum Duronotum actum est de
 eo qui classi assisteret die Martis scilicet
 27 iudicaturus et condemit vt. cos. Lingri
 nis iam post exiguum tempus profectu
 tu decessurus, vobis nunc locum observa
 ro.

29 hinc sup. t. 28. de rebote p. 28. Lodovicus Hons
 fuis videntur tot Maesf. met Anna pinella
 vobis Geneve vobis. hanc hanc Cora. vobis
 tot Amsterdam ni tot Maesf. vobis.

Ultimo cum condemis semel vt. proclamationes
 nubindorum amokarentur narrabat nobis
 Buissonius Emblica cum quibusdam typographis
 auctis nuper Amensis concionator eod. est
 vobis ortum et controuersiam intra ipse
 et Mathiniam priorem concionatorum de
 prioritatis hanc se tempora priorum illa
 vobis a digniore loco. vobis dicentibus
 adeo vt spatium trium hebdomadarum nulla con
 cio facta fuerit et tandem, quando Conradus
 hanc profectus fuisset, hoc a principe vobis
 hanc

25.
Pau. tulipse dicebatur et ipse testimonio re-
dedit, quibus a proceribus regionis suoratu
intelligeret cum ipse tantum a militari
ordine electus esset.

Janus.

2. proclamatio facta fuit . . . . .
capitan. et Margareta Remisia vidua Bernadi
Hammy vicarij quibus ap: Brunsvicibus.
Secundum d. Langio concionanti in summo ut
P. quis legem Moysis sequitur eadem perfecte
satisfacere et secundum eam vitam suam
instituire possit (quod tamen non credebat)
huc non videri opus esse Christi morte ac
redemptione: quod eos Langius se non ita
intelligere dicebat; nam etiam si quis legi
plene satisfaceret, restaret nihilominus
peccatum originale a primo parente, quo
ipse infectus se liberare minime possit.

4. cum in farobiano concionatus fuisset data oratio
per Johannis Harmammi F. Harmammius pastor loc-
nensis varijs de ipsius dotibus sententijs fuerunt
dictae, sed plerisque minus placebat quamquam condi-
tione non deserviretur bonique d. Langio
tunc et meliori eloquentia praeditus esset an-
nozuz 28. foli concionatoris suis dotis summe
extulerunt et laudaverunt, quavis et nonnulla.

in ea referendi potest consistere que tam
instructio facilis emendari possit.

Post prandium senatus habitus in quo etiam dia-
coni adfuerunt hic Dungenius referbat de
monacho dani Bartoldum cum uicinis phi-
bis audiret singulis diebus modis placuisse
et quantum intellegere poterant populo
ibidem gratum et amatum. Suauiter
in uice referbat Almarie auditum, et
non adeo difficilis nisi quod extrema-
tes uerborum ipsi sepius existerant ita ut
tammodis intelli non possent. Amstelreda-
moque narrabat se conuenisse ad firmum
florantij Jous qui exploraret ipsius uolunta-
tem an ueniret et se ad nos transire
uellet, se tamem plurimum dubitare dicebat
quod in Frisia utlibet manserit uideret
ibi multi nimis bene circa religionem
animati nouationes et turbas querunt,
Dane uel hockbee de diaconi aulgeel om te com-
mittere tot Athenis sub Omnia is sui
als onnois d'vyle de gaul band ydurant-
des plactis stadiu b'ent, et des and'it
te soech omme h'it'it onnois u'bas y
men eu'phile de u'it'it periculos synde d'at
cand'it spard'it, maar omme naard'it ymant
te

te loordy woordy goet yebondy es commissie
 te geuey om te foude de gancly van eenen
 Bertolomeo Nicolai de Soordy dat to
 gecommittet woordy Bushoff Bimmel
 Bor die den aenstaendy sommenday die barto
 sully veyen. Dage me na den dardaghe
 salmdy vrede bestimmdy de pcedirated m
 turethuyd omme redindy allingh tijt opgheui
 den ghebbende van d'vrtu dag tot becten
 daghe te wedelgen.

Quidam caulbenonijs villici ex: Bunnichs filius
 inter spondentes et candidatos concionantium
 admittus cum Marcellinum missus esset ut
 ibidem beneficium iam sponso existente conciona
 ratur villicis se minus probauit, nam post
 prandium apud affines suum Henricum frutigerum
 sumptibus puellis inter quas comitatus
 puberum hospitium ingressus fuerat, et
 tunc comotationibus saltationibus alijsq:
 insolentibus ita se gesserat, ut multis stada
 lum daret, quare correptione auri dignus
 iudicauimus.

9. senatus habitus vbi Langius qui de inbaleu
 dimy Bushouy Gondam cum fratribus erat
 profectus et iam redierat referebat lega
 tionis euentum nempe se audiuisse Bertolo
 meum

meum Nicolai verum eius dorem non satisfecit
se laudatum quidem a suis et amatum
addebant et multos in republica illa. quod
electorum aliqui sompne fortuna fuerat
fructus fruisse et nunquam ante ear eccle
siam ibi fuisse maiorem. Tum questum
fuit a praeside an alii audirent. Ibi cum
Diaconi quasi ex romaeo Conradum Mar
quimum iudici debere clamarent non obsta
te quod aliquoties iam dictum est. cum no
probari. dictum fuit eos non debere ante
instante petere rem ecclesiae periculo
- et ut viseretur nocituram, hominem illum
in inquisitione et ambitio unum idque rursus
rum. Quare concitatione perlati fueri
atque ita tandem conclusum, commissio
nis ultra non faciendam, sed de nominando
quosdam ex toto numero proposito cogi
tandum, ut utilissimus serui tandem
proponi magistratui possit.
- 13. hora 7. matutina tetra ordinem conge
gati, actum, de uno atque altero ex
ordine omnium qui propositi sunt
eligendis, ad quem potissimum referre
mus, et omnium votis Samuel Vestadus
atque Andrus Siquius nominati sunt.
- die praesenti in summo templo publicè praeside

sunt ceremonie nuptiales Johannis Strachij
ex India nupte redueas & Margarite Kamissy
vid. quorum s. memm.

Monacho Berolensi qui ad postremam religionem
conuersus fuerat consensu diaconorum con-
cessi s. ferendi per mensuram idque ut studia sua
pessimaretur.

is hora v. respectina. Senatus habitus adiunctis
etiam diaconis et de eo deliberatum qui ma-
gistratum sequenti die proponeretur. Venerunt
fero votis Samue. Beroldus notatus fuit
cui quidam suauium addiderunt, tandem h
diaconi, et multi de ipsorum ordine sui re-
bi sunt homines, remozam inierunt an se
expectandum esset donec de Jo. Florentio
rector nuncius aduenisset, responsum fuit
parum subis sibi quod vobis aliquoties hanc
tentassent sed nequiquam, tum etiam quod
ipsius presentia admodum fructus esset neces-
saria apud quos varie contra orthodoxos ma-
chinaretur. ipse item debilis et valitudinarius
habereetur, unde parum auxilij in ministerio
expectari posset. ac sic ad electionem eorum
processum tam qui magistratui vobis re-
ferrent, et consensum eum adiuncto qui simul
suis dona audiret impetrarent quam qui
ad hoc Monachodamum irent, et nouis
Flaming Burgonius, Burgellus et Ber. ad ma-
gistratu

gistratum de Bartoldo referunt Ricmang
 Benmal, et Boerius ut Monastodanum est
 Quidam ex Bohemia aduenerat cuius pal-
 ribidem ab Austriacis pragy fuerat supplicio
 affectus quod ex Directoribus regni
 Bohemici fuisset, et hic quoque professe
 fuerat nunc, sed, regis Bohemici com-
 mendatione ad affectores nostros et etiam
 ecclesiam se conferebat ut aliquo a
 nostris subsidio adiunaretur quo liberos
 quos habebat 2. masculos in Bohemia m-
 duxisset, et in vicia religionis educare
 posset.

16. Intra quod id matutinam, exposuit Dunganus
 nostro nomine in senatu verbis quod dixerimus
 in explorando aliquem quibus vtilibus fuit
 velle putarem, et inuentum Samuelis
 ad hoc magistratum proponebat, petebatque
 ut ut ille aliquem ex collegio suo commut-
 tere vellet, qui testem de suis loquentia
 de moribus fieret, quod eos primarius post
 deliberationem habitam per altarium compuli
 facturum se rediit, atque ita nos dimisit
 et post prandium intelleximus Arnoldum ex-
 hium suum verum cum . . . . . Vetsibus dixata-
 tos in dno finit

18. Abierant, Remamus et Dunganus per laqueum
 nihil tunc actum preterquam quod de swantibus

giorum importunis calumniis et maledicentis
 mentis innotetue quam malis artibus per
 reconciliationem theodorius subantiduchius
 petri et senatus ecclesiasticum in
 ministros verbi divini et senatus arguit
 obuios. traduceret. et tunc etiam verba
 facta de fratribus eorum reconciliandis, sed
 tunc nec illi hoc petierunt et causa questio-
 nis est hereditaria atque politica, dictum
 fuit superius in fine sed tempora visitatio-
 nis amplius de ea et cogitandum.

Jois Verda filius iuuenis est videtur militaris
 rum quoddam membris scilicet petebat testimo-
 nium sine fidei, sed cum senatus irritas
 esset responsum fuit in preterit modum in
 nec senatum testari nisi de cognitis, si
 aliorum testimonia confirmari vellet in
 rogam notario fieri posse.

casum cum suo adversario reconciliatus in die
 bat Nellescimius innoxium cum ultra non
 potest et satis maledicentis et impius sit
 datum.

de scola Ierosolimitana de qua sepius quibus
 institute fuerint, quod contra leges ma-
 neret idem dicebat a magistratu indicatum
 quod dies recitantes in penam 25 fl. damna-
 ty essent, huiusque executionem propestori
 demandatam.

20 hora v pomeridiana senatus indictus quod
 diconi differant se intellexisse a genitoribus

Jois

Joannis Florentij conyon: Sutrani, si de socio
evocando instantius ageretur nonnulla
spem superesse de ead impetrando. Et si
in prioris oratione magis scio profu-
sum fuisset illa iam forte apud nos huerat.
Et propterea dicebant amplius de ead
distribuerentur dilata iam instituta pro-
fectione ad. Bartsolom. Ad que p[ro]p[ter]
respondit preter morem id factum quod
diaconi privatim et in scio senatu eccl[esi]e
siastico iterum gerendum de Florentij tentas-
sent. Et de prioris oratione licta
sunt acta eccl[esi]e, quam sollicit p[ro]p[ter]
ille nostris d[omi]n[us] ante quam do[ct]orari
dissentiret. quontum deinde diligent[er]
sumptuum et molestiarum insumptum
esset pro eo impetrando tum ea de r[ati]o
Ordinis Frip[er] Comitem Wilhelmu Nasouie
senatum item Sutrannum conuenirent
ab ipso tam[en] iam reuerso recte prom[issi]
sa et sp[irit]u omnem protinus actionem re-
fusam non sine indignatione legatorum
nostrorum. iamque nihilominus rem
iterum exploratam nec quicquam r[ati]o
ab eod[em] exquiri potuisse proinde non
de prudentis in eundem populus impig-
re utamur. nec integram r[ati]o de legatione
tum senatus Urbani consensu institutam t[er]m
mutare

vel differre. & proinde illam appetum suum
 potius debere. Post hoc instituta ut et
 nouata Cos. Lingeni exspectatio cum diaconis quod
 petuniam cos. in consilio alicui reddidissent
 quam illi pauliano. Langstori addidissent ubi
 multa utrimque verba et quibus auditis ut
 ita discis suis, non sine gustu indicatur et
 petuniam eorundem diaconorum, qui me ma-
 gistratum verbum, nec senatum ecclesiasticum
 respice videbantur.

24. Sedux Dunganis cum comitibus, retulit se
 cum non inuenisse sed absentem fuisse, ut
 synodo Australi Brasili congregata assiste-
 ret nec ante 14 dies reuersurum, quare ne-
 oio frustra sint sine spe commissarii nec
 operam sumere viderentur visum fuit col-
 legio Brasili ad eundem delegare Dunganum
 ut saltem aliquam eius inclinationis adfectu
 ab eo Episcopi tentaret.

25. Nullus senatus habitus, quod fratres pro-
 cedente die fuissent congregati.

28. Henricus Dunganis dicebat cum non ad nos
 nostris alienum se inuenisse sed recti nihil
 declarare voluisse, tunc in tempore consue-
 se raptum responset. Adhibetur Hottel-
 damensis de eius solida agere proinde am-
 leratione opus esse ne preueniantur.

atque eam ob rebus Senatus indictus in se
quodam diebus fuerit in hora pomeridiana
quinta cum quod non optime fa-
berit non interit.

Es gebote gesadt. Jan way bysen milt
Blagbata tuffes byse in Baerbrugge
met Elisabeth Stocke vonge d'war

syn mde hanc
tot ludo y gehout.

Londen
29 februario dat Legend 14 dage het
naretmare te reeleiden d'aret dage
dait na st'geert.

Ful.

Me absente res cum Samuele Bartoldo profa-
guta fuit sed frustra evocatio n. pie ueniam
reluctantium tentata
nullum sortita est finem; quam in re non bona
fide multo minus Christiane ab hoc homine
nobiscum actum qui spem aliquam quae in ea re
habet contra praesumpta usus cum ad rem pro-
ueniret alius ois repletus est. sed tantum
videtur ea in re captasse honorem iuratio-
nis et id ambitione cum simul occasionem
augendi stipendij et id auare.

me iton absente facta electio est. noua puf-
bitorum et diaconorum. Notetur uero
continuari n. Willenius uellesteinus.

uolentur

Et Arnoldus Buchellius. Jacobus Bemmelius

Et Joarimus Wtenboulus. Additi.
 Cornelius Deubordius Joh. Boscius,
 reinius henricus de Heno. et Verbeeren
 Johannis de Kyster.

Ordo honorum continuati.

Theod. Cornelius Sbamensburgius
 Gerbrandus de Belle Cornelis Dogenborg,
 Arnoldus Cornelius Modde, Abiardi Bar
 tolomeus. Johannes Lampartus.

Additi

Georgius Johannis F. Jacobus Marcellus
 Andreas Pustandius, Nicolaus Gylaricus,
 Willemus Verdelmuis, Florentius Gouerus,
 Albertus Boeckius.

26 Congregatio indicta extra ordinem in qua
 ad classem proximam preparatoriam depu-
 tatus Nellesseinius. Et actum de quoda
 Abrahamo totis prefectore cathedrae hujusmodi
 et scolis private prefecto qui unam Potestanti
 viduam ad consensum iustiarum persua-
 serat ut interim alteram hic non sine
 solo ad matrimonium secum munda pel-
 leret.

27 populo a suggestu propositi presbiteri et
 diaconi de more iam recepto.

30. In senatu quaedam proiecta de suavis oborndo
 et variis dictis sententiae, deliberatoris ac us in

proximum

condentur dilata quando novi seniores et
Diaconi adessent.

Cum in Classe dictum fuisset a Slojo concionab-
re viderent quod contra leges Traiecti amo-
tarentur et viderent se villis absque
ullo merito a magistratu Loci in quibus
habitarent et ita iuncta viderentur que-
ta fraudibus. Cons. Lingenis pluribus
contra discessit allegans illud iam longa
consuetudine introductum, nec vllum
malum exemplum productum, tum politicum tum
nec ad ecclesiam pertinere. replicatum
et politicum et ecclesiasticum illud se me-
bris secretarij in re negligentiam tota
extra expressas leges consuetudinis hinc
poe. introducta, inter esse item reip. et ita
ut corruptelis et malorum morum icita-
menta minuantur, et si fieri possit
penitus tollantur.

3 Augusti die Dominica confirmati noviter
electi seniores suis inspectores qui de Episcopi
dici possunt, et Diaconi in templo publice
de more et inde dimissi vobis, et re-
cepti in domum eorum qui confirmati.

8 Augusti per edict. Auto. Corbentouy, et les autres
della Cantons de la Haye, eius contra non magis admodum
momenti, subont Vallis van Abbe de con. foy, et
magistris de hoc Joost.

6. Actum De Abrahamo Johis, accusantibus quibusda
alijs vero excusantibus cum defendi sic non potest
excussio tametsi cuius causa et tunc delata.

De ministro quidam etiam proposita, et nominati
quidam Bottia Henricus, de quo tunc vix ulla sps
erat quod alumnus sue civitatis, non est sui mag
de Svalmuis etiam aliqua mentio facta, sed
quod multi labessent, in proximum conventum
qui futurus die tunc sequenti hebdomade rela
to deterior est discussio.

Tunc lecta etiam littera ab Ordinibus missa quib
supplicatio publica in die 12. Aug. decretata ut
dignetur hostium impetus sistere deus, et proposita
supplicatio elementis iurare, et obiter omnes
admonebantur ut manum porrigere Ordinibus
et principi pro publico commodo laborantibus
non desinerent.

14. cum prius supplicatione habita fuissent, id de
prij dact beertmaact geoudah. In door est ge
handeet bande facte vane lapt David machabib.
die in etteliche iare, ondt beoffte van trou
we met. catarina de felve gungstzoud. Eaddo
ende kindere in hare bebbet, dact sich
voffende in in vial cealm beballen. In die
sorst dat de proclamatie moeste gungendy
alligereende vadem. van in. dact bebbet
dat in van goudy gung voffende in vande
famil. van in gen. die grabinne y. nass. ex. Cez.
vass. de seae te offenctay in in gung
Pact

met

samel permissie hebende van de sijnre gravin-
ne, genicht wad sijn gelooffe te volbrin-
gen, wad ouer verdommet woorde dat
vrij diende sijn souden by zale voocht al men-
ninge nauide afzaget. In haer hede ten
deele hare fouten voordragt, datse so
lange in onrechte gaden gelijft, wad na
mit de gebode souden voer nau gebloont.

~~Wat quam voer ooch den rasus dat een jong-
man van tuel van de reformacie ouder al
hij als een wassitige doctre verlijft was
op conditie datse mit nide kerck u souden
nide kercke trouwde mar op zyn stadhuys
wibus mit tegensatende, den jongman de
gebode tot tuel greef lath gars souden by
wilt van de bruyt. In dare ouer besijet hiet
gebrakt alre predicant alre omme de
gebode van de preboste te verconden
quid et bis factum. In die zie in sy aben-
tue gesele bruyt mit assistentie van de
bruygoms breide de gebode by de onre sere-
tans lath uentelende, wad in de te
beside sijn gecondet is boome gely
apostolus in behoort te doch dat mit
bruygoms van beide partij, wad dat
hij in de verconden, wad in de u. g.
te tuel in sijn onre sere de geyt in sijn
uenter~~

aent tekenen, dijnich vort meendij dat he
hoorden te gelyck in tey en bewing dij
vay de lichte tekenen.

Dat was mede veschiden Marckes Antons
vondde in clarenbort dese was Lanote Way he
may gubest ende nu veldomme dat by
hadde grote familiariteit en seer brue con-
versatie en vortijt gezond met Abdalay
Janz ware ont sy vordde bestrafte lede
vot dat ay vort gefondiet te hebben mar
lyde de myste sult op sijn die gele sey
svacke vrouwe sijnde hadde vort mit so-
ne vordde, ras meendij dat by haer ntt
moste mytegeely hebben vechiden mede mit
haerch vobille ghenoespach yet vort volbrast
te hebben, maar vande daet door goote vort
heyt vortvclichet vechidenet gebest vort
vortvclade mede groot loet vortvclij dat vort
te hebben ende godt om yenade vortvclij.
hiz nae sijn vortvclij vortvclij henrick Janz
mit sijn vortvclij Sara henrick vortvclij dese vortvclij.
hazde se dat Abraham vortvclij vortvclij am-
baret vortvclij es timmerman maar mit sijn
houdende mit quade middelen haer hadde
gevoet te trouwen vortvclij vortvclij vader dat
na haer abusvclijende ende alhoebbe sijn vortvclij
tot hem vortvclij vortvclij hadde sijn manich
vortvclij vortvclij en tegentert tusschen sijn vortvclij.

fulop

fulro datse gesins van meeninge varen tot eenig
hubblicke te verstaen varen by anders vade
zadde gesent de genuectheit van hare dorste fulro
te voren dat allenlicke in toefentim gebrack in
ach hare vrede ouerbrant dat de vade nu bol
romen dat toe hadde gerondevredet die nocht
de factie so deen als vande hadden vuytgestet
om malandras natede te spreken. Enstich
ouerfulro vrede het geet dat daer ouer geging
soudt herstitussat vorden. Ende vuyt sprift
van syn hant diuande tot ontlegginge ende
verdringe van niet te hebben te verkinden
Iue dit vrede vorden met vreden in vuyt
set by de factie andes behalende in daer
by seggende vordacten vande argsthoude mit
laboratie van het gesende te in ges andes
dan dat hare meeninge varen dat sine middelen
meiden varen in andes verstaen hebben tot
verou vande genuectheit aduogacine alliancie
geromen te voren. Ende om vrede te voloken
alles vuytten hore gesacet te hebben dat vuyt
sint tot hare vrede moete dienen ende
insonder de vrede die by niet
zadde vrede. Conuention vrede vade te
vreden te in sara heruod. Of diarom die in
gesent vade vrede van hare more
gebbt te supplere na compensatie met het gesent
in

van hem sadder ontfangen door dat het hem
 niet mogelijk en ware nog in twee maent
 om felus als in de andere sijn hare te in-
 kuisen, bleef oue harde boorden. Doyend hem biele
 die met quaden vdoenmen ende harte hebre
 sude gant te ontbloet van het ontfangen
 als tsebe (dat hem noestand vande brodder
 eike vbas geaden) hare te restituey vboed
 roort gelyk dat het met vbe vbalst, meluhy
 vbas dat dars van sijn. Dae oue hy nade be-
 claringe doend. In may die sijn tot vboed
 het vboes gect vgeuen sadder huff genommet
 ende een geboeyen, arden vbelcken men nade
 op de vbaerheit conde inquiriden. Ende so vbe
 het sijn vengruch mogh vbe liden dat de h.
 enige bequame acte conripurde dat so sijn
 als sijn moete vbe vbe van alle vspreake
 ende se is vnoosam de saken afgedaen met een
 vemaninge te vbede sijn van maldandete
 duden sonde enige vaminich oft arstereay
 na te liden an.
 Dae is doch sijn vbe een vbe brief by dubitz
 ond collegie gescreben sijn clare liden teniden
 tot de hant te viden atoue vnaes tot hie
 delvres die nu te delyt vbe vbe van alle ond
 de hant sijn datte met vbe ende kyndere
 souden

Souden moeth vergader so de broeders de Christe-
licke hant daer mit aen en lieden, tot veld-
re. Wynde de heer Althem die het synodo-
tot Dordrecht by geblijft was alhier gison-
den worden. *sed hominum non vidimus.*

*Et cum diaconi res suas acturi essent discussi-
mus tum voto respondendi die sequenti hora v.
vespertina.*

is senatus habitus in quo vnus tantum abesset
et propositum de conferre ministerij duum
adstipendi quidam de Sopingio audiendo alij
net - de voetio tentando dicebant neque vly tam
difficilem credebant ut alij arbitrabantur sed
contigisse fore votis conuentum ut Suabius tenti-
retur ac propterea Busshouio iniunctum ut
etiam antequam synodus haberetur Almania
proficisceretur. *ca. de re quasi privato non
acturus.*

xvii. Festus preterea in summo concionatus est ob ab-
tiam Busshouij ille vero iam agit de alumnis quo-
rum in Academia est inspector.

xix. Incipit Synodus provincialis Traiecti ad quam
nominatus est nostra classe. ex presbiterorum ordi-
ne. D. Wellestinijs.

20. Diaconi simul congregati et propositum in
suauij oratio esset promouenda, et licet con-
tradicerent eorum nonnulli a Swanenburghio ut
videbatur docti, in hoc conuenit, ut de nouo et

audire.

audiretur et nominati ad prosecutionem, blaino
Bose et Beer qui cum reuolgi sint 27. retale
runt eius eloquentiam et doctissimi ordinem
se approbare. Idem erat iudicium duorum
de magistratus ordine adiutorum

ultimus procederet, quare nunc conclusum
est ea de re magistratus
compelleretur ut committerent qui ulti-
mo audirent, et si placeret, cum obedi-
atque a suis possiderent et eam in rem terti-
cum praeside et scriba Bugge cum Swanenbur-
gio. Dicitur insuper est ut de eo ad
classum deontatob referretur

Tum Gustor pauperum Swanenburgius quida
questus est, nempe sibi in lite quadam cum
Vtenhouis iniuriam factam, et proinde se
animatum ut questuram illam in manum
nostram deponeret ut rebus suis defenden-
dis succurrere posset. sed illum pro non
collegij admonuit, ut modestius et sedatore
animo ageret cum tempore et collegium pa-
ratum si adhiberet, ut leuari ab onere
posset. sed illud ita propere ante, et con-
fusa fieri non debet. de re laut bonore ipsius
Septembrius de Suauis euorando ad senatum verba
relatum, qui respondit ea de re se deliberaturum
et.

et post eod die intellectum nominatos in can
vrij Gouze, et Gysbertus Petri Verboerling

3. Genominetum mit de oratio ohr beruyom
ge & corrigiet in scriptis te vly tot Herm.
Bussche En Hans van Boffe en aldere te soade
re en de als preparatoy als vobis dandi hie
kopinge.

X milt soude als uacht sonder wande stalle pub
licities dat de vordranke Reghes tijt mit
vberlyt daer vber de syns dars geroemt na
de nofne soude vartit omme te mstric
vch die vcnromelicheit die sijn tot get naft
mael soude velle begeh.

Lad. D. Langius den brief ghy vandy vordrant
van vboerde vordranke vbalim de vconfessie
vandy vrandenbny may vengalnde get stuk
goute ghy van Abraham Janbe gegruen ont
en quam met de vboerde vande seus Ab.
en vberden geest de scrivo de ontlastinge
van ghy Abraham & Sara ghyrups te vcorrigi
vren.

4. de gebode ghyach van de vbraet van Kempes
vboefende milt zo vace met es vongel milt
van deest.

5. vopgevrden vch ende vron n Bruntz cambr
van ontant de vace met es vonghmede van
zo vace te gonten, impa matzimonio

dy

des seculs dans son Bisceff. En Roys vouldre qu'il
 eust de bleds enge met Spanio fessende
 ydromminareet die vacht als vout datme
 met de salike soude superseuay totte edyke
 vande maect octob. vearnde vromaris sit
 classis vregudee de vbyke by meende dat
 de salike syn vbarer est soude vromde de hier
 kenraet ofte magistraet daer toe met vbil-
 londe vorkas, de huyffe maectite vore
 difficulteit vore vouldre gael met gods
 vgeringe en hards mans volve.

In Synodo actum cum decessis et magis de
 vobis ecclesiasticis ex quibus duo veniunt
 acta et signata sequi sed indebita contra
 synodum se gestant. se refractarios et
 perfidos mirantes. quare admoniti cum
 pergerent constitutum ut contra vos pro
 rediretur publica proclamatione ad vopula
 et nisi tum vassiderent, vltra extorace
 tue cum relatione actorum ad superiores.
 x Congregatio infirmitas facti vbi en propolita
 contumelia a quodam et Lodovico Caspicio di-
 arono magis eccles Gallicanis cum aliis senior
 nunc eccles nostris membrum existens. Huius
 furti infimulauit, et inditio vnius snth-
 gi, cui dictum quod ransa proxius exami-
 naretur cum aduersarius fuisse auditus.

Hemish

4) Quidam etiam Gerardus pollio, cuius patet
 per multos annos dei oleum annuncia-
 uit in prouincia primu[m] hromingana
 inde in Fasia transalpina nunc vero
 semper vitio lumine deficiebat, ipse dum
 exore et libens Mansuetianorum
 militum tyrannide sub spoliatus, subsi-
 dium aliquot in hyscibus uenientem pe-
 tibat, et ad diaconorum collegium
 amandatus est. Erat quidem ex pollicorum
 nostrorum familia, sed quod misericors ani-
 dese solet, vix ab illis agritus, parum
 inde adiuuanti sperabat.

xi. pistorius pastor Abrouinus & palatinatu[m] in
 summo coronatus est, sed vox eius qui-
 busdam debilior visa fuit.

12. Jo. de stadringhe gelynt alho de diacony
 sely ontfangh te sely die 2000 g die
 synode sely lictant den armh by Joff. Bar-
 deia gemardt belyt gelynt Ende veldy

13. J. de stadringhe actus Magistrat offe
 vooftgag op intersse aentelley ingedalle
 de sely sely de 1000 g die tot supplethe
 vando 3000 suld van sely vooft lictant de
 sely sely sely sely sely sely sely sely
 sely sely sely sely sely sely sely sely
 sely sely sely sely sely sely sely sely

Mollisteyn

moelstem see dwing. seggende dat de
 boordmeester de boor der dier van lading geytus
 het bescreven oventicht de diagonie met
 velders nael sael nemm 3 kinders die si
 int vreeschuyt bestoet geyden het selue wort
 tand see bescreven sijnde vbael oof sijn
 dat alsoe toec de magtstraet het sijn
 de armen moeten suppleeren dat sijn meln
 het tot elc uelochinge soude dueren al
 anders sijn de gescreve sijnne in dier
 naelme vande donatura bielede daer
 vbael op geyt boord de stad genore
 bescreven te sijn sijn datse onnodig
 venter bescreven te gebe. En bielede
 sijn geyt dat het voorgescrede an
 boordmeester sijn bescreven bescreven met vrint
 sijn sijn preside et scriba. In d. bunt
 sijn de dier van bescreven.

Des selue dier is mij clare gedach van
 een lictmaet die lictmaet onse visitatie
 vbael in d. bunt met naelme clare
 clare dat sijn in sijn sijn niet allas dier
 ontange van boord gedach vbael by vullen
 coustus nael dat dier sijn oer met elc
 vbael vbael gelyc dat sijn te nider sijn
 ende in sijn mont bloed. sijn sijn oer van
 missinge

meeninge gebest te hebben den officier
dare over te clage maar was een broeder
vermaent sijn wilde de salthe vest sijn
byden herstellert te tenten. Des sander
reyn dars behr met ghy broede bla
ming. ~~geest~~ omme nader te vermenen
De edinghe te spreken door hooch ghy
niet by ghy gebonden. De just die
dare present hadde gebeselt. In het ror
keer miste gerorkent. Sijde alle inuuy
van den clage ende mbonde dat ghy bal
strikten hare nibe had belogel. ~~er~~
alme die op seide dat hare broede
den antheie van sulre seggen hadde be
hoort vuytte bofemen. Ende ene dit
sny sefs niet ronde reest ofv den ghy
maer sny reest by de ondel ghy hadde bro
ghy volsoeken. Dare tigher sny vphoude
den niet te veyte van sear. Van dat d
clage betruet sijn. In sijn leugemey
en sabineminge moeste sijn ghy
ende soo gestruet. Dore blisse dit
get contrarie by loofvredige getuygh
die dare daren present gebest.
Dy is sijn de geboden aengeter kent van
D. Ant. Amelio hector. In Auguste tag Lanja

Johannis Langij filia vnica 18 vel 19 anno
 xiiii puella

17 ~~re~~committast om te gady naar Alcmare
 totte beroepingte te vorderen Boshoff, Terman-
 nis, Welleschrijnus, et de Beer. alsoe den toe-
 romendy Driynface aldare het classis sal be-
 staderen

Is doch mede af gidaen de sacche van Abraham
 schoolmeester ende Sara henricsd' declarat' sijn
 vnde herkenenact van geen hubberickstuf-
 fagen sijn beyden te blyuen, ende dat si die
 vnde op malcanderen niet en sullen putten
 derven, maer als goede Christens met mal-
 canderes leuen te rugge steellende alle
 affectue haet oke mit en vbaer van en
 acte gemaect is die si beyde sijn onschick-
 nen, vore Abraham te sijn gealtereert vin-
 dende heeft eerst het teydenlyc gerespiceert
 met onbegrepen manieren, vbaer ouer sijn
 bestraf heeft dat vlychinge beloofte te sijn
 te doen, vbaer toe hand vanden voss die alch
 tot sijnent na dat de herkenenact gheschied
 vbas, god onst geeft, heeft Abraham noch gespi-
 tuert sulck goet als sijn van Sara hadde tot
 en boude broot ontfangt, alle sijn sijn sijn
 sent vanden vande hand, en sijn daer op
 en vnde hande gegene, vberke somme
 vberke

18 getrouw in
 5. g. uit Ant. van
 Wierhous met Wil-
 va. D. B. B. B.

Desseu Sara suppleerde tot 25 guld, gaff
me volgens hare beloofte, sicut drammi
tot besouf der armen.

Dae stonden himel gecommandeert bij
het voorscreuen van Vdemanno als Bis
hoff, M. Samuel Allectorius Bateonius
et M. Joes Macouig Boemi rectoris so
larium religionis ergo exules petentes sub
sidium pro hyeme N. zaddely woer vry
het voorscreuen vande somme van Boemi
van hare stad vande Academie van
leiden in groeninge is. hare woerd
vande Boedeloude geyde 2 guld heb
bende te vord ontfangen 4 schil. in pro
uisie.

Langius slaegde ouer de prophanatie des
sommendares, niet tegenstaende het pla
raet onlangst gdelmanbet vborde
dare ouer geynt datmen beoord de son
mendaresse niette geue af te staen
ende de betalinge des patriedalsche stude
gond te doen. sijnde langius nu get
seue door het claese van vborde met sijn
stadt te vord gelyet te sijn ook
in zedant gelyet te vborde.

Alsoo bij enige maech geblyft varen tot Wilke
 coffyns ende hem mit te huyf gesonden hadde
 is hij der ig tot onser huse ycomen. En alsoo
 vey hem voochweiden de handelingen van hem
 mit claus claus ende dat wy hem biermael
 daer mede christelicken te vee enige sijn de
 daer op metten schuch mit te doen willen
 hebben dat het een lasterael vbad is dinge
 lynch ende alsmen hem vooz silt dat zij
 het maer na hadde gesit dat bij hem gesit
 was ende dat toe enige viden gesit had.
 dat hij coffyns suwbbel daer om mit in
 hadde besoot de stuch claus te slach ant
 woode salp lachend hem mit geslagte te
 hebben ende dat hij gesit tynge daer by in
 hadde daer mede sicut soude comen blych
 ende gebruet sijnde oft Jay van hoenel
 daer mit by in hadde geblyft sijnde mit
 dorst mit alle sijnde mijne gait genore te hime
 dat het vbare vbad bleubvoren de sachte
 vruftende. Dorst vorder gesit sijnde totte
 veroniliatie heeft ten lesten gesit hem te
 beraden tot den Achromiden maenidare. In day
 besit te segge
 Den zi sijn getrouw mit Buerherch Johanne.
 Kista med. mit ^{maria} Catharina Sals. Zij was day frankie
 vunt beuplant

Den 22. hief. caufijns het geheel onken
 claus clauds geflagen te hebben dat mog-
 tans in prefentiu v. van loens ou fult
 vere tegens ons verclart gade giffiet
 was ende met als sine mijns gepore
 rone vrefch. Atque her confentia
 vrum hominum qui femp. maiorum putati
 in ore habent.

24. Atq. de Brodiren nos abfent vray is
 de ordinariis vregadeinge giffiet tot de fine
 vanderomst.

25. geordonneert metis Cuet Willems van
 vref. met Amicus Lubberts van Vollenho
 poft prandium hora 3. Senatus indicty ende
 hebben verclaret de vdergetromd broeders
 dat de fardes tot Altmare genotfch. vray
 vffuccediet als geblinde de alimdinge v
 verclaringe van Andela Suabio oft de finta
 v toubenfinge van het clafk. de hierken-
 vact vuen vbe. v magiftraet gade miffing
 vnde met vwillens aggreffie de dimiffie
 vefkonden oarte vbenins vrefponte aldus ge
 boude te vorden kuffing de herentia ende
 de magiftraet vffooph vuenbbe mit
 vff miffie van onse magiftraet de ontfca-
 ginge vbe te fullen vportreedy

Jare.

zwaer boeden yegandy de gubboonliche censure
 oorde de quartieren gedistribueert en hebbe get
 quartier van leande wort geygenomy sit my
 Hans van Dost overdenke. t'betre onghelyk
 sghely inde groote d'innigste van litmaty
 26. smygers ten g' d'ich hebbe broede vlaming.
 ende ico begonst onse vefte vande smelstege
 de graff lantos. waer ons die merkelorde
 quytien sy blyghe als t'ij sey
 ende hoochly mit calf, want vnyge in
 vredele woorden vande die ende voochtelnae ten
 vredele yegand totter hant synde gey
 mit. Het 2. tuffte. helenis die
 syhuyf. more galle doen aeryfey tot
 zernanne om te hebben veldingte dan sy
 die wroes by hae gebordet en geborny
 gende int gemely. te die onlyst was
 tuffte. de ouder en vandy van
 onemto partier famely acte die in sey
 konyng als sy seyde van claus rary na gelyk
 was, ende veele sy als viconfiliabel goed sulx
 dat alle woorden by hare vrentelood woord beto
 den.
 vaden midvare hety van
 hoochly realichey gebondy en vhoedde sy l'ing d'it
 g'effeneat tot vconfuliatic geyngt, is mde
 vordere vifkatiu vree clacty oure de armoele
 van

enige vbed met kinden beled, daer
 van sommige mit vbel oute & diaron
 te vreden vbar, sed hier grote oltas
 vel extra vt in promittio dicitur.

also het premissie
 was van moes in
 ding te becomen
 is gedisponiet by
 de magist. althut
 op velt. om mit de
 prononciatij vort
 te gae.

prohibeij

27 opgethekent totten hulbelijpe gebod te
 proclamantij Floris de Goner van lotip met
 Jacobi van veehout gebod te huyfde
 voor n raeden alhie geromd met hanc moer
 van Meud.

huyf alsoen font dante van pulch g. van zuden
 der scout vrisoet per sedulany ander hersten
 racht extract van het subbeijpe vnteynteno
 by Bergreio gedach ad 1601. van Jarok Gir
 wits van hylbarden met.

ende stont daer in mologie gcamot dert mytha
 hoc toniugius contra sententiam senatus
 vclefasticia per Bergreium procuratum

29 hebben Ticmamus & Ick ond quartie bove
 de medaer afgedach vbat in oute de sondert
 litmaten vbar, vt voor geromd principa
 licken die sobatirgely mit collegia te propomz
 vch. Ofte get mist nodus en sij dat sechden
 ende vnderken boertij dat veyne stols morz
 ten geleet vborde, omme dae mede vbe te
 vmbly get vdycten vande oudere, die vbelly
 dat hanc kindred, dese ofte die boertij lere
 vakt mit des vord te vermanen, de regentey
 van het vbedding dat de kindere date vuyt
 gaende

gaende bestet weder in goede christelike
 leijde niet als sommige mi weder in bittere
 passien, waer door het opbrengen van guse
 kind religie veest beemctet
 en weder ofte een wuyman die mi soude
 trouwde, enal noch ongedoopt doort bebod
 niet en bevoorde doet met religie ondrick
 sey ende gedoopt te werd

30. Duntano Examinate 7. adscripti eorū
 membris

Octobr. 1. Langio et me atque hinc absentibus
 ad ministerium s. synaxis in summa oratione
 deinde iam consul ego, Boscus, et Kise-
 rius. In Jacobo Templo consulti in su-
 perioribus diebus verba. Neusteynius et
 Finius.

2. Verminus confessionis christiane religi-
 onis explicavit

post praedictum Bussolius s. cathedrae proposit
 et in eadem examinabit quod item communi-
 cantium scilicet adscripti inter eos erat
 puella 16 aet 17 annorum Anna Hymebetia
 quae admodum prompta ad admirationem
 ipsius nobis satisfecit

4. hinc Bussolius hora 4 pomeridiana de be-
 proet predicatio gedaen preparatoriam ad
 s. synaxis.

5. Is het nagtmale inden dom by s. Jacobus.

nu gebonden te Gilly, bleef eenmaal de Heuse
 daer by dat hij noie nicolays ghyen hadde en
 syffte uess prim met en vrichtige seell en dat gy-
 ry des seellmg. claus die hij in goet af en seer in
 de kant moete veruissiet Gilly daer by bod-
 gende dat hij daer van veruissiet was met
 tegenstaende vulre met tungen by hem met en
 rone geberiefert boord, dat oock sulre
 niet wonder en was dbyle in selus thry op
 andere fouken medemact was bebond als
 uamulle hem gesdommet was tot en plach
 s parken toef te sende en bebond bleet
 maer 3. besteet te Gilly ry door Gilly Gho-
 terminos suus questiois met beidde gaw maer
 gearbeet omme partey met malcapoddy te
 reconstruere want daer bleet dat de diffu-
 matie was spruytende byt de huyse die daer
 van niet ponnosam conde doch blyuen, end
 thry soluede de partee niet allen met en
 negatine maer probeerde sy segy, met
 de verclaringe van noie nicolas selus in
 seide noie bepleghde tungen te Gilly van
 het beuerebeding vandy seell ry ende
 also de heuse vrie seide thry mont bepleh-
 det te Gilly van dieste en almore Gilly
 niet te bepleghde maer allenlyck genarret
 te Gilly de partee so die geseit was
 nu

Heere vorstant by dy scraba in scrift ge
steelt synde tot wat meerde contentment
van dyre siele dat hy door dit sijn
wan herte by vrees iare by sy gevele
kerke was gedofambet. In veld by
dat met tenken seggende dat hy met
dyre met te doen en hadde dat en oork
nont en hadde gesent. Dure en durt
sijn. Ende hier by us onont romende
hebbt daer en vuyt sit op gemaect
dyre lesarius vuytghind dat vby van
sirken gebbenst hadde de selske onder
de boort te troech, maer niet boorde en
ronde romt met H. herte als tot de
voorgekele verclaringe dat sy daron
sijn ronds beraden, ofte by daer mede ge
contentaert sijn sijn.
It mede verpovombet dat also de vrede mit
stapel sijn de vuyt vande procure gural
leubde, gonselich was gepesudert om
haer te beyden tot get gebrueck van get
aumontmael maer scrupulos was haer bete
temisse boor dy hertkerast te doen. D. beget
dat en predicant tot hare romende haer
geboele vnderorgh is toegelach omme vnde
dat en pnd. met en ouderling tot hare herte
hy

synde voorsz souden yare
 vordes worden verhaelt dat den longman die onge-
 doopt was nu d'ringesind by belanning onre
 vrees synde vande hooft puncte ds c. geloofs
 sie soude begheue tot iustices om aldare ydoopt
 te worden tot vordes synde mly ay kaiden
 predicant aldare soude sijn in en na de ont-
 fangene doope soude sy wromly trouwen.

12. Alhoewel in synodo besloten is dat men des
 sonnendares middares gelyc groote maeltij-
 den ofte brulofs yasteyen is besoorthe soude
 omme daer mede niemant vuntte huerke
 te houden soo is ouerboec dese middare de
 brulof fest gesonden van floris de godel
 ende farobina telfhout met tegenstaende sy
 ichten boeirdie draken is men veruiscet siet
 blaubblic om dat des bruytbrinds van bult
 getromen sijnde men gelyc rofke daer om apart
 sy soude besorben te doch.

geproclameret de gebode van Jonck. Brient van
 ds Bredel tonghe op mussubier met J. Amia
 Spekkoe vromenle htnzet.

nadesy fullen s'ruol. predicatig smegens be-
 ginnig ten aert d'ich ende de hupbelige
 annotatig t'adedaerz nae noch te drie del.

xv. Asperitas concion: Langius, D'ich op Vlaming

Dru-

Deberdus et Henius.

Quaedam proposita de confinio cum quibusdā
eius aduſariis nihil ea m. re. fieri

De Joh. Florentio et eius coniuge an admitti
ad s. Synaxim possint sine scandalo.

De Maria Antoma inquirendum an post prioris
confessionem et penitentiam, ad bonitatem
prioris vite redierit.

De Sara Henrici fil. quod contra quam eisdem
iniunctum erat, de Abrahamo testis quod
spalabit.

Vande schooloedinge onder de Staten bieschop
te bevoorrecht, op dat de mis op een voort
moeten procederen.

De locis superstitiosis tollendis, de sanct. s. Amey
herreloff. banten de collepoge. De vinger hinh
gel. hussland.

Vande formidarefoge scholē voor stamde
kijnderen. 29.

Vande administratie des mijsbmaels ofte sarvam.
des auontmaels met ontdecken soofd te g. s. v.
des in het togengebruick myscroops te s. v.
voordē Commandeur Marquet.

16. heeft ons b. v. g. o. f. t. u. g. e. f. e. e. t. dat Swanius
alhier was oue veramde.

18. wordē dē kerkerzaet extra ordinem et ino
portum vbi t. v. s. t. v. s. p. r. e. s. b. i. t. i. c. i. j. o. r. d. i. n. e. a. d. v. i. c. i. a.
Ende wordē geleest de dimissio b. v. c. u. s. Ende re

comandatie brieven van het classe kerkeraet
ende magistraet van ~~de~~maire tekenes de sus
probitate amplissima ende sal morgen in
persoon populo voorgeleest worden

22. Committent tot het classe dat de toornen
dnybare alhier sal worden gehouden Joachym bla-
vbael.

De voorgefelde scandalen van st Armes capel by
de profanatie der sonnendagge is alsnoet
buitemidde te remonstreren.

te insistieren dat men victoris capel moeste be-
romen ende toe te stellen voor de cathogische
college saeckes van claus claus seggy te dispen-
ren in geen raet te vermits.

Dat men suavinus soude vermanen om het avont p.
diken te beginnen, ende hem also te laten horen
vermaent van Jelis Jans hoe calstaxus by
hem hout tegind de diaronen, daer by noetes
mae en gebalued, boef is.

Den 20. Invoert end heeft men dom extra ordinis
abente Bulhouis, cuius pz vesopy habitans non
ulle habebat, Vlamingis generat et 3 pauli
ad collonges. Cum indueritis veterem hominem
cum actibus suis, et indueritis eum qui renouatur
in agnitionem dei, secundum imaginem eius qui
creavit eum.

Onder de gebode waerich vensch Jenerich Jans van voert
met heffge Jans d' mde vmsken buis Augende Gierik Jans
va voert Gierich Jans d' van Claesing, gel. 9 nouent.

(idem)

Toel fauontt beginnende de auont predicatie
 te g'lyck vach huyt gecredet And. Suauig
 niet aengenomen dorc niet bebestiert vach
 de woordt Luce in aller En vrees niet ghij
 clyc cuedeten vore vande natura die scap
 ende h'ed'ore, ende kent'ing'ny die st'ue
 voert bren'ende. Iudicia fure diuina
 sommige seggende dat hij niet distinctlych
 genoe ende bebesticht product' am'ia
 and'fins gebollende. Inne femme was
 stijf en bequaem totte plaetse goebbe en
 vechter be'ende datm' d'ese ongetboont'ijnt
 ende be'and'ing'le ray tougebe, me' iudicio
 hadde hij vbe' moeg' mt all'ig'ay vande natura
 die scap' en and'el' out'ore voort'ing'ny als
 f'iod'penn' met me'ide ant'ort'ent' oora de ro
 paratie vande scap' tot' h'ard' h'ard' ende
 de vunt'berore tot' h'ard' be'loffe en ondi
 h'onde niet confon'eren met de affectu
 l'ufa der scap' tot' h'ard' moedes, extra
 terminos v'ed' comparationis. v'enn' quis d'ib'g
 sat'ist'ariet in d'ib'g. Ego ip'ius donis facile
 acquiescat modo vita, et speratur respondit
 29 Denatus hoc die solito more non habitus, q'
 classis nondum finisset.

2. Jo. Andreas Duabius post tertiam proclamatione
 November.

firmatus et in minimum concionatorum huius verbi
assumptus.

Multiples proclamationes tunc facte inter alias hinc
di van der Bredde met. Anna. r. vandy Bree
ronge d' van Londen.

Enant vander Hoek van d' b' van famigg Jan van Kemp²
met. Agnieta Sirlis ionge d' tot Amstredam
5. Nouembrijs absente Langius, Buffonius, Dongang
cum eos. d' duuidio et primum comparuit in h'ko
senatu And. Swanius.

Aldare vertoonen eenich Jon. Georgius Zittardus per-
durant tot vdem mach kande van ches de groto
armoed van sone kerke van sijn die sijn mo-
medendae met vater soue en beoot onder
houde met sijn zonne en 3 kinden, als hebbende
mare 20 sterke daeld. naar pan het stede en
non 20 kinden van het zoff, daer op sijn sijn
mo- gonden, sijn vone een christelike sijn
dum vande broedre versiet te hebb/mare
vone geboude. En must sone s'ramy die
teet te hebb, s'ade gode getuigenisse van sone
kerke vone vande prediker te heid Absolum
ende sijn oue vone goet geboude vande dia-
ronde te versien is oft 20 of en datmy hant
onse busse niet daer sone sijn vone
vone de rone te vdomantie vande s'ool
vone vone vone die mi lang mede sone
s'ade vone vone de stak sone niet daer is
g'ade

Aldre sijn s'one
met Absolum
te sully vone
en des vone
vone vone
vone s'one
vone vone
vone vone
vone vone
vone vone

in gedach te sijn, ende is goet gebonden dat my
 eenige bequaam byertken soude beestrich
 omme de ionnen te leed op desen een-
 paris inde paradijs te sijn seker mosth luid
 geleert. In dat my day by prouwe de selue sijn
 da verfoeken byde magistraet staapprobetet
 te worden. Done boede eenige pro-
 poosten gemaect ofte met mit d' ronden de
 ender de doozgangs die inde kercken
 so menigmale gheschieden van ionghen vrou-
 den umbaestelude onder de predicatie
 tot vermindringe soo vande predicanten
 als vande toech doorden, maer noch die by
 de magistraet onbillike boeden bebond tot
 sulcke ende vickelike blyue alsulche pro-
 poosten onbruchtbaer. Ende boede
 wylt dat my het gesebech van s' Am-
 cappele aent singe daer dese simplice luden
 ginnen doch superstitieusclike. Sere gebode
 hadde doch s'lechte, anders reformatie daer
 mussen by was gelijck onbrengt blyuende
 y hincop geboden geproclameret Jacob Splinters
 Emeritiana van het d'ingen
 valboed geent d'uytch met Sara hincursd boed. van haer.
 de Bachet daer onlang veel mottij mede g'woest
 sijn alsoo Abzahan, s'choalme ptendende haer
 getrouet te hebben.

12. Boeden verhaet vande boeken diemen bequaemeliche

ende
 gele. 108. Guesst
 William. Deu. Interst.
 met Am. 108. ludo.
 van volgh. 108. ludo.
 daghe.

tenchheit inde cleynne regelen soude leuen ende omme
 af te loopen. also de cleynne categorising de groote de qua-
 gelich dorre gepurgeset na den authentiquen keit. Den
 gultenbum andere differereden in eenige andere boe-
 ken, als de Apocryphen Tobie, Judith, hesta die
 sommige verborren ende sager houde den sijn
 Daudus by Goliath. Dorre om de infrequentie de
 heerenraets en word niet geresolueet.

Daer wordt ook getoont en allegatie by sechdelij
 solast onder cap. Mahelwit, vermits hunse vbonde
 inde A.B.C. strate in sijn absentie niet een ander ghint
 man door getracht was. En nu niet des sijn binnen sijn
 hofse herberge hielt. Waer ons en zact verborre of
 hij en en ander moeste sijn liek. Waer op gesijnt
 is dat alhoewel door die pte. sijn luttelick gesijnt
 wordes dat nochtan de commissie den politieque rijk
 daer van rompederden.

19 Congregatio rædum completa, nec quicquam statutu
 quod du fratres videtur laborem colligendi ex sap
 itiam suis succinetum compendium religionis pro
 pmonandis. Quidam etiam de cat-
 dano corrigendo et superstitiosis ex to sanctis tolun-
 do agebat, quod alij ridiculum. Et fuit magni
 momenti visum.

22. Gelyken den brief bande h. staty inderend eenich
 hiddae tegen de 3 Decembris om goet te dancken
 dat hy ons so genadelick behaet gijst voor de
 groote maest onse vianden. En te bidde dat de
 wylfndische vloot tot goet succed maer buntbare
 en leue verornen gijgent word.

16 Nov:
 Dene Lodolief
 7-g. van Mure
 ande Wiltbr. bang
 met Maerz. Cornel-
 van Voort de inde
 Laubestraet.
 Fay van Mindael
 acte. 3 pete Maerz
 van Beth op
 Oudskurchhoff.

23. gepubliceert de namich van Jozay van Nijendae
ende Margriet van Burch hem
voz gelooft hebben tot worden veld met

26. Besluit datmen donderd. vooz carmissse
sonde bequid predicatie doen dat is 8 dagen
vooz carmissse

worden vemaecht van Cornelis beuirt van tuz
die met een paupse dorste gink troude vooz
stat hys in boomse side vooz een priester niet
tegenstaende hij een kint was van kerke
datmen hem sonde bequid in bekracht in
is den bidaes gesich inden domme

December

3. hebben de diaconen dien dag inden dom bequid
tot Almoesse ontrent 12 gulde

Des sonnendages sauynts bord in een beuirt vinge
stucke yonts mit saphis gelept daer in stont
geyruus bij een onbekende kint datmen dat en
seynie lufft sonde bestellen die helue so
hem goet doete om gods wille moeste geuy
g. Subonno nobiscum pudente et calceum infantis nuu
nis bonis et dua puella fidei rationem dedit
et recte ebe ad panti sunt

g. verschide dinghe puffedu duabio ygoroponiet alle
van Maruygh Katonis Alcajan Adriaen den p. o. l. m.
steruy sint admittendi ad 3 synaxide et quid contandi p. u.
p. u. s. Jovs floridij ransa dilata et plinius distubata
post festum ne facultas admittendi sit oratio frequentibus
mali

mali quibusdam scandali rursus quod cum diversis re-
 ligiosis muliere matrimonium inisset idq. extra
 gradum ut a regna se abstineret

procurator quibus quoque monendus erat ne propter in-
 riam quam sibi illatam credebat a dno A. Aertsberg
 eadem matrimonium relinquere.

Denique cum comite morando et procius rebus
 libere cum rectori nec tumore dominus mensse
 affiderent, cumquid in finem extra ordinem deputati by-
 horius et Dungenus; quod rector Langii genus iam factus
 est cui duoque controversie omnis iniquitum

cum eos et agenda erat controversia pistoria.
 De vidua corn. Wyhe. querela d. Termano commissa
 ut in sa. provide et moderate verificetur.

10 de visitatione yeday met Termano vande goit
 rege totum Bartolomei gasthuns 52 litmaetly.

11 gebruykst vande Gortegge mede Springboest tot
 de smestige met de brantstye Swalsstye 53 litmaetly

17 ordinaris heerkenraet. In extra ordinem vtequidit
 de diarony voor vest gehouden censuram
 morum die vechelach mit farchen int ommegad
 een brieften venonies te hebbe inhoudende soe
 dat een vande ommegandest tegende de bedeluy
 die men armen duuels prohoie noimt vbonende
 inde kuerken tract sijn moude qualicko lide
 ytracteet. In somen mensche datt en te haest
 mael ging dat tot dinstice vbaer dat op h
 letter, hien dat oue te bestaest ende sulcs de
 scandale sochte weeg te nemer
 so voort geordonneet dat my ded savonts met

En sal inde kercken trouwen, maer a liden Some
 Daer's naden middag s. Jacob, Inde huuskeren en
 St. g. d. trant. Ende Inde boerke s. g. g. t. z.
 s. Jacob. Inde dom.

En voorts welke boorden gebuysket van het
 conuocement van Maringely Tomis. En
 vrouken in alle dissolutie vermaert. En
 niet dan een s. g. ant. blecke vande kercke
 daer sy haer van een litmaet sijn te v. b. z.
 taont te niet enus ten ruy van leetboen
 maer verbaet roet opte v. b. z. te s. g. l. u. k.
 actus vnde l. i. t. h. e. d. i. n. g. van boorden onsta
 mel. quater. p. r. e. d. i. c. t. i. o. n. e. s. met de
 nam vande kercke s. g. e. s. s. h. a. n. d. te be
 decken. En geeft ontfuys welke v. g. r. e.
 missen die daeromme de Tafel des h. u. t. e. n.
 sch. l. o. b. b. e. n. Is de baluy dienlicky geboude
 nae die op de l. e. t. t. e. f. a. u. l. t. e. n. by haer ydomit
 teert als by v. b. l. l. e. m. i. n. g. e. n. c. y. s. s. d. e. s. l. u. n. g. e. n. o.
 penbaerlicky v. b. e. r. o. d. e. n. d. e. en d. r. e. g. e. l. y. n. e. te
 onder. s. o. e. n. e. n. En haer te s. g. e. n. vande Tafell
 te houden. Joffe van Westreny s.
 was niet te spreken gebuysket. P. g. g. n. d.
 s. g. e. n. te v. b. z. e. n.
 Die s. g. t. e. band. p. r. o. c. e. s. g. n. e. a. l. v. b. o. n. d. e. m. d. s. a.
 pel v. b. e. s. o. e. n. t. tot een litmaet a. e. n. g. e. n. o. m. e. n. t.
 te moye v. b. e. d. by een v. b. n. a. e. s. s. o. u. d. e. l. i. n. g.
 in haer huys daer one gedisponeet.
 W. v. H. o. b. o. k. i. s. m. a. e. s. t. o. n. t. e. n. s. t. e. g. e. i. m. p. o. r. t. r. a. n. t. v. a. n. r. e. s. t. e.
 s. g. n. d.

quid is door guesend en ofte en met beoorzel vant
duontmaer te abstinend op dalt hy in sulc
ken tract gelyc vogeemisse en gabe ende is
thelue tubus gebonden

18. heeft vlaming of belidens predicatie gedaen
met goet contentement van den wy, sed longi-
or fuit.

20. syn geteykent frederic voringe van
Boestholt iongman en Woullinghe en syn
van Bamburg vobed van Janes dverch
Laerleertropie vey vbat vunde vobomder
acnde Barchelbrugge.

senen Otto Glimmeus dienaar tot Orate-
vorch met hincrusd.

en pae ionge liden op thidde hofstade
Jay Augustyns ende
Gysbert van Mureods hincrussoy met sarch
vrou gnt Eva Gierthd. dae by en voo
den en al gysbrielt byde vuttebrubben
poort de vader sruet van Amersfoort
ad vlaming. dene brief seer abued ende
contradictou. Anhoudende dat hy synen Poy
als die syn vider alle spyt en ongesoor
salmsel getoont sadder met en vobede
kennan nos sive sruide beerony, dor en
sine vobde houndrie te schubde doorto.

in vertue

in-bentia moeste hij liden dat de geboden van
den seluen ende sijnne concubine ginyt met
sextesste protestatie dat hij immidder dat
in soude consentech. ofte het selue gelyck
met sijn belien soude gescheiden

Ontrent dese tyde getrent met seckerlike proclama-
tie vollen billen te lisse 12. woonende mid vromste
stige in heren vromen Janid van honen buten s' catarin
poort

22 als vby het quartier aendy in houckers toorn by
st' g'etruikt gadddy in seer quact beerde afgegaen
gebbende ontrent 125 lutmaten miltendels
vude ende arme luden aen gesproorhy, die
vby vonden de heidenght ende onghelyckheit
van
cossyn suster, ende het onghelyckheit by lere te
Alexandre lampes vdeerde op st' g'etruikt s' hien
hoff, die noeg geen sult uel gelyck gesunt
sijnde van st' vromt vrelate vbas / sijn onker
half vromt nade kerken vromt gesont omme
te vromt s' gelyck vromt vromt vromt vromt
vromt hadde Teemannus 2 maal die
daeg ontrent dy middaeg, ontrent dy onker
de vromt van vromt vromt vromt te vromt
maal vromt vromt met vromt te vromt
ende vromt te vromt s' hien vromt vromt
vromt te vromt vromt vromt te vromt
gebende dat s' meer vromt vromt te vromt
vromt

wand fauten, die by get gemiddt gonne ta
 van hare luyden, als dat sy hare daer bayt
 te ontfeldighe, dog om dat op natide te
 inquirenly vberdy om de cortst die tijt die
 vuytgefelt na get hoer tijt, vber diemordone
 dat sy hare van selfs vande tafel des gubely
 fonde onthoudy.

De fagel van hencie de Heuse staende in te
 minus paxibus, en is merde met comen tay
 eynde ghebract vberdy, allienlic is gaet ge
 vonden, dat men seluy Caparius fonde af bra
 gen ofte en vberly d'ystet van syne actie
 van ofte g'v'felic vberly vberboldy, end
 dat men na sy antwoort, daer op fonderly
 vberly.

Den huc van de d'oberge gaet van sy h'ly goet
 contentement tegen dy fector, en vberly
 niet te vberly vande onv'eliche proposi
 van sy h'ly: die d'eluy met onk'ende mee
 allienlicly vberly vberly met hare interpe
 tatie.

Den proce h'ly Admonitio, et s. respondit male p'p
 vberly vberly vberly vberly vberly vberly
 imputandum, si qua v'p facta fuerat iniuria,
 nec eo nou p' a farramentis, multo minus a
 farris pomponibus, et abstinere sed in balitudi
 n'ny eius de farram. Commotiorum forte
 in h'et vberly vberly, si talia f'p'us patie
 vberly ab ijs qui f'p'us et volumina vberly
 audient, vberly forte moe sumptu

ad huiusmodi hominibus distendendi.

Querebantur etiam quidam Willelmus, bohemus
 diatomum durius rursus parentibus amovendo ubi
 sua que minus fideliter forte ipsi pectus
 agere nec Christianis satis agere et pando
 dix dignum to munde; addebant si is ex
 equo agere vellet rursus pectus si amixtus
 ut reconciliatio commodata fuit, si rursus
 ut etly membro multo minus diatomo rom-
 munitate non pro a pectus, sed tem-
 poris angustia ad finem rursus potuit

Danz is boogstelt te begerde der diatomie
 datmen en biss sonde machten tot prouff
 der armey, daer inne diatomie twee in
 twee candidaten sake aelmissen sonde
 rommen. Hier is herontlaert
 heeft vrie de boemse diatomie aelmissen
 dat het aelmissen opel stad huns boot
 als met missen opset en aelmissen
 moeste versieden voor de dactylus pectus
 nen. Ende met allely voor de dactylus

Dae vrieden mede aelmissen de grove
 machte die geseut was in s' Antons
 gasthuis kunte vretet daer inne de boemse
 meest bittere papiste sijn. Alroade 2 bron
 vrie aelmissen sijnle dan onse kerkte met
 2 vrie

wase verhuylt In dubbelteden afballen ge
 maect hadde. Vbae van vrome bekende
 in haren fucht sie cranche wende sulpe
 van lae affgansst te in ende tot het lichte
 ybract. hie op vborde vbestay datm
 nader befoerden te inquiren, in te arbi
 den datm in sene conde vchinderen.
 Das vborde oor gesyt dat een outare dae
 bouen op een came mit velle beelde vbae
 toegheyt albare de pauselike vach
 veltte vborde vexecut, In vont de
 Borgeme yot datm den sicut sone lach
 die instrumente van affgoden te amob
 inde vborde te doch

privatim etiam narrabatur quam incommode
 se habuisset theobaldus contra violentus los
 qui etiam minatus fuerat se forcum et affi
 nis vel suis manibus a mensa sacra abhar
 turum et indignos qui rana dom. ~~starentur~~
 quod conuerti cum ipso noluisse. Hic sane
 inbitis parentibus filiam ipsorum dixerat et
 ipse in solominus multitudine mali minatus
 p[ro]p[ri]etatem maioris offensa dederat, cum
 tandem mirasset i quando quere cum filia rubea
 ut par erat agnouissent, et humilis se et
 equitas vspulabat, p[ro]uisissent, facile offensa

deposituros, quoniam et quasi dotis nomine per
longum annum 200 fl. ipsis pro alios
assignari fecissent.

Abordy getoont een attestatie van drie
predicanten vunt het ebturboordendom der
denbours tui eolij gegeuen voor Joffron
caterina van Wdensoff carne Joffr. van
h. Voertime paltje gemale van marck
van Brandenburg. vobomnde arehe 5. jarre
23. ad roenam dominicam vtriusq. sex
post redditam qualemcunque fidi
rationem, admissi. Hunc quidam
iuuenis is amorum constitutione cor
poris admodum piuhili ex Hassia a
parentibus aduultu admitti peteret
ne ob etatem aliquibus scandalis et
parentis admonitus fuit ut filium ad
tempus contineret. propter mores n. esse
in nostra Jar ecclia id etatis pueros ad
mensam dominicam admittere. Id
quidem in Hassia, ut apud Lutetia siqua
des, ubi promissus omnium hominum
sine examine p. b. fuit accessus,
sed nobis aliter videtur.

24. Na de proepredicatie in Senatu ecclesiasti
co veschael de dreyenbites van d. h. iustinat
Heetbaet en de sijn buyste tegen d. hare ouder
Emb

broeder godard, hie vordy de ouders van hare
 d'gint befuldicht den sobage de Bice om
 con. van den vordy van vianthick tegen hie
 te hebben gecompertert, maer is bebonddy
 dat de ouders soe vordy seer geleidet op v
 de voert gebracht vordy, tot viconsultatie van
 door de calumny ende quade comportamint
 tly van den vordy Hertoget omgijstol van
 ende dat soo de Bice van hem vordy geagnt
 seet sijn loet af ydonomij hebben. In mit
 vordy gekend, dat d'vordy vordy seer
 affoon vordy hadde, dat oock hie
 broede by anont vordy door de vordy Hert
 veet geagnt seet, en by zael de vordy
 ontset, dat hie oock de mede mit seer
 seer vordy als van onde toumaerster
 die gelijck vordy hadde vordy
 dat en tegen den vordy seer vordy
 hadde te mogen tot sijn vordy con
 seer mede conbicten, vordy seer vordy
 vordy vordy seer vordy in te vordy tot dat
 hie bequamliche vordy van vordy vordy
 vordy vordy seer vordy, van hie vordy
 vordy vordy seer vordy om de groote vordy
 ent ende vordy vordy vordy vordy
 hie vordy vordy vordy vordy
 den vordy vordy vordy dat vordy vordy
 door

door de Stadt gelyk warch toe gefonde in
en buykes 1300 linge guldens in mt tel-
ley warch 1200 officie hē bebonde sulx
dat in tabulo moste geabufert sy ouer
de 93

Overdy warch geproponeert datmen de
proef practica befoordy in 2 Rerdy
te doct. warch de toevoerdib qualiter
condy om de medische bequamlych zooy
in soude dae nader tēts passy v
molter geest warch

1 6 2 4

Extra ordinis Jamarius. 3
tēy gelyck māt dom in st. Jacob om
Gods creatie te obtimēte tegens hē mēcty
vande Lathenijck door de yfgang
Oggetyckent claud Michiel de Hon J. g. inde Wm
feytgeal en Jamaryck lozpe J. P.

7. Resoluciet datmen soude remonstren
aende magystrat de groote licentia in de cloof-
terey gepleyct van conventuuly scholy in
soygangere, daer geboeddy de omlyggende en
als papisten verhuert vande alypnyng mē
gasthuys de licentia aldaer oock hē saluy
de sūcten in hare vhesse als kōnigē licentia
gedaw byde papstes als onlang alypnyng
vay vōenbomē. In lincēte gnyf. J. andrew
57

ende daer ouer verpoken remedie grommit
teest om sulcx inde broetsreep te beuonen
langius, Swanius Bugel in Hofe.

De factie van they Cysse in hennie de huyse by
hant genommen oec datmen inde maeste by
verrompste soude letten op de boeking inde eijne
shole te letten. Aborden verk geyent dat
tan foren inde buijkerre sine pmissione tot
de tafel des geyne was geyach.
vande boeking die inden dom quamh te calyge

xi heeft es gebot geyach mit hant clas Adriant
van Alanchindael vce van ytgyn Mautes de hont met
nietghen dach farobz Borras dorste.

14. Woorden behaert van fogan fouch, soe en door
antwoort geyach ende dat en tot des geyne
tafel geyach was om dat en vce was geyach
deest gebuert vande tafel voor des dach de tbe
laeste vce dat van geyne vordoe vrenas vroms
hadde dat en oore in fells vce geyach dant
soo sye luyt van hem was geyach. En mit
van haer dat en ingeene noes geyne soe
-yt soude maekes om mit haer te reconfile
ven soo in den boeke getrouw vvide in al o
het boeke vbaer door de maeste onluyt tuffie
vchlyde vbaer onstaen. Jo daer ouer d. d. d. d.
dant gelaft de geyne ach te spreken.

Jo de selue tijt de factie van they Cysse in
hennie de huyse mit loing in beest gebenthuet
dore en hebben niet vennen vnyde dat de huyse

Thomas Cornish.
J. g. van der m. d. l. m.
maet met Susana
Subry ay 5 marck
plaut.

hy seggen ofte suspicie ghenoe ronde verifia
ren, dehalven hebben wij hem sel geva
den tot en chryftelecke reconflatie ende
satisfactie bij en scriftelycke beortarmye
door en te doen, doe en geeft daer toe
niet wilsse rondscendeende blywende by in
voortgaende systeme dat den sigeling oft
sou de grob niet en wad by hem als nu
te wou gelyc. En de halve albo
wby ges uerifictie hebby om de salthe tot
te wby, dan allen hant tot cristenia
vereffening onder de broeder vromen
te vorede, hebby de salthe daer
by moech lach
de guesie tussse claud claudz inde
Hobstheft ende willeen copys groe
voor verhaet mit gadz dy spudmat
hies is ten leyt te mede gelyc by
broeder vlaminge en vande voste
17. gebod opgeschelent van Jan vbautey
van Nellostey. J. g. en Jaromine Antomb van
Comend dz kende van vhaet
Cornetys. Jozey van yfens. vande boldering
mit Capauna vande capelle byde vly
21. Multa discrepata de Theodoro Casario et
Suis andagomsta ille peccat senatus nostri
acta in scriptis, quibus declaratur nobis
non L. Heryby accusationem de vican. su
marce

maior pars id negabat fieri debere cum offi-
cium nostrum contingeret reconstruere qui-
dem discrepantes non vixi condemnare aut
absolvere, idque maxime cum res hunc muni-
cipia rario non inveniretur. hoc tamen
obtulimus, ex nro collegio ad ipsius petito-
nem committere ad scriptum vixi Galliam
qui rem ut acta fuerat et nobis constabat
sua voce explicarent.

Deinde de libris ex oī numero eligendis, qui in
scolis minoribus docerentur contenti ut solar-
cha differerent.

Gibodt opgetyckent van de ghybedet van haren
29. by v. v. v. v. tot Amsted. met f. Maria de Witte by Zure.
25 hebben de b. staten van Utrecht een biddens in
het delftste doch aenlygghen en vramly studeer
afconynges tegens Voorspoed den 28 januarij
ten Ende de goede godt gelieve ons beamb-
telichke te bebbaren vore vordē vattis noot.
ende in samte.

Daer dat an sal den boerehoubbes sime verthinning
doch openbaerlyk van de dennis inrompste.

Februarij
4 bit miste dese onse collegie absent. 1
vasschen en boegeme ende predicant van Griet
en clerss stedelick in November vordē by
vranden onreballen ende geplondert met aff-
tation is forme van bit clerss gericke, cona by
de

de kerke aldare, waerby haer d'vlichty stant
verhaelt worden en vitsicht enies substa
ns voor de stad als dat tot enare d'v boorz
kerke, ende stad was versien gudaen,
ende versicht den duinae als onse diatome
wout ay by den seud verommande, sed
rum videretur sic satis bibisse, alienoris ab
eod facti sumus, et cum discretioni eius qui
distributurus est reliquimus.

9 ob hostium in veluan ingressum verbis sum
mibus, actum in perditionis et supplicatio
extra ordinem habentur, cumq. diuersa de
re sententiae dicerentur, intellectum magistra
tus voluntatem se inclinans vscum & oppo
sitione principis, statutum est in nullo publico
dicto fuerit, sed privata veluti pietate ro
gente. sequenti die ronnond' vssperking
incogte per vstimancu rontinuan ds

11. In senatu nostro utatur, de faraba de Blyd
illam nullo modo in animum inducitur posse
et ad virum vnde d'vsserat reuiteretur. ob
viationis quas honeste exprimeret non pot. prom.
de vifum vltimus vordere, et vltrosque
coniugis proximo rontentu audire
Languis veltacel vort dat by de vvalfige h'ist
vact syn commissie aeng'and' cepit 9 de
H'vally, hadde v'ictant, als dat vnd mit v
was

ubi gellectus bet quod rhy cesar fude os
 gelcit vboras, dat oon fluis mit so arto
 by de hucis fouda gefcit sy ut vofuy infamarat
 plomda partibus reconliatis, nihil obstaru
 vany ad s Synaxin accedere possent 27.
 micta sp infape mentis de leredamo bt a
 fuis vifitatoribz ad mombretur de rebocanda
 et domum reducenda coniuge reg n. esse
 mali exempli, tantos viros tam faciles esse
 m. aditissimo et alioqui indiffribili hoc vin-
 tulo dissoluendo.

14. Gratus deo o. M. publici acta ob recessum ed. s. i. u. y.
 et acri mutatione

Atractyrisit Casparus . . . . . predicant
 tot zulecom dunt. Zulant, mit Lucretia v. lect
 harmas vident s. d. o. s. t. e. e.

18. patum actum tantum verba quidam habito
 quod causa Johannis Florentij. et eius coniugis
 suscipi deberet, ut et.

d. 2. sceleribus. Item secretarij Regij lre
 damni a quo vxor nupte stary dunt. l. e. a. t.
 Quidam, quogue miles fantasticus quendam pro-
 ponebat palatina, minasque proponebat im-
 pendentis, sequi s. spiritu repletum dicebat
 quibus murebat alia turbati cerebra mictia,
 videbatur & palatina tu oriundus.

Duffonius absentis mulctam excusabat quod de
 emendis edibus fuisset requisitus.

Nominatus ut classi ex ordine seniorum assistet. Uenerus fons de Kesteren

24. classis Traiectina loco consueto habitans.

25. propter periculum imminens aquarum quarum inundatio nequaquam contra militibus magna vi qui eius gratiam habebant sequuta est extra ordinem suspensionis habet indicta.

27. Senatus extra ordinem habitus cum suo to tempore propter classem impeditus fuisse. *Worps* gevoort inde vernaant *Johan Floren* en de *syn* *Junst*. datse niet be mochten tegen de heilige belofte in tegenwoordigheit van christe gemente gedaen hare herteliche te sijnen datse ook in sulich leuen gersind en roetes gcrust bly in consentie. by antwoorde bbel te dirsten dat het sijnen des pubbelix niet christelike en wat. maer dat sijn *Junst* bay sijn bbae gelych datse sijnen een bbeder sijnmet in sijn te hebben niet rommelde sijn met goeds voegs aensijn. dat hy bebondde hadde dat se sijn goet suer als sijn hadde dat dat komme de sijnke off. de sijnke niet aly sijn in stonde. *Q*n daren tegen sijn dat sijn in gely gcrust sijn met sijn rone leue datse niet dan te zelle met sijn soude boudbly om het quade tractement dat

hadt wende, hare verley ende duynge not-
 mende, vullende hare goet mede daer inne
 gebract contrarie syn belooft en bare
 op gelyclicet vooord dat de vofaerly die
 sy allegredy niet bastant en bare om
 hare may te geus, datse mettemin bevoord
 met hem te reconciliery syn onthout ende
 gemetlichlyt als en pack hare op gelycet
 met patientie dragende en alle middelen
 soekende om hem te behou, en tot vdelich
 bent te brengen, maer alle dese vboord wa-
 zyt begreep sy sustimende datse geensind
 met hem en sonde vboord om het onbesou-
 liche tractament dat sy hare vertoont hadt
 het vdelich sy ten deele om die verbaerlyt be-
 soege. Dors id hare belest datse hare maer
 de soude bevest, Dongen vdelich het propo-
 nery van elure standelich vvoorhond by
 hem vxt beide an hare gedan, vbare sy
 vber op stont dan vdelich tselue ond
 onbekent bleef rondt daer op mit de
 liberatry
 Dae vboordly vdelich gehoort de relatuy vanda
 vtoommittende tot ^{ende}
 margriet van Pribche, en kende dat sy vdelich

door opstooten van hare bruiden nu twee maal
van hem gegaen was sonder eenige verstaen met
aertse van synen boedel, hem oock voordy
neder tot sijnre gedwongen hadde. Hare nos-
trand hare geen quact tractament in eenigzins
by hem was aengedach, maar dat sy goets moets
ende als sonder aetsatie vout den hant was gegaen
dat se vree met quact sy was van nature de
door onghrustige vreesden opghen en die dat
sy mit en vreesden mit hare te versamen so
hem vreesheit hiet vreesden gedach dat sulst
lust vreesden van hem loyen, voortach met mit
en sonder geseiden, ander dat het hem onghrust
was, alst hare beluyden te sijn, en vrees te
vreesden. Ende margriet aengesproken
vreesden door vreesden broeder, gaff door antwoet
vreesden te vreesden mit hare may te vreesden
Langhans en vreesden vreesden vreesden gespro-
ken te hebben van het aetsien van synen
Lunffre. vreesden op hy vreesden antwoet hadde
gegeuen dat sy van hem was gegaen, dat
het selue meermalen was gesiet, dat se mit
vreesden vreesden was, dat se vreesden
dat se synen vreesden vreesden hadde genomen
sen se qualichen getraecht, vreesden oock de
selue gesiet hadde dat se sonder dat hare may
mit de meest te doen geuet hadde. De selue
vreesden

van hem subiel giuek van en jonge sooy ende
 die gelijcke clap, was ouer en hare en kinnelack
 star sader gegelien dat se ~~hinnelid~~ en vunt
 gegas was, maar tuint, bekond, sader dat se
 vunt en gunde gegelien was, en thidat vunt ge-
 blenck was. / ~~Flamingius~~ sader by hare als
 vunt andere vofarthe, te vobeten, dat se tot
 de capy koge ad gepoort boord, ontbond gelien
 te ~~galle~~ sader, ende dat se incidentel merck
 aldare ouer sader may, sader van het quart
 tractement dat hare van sader aengedal boor
 der, was by het mit en sader dat se hare be-
 stant genges practue was, boord die
 haluen, gersoff, belast hare te boord, ende
 van de sader met hare te sander
 Quams mede clacten van Joffe van Blittief
 wijck dat de sader hare grootkerp sader die
 loopy, ende metten de voorde die hare
 tot het naestmare sader begens, dat se in onkel
 de prouidat was gader vonden, en dat de vrou-
 der, des quartier hare beoorden te beemanly
 straffen, ende van het adontmare te sander.
~~Wilsch~~ mede enige propooste van Marung gader
 sander, dat se hare nu vunt vofarthe, wat te
 beteknisse sader te begeben, maar de meeser
 ende die hare byt sander, sader beoorden met
 dade toe sander, dat se es sander was.

Boord

Vbordy by d. Suauio voor geteet de onfester
Echt die gepreget vberdy in het aenmenen de
Lutheanen die diermaels sijn seker dat kennisse
int geloude ende aengelick van leuen bebondy
vbordey dat diermaels de getuygen soo belyng
bekent vordy als diese mensche vordy dat
vordy eeny diermaels by een ofte 2 ouderlinge
die dat onse vberdy alle de litematen onbe
kent vordy dat diermaels sijn oordeel
het niet onzandach soude sijn datmen de aen
nemelingen die hare vberdy tot de kerke
begheuyt seyt liet bydy diermaels in vberdy qua
tue die vbordey vberdy vberdy ende dat soo
die den geheelen kerken vordy vbordey gepro
poneret ofte nyant kennisse van de sijn
sande en vberdy moeste hebben op dat men
die soo geproberet met gelyc sijnlinge dan
moeten geadmittet vbordey ofte bequamelyc
vmytgeteet hie tegen Langins sijn sijn
sande opponeret dan soo dandach broedery
mende vberdy het poort voorge vberdy
gepreket datmen dese vberdy by het exam
de admittie soude vmytgeteet tot dat oordeel
by het volle collegie vordy van diermaels sijn
geexamintet vberdy

Vbordy men vberdy vberdy sommige prinypalitey
van autoritey d' aenmenen mit langhe ronden

bebbet worden om tot de publyque ofte
 gemeyne examinatie sus te begheben datmy die
 byds pcedant vant quartie dy en ofte ebbe
 outdelingh vber moeste doen ondeliclyc
 inde religie ondeliclyc of sijn also wintend
 gelijck ofte die inde eonadre geyport baw
 vberdy voor gelyc de brieven vande h. staty
 vande de vobintie insonden datte sijn
 gemeyne biddang byde hange ouerig ad tegen
 den x Martij toeromende adgestemot baw
 om godt almarctus te danck dat sy ons so
 genadeliclyc hadde bebbet voor de mdy
 die viant vork van dy aenstaend vber
 noot mede datmy dy selus soude buyr
 biddang om ons hoort ad tegen alle sulst
 darygelijcke nooden te befreemy of te bebban
 dese biddang vber ont by gueset bay h. staty
 van Amersing van vber de getrommiterde
 staty nuffen den Secret: al voor dy luy
 indreer so mede betubbe als mede lichte
 dynt int stert daer de oude sijnere vber
 is opgezoker tot groote drouffen van vber
 de h. vber deil en genadige duntromp so daer
 op vberling. smy.

Is dog mede mentue gemact van Joffe van
 vberreney ende d. huzinb dat die niet en
 souden staeteliche sy totht auontmael t' admitt
 ren.

29. gesoden van de pietie Westgond wed. van Joffe
Luina van Caltheard. Veronchd tot Amsterdam
met Goffr. Maria van de Goghe. Voordubbe
van den cap^{ten} Hogue Orun. Ingele. dese veld
mit onbegrueten int biffe hant leuens. s'hoor van
veelen in forme / maer door haer geobruet mit
schulden / s'ie reep behelpende id gelijc by b'chep
ende die by haer comende. s'iet na verscheiden
ten lae als d'proorde tot minne. Balle oue
s'ie labe s'ie onstelende haer mit frans geantual
dat s'ie haer by niemant in soude begunday
in alle trouwe. sulre dat s'ie en s'ie v'ort
maer vasthoudende man s'inde haer s'ie trouwe
geeft belooft haer geelude d'effelike. soo r'at'ing
miffens v'indere inbelen ende rofth'ere s'ar
latende ar'ordey mit s'are redd'ere de v'ing
fuemb'onde in d'eff'ende faulue presterende
v'int lijd tot het hubb'ere. tot hare gel'ike
alst s'ieht in gods contentement.

Maer 3. weder verbaet van de yffende Eulre
lichter als Jay fleur in Jarobij de s'ie
mit g'ietz van v'el'ere
den B'rat l'edam in Aent van b'v'ude. v'ik
skens v'ubb'ich mit.

v'bare van de l'ete soo v'ore de man als de v'ore
s'ijne ir'con'it'able te s'ie. v'ore de s'ie
hu gel'aten tot v'ore v'ie v'romp'ite. Is doch

Is doch ook ghesprooken van ^{Matia} van Klitteroblyck die tot
 Dongaert mede vanden Straete vanden so. Dinganus
 vbaringht maecty hare aln te spreken ouer mit
 sy Bonarctie vbar by papiste ludy, in dare d
 bouly waer sobare michte sy ind. racy vbar
 op gesent vbar dat sy en goddy tijt al ind racy
 vbar gebbest, in dat get verrijckel luyt dat get
 kijnt michte by papiste vbar gedoopt datmely
 datomme bay vbar soude na hare ghestetmisse
 doch bekenenly

It mede door vbar nad jans voor gehouden datmely
 mede behoord op get doopen die kyndery te lichte
 vbar vbar vbar vbar voor quamen die noot vbar
 nuy petre voor hare en bracty dat get form
 lar aldre voor vbar dare ghestetmisse vbar
 vbar vbar vbar dat get ouerfulre vbar nodre
 vbar mly dare toe bedorste salre vbar vbar
 te voeromly soo veel get mogeliche sy

8 Martij begomde de visitatie met .D. Siquio die
 tot gerul van vbar vbar get bouly quathier acide
 vbar vbar vbar tollestege hem af genomly ghest
 dare quamen voor vbar vbar vbar bay W.
 belmit ofte sy jans ouer de vbar vbar by hare
 mond ouer ghest dare na vbar vbar vbar
 st ghest die groet luyt vbar vbar vbar in bel
 linge in sy came de fuyte bay Cosy vbar
 mede vbar vbar vbar ouer dny spulmarckie in
 de

de tubistraet dat men hem niet en bevoordelt
tot het anontmael te admittieren, als een
koning en verroue sijnde dat hij junst
nog na de reconfitatie denige vboord tot
vergaende gesprecht hadde en

den bevoerde men alexandrum de sumper
vboord hem bevoerde dat hij sie bevoerde
te schicken vboord by hij vboord dat het tot
scandale ende egyptische vande kerkelike sijn-
ten dat de literaten daer van sijn also midy
subbeliche droeg by daer op gaf voer
antwoort dat het hem best vboord by hij
hijst sijnst sijnst vboord vboord gesprecht met
vboord daer in romm dat se met gro-
te onrust hem vboord vboord en gesprecht
hadde hem op de loop te dalingen en

X generalis biddens

in den jaer met D. temanno na den midvan
de visitatie gesprecht beginnende ende is ons den
berkele rlaske aengromm van kuyntge
die ons hare kindere kontbrede vboord
den helly en pythagoristen sijnvomeke
aen gesprecht en met vboord vboord sijn
gesprecht te kringel tot het naestmael se
frustrae daer nae is ons van vboord en
rlaske vboordcomen te yend cornelis hincly
vuy

van alle aengaende siet die rooy dat bofke
 he sijn de van vintz in de vintzbe geroet
 te hebben. Het vintz door de trouwen ind
 duitte met al geelert. Het was met hien
 staende sijn de vintz om de lang biffen.
 ten hadde. Het so dat sijn quaden was gink te
 in sijn. Betijnt dat sijn met corn. hien
 die sijn sijn de daer toe last te hebben nouate
 hadde gemakt, dor dat hy beftan hebben
 dat na dat sulog gespreit was vintz bedore
 sijn dat alreid het rooy wende vaert last
 sijn hadde vintz honden al sijn vintz handeling
 Dor dat cornetis daer in de sulog. Sijn sijn
 handelt dat sijn vintz sijn. in de sijn.
 vintz geleyde vintz te vintz. hien
 op des andern dages ythoort gebeden corn
 hien. in de sijn sijn. ander sijn sijn
 vertelt als dat boesheit sijn daer toe hadde
 gepoort so sijn last hadde met sijn buerman
 te handelen sijn met met sijn, dat om
 het rooy wende vaert leggende hem tot
 quam sijn sijn oort sijn sijn, al te vintz
 betael hadde. Dat boesheit sijn sijn sijn
 door hadde in de vintz geleyde door sijn quid
 sijn sijn sijn sijn door nouate vintz
 metigende sijn sijn sijn door moet vintz lassa
 rende, dat hy hem te vintz door sijn sijn
 lalich

Leiriken hadde bij gebract en Salvo en last mout
af geordgen Dat en was voort hadde in onbe-
quemen tijt als en soude gals slapen gesact en
gebract als Spanje Scrit die daer blide
Necropus en punt legges dat die land binn
vberijst tijt soude sijn onder den coninc
spantien Daer het en monstano toefont
Subria roomanschapen te valinder en
sijn galken daer voor te wael houde
in vande stael becondiast datmen des dinst
enle dardadage soude sitten tot het
aemmenly vande miltube Litmates
is hebbe voor des middare met blaminge te
Beyeste van Hand vande Boff die ydromet
was en vore van sijn quartie gebistert als
van Suenab tot de paubels Brugge en asse
tot de walle Daer ond voorquam mede cae
pact tract en dispute vande vije bilde
vbae mied vber sondigen Ende daer na
met listele van benesse die sy de n gae
te vanden vber groote flaute iat asse van
Doot en sijn dierke groote tentatie des
duncks in zale veel vordies tegenpoet en
ge deperate Arminianse en de bechynse
vboordij daer en voegenit als dat get te die
gief was zae te herten te begeus sou sy
mit

niet yn soe een int getal de bouw Hoeroris hyn
 deen, datso wils dat get mit gae te
 laet was tot soot te biggely dare so flau ton
 wad, ende so wilsing aenverkelens geboude
 in gae selus, dare op Vlaminggig gae goet
 onphoriet deen, mare get sooty dat gae the
 liche so bacuend gae meer parte, ende dat
 sy meer tot een der mantel de gueseliche
 gebruycten, was hoorhetie sonde middel
 vbar door gae kenndey, sy somtly ge
 goet vraeln gues gebuycten, vork was
 gae dorste mit allebbel beuelt / sy stas
 vork oue den predicant vobus soor als sy soe
 hae dorste vore getrouit hadde so vore die
 sachtus by de vobelyche vbar vobolst en
 afgeden 2af

et is den eersten sildag geboude tot het aenindig
 vande nieuwe litmak, dit soot suavis vus
 vorende de guesel.

Ego sub eum latius absolutus artibus eos deinceps
 hic quidam puella aen abaptistad habitans
 rontica parte ab ipso inquitabatur, quare lary
 componant et vobelyche sed archis vorum
 vobelyche intellectis aut ad eius suctu hominibus
 vobelyche de origine et Augustino de sumptis
 Ego suadebam simeliri puella ex rustinis vobelyche
 ne se vobelyche implicaret, sed ad nostros

Doctores eos qui ipsi molestiam pararent
reprenderet, constantem nihilominus tenebat
ea que ab orthodoxis parentibus et conser-
vatoribus didicisset.

In Rodenburgio quidam audivimus romam. Cos-
tingentium quam non secundum promissa hinc
mariti sui popularis audire vellet, egisset.

Inde militarem in hac urbe summum praefectum
Marquetum convicimus et inibitavimus ad
sacrum pascale convivium. Et cum rei causa
arrestatus ad hactenactum quidem Hagam pro-
fectum intelleximus de re vera modesta non
feminis quem pulchra et in aetate flore femi-
na, licet romigis nuper zelotypum furoribus
esset experta. Nihil tamen quidam ad nos
detulit, nisi nos admodum audi volumus
has cognoscendi.

17. Als es diene van de s'bay vracke tot km
mire foud trouwen op dat van het sedulij
te laet alhier vberden gebraet acndij pndiat
de famendages vberden vberst dat get ac
ste gebot des donderdages moete geseiden
op dat de bruleff inde paffedagen moete go
sonden vberden, dore id sulm geseiden
de vberle onse ordere hant dat 2 sommendages
gebou moete geseiden, op vberde duse
milde toehoorden vberstijem us.
censued

Esura morum, tum quoque subita morte con-
 fecto. De hisse. Maria Antonia et
 Willenburgo ad aduocandi, et inderandi
 ad s. Synodum, item deliberatum.

Blasphemiae admonita et immodata uisa
 est proinde signa penitentiae manifesta
 dubitabatur in hominibus a quibusdam, cum
 ex animo detestaretur admissam crimem
 in uero quod propter amissum honorem et pudicitiam
 damnum se ludibrio haberi sentiret equi-
 tudinem foret.

Quidam etiam forderius meritorum cum se ad
 mittere ad communione sacre mensis petet
 nec tamen idoneas tabulas testatorias
 exhiberet sed tunc testimonium peribati qui
 diceret illum aliquando cum coniuge
 membrum fuisse uelut orthodoxe et herem-
 id si negatum fuit maxime cum accide-
 ret suspitio illum communicasse qui-
 busdam conuictis crimine falso monitis.

19. Hic est longius examinaret de acromi Engu
 die medicinali ter taceat foudis gas, tubae iunge
 moue ende uis uerulles, ut ioyges opae heme
 bade. Cognosces, ut uerou mde crudelis.
 ut uerou m ond quartile possidare tegens de
 uote suscipiatur oue Susanna Margareta, G.
 Diu

als dedenlyc day dit day dat van hare Voellende
afprijfing met verftijnde droefghemende, vloe
op den bougenen Deurendy fepel den tocomend
daer te fullen machely dat woerfing foude
vborde huyfettende in den huyfky, ofte
vuyt de Stadt fendeinde vooft bre
gallede Langtus dat Nieapoot tot onre
Charche aengenomly fünde by Buzium op
de luyf remonftreant lachten wat vberoyt
contentement vande sommige / nu vderlat
den volcomelichey te approberet tyne m
de publicque hieche gelact vborde dat
hy allenlichey door sommige vint getrocke
consequentus en qualiteit geduyt de allega
tely vbas vderent, maar nu mitte daer
anader lade gelact of vborde, vris
novit an de aro hec paxit et non alio
refpiciat, meliora fane fperamus, et tempo
optunus vderum vderultarum iudex indica
bit. ~~De huyfke van hiedon~~ In
vbad niet te fpericant gebode + foppta
ipfius iannam non vefprante
ultima Martij vberadet ende vderact ont de
grootte infolentie vande fommeit de fommeit
nady midan indy dom vberpillet tot fande
vay onre hieche of magytraet vey daer byt
vrey vore en fchelle, immer de vberly niet in
vberuytelyc

April.

4. Recorruerit de hylige geboly onder andree
 van Cornelis ~~Servat~~ van Middelwyl 1. g. Non
 de inde Lijmact. in ~~eritgen~~ darm Jarob
 Boruyl del 2. d. vobende inde Grootsteige.
7. In frequenti senatu monitum ut proximae
 causas matrimoniales reverteremur, et de
 iudicantibus reuincendas ageremus.
10. quidam adolescens pax is amorem ut ex
 constitutione corporis videbatur viduam se
 vel plurius amorem se ducturum profite
 batur. quare propter tam inaequale reuincens
 parentum nihilominus consensum allegabat.
 Subius deus uerabat Sutherlandis se nouisse
 mulierem sui ueternariam in re tam pauca
 dedisse uulnere srotum militem 120 pauci
 uerens qui ^{cum} nec linguam ipsius ralleret, nec ab
 duri ab eius amore ^{illa} uos fisset sed ueribus
 alysque sum ornatus. Et tandem ~~de~~ anni
 uxor ~~prohata~~ ueribus ~~ymilys~~ non tm ipse
 defector sed et militia effectus est.
14. In frequenti senatus, cum tm 2 uerbi diuini ad
 sent ministri quidam pedagogus ~~pat~~ cognome
 uerens ueribus testimonium membrum ~~se~~
 se ~~ecce~~ ut se probaret Malpartio dno in fut
 fars, q scolarum suar uidem quosdam magistrum.
 Alius quidam Ant. Fos cuius parentis ut ipse die
 bat

bat ex Brabantia Wesaliam se contulerant
et ibidem ipsum educabant, assererat
se paucorum aliarum mercium magnam
quantitatem aliquot centena millia for-
estimata in Bohemiam attulisse, et ruma
eius regni pluri facultatibus exutum,
et rura debitorum Francof. Coloniz. Hagz
adhuc haberet, disse misdominus quo mte
cum coniuge viuebat et debita sua
prosequeretur. Adferebat has a Hago noue
senatus ecclesiastici Hagz Batavorum iur-
tas satis amplecti ut probatur in suis
sanctorum, alia vero testimonia non respon-
debant, et nonnulli in verbis vacillabat
unde cum mane libellum supplicem Magna-
tui verano obtulisset, quo ut suspectus
remissus fuerat, ipsi moratum ut sequenti
die eundem reciperet, quo causa eius pro-
pius examinari posset, constante iam de
veritate magnus Hago. atque ita dimissis
Iactum quoque fuit testimonium D. Helouis Hen-
rij in gratiam Jacobi pbl. conseruatum, cuius
mater quæstia fuerat de sumptibus librorum,
et petierat consilium atque auxilium, sed cum
eius nullum adferretur, pro hoc tempore
reuelatum fuit.
petebant insuper consilium quidam non magna-
rum

rum facultatum, cum se dicerent ex Sanguine
 ne vid. qui testamentum fecisset aliquot
 mill. florinorum, distributionum ex distri-
 ctia heredum et executorum in usum pauperum,
 ram, et maxime sanguinorum. ad
 debant; eius testi extractum immutatis
 se eo iura pae nec Diaconatus ipsorum
 noxia gravaretur. Et visum est via de re
 ordini politico libellum offerent, adiuncto
 testi exemplo, et testimonio quo probaretur
 sanguinis propinquitas.

21. Relatum de hanc illo ruy hofai leu, quem magis-
 tratus hactenus detinuerat et iam dimiserat, qui
 de eo flagras scripserat: noverat leu s. d. et insu-
 per viaticum, quo noie ex multis collegi eidem
 numerati v. fl. per Boffium.

~~Wasselucert et voorzaken postel van de gelyc
 die ouer het huijzen stuy mede aen te techenen
 ende in ras van suspekten hartelicken te vermanen
 dat in geballe daer fontey door hare quaest aen-
 brengen ende gebuyenisse bebonden leeden, myn de
 sulcke sonde aen de Magistraet brengen ontdaer
 ouer na hare meriten gestraft te worden.~~

Daer obaren getrouk 2 litmarty vlyfende vant
 Magistraet in indy huse van Andries van Leem-
 putten onlanne ouelede, vbonende daer van get
 hant elyab. s. g. gest gysted vborde gedooft nauwe
 verchus

vestis dages na de bruloffen aen tekeninge, et
visum hos censura notandos, et a proxima com-
mune prohibendos

Tot de verkeninge van dy boudeleude sey: die
se committeet buyt de oude linge, Joas. bh.
Wae en Waerneus van de stede

De grauamina nupit magistratu nro propita
synodi generalibz adiungenda. In alsoe als int
vergeet boeke te seelen, vlerique visum Coss vos
tissimum auctoribus

Multa iteum quereia de Magistratus lenitudi-
ne seu lenitudine, et negligentia in seruandis
dictis et legibus, quam parum sint animati
ad seruandam ecclesie disciplinam, et iustitiam no-
rum sufficienter videntur adnotationes de edicta
que protinus suauisunt deficienter executione.

24. April. ad latus teckenens de gebode des sulbe
sic van christiaen de cupra dombel. conyng van
Leyden vanda J. Maria Magnis i. d. viij. hant
que filia Iacobi magni zelandi, vlij met condif
trouli in Academia lugdunensi Batavia.

14. Mai. Alsoe en lutech gesinde in scabacind
gasthuys seckesinde beboet in onse come en
lutech predicant daer by en te magy ont-
biedt, responsum van onse broeders en en
te sulen beboeten, het ande niet te begh
in haer maect.

A ingaende lutech broeders genlabeet by
presentatie quaer quibusdam videbatur non esse

a ratione aliena, quare illa ad hoc usque respicienda.

Uxor quoque vobis Calceas satis se videtur
prebere accommodari, de marito interim
quiescentem fecerunt, quoniam inique ipsam traxerunt
et interim et postremo usque in domo
existit. sed quod eius maritus absque
est res dilata.

Consul Lingens adrogavit Bursouium et
novi senatus ecclesiastici et maxime diaconorum
supplex libellus ordinibus offertur, in quo sup-
plicatam res quod causa omni difficulta-
tum in eis esset in exemplis distribuendis
ortu quod subsidia militum satis amplia con-
tinuo in urbe haberentur quorum moribus
in vidua et liberi aliquid a diaconis mi-
lari oporteret.

8. Maii licet esset solus Inlandis Tomas Barret
onda ecclesie romane met esse vici alhier su
hereticis rebos optentibus, diei vultu-
vobis met esse vobis et prae als vobis.

19. In frequens senatus conseruit et plerisque libellus sup-
plex novis senatus ecclesie. ordinibus exhibendus pro restitu-
tione pauperum quorum in dies numerus augetur
ob militum viduas et liberos frequentes. relatum est
de diaconorum difficultibus moribus quae egre in vobis
pauperum quid expendant nisi statim res condatur, et
in vobis ipsorum petitionis res condatur.

Quidam ludimagister Africanus qui de vobis aliquandiu pte-
rat

uat hic commendatione senatus ecclesiastici in-
tebat conditionem, cui responsum vas deficiat ap-
nos non sperse.

Junius

14. qui erat dies lune extra ordinem senatus indic-
tus ubi omnes aderant excepto consule de curio
qui itaque erat profectus cum echio et hypotio
sup. causa. hic plura proposita.
in primis de causa coniugali Soestici qui non
comparerebat dicens illam se commississe iudi-
bus politicis, responsum causam esse mixtam etiam
ecclesiastici fori, ubi cum ea comparari posset
magis est opus ulterius procedere, vxor quoque
audita volentem et morigeram se prebere vi-
sa est.
De epitomata cathedris zelandis incipientibus
propugnanda.

De libellis a Borculo excusis impis et in nrām
relligionem contumeliosis, et sunt cat. papist.
Et ille quem d. v. offerrebat continentem votum.
ad d.

8. Virginibus in castra Bonifaciana traractensi et
 et similes, et iniunctum censoribus et secularibus
 ut vellent ea de re inquirere et curare ne
 talis hic impressi ultra distraherentur.

Heumque quod si qui in postcomis et
 quod confessoribus sicut in istis religionis bonis
 vel male tractentur ab his qui ibi presunt vel
 ad superstitiones compellantur, aut videntur.
 et iudicatum quandoquidem a Coss. eius rei
 legati nulla fuerit ob multiplicem negotiorum
 molem expeditio, illa protinus ad senatum po-
 liticum deferretur.

Intercessionem petebant pro Angelo ad ergasterium
 condemnato qui bonis quidem prognatus, patre
 nimirum verbi Dei ministro, et sed vixit se
 criminibus infecerat, qui perinde ad magistra-
 tum ~~erat~~ amandabantur.

Quedam muliercula quod contra ut publicas pe-
 casset et diaconos insuper verbes lasisset, in
 tercessionem ad illos petebat per Germanum
 ille a collegio nostro, sed re propius exusta
 inuentum illam a camera elemosinarum con-
 demnatam et ab eadem restitui debere.

Quidam Antonius Nicolai medicator qui stans ha-
 bitaverat, ubi creditorum ut dicebat iniuria bo-
 nis fere exutus. sed iudicio imperiali spoliis
 restitutus fuerat, cum nupte a magistratu
 Urbano et etiam ecclesiastico exhibisset literas
 a Bosco ecclesiastico Hayensi, easque ob verborum

suorum

suorum inconstantiam suspectas reddidisset, ac
magistratus eas retinuerat, petebat eas sibi
restitui vel saltem earum testimonium et ma-
gistratu exhiberi, verum cui et qui retentionis
causam deducant obstant, nihil actum.

Constitutum insuper est, ut a Cass. importaretur
ne ludionis nimis comici hysce mundi-
nis Magdalensis admittentur quod et dem-
no publico et corruptela morum iuuet.

Commendatio alicui recte membro congressu
ad Ecclesiaster quendam aulicum cluensem
ut pro illo intercederet ap. Senatun provin-
cialem quos ipsi iustitia administrari solet.

Diaconi itidem petierant admitti et in primis
quererentur ipsorum nomine scriptum libellum
supplicis ad ordinis trauctenses, pro subleua-
tio Diaconorum difficultatibus in distributionem
pauperum ad que redditum rem rum
Quarto eorum communicatam eo propo-
sito, ut ipse recta administraret, et eor
senatus Ecclesiastici nomine exhiberetur ne
nondum ultima manus imposita ac pinda
tuncque liceret de ea sententiam, queque
addenda vel demenda essent promerit.

Alia erat querela, quod nimis gravarentur pau-
perum oneribus, et tarda vel a magistratu
subventio, ita cum multorum res sanis fieret
petunias expendere, vellent ea in re remedium

dolo mi quod mi fuerit sed cum dolore et rursus
 scandalo officio tam oneroso defuncturus,
 allegantes sum ad rem Rotterdamensis
 promissitudinam singulis mensibus pecunias
 in rem pauperum expensas restituunt
 et Delphensum importunum factum dia-
 natu antea iustum tempus abuenturum.
 Adque dictum, fides rogaturus de commodo
 remedio, interim adhortantes diaconos
 ne sint scandalo ecclesie, et tunc multorum bono-
 rum dolore et propius famis atque adeo
 salutis iudicium.

Denique de commodo tempore actum quan-
 do nota futurorum diaconorum provisione
 venturum et ea delictio paribus suffragiis
 votisque fuerit.

Atque ita cum publica preceatione discussa
 et in diem 23 Junij senatus dilatus rursus
 examinationis extra ordinem candida-
 torum habendus esset, imo classica congregatio
 in re puerorum gradibus ab Aethsbergio
 accusati ad cuius inquisitionem se fuis erant
 amandati sustinenda preceata.

21 Junij D. suavis regionem nobis assignatam
 visitavi ubi plures laborabant ex dysenteria
 ac vitibus fluxu admodum contagioso, ex
 quo plures quotidiè peribant. Domesticas
 etiam dissidias inter Abrahamum Gizardi bove
 mariti et Marianam coniuges quantum vide-
 batur

batur pro tempore extinximus. Alexander
Coloniensis conjugem invenimus non tantum
maritum sed et verberis reliquiss.

Litem inter Bogstadium et Cornelium actam
ad iudicium rari delatam componenda fecimus
quimus.

22 cum deamby ad s. synaxim admittere
cum habendibus est, contra tantum puella
comparante in proximam sessionem dilata
est.

Bernardus fons in platea fucaria longatunensis
20 fandi multo plus amorum et ecclesie mem-
brum haud improbantibus parentibus de sponsa
uocat ibi puellam parentibus quidam anaba-
tibus sed que non ita misisset ad ecclesiam
nostram contulerat, et in templo salvari-
ano sacro fonte abluta fuerat, huic itaque
authoribus parentibus annulum nuptialium facti
fecerat, cum vero ab ead puella visum
esset cum alia in agro ut modum inuenerit
deambulans, et propheta ab illa obviata
tur, ille annulum ab aurifabro ipsius nostris
quondam ancillis obtulit, quam et sibi dis-
ponant, ut ipse referebat conditionaliter
si parentes consentirent. hic igitur volente id
matre eam ob leuitatem reprehensus se
ad priorem reuersurum promisit.

23 Gelsen die bruff vande stads gheschiede vanden
congralen biddare die listen d'le markt, omme

Bushoff absent gecommittet synde tot het
synode van Gelderland te assisten.

Marco Alberto
Thomas Jans

Van sekerre afgewende kintmaats als 2.
die heiliche moorden hebben gedaan ende
sy met desbetreffende onse ~~seker~~ Jeanfugue
synde te becondigen voor het auontmaek
in genere op de stoel, en daar voor te
veroordeelen over prides.

Sommighe noch in suspend te houden als Abza-
gam Joffe van Nassen, Jan floren
indifferent te laten. Marzurg Tompe
si noua scandala non prodant, admittenda
ad s. synaxim.

hebben velen ronten van Boemel tegeet
geue om naar Gys te gaen, doerwaer
sijck hadde middelen om te moete studien
dat sy een seer seide toe yentist.

In andere emblicensin studium verk mit
tegeet vechen omme te moeten sijn tot ho-
nissen, bijden, dat sy vermenend totte
seke gepromoveert te worden, te vengh
gebbet synde te groeningen albaer sijn
recommanden gesoupedt worden door ab-
sentie des yelms van de vobere die gielden.
De huyf van Antoni chais sijn noch
aen om den seuf van hooe in sy faulde
gesoupedt vande magestract te moeten in
rouwen, dat groetling oue lamitaten
mat was het seke te beghiefs, in rone

vande kerckenraet daer mit toe geselschap
 werd. Drielenborgh gaf ouer de
laet schrift insoudende de acten, waar
 van het eerste was/ oft de kerckenraet sijn
 noot als nu gult voor de litmaet de
 geredemede kercken daer sijn sijn altijd
 inta gehouden hadde, dan door kercken
 ongeru kercken van ontboudt, waer door
 sijn ouer de kercken niet was aen gespro
 ken als men het auontmaet soude vuyt
 deden. waer op om de rochtijl
 die tijt voor dit aenstaende auontmaet
 ende den toecomende biddens, mit sijn niet
 bequaem kercken / maxime in kercken als
 hij besogt kercken antwoorde, dan sijn
 die vuyt tot nae de celebratie vanden
 24. hebbe alle inde plaets vanden bouwen de
 veyden die qualickij kercken vuyt sijn
 menichfuldige occupatie waer mit kercken
 manne die visitatie begost van sijn quar
 tie. Ende hebben door deest in het poortge
 aende Noort sijn de bouwen kercken geboort
 gebouwt een kercken vrou te bedde leggen
 die een kercken kercken mit sijn kercken
 kercken hadde gedragen te vuyt es buyk
 groot als een konne die kercken al geromde
 maer want van kercken sijn mit kercken
 mit

int frateshuys heeft die ligende lange met
verschonden gedragen sonder pijn, althoewel
monelich sprak om de sobaerte dor mit
vbas om dat den indoe ystromy es sobaerte
dunzige vlicker als een wopferom drey
ette en bloet, met veel smetey g yper
op de hembaine hadde sarkere clarete bay
de vbesu van schipman oue gae man
vemde, niet tegenstaende sy alle om dat
die te besoude hadde gepassat. In dit
hete ystromittet vbas als vbesgela-
de in parthys aduocaty. Hynop in baring
die zuch vbe hait tot 2 maal hadde dor rihy
voor het gdwest op eenen dary in also d
vintstary tot daer toe nog bequid geant
sest. Vbas oue sy niet vbespirt vvalt
synde passich voorlen gae van het nartmael
hadde onthoude, in vrede aduys sou sy
gait mit soude mogey dragy, in ofte sy vbe
soud des hietel auontmael mogey ghenich
vbas op vey antwoord dat het selue siont
tot haere syene besroebinge, ingeballe sy
de sarkere den vesse hadde beboly om rihy
daer oue te vbesylende met gely quact het
tegend selue vbas in genomen, vbesiden vol
te mogey het h. auontmael gebruyghy.
vorden est vbesoude smit vbesoude siont siont
gvalt vbesit tegens sy syster man dromy dy

Soeste noemden, wane de selue syne suste
 gesthepen ende afgegach was den selue
 mit verthende fests ende goede traech-
 menty si synen. alregheden vult vanden
 begheende sy frabere dat de kerckenraet
 hare mit dorde mette reconciliatie sy beide
 gemeyn, de vylye sy pael gelyc bruest daer by
 soude trecken, ende te besorgen stont dat
 de bysonneste medede quaet soude bez-
 oorfaeren, ide sulck dat sy hare moeste te
 roet doen.

Sequenti die hebbe gehant
 de ranssen van de bleed mit vaxen van Nassau
 tegen saxe stief kinderren, insonde byen
 vens sabbage van vramk vande pol, sy van
 predicant te bloeten loeyus die sy seye ge-
 vobort te hebbe dat sy gelyc vrent syne
 voort als vbidde soude, dore seyde de sut-
 ke Bystoff vdercommandeet te hebbe
 tel vnyvret opde oude quaet vboonde, aette doork-
 ren gelyckes vdelichs vloete mde straffes, ende
 so get vdel godt vrestende, en affde selbende by
 gemeyne conuersatie die vvolpshie vruet, dert
 woden veel adyngeboeten van hary vueren en
 soen van en straffeliken vdermonyt, die veel list
 vde om ofelue tot syne sichte te trach, veel
 tints met hare handelende vande medyse vber-
 dinge christi vdelende, sustimden dat ofelue mit
 sy lichaem is vude van Maria mare vnyt de hiel

woort de mensche noch hadde ten dore hi berijet
besouden dat den Christus niet vande werke
ende volbrengen tegen het bestant gods
ende die gelijckheit seer absurd tegen de prof
tura In aller tijden vuytlegginge, die
se en tegen vroming allegaer dat het
lijce vuyt Maria soude werden geboren dat
Christus vort gesoemt de soone dauid dat
hy soude besitten de troone syne vaders da
uid niet verbielen dat hy gesoemt is
den soon des menschen dat hy en kinde
vuyt de maet Maria was geboren haer
borsten gesogen ende dat gebasse was
dat ons als gelijck was gebasse vuyt
gesoemt de sonde dat hy onse vrees
breiden was dat hy onse sonde in sijn
seeliche lichaem moste dragen In door sijn
doot vort nemen de schuld heere onse
onse quaden misdaden dat het woort
mensche gebore was te verstaen is die
aandringe en niet door vdanckinge
dat beide de natuere in Christo de godlike
ende mensche like verscheide in gebore
onbelemngt dat god vort gesoemt
ofte die tegenbordus te sijn is ten aen
van sijn openbaring In diele god die niet
sijn cracht onsel tegenbordus is, niet sijn
22

re daer wort te beschrijven en te sijn daer
 hij sijn soelverkeert spiritualich openbaert
 en soort te ontfind also onse soelverkeert tegen
 moet te goud en sijn groothheit en magt ons
 schijnende voge te beelden en.

Daer nu die heer van Aertblijen verstaende
 hebben de groote clachten van hem gehoord en
 sijn daer van verhoorden de testimonia ons die
 toont van sijn gestylen met ystorie en
 sijn sijn die die sijn sijn banding en halff
 tegen de maerstraten en sijn tot Aloude
 gade aengestelt die sijn met velle blamen
 ende inuuzel beladende die daer af beelde
 redend hebben liet ons velle vonden attijn
 tich daer van sijn vreesst mede sijn sijn
 ten vanden classe verestitueert te hebben
 klacht mede ons de onbeslistige hande
 linge daer inne geplécht by d'ingam die
 de sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 om inden rassen te beuigen sijn warkhij
 hadde gebeeliet, oock sijn vboron in
 sijn preudantie nos onlanne op de maerstraten
 ten sijn vanden s. vanden vortelare gade
 laten sijn sijn te beillen sijn daer
 sijn vanden ploos den sijn sijn sijn
 d'ingel sijn sijn sijn sijn sijn sijn sijn
 door den vboron preudant en sijn aenhangen

fonteyn

fabriek / Somma verthouding hier gegeven on-
steet vore afgegaen ende magende gandes
den may van swaer dispositie, en geden
gemene corpulentie) door dese gasselinge
geboorden te sijn / wbyke sijn nach mit
vord daer by te onrecht geledert ende
geblammet vbad, die mit en rone geyst
tuert worden vuy door publicque satisfac-
tie.

Des heften Junij gecelebrert vint publicque viding
door het verbonnen Nederland, godt vdel ons in
onsen noot genadelicheit verhoeren.

7 July

Wouden merca solito de censura.
Worden voort gebract en vbonnen op brede
baan tusschen de twee molens die vtrout
gebbende en vrou heeft vgenomen dat ofleue
by en iongen in sijn huys vbonnende heeft
kredich bebbet, ende soe de vrou sijn vde
vbet vey, may ghenoe te sijn ende sijn geyst
te houde met veyheit van te zondis sijn
mit den iongen. Et vxoris leno dicitur esse su-
rum sit recte membrum, proklina sijn sijn
vleue, en te onthoude a vena.
Quidam vinnus vvenen a heften buer veynt
gemaect tegens een veyman, sijn mit vbeiden
de betalen, daer oue te censurde, de vbeiden

Inde croon op den hooft band potteftraet met
 en ftebant grote vbooyt gemaect van den
 kleen gefmeten de muel ouer sint stollen
 dat ouer te beftaffen

propontatur item dat Joffr van Blijffes
 vborst met alle de kienke lade bedroef
 met lae quaet romportumidit maer ock
 die dooffte van onreijste lueliken beftendicht
 van het fent met lae bedroef te gubbe
 die dat inettes gooreften gred lade onket
 dierij mi vborstom ontfculdicht en maert
 elken sithon de leade lare van

vborst vore den ondesfcont beftuldicht van
 grote nalatirij die gredn plarato ad
 moue et bitan fice qualiter te dactat
 dat vore ende vore fce de hore hynse ende
 openbare boudeley vborst vchond dat
 oock onlant vop st Jacobs kerkhoff
 t. horech naert bij auonden lade ge
 danke

gubbe den
 Augustinus gebbelfe predicant en fupplir.
 verhalende hoe zij doer die spaanse tyranie
 doynit de vorkolyme vbas boer drie raide
 vedreue ende met woe drie andere en
 tijt gebbelfe in vngleant dore die becker
 die fynes vborst in lade die bobbij van
 lae qualiter vbas die gah fure vborst
 onre

oude was en edelman Thomas de Plana som-
made petitie streekt tot en subsidie dan
so de diacombe niet sijn daer toe verach-
geniet om de groote armoede die gemak-
te was en nu door tusschen spraken bij
den kerckenraet mit y. v. v. v. v.
claren noch sijn de gashuysen draconen dat
de gashuysen soem sijn beilden in nimen
met den bloetgarrick besmet sijn die daerom
tot grote last vielen vando soen in
besogten daerom bij de magystrat moest
versien worden gelyck ock dat hier by
heffinghen moest worden gyporet tot beta-
linge van het gelyc sijn vanden army onder
zaden

2. Adfui d. remano 2. kintmacty sijn in minde
en sijn dier gelyc. Bent Bart Colmbus 2. s. s.
Elisabet de feure.

De moede yhan cornelis heeft sijn gelaet ouer
vrent Jan die hare doeter so infantelic
he heeft besogt in interim es andie behoof-
tiggende hare sijn onrust te dinnen in dat
niet woe daer in vreden y. v. v. v.

3. Dede Suabius de profpredicatu in besogten
hare hylighe geboden Cornelis Adriaen de sijn
met attestatie van Alstetge van Malbur
sijn moeder brudergon vnde miskeetge wil
L. S. v. v.

lembd vanden Boere vromde bide schalken
brugge geassistent met sijn moede.

4. In may dom ende s. iacob het sacrament des
aumontmaels ons heren vint geset, In die dom
Bischois et langio panis et vinum coicantibus
et consule de iuribus, met Johanne Bostio ac
vicario & Kestere ministrantibus.

7. Voortgouden van Mariggh Antons met sijn
sijn hoe sijn Langium sijn vromde ont
haren Tobaromme ons geset. boord, dat sultha
ondertien linden gebiet sijn sijn te boed van
het aumontmael te sijn die sijn sijn met
boordredigheit sijn sijn sijn, sijn sijn
admissie vromde
de hulle vromde vromde vromde van de sijn
sijn sijn sijn boord, met sijn geset, dore
sijn sijn van Mellenstein vromde, dat sijn sijn
vromde Magistraat vromde vromde, dat sijn sijn
vromde met malcandem mosten vromde, sijn
sijn sijn dore vromde vromde vromde, sijn
mosten vromde, geset sijn sijn sijn van on-
vromde sijn sijn de officie dore op inquitien
sijn Langium sijn sijn vromde van Arzono sijn sijn
rommanderende sijn sijn sijn vromde de
ontpale die vromde sijn van Anhold vromde
vromde vromde vromde sijn sijn sijn vromde
sijn sijn tot sijn vromde sijn sijn sijn
sijn sijn sijn vromde vromde, dore sijn

broedre collegialite dare oue de magistraat
te romyellenz diffinabteedz, vberd goet ge
vonden dat die aen vobis p rinatim de vrom
mandatis hiet, t p rine foud tentenaz.

Daer by hemmell omg wijde g u v v r p d a e l
de van vobigen v b l t m a e t die ouermit
v n quact b e l s m e t h a d d e r o m m e c o m m u n i c a s
o n d e d i a r o n s t e g e b e n t o t t e s a r m s

Werde v o o k g o e t g e b o n d e n d a t d e v r e k e s i n d e
s t r i b a v b i l d e n v n d e r d e g r a d a m i n a d e m a g i s t r a t
v o o r t e s t e l l e n o m a f t e s t a f f e s g o p t e l e t
t e s v o o r l e n d e n d e r o s t e l l e n g o p o m p e u s t
s e g r a b e n s t e b y s o n d e v a n d e k e n d e n v n d e
m a d e n d i e e n n i e u w e s u p p l i c a t i e s t o m t e
s m a e k e n e n d e m i d o o r g e t o u c l e y d e n v a n
v o e g t e d e s g v a n v o g e l e n s a n t h b e g o e t v a s

O o k v e r d e g e o r o p o n d e t v a n d i n g e s t o p
e n d e m e n d e v e b i e d a t m e t d e c a n o n i s
d i e d i e h a r e s t o l e n p l a e t t e n t e h e b b e n s o n d e
t o t n i e u w e m e t h a r e c o s t e n o p t e w e s t
r o m m e s o l l i c i t a s d a e v o o k s t a m p e l e
k e n d e n s o n d e c o s t e n m o e t y g e m s t r u u t
v o r d e v e r u m s i t t o t i e s d a n t a t u s e y l a s
v a r i a s v a n s t e t i n a u r a s d i c h t e b e l s h e b b e
v n d i e g e l i j f t e v o o r s t e l l e n g e d a n i n i m t i o
p r e s t i t u t u s m e i s i d n e q u e q u a n m u l l i s a u t
v r i g e n t o b i s .

de na

De diaconus propomde voort datmen mocht
 letter op haer beswareniffy dragende ofte
 de requeste te die ghude sijnle staty gedyt
 meet hadde ongedoeliet daer op leede
 gesent dat d'byle yet hare d'ghy beswre
 was in ymant wynter hare daer soude
 toe voege dat yet nure gedyt bequame tot
 was gebbeyt ende te magne nare doot
 verpente d'plue ende bussouie hadde pla
 ten. Si propomde van haer collegie
 te augmenteren met eenen niffen d' boerk
 soude die sorge soude dragt voor de barm
 de hynners die gelymmentiet d' ende
 souden moeten worden.

Verant Jan van Kistere propomde dat den
 borgene d'wilde hadde gepropomde dat
 men wel mocht te malaty bynt lotniet
 sy soverkeleche predicatie institueren
 so daer enige eikmatele waren ende vande
 bill ofte daer ontrent enige mocht totro
 men, maer de predicanten vonden sulre on
 fteraden haer monstere d' de tekerre onduspe
 lere om de wchinge die in sulre plaats
 quam tot spet vande vianse sulre te
 sijne sulre d'wylre nure gasten herten
 so bynten als kinde worden bebonden.
 Ten lesten geyfden begimden te prepareren
 tot.

tot de nominatie vande misse vuder
lingen ende Diaconen. Ende sijn by prouisie
voorgesket ende int pampier gebaert
de volgende.

Tot ouderlingen

Roeloff van Zyll.
Antoni de Joyer
Gysbert Jans vande Well.
Bart Poulbels van vreeswyck.
Cornelis Cnijff.
Den h. van Amerongen
Borgens Bylart
paubels Modelfe deley.
Claes Arssen vand meer.
Wessel Dops
Gerrit Dirckx stoet.
Holant Gerodulus.
Reimer lie Finck
Gerrit Jans vand Hollic
Jonck van Gysel.
Hartstee cork deley.

Willem Knijf notary sed a
pluribus immoderatus.
Joost Cornelis en Adam Wil-
lants nominati ad diaconatu
sed cum illud res ipsorum no
viderentur pati, pro hoc tempore pte missi sunt

Tot Diaconen.

Fozan vande poll.
Harman Gharth de pampier
Dirck Laetpoube
Wessel Jans Dops
Cornelis Jans va Wuytstoot
Henrick van Manvelt
Henrick Hoeloff
Hans vrestere.
Adriaen vande Kamps
frans van Deubede
Mickel Melis deley.
Cornelis Quinijnior
Doet. Steenberg
Davy Jely va Coulbouwe
Jan de Wijk
peter de Gruyter
Karel poulbels
Aert Jolyt
Willem Dirckx van Steenberg
Hend. Jans van Cortstret
Coes puter deley
Jan Hoeloff van Noordijk.

8. Alsoo Dunganus niet belgel was heeft langius ge
 vbeest ouer het examinacie mit et Bostgio pntibus
 ende ~~worden aangenomen~~ 3 jonge dochteren in
 getroude vrou alsu Kerstyn Geerits d' waer
 Bireckenro . . . . . waer Brebuet ende
 Woulemyn Andrius van boereste d' vromde
 mit Brest tract en.

xi. geproclameert de gebod van Mz Thomas huijg
 waer ende veritme gnael vande donschon d's
 sticeld van lotrecht vbedubbenaer van Adriaant
 gen Heszels met J. Helligont herbornaer vber
 van Adriaal van Helsingin
 waer Antony Wyd bunt vcalant met Anna Swaer
 de vrom jonger

de vromden d' Broeders predicanten dat
 si ten lyken en vullen het gebod dat si
 ouerboer iuday beboof Gebb den catuyf
 in te stellen als en formulie door de tult
 linge

14. ~~geproclameert~~ vuyt de genomene dat
 Ouderlingen; Gysbert Janse vande vber

Roeloff van Rye . . . . . Antonis de Goye

Cornelis Bor . . . . . tot diaconch

Harman Gerrits vamborg

Dabij Gillis van Couderlober

Jay de Rye

Adriaal vander Kemp

Henrick van Mandroet . . . . . Henrick Roelofs

15 is geprocediert totte elc die end syn in
onse geprocedierte geapprobiete punt
gefondiert een oudeling mit somme oue
wosomus te Nocten borre in obus plaats
is geytelt Bart poubbels van weyboort
Inde een Diakon. te Nocten haemay ge
rit in obus plaats is geytelt. Cozms
his Quint de songen. Somme ge blaas met
de tabe boue by ons geprocedierte en by de
meeste stemme vastegeblus so obce niet
te dreeds ouemitt dhydeny noce woce.
Syn Diakonsteap dubius was geblyft
hade religie ende vande kerckme synde
van s^t Jacob daer volda eenen papisteghe
organist indringhe tegens aduys van g^t
gemden rarispe. Dore opde nicubde hnd
Diaconh opgestemde bleede gelyt dhy
eend in obce nre respect te wesen als daer
men geboon velds den dizee mense te lound
ende den andern wat tot get spreke en
opden dromde gemeyne. Sic nemo sine vitis.
Dae vdaer vdece opimdy int voornem
ende nominen die eenet dbas datms
bestende stuckeliche die vordely gae hie
sadder gquede soude nmdy door andere
vubiceu op dat de kercke seckel mense
gael

galy / de andere datmen moste misbraken
 vreesen, datmen goede getuigenisse van
 hadde om soe daer door meer te treden
 ende te toonen, dat meer goede mannen tot
 sulkes ampt moe kieren bequaem waren
 die anders soude sijn, yepredicant end
 vcaert te worden, quorum haec dice opinio
 maxime obtinuit. Grant nihilominus
 confirmarentur sine ministro hoc modo suam
 stabilis auctoritatem semper nobis adhi-
 bendo. Christiana tamen charitas meliora
 sperare nos de illis docet.

Dicebatur etiam nonnihil de precio adpta-
 re & iusmodi munus tam onerosum ut pium
 quod nefas putari crederet nisi et adeo de
 ambitiosos vel stultos superbie putemus qui
 simonis magi sectam hoc tempore renouare
 velint.

Proponebatur de diaconis datmen niet en be-
 roen te proceden totte excoicatie van ma-
 den sonde haeluden daer van te verwilligen
 dat ex woerde geantwoort datmen moeg
 niet met de voorgaende personen die mostas
 openbare bekende grobe scandelous sonde
 begaden hadde maer datmen allenlijken blig
 in preparatorij, datmen niet met en soude
 proceden totte seffe sonde haer als en
 twepfelike lit de kieren, getijde oore van gelyk
 sullen

Remissio dat sijn vscel de iudicatura dare
van bysentlicker touquam de kerckenraet
daer onder de diaconen niet en besoren
in dese stadt; maer alleenlicky in alre
steden ende diercken wt expresser arten
37 38. ordinis ecclesiasticae de iudicaturae hoc
vscel inde voorgegonden kerckenordene rap by
kerckel. vergaderinge cap. 2. in eenes sijn sijn
gelyck te worden dore mit expresser 5 10.
over de sijn gecommuniceert.

xvi. Ontboden de gelyckende so diaconen
als onderlinge die alle in gecomponeert
dunt gesonden sijn bet Jan van de vscel, ende
henrick Hoeloff beide burchen. In is eare de
sijbe rechtie voor gevoude, over dat sijn sijn
vscel sijn mit onder te sijn sijn synode sijn
sijn daer toe alle bierent gevoude. Dore sijn
bierende enige excus van onvuffesant
iontlicht, andere occupatus 27. parre job
dore henrick Hoeloff van sijn sijn. sijn bierent
ad Langium te vscel, pro domo. Eare
excus in die kerckenraet, als dat sijn ontlay
gehout was, hie en verandering, ende daer
omme principalerie gecomde mitte vscel
omme gerusteliche te sijn burch alle pub
lyque bediening, maer in sijn mit aen
genomde, dat sijn sijn tegen vscel sijn bierent
ky

ten. Ende hie mede gedimittiert sal mede so
 minders de sefte vooysoekinghe daer vanden
 mede kerke more solto.

Id doch ock gesent van te beirondinghe der
 generale collecte tegens den verstromenden
 vrydags den 23 Julij

Gestael vercomen den van bekelede vrou die van
 gelyc hadde ontfangen 22 so van een ander blif
 ende sijn een 4 p voorsich speling by hem ge-
 geben te sy wae van gij met 8 sijn dat telk
 hie oue d'elue met dese lasse 8 sijn te word
 hem heeft buegent die daer over bestraf sijn.
 Id so vande diatomh als Almosinre camer
 niet 8 hadde willech deytore maet d'elue inf
 gelijc grotere inuueled, vracge dat
 daer inne te doch stont van d'elue d'elue
 persoon was een onbeschedene persoon gelyc.
 lietmaet vande kerke inuueled sommige
 datmen d'elue soude by gecommitteerde de
 magistraet alygeben andere datmen so
 soude eenfelicheit v'eman, in presiderende
 sonder bekenenisse door de officie des d'elue
 s'elue Bemmel meende also sy de v'oben van
 Buchel genote datmen int kebeli vande y
 sonde de s'elue genietende so d'elue rocht soude
 geseyde, op hare moeste luttis, int'elue in-
 v'elue na dese kinden in v'orde comporke
 ment / wordes mee gelyc v'abamina
 g'elouendit oock by gebadet so s'elue de Mag-
 was in s'elue moestbilly te bestrafte

De z. sijn subac inde beghaderinge gebleeft
ende is vermaninge gedaen van Drakenborgh
requeste vandell Drusen van Henric Voelhoff
tot Drakenwerf. die eben vbel mit goet
id gebonden aen te nemen propte confiqua
tias. De hubbeers sacker van Jan floch
om sijn cranchent vint gestelt. ende ba
soester is inde lande vanden greecke die
desevete beter sulke brengen tot vuntrompe
worden oer vermaent goet te velen som
mige voornamentliche personen van laere
fauten te vermanen als de vacth. c. van
het vbat te matigh inden dromel als noch
sommige andere.

A. v. West. versogte tot sijn vordel kerckelike
attestatie die nochtans meermaels so mit
woorden als mit vbercken getoont eadde
hou seer sijn daer af was verbruypt. mithe
ds nu met vens te kercke te comen sulke
te verberden. maer vberd hem afgeslagen
ende dat hy alleged sijn kynding gedoopt
te sijn inde kerck vberden gesent sulke
meer veel moris vberoti veel necessitatide
sijn nisi in numero anabaptistarum voluif
set haberi. rum demonstrentium libri ylg
rique in publ. templo tinguntur.

worden mentie gemaect vande Diaromissij inde
vnde kercke bekent dat te Worme vordel

Amsterdam unde andree placthe non sultu
 vbaru die den armu diendu, hoc orbaelic
 eet soude vber du gelycke mude inne te
 bringe omme de noot de armu vrou-
 vber te vber sorgen

28 orge loba vber d'armu yosoudh ram prox
 ima gop officio defuncturud.

hu instabat Duxellenburgius an quid ad vpsus
 requisita actum vel deliberatum spect. sed
 ruy scripta ab dodo senatus oblata et post
 eo. Duntaxum responsum fuit, ut cum ipso
 ageret remque placemus, eo: dundem explicat
 nos nre opul mter consilio defuturos quantu
 equitas et officium postularet.

Cum Abrahamo fozis aliquandiu a corio susce-
 so actum vps que ob oculos positam incubi-
 lis moris, mox usque agendi verobentralis
 postulatumque ut scriptum eo non satisfie-
 ret, culpamque abiete agnosceret quod
 tandem fere Germanu pnt, ar sic admissio
 utrum, et reconciliatus est. Bostio causam
 vpsus satis valide et moxite agente.

Suavius tum dictus fere laborare atque
 ita tandem distessum. Not a. Quis, quo
 maxima tota sur mda administratiom
 vllimara solitudo sum aliqua ap. mlos Sym-
 mystas extaret memoria.

Stedulam scriptam tradidi qua sequentia conti-
 nentur.

mentue;

elke saercken broeders sonder nodus den yane
die d' opstet op de kercke godts behoude is
te benedigen. Vnde vbaer op sy hare oghen
much door alles bezoren te hebben. die
wiste is dat sy souden alle middelen
aen te wenden die tot stichtinge onse
vermetteninge boude gemetste die seene
dunne oorbaer ende nodice sijn die andie
is dat sy arbeiden sonder in hulden
is dat mogen alle supersticien geluust
beangelouen ende secken gebroet word
tot de sepe beoorn vresche opstet
gelouch ocke tot de andie ende sommige
de kercke ongh sijn, oore vsmet met de
oberechtiche ofte politieque verjeringe
gemelt. Vbaer van int alleen zue int
papue bringe sommelicke dit vberuut
het beilke leue ingesich beuustert ende
beborderet, groot goet in onse kercke soude
romich inbrengen. So soude t'vnsse den
gouden godt sijn sigen daer toe soude ghy
tot de vsmet vsmet dan vande kercke beal
den alle generale middelen sonder de vber
de vsmet niet is, ende mit bestaen in ra
als sijn de goede gesonde leue eet sticht
leuen, affhoulen van alle dingen die tot
aenstoot.

wustoot ende d'geenissen die swackheit
 ende die gelycke, is zoog raec opt alderlooffe
 nodig dat op de rommenen sove geelt wort
 dat of een maec inde velle ende kinnisse
 gods opgebracht tot dienst van gae badsel
 ende de kerke opbassen, sove toe prin-
 cipalich dienende de scholen, het opsluyvande
 welcke behoort den kerkendouneren ofte
 kerkensnare. sonderling te besien ghecoman-
 deert, hoelve de sijnlarigen hede sustineren
 willen, haer allen te competeren, dat no-
 tand de kerkendouere anders van geboelt
 Ende behoort voor deyt te letten, dat alle
 mynster sedanig oaren, dat sy niet allen
 litmaten vande kerke bequaden om te
 liden, lesen ende sijnich bevonden moegten
 vreden, maer vrede om van sonre op de
 kinders te leere de fundamenten vande
 kinnisse ende vrede gods. Ende die
 de seve m te sijnich bij alle gelegentiden
 sove met leere als met leben, suldat
 alle vromt gefinde (als noce veel in onse
 stad sijn) die gae niet sy willen totte
 kerke begheben, ofte alleenlicke pro-
 forma, ende tot volvoeringe vande ge-
 requirede beloften (als sy manen, som-
 tijt wessijnich, met gerte ende leben gah
 dat van vobrempt, van gte sijnich vande
 sove

art. 21.

gholen, bevoorcht geluust te worden, dat
getro van preestige boeten, ende dat in-
Formet daer moeten geveet worden. Dat
de meeste sate kinderen na gelijckheit
haren ouderdom ende bestantc catholice
sceden, ende gelyck so veel doerlick
waze tot het gach inde kercken. Alle
het beerde qualicken can geseiden by sulcke
die self onwaer in hare zeltighe, ende
in hare leuen ongebonden sijn. Waer het
mede seer dienstich dat men aende ouerzich-
den aenlicet, dat enige sommendaer
gholen werden opgericht, waer inne
nde sonde copen souden mogen leuen luy
ende stryden, sonderling inde fondamens
onser Christelicheit, gelycks onderbeiden
betden, waer door alderley sorten van
menschen nuttichyt souden trecken door
hare kinders. De gelijckheit ende
bequaemheit daer toe id veel in dese stat
des Exampels vande soorgaende tyden
comen ont daer toe leuen, ende middelen
administreren, so men maer de seer billa
bryde hant nemen. Souden sijn toe alle
die gelere kinders, die enigsmo ofte
vande gemeene goederen, ofte vande
gheboonliche almissen gemeten, gelycken
sijn haren kende te verghen, mit sijn
oplijst.

opsiet ende gae door soude moech voer-
 men besiden dat wij niet en verballen inde
 vteeste barbarie ende godtloosheit daer
 wij mede deeden gedreuet. En sig dage-
 licke onse de gemelne kintre, die somdars
 anders nergens toe te ginnen day tot de
 scitue van alle ongebondenheit het selue
 leuen de kinden van hare ouders, ende
 die hebben bijde gae so aengetromen
 inde maten dat velle (als men de kint-
 telicke ceremonien vanden doop allernick
 vuytneemt) also vbeginne vreden van
 gae christendom soude vbeten te goken
 als de vteeste ende barbarieste natie in
 oost ofte westindien. Veel sijn dier-
 melts mit goddelicke sacken, als men die
 noemt sijn betonnenet, het is reest, maer
 laten wij die niet gering aecten dat op
 staent het fundament en opbouwen van
 onse religie naest godt, ende onse staet
 ofte republicque, iac onse sullen saligheit
 ende ewige vbebaert. Lant ons desse
 opmerkinge niet inde vdeint staen, als ofte
 het kind vbeent vbaer, want het is socker
 als de sere vbeent sijn, gelyck mit allen
 de hynge sijn in so vdeel placten ons
 aenwijst, maer oec de vbaertheit van
 allen tijden, ende de sijn van alle vde
 stand

standigh affirmeren het dat wy o uade
opgebrechte woorde niet anders dan on-
geregelde onbestandige ongodlike inboon-
deren voort breed gebract, die ten ley
dient niet alle tot euelijghen wal maer
veer tot de beste ruyne vande landen
dare in opgeboekt sijn ende totte meeste
confusie vande volliche in regelinghe
de nature der selve ad, die hiyden
gebbent veel te gende veyt, die
vande veeft menschen somer het wynt
sare d'ghen hiet kinnich. /
Dor so my
doornich mit in is sere oer lang te
discourden sal voort totte andere gary
te veeft van alle superstitie in siet
te veeft ende als te doch viedwinch, op
dat het goede wynt mit en veeft besint
door de veeft boudingh dat het oncrunt
dat den duuel dagelike siet te sary
vare toe d'ghen goede veeft ende sere
tich d'ghen veeft toe de ouerig d'ghen
die wild moeten veeft veeft in de
gebede ende in orde om te veeft
bennich de middich d'ghen veeft super
stie ende vange loven door veeft gebot
ende onderhouen, gelyc in de spondinge
vande inboordige veeft veeft
als sernaric ende veeft veeft
alle

alle grooubbelen tegen de velle goute so
 opentlicker stundend by priedoolden, die blin-
 de menschen so oet mekerliche geteert oock
 ende met vanden vechelinge nader onderdoud
 dit ran licetelinge of gesind, doobyde so
 weynig oude bastimien so groote vlaten
 so oecubronde. Ende dieckviele niet bove
 twee ofte drie den gesceel clooste dat sy
 day woort verbulen mit vinge conge
 ander ddele ofte van dienst die sy in hare
 outgout vande selbe trecken, ofte van
 na maer of de vrintscap, ofte vande rof
 by hare te ropen, ende dat nu alle
 te boen gart, ende mit groot bekwonde-
 ringe van weles gesis, ende gebeden wat
 van schoolhoudinge soomien siet dat in
 een klooster ontrent de 40 doogstehins
 inde rof gah die daer boord onderbe-
 sen in hant boord francois te heren
 Mustre ongh ende spels ende ander
 ronst, seack toe my nu mynsteren
 geyt punt Brabant ontboden, hie be-
 des punt alle vobintus kinden vande
 fides geynde bestelt dese boord in sile
 ten platte van allen superstibus vabult
 seck de matrissa in hare superstibus
 habint dagelien geynde, de camberien
 mit superstibus boedekens Passolis

verint

voert, hier ontfangt die ouderdom het
veem, dat se meest tot in zake graff voert
geen tijt bequamere synde totte vast impen-
tinte de opinty als de seve ende dat
principalich in de mensken die wan
natueren zaft een nemden ende gestruyft
bebaeren dat sy in zake uuect liden, insonde
geeft tot suppletifich ende vbangelooch
daer die tot genest sy, stent ende. Dit
soy we vort gesien in een geseformule
stact, by velle met vewonderinge
by venige oer met bedroefent
hier en boech behoort vree geet te vboech
op de vicaris, de vberke sy als lomach
ende voetsich, daer de missapen mede
velden onderpoude, in veltende zae hem
dren tot sulcke suppletifische exercitius op
vochen, die dymalich sy oditid vft
laties voor te stellen, dore genore beken
ende vromch vobil gach vberful alle die
missapen die vltend vordire mil stact ge
leden vboech, ende toegelaten sy te vrom
men sal bebinden dat de seve meest alle
op sulcke goederen nael vformatie sy
voet vromch, hie op sulcke de broden
hetelicheit geloben te liden, de ouderf
met alle strasie vromende dese grote

Pandae stercken vuyt den veyge te nemen, en
 de godden nu tegen ons volliche, vnde con-
 sequenteliche tegen den staat van onse lan-
 den misbruict tot beteren ende godt aen-
 namden dienst te gebruiken, op dat de
 vreden gementen de straffen inde godlike
 scriften so mennefideliche gedaen vnde de
 nalatighe, niet end is overballen en ald
 men te overfulpen. De exempel ofte
 voorbeeld, sijn veyge onse naburen in onse
 spiegel in vdiens vedyf ende ondegant
 vbi onse aenspaende vllende moge aenstouly
 so vuyt niet en so vdy onse leben te beteren
 ende vnde doorde Amarefys godt onse ge-
 nadeviche beboere, die vbi biddt dat de
 jorden van onse onvredich aen vort ende
 onse aller beboege tot vbararetyc berou
 ende betreesen onse vrogarnde vullen

Augustus

I. Also Quarius mit vbe en vbas te vasse van
 en binnen coorte beboere heeft langus in
 sijn plaetse de beboerliche vande nicubbe ge-
 ren vudalintch die sijn voben sijn genominet.
 Ende nade predicatie inde camde alle so vude
 als nicubbe vregaderet sijn veyge de veyge
 de veyge so vdy onse als vudalintch vdeant
 van varen dienst, veyge vdeant vdeant te veygen

die tyt haer vart ende begulde de kercke
niet te ontrocken, ende de ^{na} vanromende
gepraktuleert vbarch is dake geyfghede
et sic biemali hoc munde satis molis to
defunctus fang. rum nulla mte nos disfor
dia fuisset exorta tantum rum diatoms
plus satis sibi assumentibus, interdum qua
dam mibeculis mtebeni sunt.

dyf. bay
Zobintie.

dyt.

worden een heetelick gebet byzet voor us
ionck here dake veel aty gelycky was
ende die sic cranck bbad, niffind onket
nors poel voor de crancke litmaten
de puste continueert en is de g yestorby dy
nieubben vicoorty boeckhouder vande diatomie
fang de vnrte wort syne beduninge aenhangen
zobbende maer tlaet altyt met de sie vpi
lentiale coortse mit bed ysonde syne.

worden die het tbeede gebot yeproeammet
van h. Arent pete Alubijnsch ontfange van
ynrale middele van zyn thollant himus de
doret vbede. Ende J. frederina van de
hee gnt Briens ionck de van vtrict.

Bij de infectiuse tinden leort vresbet us
pucken troostel wort voor de yens de
kende besmettelicke suette cranck syne
dwoyle Absalom gaende bide seke sie seoulbe
lic maer voor andere, en is hebe tgeyckty
en v vengd chas voor us galt iac.
yist vint het pausdom over yroms ende us
vyle

Wijle geprobeeret is ten lych gepromoveert on
get Evangelium tot Cambrus inde proostie
te bedienin.

12 geproclameert de gebode van Jasper Cambus
vong may van London vromende tot Amstredam
met Alesij van Drillenborre vnged' van Utrecht
vromende vorder graet bij st. Jacobs brugge
gestorben Bict pambress van de W. vromen oude
Emy. die is mit begin van sy bedieninge
19 Marzengs Gulis bij de rampo getrouet mit de
vber mit bollbere kinde Brijtho stega.

den 20 September sal inden dom ende st. Jacobs h't
nuchtmal gedenkt worden ende acht dages daer
na. st. Nicolaas.

24 Ontrent den een vordes middages is A. Jans Langis
inden h. gestorben van een sae Eetlige rooetse
30 senes gemidde biddare gepubliceert op den 29.
September te London ad advertendiu p'tribus mor
borum holligum mala.

26 celebrata Synaxis in summo et Jacobae & ordin:
admodum paucis p'sentibus. vork doer voorzijet
den pest sieckenteoeste die voer gementionet.
tot boeckhoude is getoerch inden ouelredens platse
florintius de Goyse
den 14 octobris sijn vande stoe becondigt als
abusuev ende die het synode gaddy met late
v'claringe ende onachtgheminge bideoye
st. vromen Jans ende vobylt vrom Hiddesbac
de oniesulre tot seroeratie den polske vord
voorzijet de sentia synodi postrems.

Is inden dem publice gedoopt. ayskante
 Casparo Bartolo. Simon Passalus fil. Crispin
 am chalcographi wate. da m arte no infa
 rior iussa d'arie legitis propeiturus postlic
 copenhagany fupendio 100 gal imperiali
 um.

Zodich gepubliceert datmen voort ad alle d'ns.
 d'arcs ende verdauld' f'aronts de Wonnkelen
 sal skuyten v'annuicmen de auont predicatus
 doch sal soo lange de belogginge van Bruda
 duert. ut deum pro eius liberatione pre
 remur.

vande stoel v'icordist datmen soude godt
 bidden om te veillen d'ingelich de sachte
 vande v'ichfingte enid d'icnado, dat
 sulken v'elide gebordet die diensting
 sy proufytelick v'are voer de v'icordist
 goods. v'elid datmen soude de v'icordist
 den d'ynfars auonts te die v'icordist
 Wonnkelen skuyten ende aldan is die
 v'icordisting m'ly dom doch s'horfende
 de v'icordisting m'ly in s' h'icordist.
 v'icordist v'icordist f'aronts.

Words de gebode de s'ubbeling onde andere
 gepubliceert van Gysbert Amboesing
 van Mydrecht by Amelis Cornelis van Ma
 de de v'icordist h'icordist.

In November is by de herys staty yemal
 ingeset en bid Ende waftary alle woef
 dage de beelthringe van Brada ydure
 de Ende sal beghynen dy 24 deser. Namme
 de andere in deser probinc ingeset
 sullen verffende
 9 desend. gesen mede kerke die gesen
 teerde vande kerke tot Hoorn omme
 te beroven. Scardum pappium durnae des
 9. te tot Brudalen in die yestete van
 goed yabst ende vsta lech, maer omme
 dat sy siben veft mit de Arminianen
 te sange, is van onse kerke alhie dal
 dat toe gelyc wesen. Genesust
 voenbbe sy gesond so vult de kerckmeest
 als magtmeest om sijn te spreke ende fondel
 missigw mit gae besempel gebbest sy om
 hem te beroven te vbare sy bestave sad
 dat sy te vore vbare geingagereet
 gebbest want die van Hoorn die al die
 geuimen tijt na sijn gebbest gady ende
 tot de vberste sy alst siben inest vbad
 yemest.

1525

Die 12 January is den leste ziele biddage ende
 is yedolverte de totdomende vlotnday maer
 naden middage te prediche ende te vurey
 op hollantse maniere.

Den 17^{den} Januarij doorde doop confessie og hint
gedoopt in doots noot synde de andere na
dat alle de actie volshynk was als my ge
woonhik is gedoopt worden.

13. hubbeligen gebods van Doct: Johans Bor
des apterkeris voy met Mistelidjs van Comen
ten van Domains d'by n' sesse Junij
nog Johans A. Westedburgh concionatores
Lambved.

Archt Brünny vber van Agmitgy Brünny hos
pitawme in statch guffhuys met
27 febuario syn gepubliceert de geboden van M^r
henrick van Leubich vber van
met Helena brande pol wonende op de miedike
grafte.

Den 12^{den} maart op hietrudis dars mido natali
die vberden Victoris Amelij sesse doork
met den name Elisabethe gedoopt in die
dom adstante simul hangij vidua cum
patre.

3er vuytgestelt Den 23. oud stnl. Martij ofte 2. Apr. milidien thyl
is by de hiesse statch gndal een algemeens bid
ende vastdag veordommert omme van god
af te bidden de dalgind end adstabile
plagen, die ond rest bereidhich nach, ende
dat s. g. mat gelieke te segghen de middelen
tot verlossinge der beleghede stad Breda
voorgenomd.

den

De gencralis Biddag is vercondicht tegen den 3^{en}
 April ouder stijl dat is den 22sten vboensdag
 inde selue maent. Dat godt rebulid syne
 straffen ouer dese landen gesonden als se
 van pestilentie, duure tijt, swaren oor-
 loge op houdend ende de midde by onse
 beue tot verlossinge vande belogede
 Stadt Buda byde gant genomen sijn.

Is mede den 3. April vercondicht dat men des
 uenstaend pascledag na ouder gelboente
 het naectmael soude celebrer, met een bre-
 maninge dat een yde siec daer toe soude be-
 wonden ende die siet tot nog vintgijstet
 schen, besouden te confidencen den onser-
 tigen ende corten tijt die een hie hebben
 Ende hoebue dusent menschen dese siet
 roete tijt vbes genomen hebben.

Den 1. May is voorgestelt Joesthenerius pre-
 dicant tot Hauenshem als alhier vndraetli-
 ken beroepen, ofte imant yet op sy leue ofte
 leue te seggen ende dat vade de
 vste den

Doen is mede vande scole vercondicht als
 dat de hoogmogende sijn State gmal
 vande becoemde prominente hadde tegen
 den 4^{den} alse den comend vboensdag
 ingestelt sijn algemint die en vastend

om godt te bidden, dat syne G. M. ghehoer de be-
naude belijfde stat van Breda te verlossen
ende syenich de middelen dat toe byde sant
henomich ende prins Henric fud. van oragnis
nu verlaet opperke velt ouerste van onse
legre sijn raet ende beest te willy voor
spoudige

Den 25 May is bevestiget na onder ge-
voonte Johannis Breydinus gystan
zobbende voor desh te launstein, die
sue te gelijcke is gelborch, conciona-
tor iue pastor et maritus

Cregen oer hare lieste proclamatie Lub-
van Maestrecht met Joffr. Anna van
Volbergen.

In sine hant de geboden getoelamert vande
stat van G. pth van G. W. Margit met Elisa-
bete van besdingen wonsind op de coornmet
Juli.

= van Hombors
wonsind tot vover
opt huys te Lemmer

Den x julij sal sive binnen vortest get naest maet
gelonden wozen binnen walest
In Junio 1625 roefmich wedsromme bejonden
te prediken in de tuosthuis albaire de
predicatur diemich donderdags alle vier-
tig dagen pleste te doen, ende nu tledet Au-
gusto des woches iacet onnue de besmette
pacte en het affeuring van langio op godu-
ch

den 14den, die woort nadij gelboonlijc cour
 fully gesonden vberden.

Het naestmael id gesoud ind Dombij Flami- x Julij
 gio ptes ordinem Buffouio vices muta
 te ne stiliect upso vinderetur illud afft.
 taffo qui proximie quog. praefubrat.

Den 14 Julij 179 vicoza tot oudelin
 gey inde plaats vande ofgaend. den
 vreden, vanden Boffe. Henric Henric van Rine
 vonee jand van Kesteen / Cornel. van
 Swansenborg pz. Cornelis derck, Jan
 Steuensoo vanden Doey / Jan van Kinebeck
 ende alsoo in plaecte vanden gueslod Bart
 poubbel van vreeswone p sortet ex abite.
 tribus veyderetur recidit forb super foey
 Bussium Brabantum.

Inde plaats vande ofgaend dacone, Grootij
 Joz. filij, Jozabi Martelij, Nicolai Gofelary, And.
 Polandij, Willemi vreeemij, Florentij Goueri,
 Alberti Beldij. *Acti*

Cornelis van Vynckelstoot. Gysbert dierck.
 Aert forch, Willem van Steenberghe, Coenrad.
 Claerfooy, harme Geraald spandring.

Den vrydage toecomende op Magdalenus dag den
 22. juli 179 eij gineke collecte vberden ontfangen
 vover de kerk. Aug.
 14 hebben geboden gesadt. Gysbert vander hollic wongm
 van

Vertrict met Margareta Coenig jonge dochter
van Amsterdam. 2 band ad Coenig.

Andrus van Nonre veldt dom Maria van Gant
van Leiden met Marghrita van Medenblat
jonge d' van Wey.

Hendolf jongmay vander
Nijpoort met.

Joh^l Willy van zulij van Nubect met Joffe Gysbe
ta van Hardenbroek.

m^z Johan pape ad geboort mde loode met Antonia
vkenbael Joceimb^d

Direk Jarobf van Almelobij met deliana Gysb.
petebld' van Woid. 1 post paucos dies obit.

septemb:

Dalmen die 25 dse Et naect macedis gelyc
Eonden

Is presidenti mensu oick getrouw Joas Brughe
vub met.

proclamat: Keelofs van zyl. met. Stephania de
dy. boeue

van Gorichy ad met.

van Dombore jonge d' van Wey.

13 nuptia Holatiane celebrata Amstelodami ip
sis feijs hundinarum.

Wden die Synodus Traiecti provincialis infe
atub et

Is soo mensu gestorich Gysbert Jan van der
Wolde ouderling.

Wed:

met.

Wed van Johan floriss van Snelde.

Wbert.

October.

2. het leste gebot van mr. vreck Huyss aduac.
wongman van Amsterdam met biledigende
van heemskirk

Mr. Symon corrector wed. van
Elisabeth de Nole met Beatrix Jansdr. van Hey-
bergh wed. van Bart Paulbels van vryvrijd.
Den Forcomendich vrydag een gual collect.
kerckelike gebodh van Antonis Dunch & van
olderrachpel op. met Joffr. Dunch
vbed van Cornelis van Westrens s'ooms
dochter.

met yda Cornelis onfemitt.
h'arrak van ouermir met. Aeltgen vake
Battum

Den schoolme bij het vbedduns vefinde gual-
priet twee Jansse op vens tyt te libbely
keft & pulox mit vbeddich betarmis doot de
tbedde vrye voordh kerckenraet ontbo-
den id geaufugiert.

Alse nade doot vand pinre van vraigins de
prouincie onder het gubernaat de apo van vly
iigenboudighe printe byouend vunt lare
kerckh dienars grommitteert lade gmmi-
te impetredh het faulre, en te vromadig
de voorstant van lare kerckh, vbas by het
Synodus om gelijke officie te doot genominert
Bisbof. die val toe vresorhende confent
aende

staten van de provincie by sijn seft gesen
gehoor gesadt. In naerde insteende sijn
app^t gecoren dat de staten souden veruult
verorden gestelt totte compositie van sijn
ex^{te} omme costen te sijnouwen.

Enige cam. gestorven sijnde soo is onder
de broetshap. sijnke bedrang gemact
soemly die van sijnde toure onder hare
souden deijly te vreesch oplaen in 4 decu
rionatus besijfend souden voor sijnke
trecken. In die het loot viel souden voor
sijn decurionus buytgeens 1200 g ende voor
den armij noch 1100 g mits dat sy die
aen gely andere souden mocht geuen. Van
die sijn borgh vbas. Ende sijnke is gebel
len dat Nellestey sijn domprouwe is koutje
valley, die by datelike heeft geyens in
de diaconie mit dat oplaen sijnke souden
hebben vborde bedient by sijn te nominat
ren die de vruetse vachore dail ba roms
sijn sijnke bijnke sijnke penninge sijnke
bende souden souden souden by armij. Dat
sijn hebben de staten de sijnke mit vullen
appropiet sijnke de sijnke primelike
donatij te vreesch mit tot gebruec die
armij

army maar tot onderhouding van de kin-
 deren der geene die het land regierde.
 Houdende de blauw arm en ander moety
 gegien worden, ende dieyle die 10 banden
 droetseap ten respecte datt de 1200 ylyde
 daerom soude gabb moety opgebrant
 worden soo ladda het meer die de sel-
 uer hand pectie mude as de booyse vryheit
 luytich geuy vorkobary door mductie
 ende dampel daer toe gebrant. Maer
 sachtke mi ander duntgeballi synde, sy
 gabben booyse doctate met villyn gitta.
 des vobylle het primyore mist tot effet
 vbas gecomat. hie ouer vond sig die da-
 ronty besbaert meemende dat gelyke
 eens army army vbas gegien met y rode
 wederom vord, is daerom die sachte
 myronatol gebrant mid herkencaid.

Novemb.

In principio de proclamatie der hulbelux tussche
 M. Nicolas de Goyer vord. van J. Lucetia Pauli met
 Joffe. Hester van houe vord van M. Willim van
 sypstein zyn. Gromitt dert mulo Admiralite y pulet
 van drey het sijn.

J. van M. Gierje van Niebelt mit vord boue
 van vtracht met Arnolda van padtnere.

13. van Wollim zoet. 2. vande omloop mit Joffe.

Maria van Broeckhusen lobesd' way fo: Johany
 van zulten.
 Hans Georg. Schreyer cap. inde goud
 Joffe Maria van Donghen vreesd' way Joffe Jhuur
 van Vtenhous
 Heer cornelis met Willemge Lodouyck mid be
 fulten sege.

27 Gedoopt miden dom pete Bogarts kint gnt
 Sara vdes ouer skont Cappt. Edmont
 In d' d' 1825 vreesd' continuatie van assystante
 lens pdicants by die van dordrecht also dongang
 daer mi al een wyle geluyt gaddo.

Is oock predicant tot
 Jutphais van goede gansen vnde luyt by billy
 gepeslye dore bnde somnige suspect gehouden
 ouermits by de Remonstrants hadde aen gans
 is bezogt tot viel vnde daer na vrede
 doert dat geclaret ouer de oueriged' hand
 slappes in die die in hebbes immes dit misse
 deel van hare totte religie de h. vande boert
 in vint de Remonstrants hadde hare conbr
 ticulen gehouden die lict sy g'f'koort geluyt
 declaer' d'ert by in salient met daer bay de
 vbeten te geluyt dore daer na s'g' bedenken
 begereds datmen dat doert bay salient soude
 doorstrijckes, in in plaats selles vromid'ent s'g' s'g'
 daer by suspect makende Et qd. magus s'g'
 quam boduenus diaconus c. vordes in s'g' s'g'
 vzaert om in mant int broetsap te vreesd'
 so daer vrinde s'g' datmen d'geordis daer
 tou

toe te promouenly marmy de relligie teygedar
 vbaray, ende sbaerndy sijn niet te slygy vbat
 kerck ofte relligie, wa sal sij na ludy way
 qualiteyt, die inde kerck romm sy mardy
 buytelays, en het is hare may om offrig te
 doen. Quod non sint aliqui, qui huiusmodi
 suspitionis raas prybeant, vtausim dicere,
 oes sy. Eius criminis nos facere id vero pa-
 culo proximum est, quum id non sine multo-
 rum iniuria fiat. nisi ille fortlay ex suo
 aro omnium iudicare sibi pmissu esse
 crediderit.

is decemb. sijn gogah de geboden bay Antkonis va
 mansvelt rober bay van hieerde met.
 bay ysselstem ionge de.

Wongida te Montfoort.
 sod geroopt het kint van hieerde van Leulbis
 ende de docter van Cornelis vande pol. gnt
 Henrick. Am. 1626.

26. february Sommdaers na dy middag sijn indy
 dom getrouwt Mr Cornelis van dermeid ad.
 met J. Sara Melis soro Ant. Amely kelforis
 curus wor ante biduum pbricat de filiam
 is de bruloft het frugalite gouds allidulde
 suster in broederen predicanth. G. Spreegenot
 t. suonts opde maeltent gehoude. In t. landes datt
 s. bientes in prandio. sponse parentes no b. n. ce
 zunt.

In April 20 de bruloft goud. en getrouwt inde her
 vanden dom. de s. g. Can. et d. d. ord.
 met.

ecclesie atque adeo voluntarium, sed sua distincti-
one duorum generum presbiterorum, illa cense-
runt aliquos n. cum ministris docuisse, alios ve-
ro tm regimini ecclesie adhibitos, quales nunc elige-
rentur.

hisc diebus synodus celebratus fuit Hollandie ap: ffe-
steinenses et ibique ventilata causa Tedingii, qui
nomis strictam diei dominici observationem fieri
debere iustinebat et sabbati missas iudeorum, sed,
res facile conciliata et composita.

cathedra nubentium mte nova proclamata et
cum clara sulena.

Inducte supplicationis sollemnis pre binitas pro
viciis Belgicas in diebus 26 July stili bet.

Circa Augustu quatuor presbiteri munere de-
uncti et dimissi sunt solita gratiaru ac tione, nu-
pe Joes Ruffeus. Anton. de Gona Holandus et Jo.
Gyberto Joes Danda Wel. rau modic ab eis to-
m quoru locum solitis ceremonijs inaugurati
Suerus Jacobus de Hoffius Arnoldus Gurgelius, Corne-
lius Horcius Cornelius Quintig senior.

a diaconatu deo dimissi Dominus Gidius Coulber-
Gouius, Adrianus Kempus, Henricus Mansveltius, Hen-
ricus Rodulfus. Cornelius Quintig. Willemus Heutg.
Adlecti Antonius Mansveltig . . . . . Heutg.
Johannes Nollesteinig.

oudromy dat. Cornetis dices pay Almelodet S
int als oudselmg) Souds bouw de Rents waer
nmm)

mech Jay sticus van Doorn en
benedix de vstaende vrie de dom ende de
Luekelderke

meny is te dulle geballe de visitatie ontrent
vstendom met tormanno G. Biffouio.

Den ordinarij daer om te vdegadecy id d' maue
daer met vbering contentement na s'mige.
Committet om te sollicitat de stads
stad voor de g'lammy 210 p'curantij d' sollicit
vunt de ousepals t'ochmannij d'os. met besoff.
v'ed'fusio en d'etia.

Int'actenonij ruy p'ulr te spreken v'ecularis po
liticos way is instructie voerde p'edolente
ende beponde gale rommissie allestulij tot
eet groote s'cool te p'antia

14 Aug. g'committet Cornel. Dirck van Amelo
v'ed' ad classem traectensem s'q. die v'elidra
dam.

Tuy cildam v'etori in Moravia ex
uli qui Montebani fuerat in Gallis ^{et} in
v'omam reborabatur ^{Stephano} v'oadadi hung.
datum v'aticum is fl. sed is, m'ficio qua s'uppi
rione ductus ruy abijset postea no' comparuit.

21. Congregati Intellegimus que summarie acte
in sine classe de hornhouio et dicebat Dingang
sibi indicatum v'andem ap. Boreulony abium de
re libellum, passim s'ano v'is Exemplici et cu' syno
do nat. et quum p'entibz legibus pugnantis.
qua de re Getri aliqui grauita v'k'arectinos
mominerunt. Batanodurani grauitas quoque
p'ofite.

popularent quod videbatur patronari Henovia
 in libello anno de piciendum de modis parti-
 rando scilicet quibus hofponfi non alium post
 participationis genus adferri quam si ea quae
 patres in Synodo Nationali statuerant ordi-
 nes patrie probauerant ad amissionem et quae
 diligentissime sequerentur ut quambis idem
 viderentur in sententia non poterant tamen
 induci ut quibuscumque illud tollerent quare
 et deputati in synodum proximam, nulla ad huc
 nos oio praeamina mittenda se consultum
 putarunt ne hoc uno tam omnino illi magis
 turbarentur

Itaque actum de votis sup
 tollendis item de

impediendis coniugum frequentibus divorcijs
 tum ab aliis causis quam a ultimum in his.
 Cum iam Mattheus dicit nuptias postulare
 et relobratibus etc.

Et quidam harum patroni de proximitate
 proprii sunt ecclesie huius nostrae membra ut
 Beate dng. Una quoque de Dudenboore
 cum filio ptole huius ecclesie, dng. et sententia
 senatus ecclesiastici in memorantur ne pre-
 mitterent ut plures scandalis archie, imperioque
 reoribus tam relobus nuptiis pcederentur.
 Et ad hoc quatuor pfontes ecclesiastici nomi-
 nati Flaminio ego acquiescente ut illa
 per pfontes et sententiam pnti solere dicente.
 Ord. pro cononatoribus palatinis Gulibus
 600. Senatus verborum 200 fl. deserviant

prehs

progrès heeft voort gebracht of niet nochtan
baar de pestte see dat geloes toornwonder te
landes dat is substitueerde die spene
poude affecten. Dezelv de pestant beest en
te toeffen. te meels geest het rompt
voorz de heyls dor hij alfortis de souij duyge
met.

gout bay
yubbeft synde in blaendens in tot parys pro
fessie gedaet gubonde vande orthodoxe religie
poude incompandatio dog aenle tharome tot
alle macht pottel somme voor het machens
te affecteerd. Snadius vordijf na Amst.
foort ad class. Hesperus Hynobectius Swandenburg
in Zandt.

Cum Moddus ad synodum
Hollandicam est legatus, ille ubi ut intelligit, causam
Hornhouiganā id est Harminianam sub bello reprobande
commendare non fuit veritus, quod res ipse sonos no
videtur carere suspitione ipse quoque Hornhouig rē
principi uny obtulisset ab eo donatus, et a quibusda
nostroreum ordinum clausi acceptus fuit.

Classicalis candidatus Amst. fortis celebratus ad
quem Snadius dicitur
in Aug. Comendare te s. bey bequidet extra ordinē
suis goot gebond d. Borgens te p. rick oue vens
rechy besichte sus get pesthuyt gepent d. Ber
stede met de surte vord d. bebond g. imphel
dare toe g. rommittet p. r. d. Bugle.
Te mede by Suabio g. exponit de ontgalingen
d. s.

des sabbatts by d'esse exempel roort om't sel luid
in vrees h'ndes contra ordinem. hebbe die bay
brocth'us sulox abrogatum te vromst'ig.

28 ~~in~~ d' borgeren d'v'beid die in ab/in-
tie van syn medebroeder de justie van de s'ch
troefte goet gebond seft vint te stelly
in onderst'uffen te sus hoe de roete een p'ceden
sal. Sact Gnauius na het clafse van Wyck
albare g'examineet sal word condenhoude
die v'sf'ort id tot v'm'isch in patria om te
prediken.

Art 2. Is t'fauouts de k'erk'ent'act be'gadet
ende byrand rompleet synde v'ntgefondet
B'ischoff ende Quint. Ende by Suerio voorgecou-
den gelborde, dat op de nononstantie van
hornh'oude v'biens factie op de synode soude
gehandelt worden, de staten s'adde g'romit-
teet tot d'eseue synodus. D'richt d' E. v' g'raefh'ig
met de borgeren d'v'ogden d'eseue v'beid exp'esse
likel' belattende de factie van hornh'oude alder
te suspenderen ende op te houden te tyt die
met de prinse v'bare g'rommunitet rom-
m'it'ende dat toe ben'effend de doofsyde
Afs van v'bye s'ch h'ere van garden brocht en v'p'ert
v'int v'beid v'v'ortouen met ronde s'ch op v'beid
modie de factie van v'v'ogde hornh'oude g'v'lyk
was, ende dat onse staten met anders is s'ch
als te v'v'm'it'el' in de ruste v'v'ande k'erk'ent'
mit g'heue te v'v'beid'ig, is d'ch'alu' just ge
v'v'onde

Dat de broeders predicanten noch de boeghman
de sacre soude des thons, van wat congre-
te ende hoe dangevare die soude vber d'yn
tot vermetinge van alle heerkelike discipline
ende ordre, opmende de doore voor alle onge-
ruste geeste, omme de heerde te opstellen
proponerende titule, en syn verstant met
preykers contrarierende hun fait felue,
dat daaromme es groote blame buyt sulche
proceduren voor onse prouincie soude onstad
en de naburige republiques ende kercken, die
alreede lettende vber de vuytcomste
vande Synode alreede te soude, te meer
d'obele dit soude stades tegens de heerkelike
ordre by de h. Staten van vberst de ver-
gemacte dies door sulche proceduren gemin-
stert soude vber. Soudt s'elue broeders
dese schijde vande Staten dat toe aenspecken
met venske inthepinge vande s'batiscen
die daer vuyt soude conuen procederen voor
vber vberst de broeders synde int vberst
met telegenheit daer ouer met hare mede
broeders vberst collegie te handel, ende
vberst noue kop dies vande arbejd dat vuyt
den mach vberstatorum Synodi, of die Synodi
s'elue es remontrantie tot s'elue sacre
dientende soude inyfaet en de gemittelende
Staten oueralemet vber. Qui processus so-
quetur dies vberst. Ojo nihil boni auguror.
mt

Supplico ab hominibus parum orthodoxis & religione
potius ipsa indurat) delatis, aliquo boni, nisi
deus ipse tanquam ex machina diffundat
consilia malignantium.

30 Aug. Cozn. Guethl' van
struyt' d'welb. vā p'f'ct' r'ap'at
met Beluē
Dier Beluē
vā q' d'p'

De geboden aangebrecht van
iong gese van Dussborij met Meestel' coenraet van
Costrhouts de vobedue van

Sed. s. fructum Synodi provincialis Traiect: indulu' tempore soluto
ad quam s. senioribus nostris ecclie ibit. Cornelij
Thod. Ameloboenius

Esto cuidam studio s. haffia Axelungio data.
Remosina 10 feoz. s. a nobis de totidem a dia-
ronis. proferebat testimonia scripta vnu Casselie
a Matia Martino professore, alteru Franckie
ab Amelio professore

Ordines priuatum que sciant acta in defentionem
Horhouij excusant partim, partim in hesitatio.
me mollebunt, alij politicum se factu neq:
ad eccliam pertinere responderunt, die bar
het v'rotff'as, hebbij v'rotff'as s' mach rommij
vijndij int' g'line by hare v'rotff'as goda d'z
Was, s'itum p'obabit d'is

x huius administratio ss Synaxis promulgabitur
in 3 ab illo die dominicam celebranda simul
ips qui de novo successuri ad reuam carrā indi-
cabitur vt se ecclesiasti suo notum faciant
priusquam ad exanim' fidei accedant.

o huius ^{deputati} deputati oue g'g'us a'nde g'romittit
de stalis tot de d'agel'ze compartie vnu v'mostran
tu

ten vbegin de sacche van hornbouy in den gypen
dict s^t Jacob. des predicant van Hoerlouis.

De demonstrantie niet geliefen, ende inde voort
sijn gesolucet niet daer van te Landt
maer belast haer gecommiteerd omme die
van de Synode te animeren mette sacche
voort te gaen, de bible mette soe ongerijp
ende ondoetelike procederen met s^o romme
verhindert worden het gesue by volke toepre-
minge vande staten des synode vns bissop
ende toepelaten was. Belouend selue
te indenneren van alle tegene des selue
daer ouer soude moeten haecomen.

Doec die heere opt Synodum vuyt de staten
gebonden naerde ouerbelogende de sacche
ende de consequentie van die sabbelen verbaet
s. e. mo: meeninge niet te delft het syno-
de de hant te sluyten, maer alleen te inter-
cederen voor Hoerlouis op dat niet tijes
gem mit eygwe soude werde geprocedet
is dahalus got volgende commissie ouer
synodis gestreken, meo quidem iudicio parum
pro meritis eius graue.

De Synodus, die sacche van Antonio Hornbou
bypde hant nemende, ende inde selue alles hat
missins te materie dunde, inde wese gods
in godde consentie als voor de herte

ouerwegende verfact vmparue, dat Ant.
 Hornbouus in het bunt genue synode bekinde
 demonstrentie tegens des gearresteerde oorde
 der kercke vord sine eygene onrechtynning
 zom verloopin gheeft, ook mede, so vael die
 substantie ofte materie des boete seue
 aensact, grootleere dat inme misdaet gheft.
 Die canones des verb. Synodi Nat: in klynste
 trekkende de autoriteit des Synodi vooch
 labifacterende verbae door grote onrust
 inde verbaerdy in gods kercke, so in dese
 als onghandde naburige probincie vberden
 veroordeet, tot groot luttelicheit van dese
 synodale vergaderinge, gelijck sulcx by de e
 kerck gecommiteerde vor verstaen is dat zij
 oock is gemyte ontroffen get oorde end
 censure des verb. classis van Amersfoort oue
 twooch vberden, als sit competente verste
 synode onbeslistelick gheeft gelaendet, tbbelck
 alles inpeleer ouerboogen is in der eise by de
 ouerleent synode, van die vigen vberdeyne synode
 in gods constantie niet anders verstaen
 als dat zij Hornbouen doore vbel gemeritert
 heeft, so vberden na verste in ordene de
 kercke met zom procederen foude, de facto
 van synod dienst, gesuspendeet te vberden
 mare

maet alreghen en opulstelic als voor dy sijn
wreclacide, dat en mit minste dit ogen-
meit niet gesait en hadde d' autorit
des synodi Nat: te versochten te keunen
ope de selue canones in tobiel te trachten
goudende selue alle en in allen deelen
vboorden Goets conform, so dat en mit, nog
directelic nog indirectelic daer tey laude
de vordt by oere alreid volgend dy laet
de hoorsmog. huren staten gemer. de vordt
placit die nog by en vordt heeft misgoud
ende daer by vordt dese vordt vordt
nende dat get vordt geue des boes te luit
vbas, vnde dat en sulox, so get nog te do
stonda gebrind vordt geue vordt vordt
dat get d' selued. Synodo gelofde voor
dese vordt ouer te sijn, vnde vordt de
lofte dat en en vordt vordt vordt
vordt vordt vordt vordt, vordt vordt alre
minste vordt geue vordt vordt vordt vordt
classen, synodum ope de selue e gebrind
te vordt vordt, dat en en oer na de vordt
vordt vordt vordt vordt en vordt vordt vordt
sal gebrind, hure by vordt vordt vordt
die sijn sunstige ende vordt vordt vordt
de vordt vordt vordt, vordt vordt vordt vordt

see groote vbiectige consideratus in iustis
 h. & mag. Eue toe moeuvende sich in
 punde de communetur. Opgelogenzint
 dese tijden heeft die Eccl. synode om
 vooresijde diverse motiuz in iudicij
 sake van tijde Ende looreste wist, maer
 mit bollende gebeyntus, maer tot gealia
 inleinsende dese saende boor d'ijf ondie
 zefunctie boor' ouer gesij dese sententie
 Ant. Hornholdio boorjelsch sijnde heeft
 zij in die selue geacquijsiert Ende tot
 vaste onderhouwinge mit ijgij gander
 onderkent

onderkent
 Antonius Hornhovius.

17. Septemb: in senatu Decretistico actum de rebz
 ecclie Roterdamensis que admodum turbata
 Deputati sijn mette quos et Festy petierat ut
 ad tempus Buzgonium eo ablegare vellemus
 qui moderata affecto & reconciliare stude
 ret, nec ipse Buzgonig videbatur alienus
 Symmiste in suis multu difficultatis se
 ca in re videt dicebant. nec paruo tempo
 re eo rarendum va sed sine tota hyeme
 et minus necessaria illa ablegatione ipsi
 in addabant cu Festus ipse et alij suam
 vltio optam detulissent: p'ijnde boorj
 dat.

dat de aüont predicatus warden alystande
warme de seide enstang qualichs soude
duyt mogen, cõtra meind de misse oude
linge dat de gecommittēde al sinige
handelinge met den Reuerendiat gesat
end hope ofte toefegginge geday was
datme mede bepoort te arbeyde om die
Reuerie daer te bebedige so wie het mo-
geliche warden tandemque so was deducta
— p̄ dt cum coss. rommunicaretur
zo mit Brejere visitatis geday mit barthe
stege alyste by clarenborg op de burg die
hezing. steege ende grant totte barthe
brugge mit zont. albare oude de 125
litmate woond, oec harnisse mahres
loopmahres, laymahres, siccobogers
smede 27. prebiterij by paer ouemid
zait quat comportement d' vegermissē
die s' gaus aende bure so binnig als
buten de kerk sijnde, ende liech eten
om te sijnde tyt te bestraffe.
zi warden begadert mit harske extra
ordinen, et nouo more qui postea sique-
tur, nempe donnedares made p̄durate.
doen censura morum gesoude voor de
reueratie van het aüont mare lende is
Doch

sijn binnen gestach 2. buyt de broeckreypen
 als de h. v. v. ende Ant. de Goye, declarande
 het sijnens van die van Rotterdam, gesien
 sijnde byde regerders alhier, niet ongeordt
 gebonds te hebben, dat my ofleue roud
 gerijst, maer allernick tot en maent of
 so h. v. v. Dat op gtaantboort is
 dat de kerckenraet daer naerde op souden
 letter, alsoo de broeders predicants, biele
 swaerende, dat oue mouerde, ende souden
 derhaluen hier nae de h. v. v. raede van
 hare resolutie te verstaen doen.
 Is derhaluen goetgebond de sacche acht
 dagen te doen vercoeren, omme te doen
 enige reede kernisse vande getyentheit
 van Rotterdam te sromen.
 Dat hier voor van de h. v. v. is onbesustelue
 ende tembrar byde diaken, buytgespelt
 als sijnde van dincte die eertijts tempo
 cibus gesepeluet / quare silentio
 obuenda.
 24. Geboden geant. . . . . van h. v. v. met Joost
 van Goye byde gaebybrugge
 Te boere Mr Cornelis van Nijpfort raet my boue
 van h. v. v. met Jo. Sara v. v.
 laes v. v. van Amsterdam.

24. Extra ordinair verrijdet op de censurale
 ende quade departementen vande literatur.
 hoor eerst vanden Schout ende de dancker, die
 de voorgaende vermaninge niet ofte beejning
 geest haden, vordy goet gebonden by de
 visitatie sjeue nois mace te bestraffe in
 voort al sonder int gemidd op de stoe, de
 sachte van 10 poll. by een geexuliet segg
 om de opsprakke die een stuck hoer, een
 was op seggende als dat sij van een sobaer ^{was,}
 te ontgaen, haer een stuck geets tegen
 te seggen mace, worde gepoort vbesind
 recht de gelme die een woor hare broeder
 vuytgaff, gedaet met recht tot de waer
 sent te bringe, die onefule geest bekenet.
 dat get een gemact bekenet was, in de
 byde jant genomen om hem een gemin not
 vuyt te werke, ende dat sij nu sjeue bron
 minste tot Amsterdum was met recht porre
 de beschouph d'ahalme dat sijn onfult
 in roch woor de daer soude comen. Dan
 daer in kuffen vore te breden was vande ta
 foer des hies te abstinere. vore toe sy in sul
 ke oncrustegit des gemoets geene onblyue
 was.

pythagoricus ille ludimagister nupit apud
Regulacius Abrahamo, qui altera pte
priorem viuente duxerat uxorem, scilicet
Susanna (q̄ et recte erat membrum) ab
eod̄ separata Delphos se contulerat,
quo et dicta pellex, postquam eod̄ est
reconflata, cum scuta dicebatur,
de eo ipe inquirendum Senat̄ eccl̄ias-
ticus censuit.

Den 14ten septembrius voortgeef de aenrich-
kende lidmaten, de pastre van Hottenda
vunt geset. En priuaciq̄ van Amelobus
getominuereet, de onbillike mistontmet
vand heer vandre hoek. tegens donny
on dat hij sy veet verholde tegens huy
en onbestalmet fiditius veyt. En sel
viandinne vand orkodoxe kerke. stat
den oide oue de bestraffinge op de prele
stocle geset, en die deelyke mek.

De grauinne van Nassoutbe. Euysf. Graue
Grafci Casimiri s̄ passant de vrist alhur
te rommunicen met elnge van haere
putte, sygende t̄siet haer betruke van
huer oue s̄ raer altyt en lidmaten de
kerke gelooft te syn

Octob.
Den 1 het auontmael. ons gien gesoude indy
dom

Dom en s. Jacob. al ware ic mit Corn. d'art
vay Almulowberg als ondelmg. de selue hier.
he bedient s'bbw sal oue aert d'ag
yfereds in s. Nicolaes kerke.

dy s. d'afre maent en generalis collectie boue
dy armij ingelbilligt
Aengtelkent de gebode vey Jay vand bon-
yart scout tot beurtalen vbed. bay clausky
Collart, met petronella vey porting wisten
des papyst en vande Arminianen.

Michiel vey lampweert met.
Wessels bay Boergerst. met
... is door aert d'ag

Robbat wongmay vuyt s'z
graffray vande markt. met.

vbed Jay Willeim vey Annetis
s. stoet gebonds enige probacie byde pui-
rants in huys die vest den herkenent boue
gedraghe hebbende te examinaen ende
tot litmate aen te nemen, idque causa
vxo ris lubberti Weykrem et.

Aengegelyng dat hant Geert.
met Joffr. Maria s' huyt te.
binn tot litmate de kerke
vay aengnomes als bleue by attesta-
tie vande kerke aldare.

20 is octabr. op geteekent h. Gherardt lant
 doet doctor Medicina Bozeme tot lende en
 waert mede Admiralite t'Amsterdam met
 Joff. Susanna van den Bongardt vried. van
 m^r Adriaen de Kon.

20 die h. Gnsbert van Coebard met Joff.
 Margrta van Lantongre vried band Capp
 Eysinga wonende tot Jissestom

21 Cuijs aengeteekent Adriaen van Zudenot
 fonggebe van Bissopne inde Actuit met
 vbreest van Blantendae.

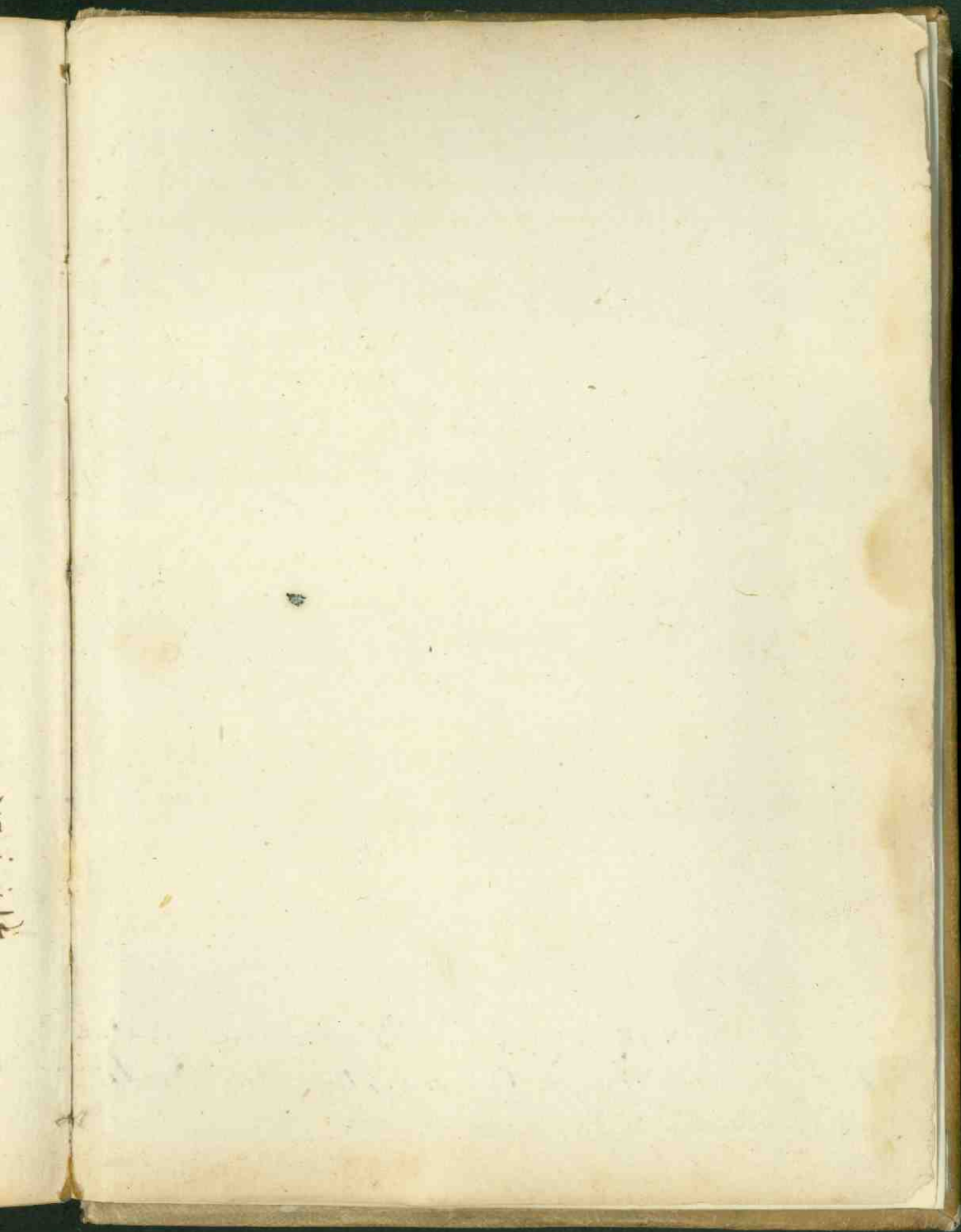
voor acht dagen nog aengeteekent Josay
 van Mansboek met Magdalene de palude
 zongt d^r van Montfoort.

De sitdages begins nu ten drie vren.

29 aengebange de avont predicatie te vbreest
 de milte sondars van Adocheplyghs ende
 doe geproclamert wibellen Zus iongmay
 wonende by de garetbrugge met Maria Iobi
 vried. va

spuelma.

26 tot het clafse gecommittert A. V. Buisel.
 Eet verkeke de listen octobris soude beginne

behoort an: 1496 aan U. v. Barmanica
sent van den H. H. Connegator Oud Profe
sor (Honorarius) le Françoys.

of
rofe

Aevum medium.
Scriptores historici.

N° 138

Hs.
5 H 10

hert 138

*KV R 20
N. 10*

5 H 10

1053

*gerestaureerd
jan. 1921*

(Hist.138).Charta.4.167 ff. $\frac{1}{2}$ Saec.XVII.

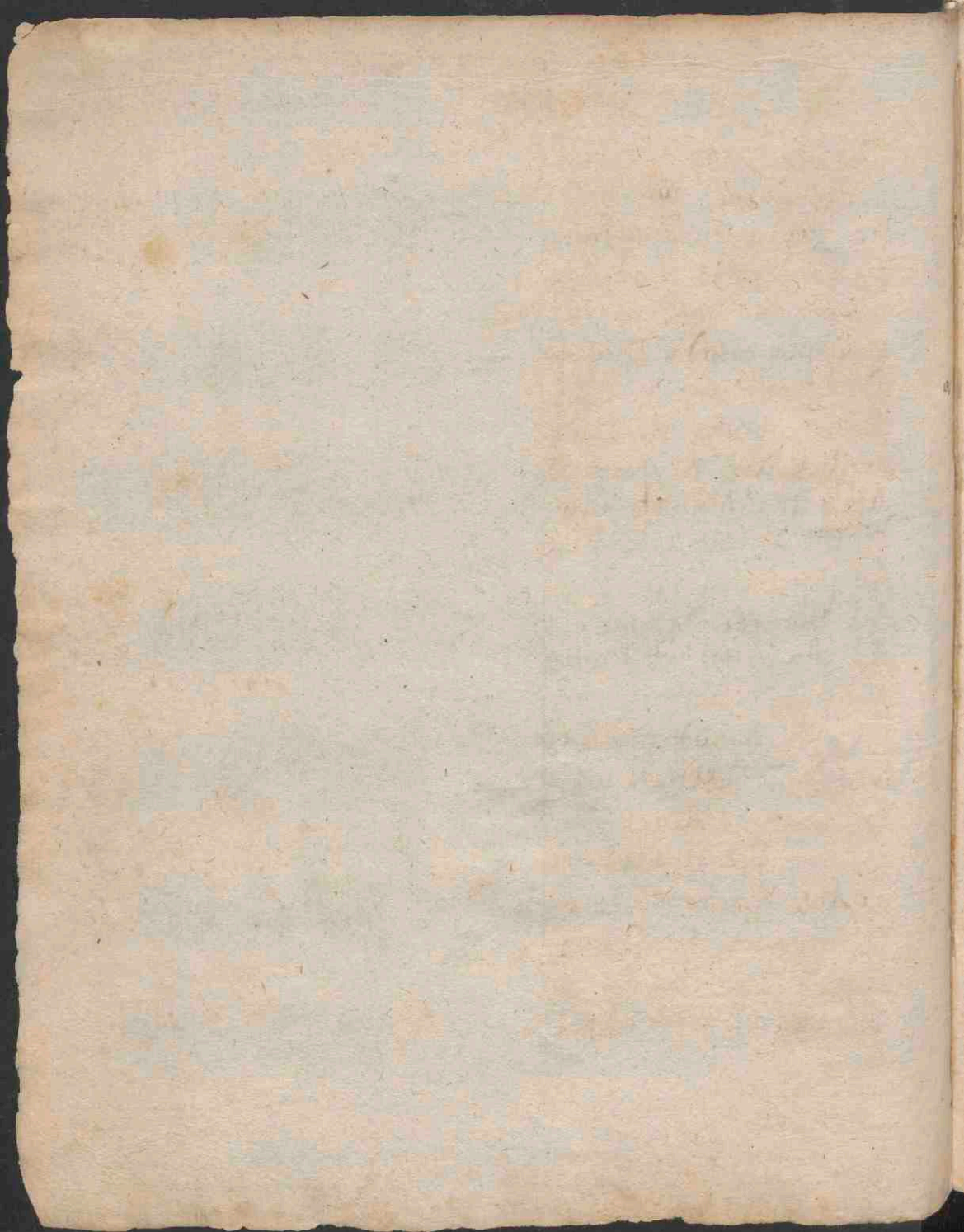
Arn.van Buchell, Aanteekeningen over kerkelijke
zaken en kerkvergaderingen te Utrecht in 1626
tot 1638 naar tijdsorde.

Index

Observationes Senatus
Ecclesiastici. fol. 3.
De Zuerij Durdrechtang.
De Durdrecht Diatriba
ad Ger. Jo: Vossium 120.
Epistole quada Bugely
ad A. Vossium, De Lact
Amppingium, Barleam
Scriberium, Myreum, ad
Atlantem Mercat. 146.
De Rhem obstructione 128
Ad pontam 151
Ad Blangfendalium.
Ad Axelium et Vossium
Henrici a Boemely. 163.
Ex actis Synodi prov. 169.
Vanden Tuethuse 169.
Lehuret de Ruetrome
instruet. pparat a la. s. cene
a. A. M. a. Schurma 183.
Nomina multorum exra
tionib. Ciuitatis 142 g.
fol. 185. et seqq. ad fine
libri.

Dese zyn Archief
op t
a achttyghant
behalve de brief
van A. M. a.
Schurman.

ULTRAIECTINA.

Anni

CLO DCXXVI.

1626-1638

Ultima Octobris Conventus classicalis in
 Cambra Senatus Ecclesiastici fuit, ibique
 post preces dictas i sessio incepit: In qua
 electus praeses Cornelius Dunganus, assessor
 Arnoldus Tecknamus scriba pistorius
 correspondens ex classe Amersfortiana Wasseburg
 non adfuit ob uxoris valetudinem. Baresius
 vero a classe Nyckana praeses fuit.

Qui confessionem synodalem nondum et eius
 politeriam signaverant, is iniunctum ut id fa-
 cerent, idque in tribus libris quorum unus
 ordinum 3 synodalis 3 classicalis. Et
 inter nobitios subscripsit Franciscus Bus-
 bus Benedi frater qui nupit in locum

ab ecclia futafana conuicator
 dictus fuerat. Exhibite tunc huiusmodi
 alii et vocant, sine procuratorum a singulis
 ecclesiis. Inter absentes tunc Alartus a
 Montfortio & Penessius a Marlesemo
 prior. Secunda sessio comparuit, se excusans
 quod in tempore ob vii impedimenta adu non

potu.

Quod templum et domus hereticorum in con-
finibus loci suburbanis sita, ad classem
Sancti marci pertinet, sed Amestertia eius
qua regere licet de concionatore ibidem
ut ad ecclesiam capellanam constituendo.

Stornhoy res factis amplius ibi explicita
quae tandem in synodo provinciali finem
arripit ut ex ipsa sententia alio loco expressa
patet

prandium sumptum ex. Dm
Catholici quo finis apparuit
ibidem Stornhoyius quae acta
probalata in finem contumelia
sui responsus sed sibi imputaret
qui contra beatitudinem tam inter-
pretatus fuisset.

2. Sessio

Acta Synodalia praelecta et renovata promissio
de agnoscenda Synodo nationali et legibus inde
productis. Cum actum de libris mendico-
rum et vagantium per provincias qui vulgo
hodie venduntur, quando et qua conditione
sacro fonte abluendi

ex Synod. Alt.

Item an nothi alicuius filius possit cum coniuge
patris sui ~~patris~~ somnium contrahere et
non licet iniquatum turpis cuiusmodi mixtus
videntur nec ab ingressu alieno.

productis

productis tum literis ab Ordine. Tr. scriptis
ad classem, quibus videbantur taxatio
ecclesiasticorum negligentia, quod leges
patris sigilla, ut vocant in ipso actu &
attestationibus non observarent. quod cum
grava videtur, in me lingua in Hollandia
ubi ea lex primus lata in rebus Ecclesie
supersata interpretationibus per deputationem
requerendam statuit quousque delictis
suis tributi leges cavendo: significati
omnibus imprimis testimonia illa que nudentibus
ac dycedentibus darentur his legibus observ-
ia ad pedulis vero illis que ad Juno hic
illum rationaturum darentur quibus de
proclamationibus absque impedimentis peractis
motantur non liquet. Saque perinde
ad proximum ord. conventum repudina
Hollandorum vero leges illas sigillatim non
perinde strictas ut me via que nostris
comprehendi: Adoque non debet nos de
responderi sed nostras tantummodo leges
amplecti, quarum ad exemplum reliqua
rum fortiter provincialium essent redu-
tende.

in Cessio.

I. Nobembris

hora octava z ciffio migoata in qua multa
 pribata in lucem producta. pistozius que-
 rebatur de edibus quibz habitaret admodu
 incommodis in tuncibz ita dixit per hyeme
 cum familia ibi consistere possit. Rides
 hactenus utiqz querebatur de insolentis zuffi-
 cianis a quibz percussus, et quotidie
 minas receperet. ubi tunc plures
 querimonie, ius admodu fugere reddi
 a curia provinciali productum est in
 eam nam testimonium Nibelkn pfecti
 Abcondani quibz Marcellatu vocant qui
 iso ad curiam detulisset ab ipso et male-
 ficiis rusticorum querelas, et longo ia tem-
 pore nullum expeditum.

Nescio et qua verborum diffidie inter foris
 Arnoloi Bornium a Camerato z
 Brothelium a. Hi ambo videntur
 non nō praxiti moribz quibz oportet cum
 se qui catgedram suam verbi asensura
 est sed corrupto hoc seculo, non vis ea q
 darent prestare videntur. Atque tamen
 contrariis classis iussit ut reconciliarentur
 inter se et deositis omnibus odijs alias p. sebr-
 rius pro vii qualitate iudicaturam postquam

proclamationes nuptiales annotatae 4. Novemb.
vay fonsche d'vost d'vostre petes foy d'vostre
inde br fatten p'cege met. C'est unca vay
guet guis 7. d. vay Gorcum

ix. Gualt Lambertus d'nticus gebbet monad.
cum aliquandiu reformationem operam dedit
Polamque exisset Leide ibique duxisset ex-
orem & Festo promittat testimonium ad
ecclesiam nam et Goudanam ut aliquo sub
sidio iuaretur, produxerat a polyandro
altarium quod cum suspitione falsi laborat
confessus est originale se perdidisse, et
ex memoria hoc restituisse, verum cum ad
plures ecclesias hoc testimonio ipse ducum
verosimile est ab Flandria nisi sufficienter
putabunt.

Adiles d. Nicolai consilio proposuerat quid agendum
in re vitzarii qui in rancidis psalmis et lectio-
ne sacra M. Geodorigo adiuncto erat senatus
consuit, si idoneus est qui et solo presbiter
beneq. ac Christiane se haberet, promde et araxo
tus esset adhibe ac parochis, cum alijs officii
debet, cuius ad proximum conventu verime
si daret, non inconsultum videri

De insolentia in suspectis parvis facti solita
 querebatur, et visum remedium solitu
 tum a magistratu vel praetore obtinui.
 Remota de scholarum ordine exhibita que
 per manus traduntur fratribus, ut de
 iis iudicarent.

De conciliatione Mansveltij et Durnforstij
 agendum utrumque n. excessu civilitatis
 modum M. quod B. delatorem appellasset.
 B. vero ad eum eccle. membrum rem deli
 lybet ad magistratum, priusquam ecclesiastro
 senatui indicasset.

xi Senatus indictus ad foram x antemeridianam
 et actum de salutando principem me rem licet in
 probante aliisque dicentibus magistratu in de
 ne prius consultiudum plurimum votis obtinuit ut
 Suabius et Tecmannus x concionatoribus de A. B.
 x presbiteris novu Senatus ecclesiastici ulte. prin
 cipem adirent congratularentur et ecclesiam nram
 commendarent. Cum igitur absente eorum aliquandiu
 expectassamus post 12 tandem foram eos remisso
 ad ipsum admissi ut iussi fecimus Suabio tribu
 ferente ad que ille benigne respondit se bonoru
 votis non defuturum pro platea optare nihilominus
 ut diffidre in eccle. componi possent interrogabit
 insuper

insuper de numero orthodoxorum et nunquam ex
alijs accedent (Arminianos induans) cumq[ue]
redderetur plures vel hoc ipso anno ad ecclesiam
redire addidit purgent operam dare. Et t[ame]n
moribus quam doctrinam benevolentia utram
attraherent abezantes; si vero si ea m[od]o
et modum ipse consilium daretur, omnibus
modis illud amplecturum.

12 Nouemb[er] aen[ge]sticht de gebod van Cuiet And[er]
van Voorst i. g. van d[er] h[er] met

16. te den glasmatthe inde tobijstrant adiunct
van m[er] d[er]k voorleze en scoolme s. claus
despoet hebbende te moge succedan id d[er]
ente vuytkele gegelyc om een proclia van
in bequaalment tot het lesly ende serquy te
shibere . . . . . te ock het v[er]ont

vande scool te hys vuytgestel
mede geproponert vande misbruick van sabbats
te boeten te beklindere

Ende alsoe een preditant van Gorum sadde
gestreue dat de gebod van sabbat ludy aldaer
tot 2 zynen d[er] gelyc en sy oock d[er] d[er]
dare v[er] gelyc beklindere soude vally sulx
dat die s[er] oock moeste trouwen is inuolubel
niet gelyc gebonden datmen de ordie soude
te

te bunts gaw, alse nuw vordindemge resten
 door come door by by tyd van het leue gebot
 6. Nouemb. Abraham Jansz van Sluys met Cornelia
 Andrius van Vooft 2
 12 pete barlet van Coth met meesteet Jaz
 van Bred dogter ex s. nicolaus kerckhof
 19. Aengetuht hennick van hellestem con mit
 Maria van biss F. d. van Leerdam
 Abraham tenenue Jongman van Coth met
 Antoma van Cagnage i. d. van ael

met
 vberh van hennous cesarius

23. Quod iustor paupreum, ad boethoude of pot
 redditurus rationem accepti et expense nihil in
 senatu actum est.

26. De geboden gedach van Mr Rijkse vresten i. g. de
 mende by s. Maris plaats met Anna Bogarts vberh van
 Cornelis vande Haeten. by de bursche.

hendrick Florisz van Snellrebriet i. g. met Maria
 fund^r van Broeckhuyt i. d. inde miltstract.
 Straet vande Mullen i. g. van hartegbeet met Ag
 nietgen van Meinsz vberh van dominig vande Schoof.
 30. bevestiginge voud ende de costen van s. nicolaus +
 s. geertuyt by de Burchenit beemant van goerde vrysta
 te londe vande gedoopte kinders, en tot duy ginde
 sunken in rubbe boerde tegelyc die sy donderdaeg
 vonden vchibelen mid ramet
 Johan de Bruyn glasmaeker heeft de spinnin tegelyc
 van

van syn seynen, over lesse ende gelyc redelikeit
gecontenteert sulx dat hem verclaert is dat
de heerkenraet niet te ghy soude sijn, mits dat
gij hem voortaan soude te verbeeten, in syn
lijken woe drove, & vercrende hem vordere
mit cabegisme om defelue den kinder te
moeten boort in planten.

De secolocde soude noch byde broeders ouer
syn worderen. ^{op} placact vande onde
fondinge des sabbacks synde bescreuen aduys ge-
geuen om dat by te voer, myn melnigge
wonder dat mich maet beforden sijnde oueruel
te versien het ondesoude van twoorff dat
in welle poenten slappelicheit gescreuen want
omge vernieuwinge ofte bybodinge soude te
vergeeff sijn is vrentlike gelycgebonden d'ouerly
lynde te verbaeste.

Vande lombardy te admitteren ad. cyria dominica
is vrent gestelt.

vande bybodinge de yem tot besoff de broeders
vrent ouerpalts verdruchen te versamen.

vande hermaninge de aennemelingen datse sijn
den broeders in vliens quartier sijn vroms
barich om cranc sijn te versamen.

December.
18 mit trekmarmo gedaen de visitatie tegens sijn

hoestent van carpaunt; vryndelike de hoestelheit
 de kerke qualicly geniet als varen vint den
 domelch, strock hamel, die nochtans saer auant-
 ment, onder deesse vande selue kerke d'engely-
 7mo hoc quotidiana experior rerum vniuersalium
 phrosque christi humilitatem spernent et tanquam
 ipsi extra aliam fragilitatis humana positi sint parum
 de futura vita sollicitos. vivere.

13. Cum Buxhouio visitationem amibersaria fieri et
 vnde feminas marorem invenimus pietatis adhe-
 tum maxime ap. Batenburgica et Breda
 15. Confusa morum peracta est magis ex more quam
 ex religione, collabante paulatim omni eccl'ias-
 tica disciplina, magna quoque pars diaconoru
 aberat et aliqua prohibitorum.

14. confessionem vel fecerunt me adessore 3. viri
 vel iuuenes et 8 vel 9 puella magna ex parte
 debiles in fide et parum instructa
 et quod iam videtur discessum a more hoc pub-
 lico vel saltem coram ecclesiaste et prohibito
 profitendi fidei, et ab hac parte disciplina la-
 bastit quibusda sustinentibus liberum esse
 debere ad mensam dominicam accessum absq.
 vilo examine pio. Confite Neoportio dictante
 suspecto illi de more et nullius momenti
 sufficere saltem ut notis quis nun proficitur
 loque modo filius suas domi sue imitandas obulit.

17 ~~De~~ Getrudiano post prandium coniuncti Jacob
Snoeckius cum Maria Guldingia, ex Armin. secta
demonstrantes sine Harmiani qui a Reformata
Catholica discessionem fecerunt, contra legem in
publico nullo metu conventicula sua celebrant.
conhibentibus tunc nostris plerisque doctoribus
ut et hoc ad provinciam nostram confusionem
accidat, et quasi non satis potens pontificia
sedes et Austriaca familia hostis, quae nos
tandem sic diuulsos perdere potest.

voce dse vberche de bierenbouginge yedach more in eerta
orthodoxa vfitato Franckti Buisson et Weinemudis pibes
van Abbe ma vbonndel inde loefbaet mahels stract vint
vtracht

19 Absolomg Joas sickenbroocke rlaegde ons de dach van
... die niet tegen staende het veeke inde
de verlatenheit van niet te begreep dat sy loon in
hare soude aengesonden vberden om sy ionstheit vnde
dat sy hem soude begreep als sy prach, dat
seluig noch soude gekort hebby sy tot vianen
bruyt synen wille sy vberde getroude ofms
dare niet tegen sy soude romden doch sy in heidiche
offe duigelike middel vbaet op wie hem soude de
fulde vberde telike middel te hare soude vberde
ende dare niet stoff ghenog sy vberde dat dare
verandering vberde vberde die hitmate vberde kay
Hende

9
hertke d'elue noch eens door de diende ende
ondermy want quaetie dede de manny synen
wille ende verbechly dat he alshoe een wille
onthoudt van synen Rome te onderhouden ofte
tot communicatie aensalig omme boefstye we-
nen / ende en daer en kuffte in soen jare te
byschaffen / en van sulcken ommegeant afte
zonden die meere gesoorfemheit synen bade
behoord te bekennen /

21. En soldact in Wopendace die sy gebod hadde
laten opteykenen met seker vroumisse
aldaer. woyfret die proclamatie worde op
te lounde wbyle sy hem wylfret / en in zyns
niet en wbyle admitteren / orde hare wbyde
sokke wbylende dat en gelyc wbyde ofte ruste
daer mede seude hebben. Is enj te antwoort
tegeen / dat en te beuind bevoord te overlegge
en get niet so en was te hredoen / dor dat en
de vroubbe soude ontbuidt ende de gelijck
elyc wbyde.

Daer beeds mede wbylact van de may die ge-
trout hadde en vrou wbylde hant voor onge-
eout wunt hadde geguech ende so mi bekonden
woord dat sy en ander may hadde en dat sy
om duffe in zanden vande Justitie was gelien
bij va hare bigeren te stonden wbylde hemisse
de

de magistrat competentely most - daer toe
elckly vbeedy.

Woods gekoont get conreyt van Magist tot
Land onlangst republicat, aengainde het
vueren vanden Sabbote, ende vbeedy de hande-
linge daer oue buntgheest tot nae hoer-
tyt.

Wiele diuersa discoursen oue het adnemen van
enich stadromme goede getugenisse zibbende
wan leue, maer vbeedy sabbatint gemant
ouermids zij somtijt op plaetse w'ersigt vbet
in brulofte ende maeltijde daer lichtba-
dies gedanst worden, doen alsoe in verla-
ringe daer oue g'elateet vbeedy dat zij
en tegen in sulcke lichtbaed'elint gade,
maer somtijt mit en ronde affbech, vbeedy
goet gebonden datme zym soude admittigal
op belooft van sulce te vbermyde na sijn
vermogen.

Woods mede voortgheest van herken voffe
die zake vbeedy vbeedy totte kase de ziele
begeneu, day somtijt romende in maeltijde
brulofte, ronde, soubbe tegenen zure vbeedy
g'elodans mit affbech, zue vbeedy w'
solutie oue.

Wiele doen nog clarety oue de vbeedy vbeedy, day
vbeedy

Beiderode dat sy noer tegend haren g. belooft
 inde campagne van francoys luytbaedij
 danst soude hebben toegelaten ofte hare luyt
 daer toe hebben verlicent, merck wengel
 vboord later vreluden tot vracetinge der
 kerke hier ouer sijn gecommittiert de
 ord. vifstacurib/omme g. g. daer ouer an-
 te spreken te bytraffen, sy te relater
 venden bestendert.

vboord insgelijc voocegebrangt also d. barke
 inde vbidemat onlanx eij lidemact der
 gemente vbas gebreest, sy nu apostakied.
 gelijc noer andere merc goemij daer mede
 soude handelen, vork mede met die gelme
 vbande abontmact om vrsaken gesoude va-
 ren, onbezoubbelich bleue, ian ganst ab-
 senteerden. Dat ouer gij resolucie vo
 gebally van vuntgestiet als van geburgh-
 soude vork nader vbenomij vboord na fay fanf
 vande sluyt tot Amersfoort gebboort hebbe
 met sy gijst. daer Wassenburgs prudicant
 aldere staende mondelijc abstantie van had-
 de geyenck/ ofmerc die moete admitteren, dat
 also vange, mienij dat met bancqueroute van
 hie geyenck vbas, soude om nader vbenomij.

Liefheidsrecht poort. Dit gevelatort hynelty
 auonts inde kerkenzaek. Ebbes vrentboel vrees
 dat mee geging was als genomen orrasse van
 scandale datomby daromme hare soude stude
 af te kerkly vande boogvande lief briedinght
 vrentboel voor dese wyse ad mitterende.

word oick geroort de scrife van J. p. ende de
 pelatie van geadmittiert te vord ad s synax
 sed nihil dum actum sed dilatum ad proximu con-
 ventum. na verhalinge van Congano va
 in vromen is fan fans toegelate.

25 Corfae is get sacrament des ligams onser ghesat
 bediet in s. Gertrudy Paragi hinde Breyero st
 Tichmanno concionatoribg. C. Theod. Almetobeno
 2 in presbitris ministrantibg. rominicationibg
 circiter quingentis. Strinsque flexus xari sed nu-
 mero.

28 voorgekomen heerey Tomas Ingelmay soldat die
 de gebodt eadde late optenken van houde met
 ene lobelst Barbara in Hofendael dat hij was
 te voren mede eadde grombierst. In nu delys quste
 met hare fennlye hebbende vbulde de gebodt voort ge-
 londs. seggende dat sy een quacke vrou was dat sy
 met hare ges geyt soude vroms houde idg hette
 vromore. hi eadde hare ondeluht gelyst ende
 sy een gdwicht met rottecruyt te vlyghen, med
 siet eadde te vredige. In voort tot se vromen
 te

te versuaderen sy pynghalichy rende mit resoluties
maer willede lieue van hem ontslagen wesen synde
tstelue in des kerckenraets maect niet te syn maer
moesten sulcx vande Magistrat hierforth dorf
souden noch aetk dachs hare betraet londen

Te mede eenre bespfil geballe op het nemen sonder
anderlinge. doe is de voorgaende resolutie wesen
dat men by trappe soude gaten / eerst soeken op de
gelwoonlike maniere het examinate ofte de ver
schikinge want gelooft te doen mede kerckenraete
Ende die na vermaninge daer toe mit 8 souden
rench resoluties souden soeken mit ghyt vander
predicant ten onsestaer van a ondelmich te door
soeken. Ende so soude daer mit 8 rende toe staen
souden erst die personen mede kerckenraet oph
baren. Ende mit kermissen van die day mogh jaen die.

Werd goet gebonden de nederlantse conyffte op
beydenisse de cathecumines te wromandere. Ma
kenit de selue die de con. y spangich voort is
oudergelyck ende bleue op de informatie in dyl
landes is begost.

Werd getraet ouer de sreyde byttrahninge
des kerkes, by dat die so laet op gesteken by
so laet byt gedas werd daermit d' hont lobe
van soude soeken
ouer de ondelgont bespfil op insolentie te Hal
169

ley toefiet te stellen dat so dy predicant als tou
 boorders hantonts onbeschiedert magis blijue
 den. Leston december de proclamatie d'gheest bond
 bulbelicke geboden. Met Jacob Saff raetse met boue te
 vreesse vreesse van Jaffe. Catarina bon. Helten met
 f. Maria Segarts onged. van. Med. k. beec. vromende
 Inds hage.

ANNVS. 1627
 Januarij

f. conventus ecclesiasticus in quo actum de contro-
 versia Suanenburgij cum Buxhorio. Caque commissa
 quatuor ex collegio nostrorum et tandem scripta est
 comprehensa et filij.
 Cornelis Toers, hielt seer au dat woert ay ghes p-
 dicant vnde pover sonda gebore. vrede sonda
 remisse vande hertkeract. dat tegin sone
 alle de predicantey oppoere. seggende sulcx
 hare denijent tegens te sijn. vnde in ghes hertker
 veburtecliek. quibz de presbiterys plerique
 accedebant. Ego vero de Suanenburgij dire-
 ctamus non carere ratione, si eius admissio
 rertiores presbitario forent, cum et ipsorum
 munitis vnt inquirere in vitam et doctrina
 pastorum, et caute adirent ne temere ex-
 ni admitterentur. docet dat sulcx met distinctie
 vnde sonda presbitent moeste ghesseude.
 Narrabat nobis Wycher. pridie noui anni quidam ex
 4420.

agro Traiecton/i ad quæstorem pauperum ex dia-
conis attulisse 500 flor. optimis monete, nullis
prodito noue, tantum viri ac mulieris ex
minus pauperibus destinatum aduersus.

- Apertum est testamentum Hieronimi del ponto
qui Diaconatus pauperum usum legauit
in florenos; et totidem orphanotrophio, sex
rentas de nootgulp 400 et Antons Gump
buntes de West.

11 Koortgeleij de missie de staty indico-
rende een algemeyne biddare om god te
biddē om te wille behouen. Koort de maest
ende aenstaet onse viandē 25.

wordes veruere gegaudeet dan bay Wini-
ge misse van ledemate, van venghe
apostate en troucandi, Item de profa-
natioue sabbathi.

18 Ex relatione Brucij, cui inpositum ante se
inquireret de facto

cognitum illum criminis inpositi reum ex attestatio-
nibus quidem eorum qui interfuerant, aliqua quibus
excusationem videbatur merita quasi non sponte ad
illam turpitudinem uelisset dat ex assensu
aliorum, etia mater qui interfuerat constabat
a mulieribus non tantum fore turpiter inpositum
sed

dat hy hem hadde moeten doorens van desen lande
hopende alhier gelegenheit te doen om te studeren
prosequeren in de fore de salus aliquo oratione maie
want hy gelyc attestatie nochte heeft van syn
suggen in toonden et latini ten loquuntur
a darony xchun vt galicum tradidit
habbelige gebod de boordich vberthe 22 int
quos d'urk vofse p'one vauze stait mit ca
tarina lobberet f. d. m. d. v. p. d. g. y.
h'urk h'urk vofse vberthe 22 int
de met adriantich vberthe 22 int
f. d. m. d. v. p. d. g. y.
f. d. m. d. v. p. d. g. y.
f. d. m. d. v. p. d. g. y.
f. d. m. d. v. p. d. g. y.

xi heeft donich die inde plaats van Bussoff tot de
drecht vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
nelic kennic van syn studeert aldaer op stal gelyc
In mye vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
gegelyc die hy vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.
vberthe 22 int f. d. m. d. v. p. d. g. y.

22 heeft de boordich f. d. m. d. v. p. d. g. y.
gedals, inde ourf. d. m. d. v. p. d. g. y.
gelyc

gehoudt maer op geset int eeny ego ruy kinabel
 tio. *prohibe ac scriba nove nostri collegij ra-*
tiombus, reddendis interfu Ende betuyt
 den ontfangt van 3 maenden August, Sept, Octob.
 1626 6465 R 2 p. 1/2
 des vuytguet 7097 R 5 18 14 45
 best te cort 631 R 5 18 12 p. 1/2

de ordonaris vuytdeelingje bitoyt 5716 - 2 p
 de Extraordinaris - 185 - 2 p
 Aende Ambacht ramer - - - 1200 - 18 14
 tesamen als bouc

24. hora 4 pomeridiana indictus senatus en 8 sept
 preys roemannus geelateert dat en met Agatio
 Galice scote ministro hadde gesprooken van *Abbas*
 pyrad die de lyke vuytdeelingje van *de sacramet*
 hem hadde geboetel by de *toelste* kuytes de ordne
 soude attestatie van onse kerke daer en onder be-
 hoorde dat hi *dece* hadde aldare *gerommuniceet*
 maer met *de* was als en lidmaect *adit* ennuy dat
 en oeffe *enimant* en soude *admitte* soude de ge-
 woonlike wech in te gaen *wordes* door more
geronfremet *en* *superstitibus* dos ouer *en*
trans kint daer en en *waer* sigge ouer *zalle*
geronfremet ende *bagne* voor *lah* *brut* *en*
wordes *decaluce* *geresoluceet* dat en by *de* *prant*
 van dat *quartier* soude *adit* *gesproke* *wordes*

Woort mids
Spring *Wies* *by*
S. parob. guffens

Tot

tot het besittens van het claske dat den 27 febr.
sal gehouden worden is gecommitteert & or-
dine Quint

Te mede geresolveert ges. libmatis te late bij
ander als ges. van andere heere comende
als te nimmis fonder attestatie

• Zie geproponeert sijnde dat goet soude sy. ad
de predicantis vander claske ten plattis lande
voornemende dat sy hare wat sturckelust
woude dragen, omme hare parochies met
en goet leue so vort als met de leue boer-
te gach. *Deponit al emisse contrarium* *Carth*
cas boordis *gedach*; *idque generaliter*
fieri debet me videntur nisi fieri turbat
certasset clamantibus pluribus ecclesiasti-
corum *et novatim denotarentur etc.*

• Cumque in conuicio clasicali inuicem sargit
rentur inter ~~se~~ aliquando rose idque ego
non deere asserunt; tunc rem gelui nome-
ti ac nulla censure dignam arbitratz sunt.
cum ego ne tales gaudem in mea mensa aliqui
offensa fore possent

• woord goet geboord dat die gesme die attesta-
tie ab recta bespreke hare namme op de or-
dinare veregadismge foud boord geproponeert
et by co rondgindet veludunt.

lecta et Amstelredamensium Epistola a Sinatu
 Ecclesiastico missa quibus palatinatus inferioris
 conuentionum, disceptationum a papico his quere
 et perdis conueniantur, additis et de Julia
 censibus ministris adiuuandis comendationibz
 De ra et m classibus referendum a quibz iam
 1300 floren collecti p pastoribz palatin.

27. classis nra mrupta

Martyr. Despot. stouberd van bbergen enen phts louta
 die on dinge ghesillen want de walpse hie me kbas
 gobbelen. Genu ontgheit. 2. larey tustrey kiny hadde
 gegas niet rommende romen tot adueninge in de
 onke nyste reconstatie mette spues dat de spues
 salthe monste vloed gulet te vade dat by vourgho
 velle ghroute het nastmael vnd gelyc. vdeur toe
 grommitede sp. scriba Termannus me 2. vurel.
 Burgall Ende Colin. diens omme te gals by de Fern.
 kenderaact. En vrenenl doorfagte vande vuytste
 tinge en de midde van adueninge tot ghrustet
 vlt synde. confusie

De pachte van pyard vordt gdelatet by stauio dat
 hi sy kint fack p gebrueliche synde door xhua
 re. van sekeren ve vbenus kint gdel. vke gebruel
 hie alst fhuu. ondebberog hadde gebruel. vhoue
 zalle vde btinge opt bagynloff by pachtvke
 vloerje. vde sy syde goeder vact dard toe he vde
 vort vnde protestatie dat hi mit en vdele vniye su
 ppeftvurel midde dard toe vnde gebruel. vdeur
 dard

Franck predicant in lange hand hermenraet vande
 Wulffge gemenste in hien afgebract ofte in enige
 oorzaken hadden om pite loutre te soude vande
 communicatie in ofte in vore te vore vore dat
 hi in onse kercke toy acontmae ginge Antiboer
 Agace niet op hem te rebbe ende vore te
 magten lyden dat hi in de duntste kercke com-
 municatie ende doozant van sine attyatie
 ach hem gegeuy niet in se volcomen forme gebruy-
 te in ouermits hi pite soude bluy in dese
 stadt oere dat sy gunst hadde beclert tyes
 sommige ysaey dat se bebruyt was dat hare
 may van hie moeste gae in daconne vore
 moeste lyden dat hie in ges volcomen attyatie
 in gabe quod in illa dicebatur noy acontmae.
 In dionne met eno Busobio enge visitatie br-
 ginnende vande Noortside vande boomburghen
 vande brugge na s paul ofte de men graff lang
 de noortside vande vomsenshege door hit fei-
 salens stersken de suyt side op na het groete
 pool in vore de mureke graffe op na het
 vore tot de vomsenshege in na vore de kume
 bane hebben anporku ofte het sarkhege enge
 anporku geladt van se vore in in Euyfrou
 vore de sark van abraham van in gebruy dat
 de predicant hem daer vore hadden bebract sy-
 de vore niet vore te vore dat hi om polityque
 sarkhege

per purissima et eleganti stylo scriptas videmus
 Gemmas ornavit. De hoc sum alteram ad Cabru
 exortabat periculose. Magdalena enim uxor que
 de regis natalibus christi in apocalypsi dicitur
 gemina misero affligebatur
 pleborum morte combalere a morbo iam incipie
 bat. Apuleius faber fuit et uxor recte diaconus
 a calculo, xystquam opp et rorsus cuiusda Medici
 usus esset, melius habere dicebat.
 De commissione nra retulimus et quid a nobis intel
 letum ab Apatia nraque illum fieri nihil habere quod
 piam a comunione s. cano prohiberet ac proinde
 nihil impedire que vel in gallica vel in nos tra
 (si id mallet) recta communicaret
 Absentes tum tres ecclesiasti Buffonius, Tremamy, Vla
 mingius
 de Loureio actum ut proximo comissu p/ins
 adisset et cum eo admittendo ageretur.
 Fayfang vixit schoolme hoelvel hi niet vbel is me
 magister de vemminge hem bnde diaconus bestitt
 datmis hem tot lossinge bay si goet buyt de
 Lombert fonde asspiter met 4. in vemminge de
 4. of die hem de diaconus Gaddy beloest.
 vboordt sijn geandelt ofte die wongelude die fon
 de in tegens constent van de ouders so gelijck
 like matcandey. beloest sijn dat bay trouwe niet
 in behoordt van hie abontmaet gehoudt te wordt

Buſſonig etia azebāt in viſitatione cū Strickio
de Baerſio vrbeyvitano oberato, et qua via illu
iunari voort.

18. In gebort om te hyllicher jonck fridrick künſt met
Joſſ. Maria vande Molen Ancerij f.

20 de biſtatie met Tilmanno grafſoludat veninge
hymelike clante gehoort van m^r Gemens vort
vande Matreſſe tot vulling Carctis vord van Naſſau
vnde ſy vrou in ſtategij vnde vifemert vnde ſal
m^r noch vanden bare van Gerard Janſſen vanden barde
vnde vifemert vnde ſy vrou vanden vifemert vnde
vanden vifemert vnde ſy vrou vanden vifemert vnde

22. vrichte vbalen vgeuerctet van de abontmael
doordie dat ſy Agathium vande lere tontet
beſeulderet in lere de kerkelike gaderen vconſpriet
tot dat ſy vdeclaret dat ſy de onlyſte lere vba
vnde ſy vtoonde veybitter met ſary lere in
kerke te vbillen veybitter deſe lere vnde vlyſte
beſeulderet vnde Agathium de kerkelike vord v
vord vnde vny vlyſte lere vort vbract te
vlyſte vnde vny vlyſte lere vort vbract te
vlyſte vnde vny vlyſte lere vort vbract te
vlyſte vnde vny vlyſte lere vort vbract te
vlyſte vnde vny vlyſte lere vort vbract te

proſelyt

prezident dat het bequaemste soude door hare pr
alzo na pastoren het ^{goud} soude gevonden
worden. concilium ^{gelyc} gallicane datte daer
hare sacche kenne noch wilsdy wesen
dan opeul belegen tot pindicue aende Ma
gistrat datse daer toe oghen wilsdy com
mitteren. vuyt hare collegie die mit Agatio
daer ouer soude handelen. Vant toe stom
mitteren preses D Buger. Is is noch gesol
uert aent vgoen concilie per formam inter
cessionis.

Worid gehandelt vant quet conuocement
vand yse cremie op d' hock vande potte stact
mit dronck dyuocid. Is is goet geband
hien daer ouer te bestraffen D vbermand.

post prandium aengenomen s. mandysons end
drie vrouwen daer onder is may bay Go ian
23 loquitur sumus Agatio cumque manumimus ut se
comodum gereret aduersus suspensos, et intercedit
ne synodus contra illos procederet; indicamusque
scriptam nobis exhibitam illorum noie, quo ipsi de
seruata ordinis violata et doctrina impuriore,
et minitabantur nisi a synodo ipsi ius diceretur.
reddidit ille accusationis capita a synodo discussa
si que causa suam probasse; indeque a synodo se
tinh

tentatiuum vt tantum declararent suspensi, se
 dolore ob scisma et dissentionem hortari para-
 tosque conciliationem cum vobis et fratribus
 inire. Vnde cum illi responderent hanc sententiam contra
 ordinem a diuinitis Synodi vel priuatis
 ministris aduersarios ne nimis precipitantes agerent
 aliqui tandem coactam in Synodum ultimus
 contra illos procedere / narrabat item quae scio-
 lis contra ipsum rationibus et accusationibus vsi
 fuissent in hoc quia formulam baptismi non p[ro]p[ri]e
 t[er]minis verbis receperat. Sed illam abbreviasset vel
 plerumque forte aliam quam se p[ro]p[ri]o cantari us-
 urpasset. Vnde orationem abbreviasset p[ro]p[ri]a ratione
 hanc aliter ac si contra ss. religionem enormi-
 ter peccasset. Et v[er]o dicebat a[ut]em cum illis v[er]o
 consiliatum, nec cuiquam male velle, neminem
 iniuriam sibi grauitate infligere postulat velle
 tantum optare, vt illi turbare vltimus Ecclesiam vel-
 lent, aut scissionem fore de desinere. Et fecit
 de nihilo ipsorum opera quodidie incrementum
 caperet.

Enige vande Waalse-kercke binnh[er]en v[er]stet synd
 gemsecontentert ouer hare pastor m[er] p[er]tenen
 Agacium hebben en delike Enige besthuldingh
 tegens hem woort gebract, daer bay sy schultbe-
 keninge en reparatie s[yn]telyc en daer ouer niet
 conuenen met hem accorden hebben hare grauami-
 na so inde Synode gehonden tot staelen en v[er]s-
 inge

Ingh als ter honden ingebeest doet gelyc gelyc oor
de alsoo Agatius de synodus sijn contentement ghyt
uyn te hebben, en sijn in ten leste tanquam sicut
die soect de kerke in Christ en de predicatus van Aga
tio vuersteloes te stellen gesuspendet a cena dom.
en is de intercessie by sommigen van onse kerke
als hiet gedach niet aenghemmen ofte qualiter
interpretat, waer om sulcke mede vuerconten
vordende hebby gedreect hare sachtig aende magy
traut te brengen, waer en hiet vuer die
sulx binne staende te kenne hebby gegouwen
afgelyc hebby seggen dat de vuerconsiliatie hiet
liet ronde ballen, mits vuerleuende dat het sul
loet, waer sulcke geschillen waer geballe, dor
sulden die tendere satisfactie omme sijn que
voren die vuerleuende in vuerden vueronder
te hebben, Intceptore die vuerleuende hare mede
schult te stellen, en Agatum te vueren, en waer
dare mede niet te vueren, hebby ons om
vuer hare schrift vuerlyc communicat, met ty
staende ick vuerleuende dare mede niet te romme
dore als geen vuerste synode, en dat my list vuer
dat sulcke quistie sijn hard vuerden gedreue
dare dor sachtig onse vueren van vuer ons vuerlyc
en dore ons vuerlyc dat sijn hare vuer ployabellie
vuerde nae Christelike lufft alles te best dui
dende

De principale vueren van hare
insubant

bywaernisse varen de volgende. Dat Agurcus sochte te
 heerschen inde kerke dat eens Dracay steus Morbays
 om eenige fouten gesuspendiet naer dus en stult
 hadde bekent Ende de consistoraal voldaen vobigiedy
 vrede ach te nemen. ofte niet kon te reconserieren
 dat sy int reciteren vande publicque gebedy ende
 formulieren somtints 3. 4. 5. ofte omre regulen
 aegtecht. ofte vobigiede. de samelinyd hinderen
 toe te laten totte gelboonlike recitatie voor den
 predickstoel. andere voor die professiende dat
 hy eenige quade ofte valsche attestatie sonde vobich
 van syn overkenrad hadde gegheuen dat hy on-
 fuyulmae wese vvas dat hy de penninge die
 kerken hadde vuytgedaen sonde intreest dat
 hy eenige van hem dissentierende hadde gelinget
 onderbont te does. voor dat sy hare stult da en
 geaccusiert te hebby. bekenen. Soudet vhende
 die sulox niet en vonden vobich geneot sarak lath
 om int gasthuys te galy. Dat sy eenige onde
 rnarde liden dus voboret sonde vnakut te
 bekenen ofte te troosten. zif. vbaray ond.
 pierre de Dus. Martin de haluwyn. Bastian pieret
 vroe huz. philippe Walley. E. Kierme Morboci.
 sy inde hieckwaet voor gebrayt van us vbeu die lathen
 sy may is om hare quade handelange gegesert vnde
 gebaym vonyke stad. In ene somende
 hare vuytgedende voor al vbeu vronbbe is vublyen
 in dese kerke getrouet met al vngesest vret ghalst
 ofte

ofte sulck subbelic maet bestan, sy wert gheseyt
dat sy niet wettelick van hare may geset synde
ende noch leuende niet is moeste beide syncken
ende dat sy die kerckenraet hadde met lege
niet gecorambeniet dat darom de lyste sou
gelyc en was en wyl moeste byde magistraet
voren ghesynen

x Ho doch beide gesproke vande gemisfontentende
vande vvalge kerck oue het geseyt met lare
pastoor / O sye noch presby ende scribe met B.
geromittelt omme te sus d'elue te vreesinge de
wile de toetomende vberke soude tot d'eyt 24
synode vande Franck kercke g'londe vberde / dor
is t'elue g'eblyt te d'eyt d' misfontentende
alht voordragende hestellende vande ordre die
sy sijn by hem vberokst te sijn door lyste vberokst
en ordre en anteorient vande synode dat sy vanc
niet vberokst hadde byt de vberokst te
sijn hebben noch vberokst mandate d'ynse
vberokst met de lyste byt g'eblyt vberokst met
de lyste vberokst en sy op de vberokst 4 arlyc
pou vberokst g'romy als dat Agabus soude
vberokst dat sy tegens vberokst vberokst
g'trouvberokst met vberokst va sijn d'aronat'gey met
en hadde dat sy soude vberokst vberokst
de lyste arlyc niet anders te lyste als byden syno-
de te dort was beslotely dat vberokst de
kerckly ordre t'elue soude g'estek vberokst tot
vberokst

Pulye te dort

beclaringe bandz synodz. ten laste dat ofte
 beyde partheys gescreven beclaringe soude
 volghen ofte desen sonder gelyc malicia doch niet
 de selue bepoord dat daer van mede gescreven
 soude gesonden worden. de drie uerste vometen
 was Agatius te vriede te volghen. Van sende
 de laste niet te romen aenmenen. Debyle de
 gemisfontentende alreid stult beclaringhe
 was opgeleghen. Hem niet seghen oock niet vol
 dat niet te vraghen. Hem selue aertende me
 gens in schulden seggen. Ich beclaren my sacht
 dat off secht of wat geschiet. gebruycken
 pilati inscriptio die in brief of hem sal moey
 ap: superius iudicium valuerit. Martij behalven
 narrabat virginibus harum barbarum in octavo
 quod cum Morboius diaconatu unum deseruisset et
 hanc punitusset. Regis paratum aspersisset cul
 pam facti atque ita cum ecclesia videretur Agat
 tius infortunus. Cum utique noluisse licet
 senatus id ex equo et bonodebit. Imo cum dictu
 lisse ad synodum qd tunc campis indicta. Et Mor
 boium ibi ita detestasse quasi ille summa peccatorum
 in corrigibilis est. Atque eo non obtinuisse ut
 in eius locum alius diceretur. Morboius vero cum ger
 mitaluisset ad proxima synodum tanta ibi facta
 iniuria protinus questus est. Regendo met becl
 maniam Agatius die hanc synodum te Campis luy
 de beclaren. Sacht gebruycken. Dore is qd luy
 de

putaret

Synode niet anders rommelyc ruyge doen dat sy niet
tende rebocery ofte vrandenay tgeime by wien
voeyge Synode was gystatueret.

2. Syne noec dat mit Synode tot vlnstet geyoude
dare sy hant grabamina haden ouer gelyuuet als
sy mede haden vireclaret noec jets te gebben
op sint Agathen liden. In na die middag bare
vreesende vrede te rommelyc na dat se meer
als vres haden gebbaert te lyste binnelyc
staende mit anders sy haden rommelyc betony
op alle hare besbaermissen day is veymen-
de mit vese vboord vobul hare se veymicht.
hadde vemaect dat sy particuliere letmaty
sunde dorste hare harte bestraffe mit
liden. In somme vt contraban vese sunt
mit vense Gabusse illi patres vramp tota
vita turbaretur imo vberet modo vnus
homine indemnis prestaret.

3. Doec sijnit dat de gemiscontentade veyde
homines vides & que victum mamby que-
rent hant sacht mit vbel liden vberet
an te liden als mit gross hare besbaermissen
an vberende sunde veyuame sijn in rommelyc
sunde vmanit mit maest ende instructie
te sijn, oock sunde behoarliche ondacht.

felix poy.

Albist vā dostrum conuergēbant hoff v. b. d. v. bay . . .
Giff d. vā l. b. d. m. t. Maria f. i. s. i. s. d. b. d.

De 4 April vbas exgetere hinc Voulon paulbert met
clactyqz clactd van hoocebeet

12. Conuocati sumus fuydo vglv ad huc sine igne. et
comparuit quidam calcarius / ator qui dicebat se
vidisse array nuptiales Marię Johannis f. uerdun thim
sem et dalcron, nec tamen illam nimos instituisse
et p. i. n. d. i. d. obstructam, idcirco bella impedita
Plamationes, illa v. d. n. i. s. a. b. a. t. se quicquid ab eo
victorise et cum Amstodami v. d. e. r. i. quando illa
demum deducta est v. d. l. o. b. t. r. i. s. i. s. t. e. t. e. o. n. o. t. e. e. l. i. m. a.
noluisse recipere sed p. i. n. d. i. a. m. que in terra reci
derat la vigintiqz pullatam ad e. d. s. suas delata quam
cum accessisset domestici illa p. o. p. ad e. d. s. v. p. h. u. s.
retulerat, nunquam tamen de sponsione nuptiali
cogitasse idque se parata se vel uelut uelut
affirmare affirmabat, et cum nihil aliter
ad probationem adferret v. d. e. l. e. b. e. r. b. a. p. a. t. r. i. e. t.
v. d. e. i. p. s. i. p. r. o. p. a. s. i. m. u. s. a. d. i. n. h. i. b. i. t. i. o. n. e. t. e. n. t. a. t. a. a. l. s. i. n. e.
v. d. e. t. n. i. s. i. b. i. e. t. m. o. l. e. s. t. i. a. m. e. t. d. e. d. i. c. i. t. u. s. n. e. q. u. i. c. q. u. a.
v. d. e. l. l. e. t. c. o. m. p. a. r. e. e. c. u. m. p. r. o. s. a. s. s. e. r. e. r. a. t. i. o. n. e. p. r. o. b. a.
t. i. o. n. e. d. e. s. t. i. t. u. t. a. i. n. a. n. i. s. v. i. d. e. r. e. t. u. r. a. t. q. u. i. t. a. f. a. c. t. i.
p. r. o. c. l. a. m. a. t. i. o. n. e. m. q. u. e. r. e. t. i. m. a. n. d. a. i. n. d. i. c. a. t. u. m. q. u. e.
v. d. e. p. r. o. s. e. t. i. a. d. i. a. m. h. e. t. e. r. e. c. e. n. s. h. o. o. l. m. e. v. d. e. f. e. r. e. t. u. r.
v. d. e. r. e. q. u. i. s. t. v. d. a. l. s. i. n. m. e. t. e. r. i. g. e. a. n. d. o. d. e.
h. o. o. l. m. e. r. e. m. o. n. s. t. r. a. t. u. r. e. d. a. t. v. d. e. l. l. e. t. m. e. t. h. y. c. i. s. t. u. s.

de kerke onder huy onderstond te leze papye
 boeke en veer delij sine toelicht dat hi
 tot aretiedel bande vbaere wellijue en dat
 datomme de kerkenraet de hant daer soude halle
 afsoude dat dat inne morete vbaere yemul
 dicit hem is voer antobboet yeghul dat hi
 veer dede sulcx remonstrende in dat alre
 de kerkenraet cinge oorde op de staly gadelij
 ontboey dat sa datomme sing vunt delij
 bare soude rommittere die se best vdbarental
 in schoolstijde vbaere hebben sinne melle
 gecommittere de kerkenraets te roicere
 oore med net soude sul mt papue te betijge
 dat sy totte sacde soude melle te dieve daer
 toe stende de vstromende maniere ad quate
 xonardiana

Abraham . . . verleet tot siendetrooste vore
 de yemfeteerde alsoo sy tnt ni bijay te vnde
 te lopen vnde mich vtenam dat de sucte acna
 besort dat de kerkenraet sy sacde vbaere
 byde magistraet geritcommandeet soude en sul oft
 hi senge kante tnt als van soe ^{manne} vnde
 abtimere vbaere sy vbaere vore het gantere
 vande besmette gantse voring dat hem ke
 loof vbaere vore vbaere gestij dat het niet en
 soude onbequade vbaere vore hem voerleet an
 gesien sine vrisenij way en ges ande te wil
 en gals dat en hem mede besort sinde vbaere
 verbaer

verboege by andere gecomfecteerde cranten bene-
vens die waerde niet besmet sijn, als van den ro-
den loop, van portien ende gelijche swete sijn
besoet.

15 sijn in 5. gureken kerse getrouwt elc pare byal-
uich in andere kerstelen vbeslende meest ghou-
me ludy

x den seluen dach hora quarta pomeridiana in de
kerste vergaderd priester vrida Quintus de go
dare ontboden sossende de schoolmeester sijn
scolen 4 mit getal gecompareert, in gelyc
guy boor gelyc het conseret aengarnde
de schoolen byd kerstincant gemact dat
sare vbele aenstont, in is joet ghoude
dare noer by te volgen, dat voortich
milman in soude moge schoolen goud boor
recht en sine hadde verbonde dese oden
te volgen, dare op te bespoken in te
dictie vande Magistrant, tegen alle die
contrarie vden, dat oick gelyc school-
meester soude moge seninge romden au
nemely voer dat en vbeste dat de vester
boldade vbarre, oock omme te vbeiden
alle merxende papistige bodden sijn
soude vbeiden gecompareert, dums soude
mogen

moghen heere. Ende dit bouw den de nufft
 wijgaderinge inden herenraede brenghen
 omme daer ouer te delibereren.
 die is getrouwt in de heeten kerck Alexander spot
 met. Ende Jacob

van Cottsweet met Jofina Gallis.

Gebodt is Apollis Nicolais van Konesteyn vord
 van Odilia van Bone ende steenbbergh met
 Meertge ^{Bosch} tuelmans ^{Bosch} alende hoy

Frank Victor van Brug met Michiel Seemans van
 Gloor. Steenij Cornelis van Doey met

Aetgij Jansz.

9. Secretar van de herenraede die met enige meez
 was by ons gecommuniceert en saren by boeghen
 is goet gebondt te sijn te refereren ende seel
 wies. Gelyc de brief van de vbalster
 synod als onse herenraede gescreuen van deest.
 waer van de meent is als volost.

Verbaede goddijge voorsienige bejegelende
 hies ende beoedich. die hebben uwe mis-

ve wbel ontfanden ende daer by het nader beoest
 vande wbelgheerde borgeme van vrede vbatroy

Wij bestaen hoe dat uwe ee gearbicht heeft on
 de person die saren vande franske kercke affsonde

ken. wederom te werte en tot versolninge vatte
 kercke te brengen. die hebben van onsent wige

alle mogelike middelen aengetwendet. Ende
 daer toe enige vrees gearbicht dat de gescreue

onruste

ontuften moecten loberden by gelceet ende
geassopueret Doec hebben de boocse psonen
so ontfesegtelick in hartnericheit geboord by
dat sy alle onse redenen ende goede verman-
ngen niet wint geslagen ende veracst hebbe
waer door by ons genootscaep beboord en
hebben in onser luyken Synodo tot wylsinghe
gesonden, haer den tyt te verghannen van en
hantiaer om onrechtussten esen woele te
bidnerken ende doopgeelen de seultbetemij-
se den te nemen in te teckenend in syne
toy oordan en van leden onser synodi breu-
delick vermaent gelveest met vonden
verclaringe in so verre ons tegenwoordich
van haer behogesaemert met en soude blyue
dat van dese onse beghaderinge voortban
soude met hun na oec van kerckelike
discipline in plaetse van sulcx na te comen
ende met oetmoet te besochten dat de
gedaene suspensie moeste woele oec en
appdahn hebben sy oecdrom aenad herweert
van leden en door de seluen als ons ontap
gesonden een seer inuicidus ende lastelike
suyt niet allien tegen de persoon van onser
vonden

wederlyc broeder Agarre eardich predicant ende synre
 Reuerentiaert, maar oock tegens onse verbroedi-
 ge vergaderinge, waar in sy niet alleen preside-
 ren in haer voorgaende lasten, maar oock
 vondt vint beclaren, dat sy onse Excommunicatie
 niet en vreesen, ende dat sy teien malc lieber
 hebben van hem Agarre voers afgesondert te
 syn, dan met hem te veruynigen, wat lieber
 te sreeben dan dat sy souden iustificeren al
 sulcken manne in synre souter. Onse ver-
 gaderinge hebben oep alles wat in desen
 is behandelt tot noech toe vnpolich gelet
 als oock op het gene by ulre vberaerd ond is
 veruolrecht vmdich voer veyt dat de articu-
 len by ulre 22 voorgestelt ope de sardine
 met de racten, ofte by der synode alrede sy
 affgedaen. Want wat de sardine van Morbois
 belangt, tegen mader veyten artijckel gemelt
 staet, daer van is nont gesen questie verbaest.
 Noende lieber daer veyt sy de voers Agarre
 der synode volcomelick contentement gedaen,
 daer mede varticulere litz maten bigoeren
 te vreden te vberen. Algaende de be-
 klusinge van ouderlingen ende diaconen daer
 op veyt mede de synodus gelyck. Hysel wisse
 het

het bidden, waer in de voorsz onghewilt xpony
hem te willen bestan tot eenige bekenntnisse
maek ende conditie dat oec de voorsz Agaxo
sijnne schuld bekenne. Daerop verclaert onse
Synodus dat sy sulcx de voorsz Agaxo mit in
can toe staen sonda merkelicheit p'judicia
vande waerheit sy haer autoritent, ende
mit onghewilt te stellen alle de voorgaende
handelingen; byde bevelen verhoort is dat
de voorsz Agaxo noch niet bere, noch andere
dingen daer van sy is besculdicht gebleest
by ons strafbare is lebonden. Dits volgend
soo verstaet als noch onse Synodus in haer
vooregaende sentie tegen alsulcke xponen
die oec alle de bevelen sy mochten die sy
mit groote ghetmerkelicheit godaer gebb, so
aen de kercke van whilcht als oick aen onser
Synodo, noch in haer elken sijn daer in met
willen voortbaren, vors om sijn de maek
vol te meten, soo is dat dese Synodus sijn
noch bevel heeft bevelen ginnen dat tot van
des bevelen, binnen bevelen byde die
Synodus verstaet dat de voorsz p'fijn
salle sulck gebb, te beclaren, oft in de
Synodo bevelen gezoorsam sy in de opgeest
sijnt bekenntnisse aenmenen. Waer van bevel
niet

ubbe El. copie senden ende diezelfde vermeldende dat
 ubbe El. ons niet in beloven de goede zant te binden
 ende boorty prifonden vde m te sekeren zant
 prulouge pleet ten ende in zant vbroodnodig
 noer de hede. ende niet lange de boerfchuy
 kende van Utrecht bevaert. Dabij verloop sij
 ubbe belmanintes sulen aemmen. vbaet toe
 wij hare voerften godes juyst ende genaede so
 fydannoc foudon helle blyus obftinant soo
 juyst onse Synodus gaect nodig te sijn datinne
 te viefen. ende tot d'yn Synode vermaet dicke
 l'et van onsen ligelme te douteren. de vbelcke
 na Expiration van doerf by vberthuy zant
 follen vberholgh by de Franfse kercke van vbro
 om in Excutie te leggen de sentie by d'yn
 Synodo tot vberfinghe genomen. Wij vollen ubbe
 El. fchamly als oick d' actbare zant vberge-
 me voorgevelde d'ynftelick gebode hebben
 van ons ander niet te geboden. van dat wy
 maet vberfse godes d'yn helle facht vberhandelt
 hebben. ende nietens ander toe vtrachte
 van dat goede vberde in onse kercke. foet dit
 hemel als oick int befonde onderhoude vberde
 dat elck in sijn vberde sijn quyte. voert oick
 d' l'itmaten die kercke zant vermaet ende
 kerckinreth. l'ere get respect by vber te
 belouen

besonnen die gun van Gods woogen toecomt
voant by deesteln, gelyc de dinnary des
voort in kerckelike personen seuldige
syn hare te submitteren als merckte tregade
myne dat also een particuliere litzmaty
door synodale autoriteit moety mghoudich
worden, ten eynde door al te groote liber-
teit ende licentie de kercken in gheschif-
orde en romen, op oor kerckelike au-
toriteit met vortet betredt en geblijven
siet vrede en ghemide ubbe ee. na onse
dinstelike gebuydenisse des godes bevelende.
wt onse synodale vergaderinge gehouden
tot veelt dy 15 Apr. 1627.

Inde m alle nalme
skont, andt. Jehan Doucher.
Esau die pte.

Supplicatio
Der broeders goddelijck woorsprijcker ende vrie
ghelickijck herten en broeders van kercken-
raadt der dunstler gemelente tot
Vtrecht.
Juz vbas nuw by gebalet de sintue ofte inpolitic
in waalste op dese facten boor des genomin
als volghet.
Actes

Actes resoluiz en la classe tenue a Utrecht.
Le 26 & 27 de May, l'an 1626 suivant
l'article 11. du synode de Haerlem.

La compaignie ayant oui les plaintes de pierre
le duc, Martin halulby, Bastian puzcart
peter Healem & Noe de hu a uerze qu'ils ont
grandement failli en ce qu'ils ont mal a
propos accuse leur pasteur de faussete de
doctrin & qu'ils ont presche quelques
goss indifferents au prejudice de la chari-
te, et de la paix de l'eglise comme tota-
lement necessaire, usques a se separer
de l'eglise, et les a finalement et avec
grande douceur exhortes a diverses fois a
reconnoistre leur faute, et a se reconcilier
avec leur pasteur et consistoire. ce que
n'ayant voulu faire, nous les avons sus-
pendus au nom du synode de la sacre eglise
du siez usques au synode prochain.

Formulaire de Reconciliation propose
aux susdits, & recette par eux, & approu-
ve par le pasteur & son consistoire.

Nous pierre le duc, Martin halulby, Bastian puzcart
peter Healem & Noe hu, ayant oui les remonstrances
preschees & le conseil que les députez du synode de
haerlem

basilien nous ont fait et donné, adonc déclaré
que nous sommes marrez de ce qui s'est passé
et sommes prest de nous reconcilier avec
pasteur et consistoire.

Quant aux articles d'accusation produicts par
lesdicts contre leur pasteur nous en avons
usage comme s'en fait.

Quant a l'article 3. concernant la doctrine plusieurs
baptistes pointes ayants euz representes par icelles
et sur ce ayants oui une finie par le Agathe
la compaignie a iuge qu'ils estoient mal
fondez en leur accusation, et que ledict Agathe
est pur en doctrine.

pour l'election des anciens et diacres art. 1.
il sera fait faire par le consistoire de ce eglise
a l'estat present de l'eglise la compaignie
a trouble bon qu'ils continuent en leur
ordre commencent deus 4 ans.

concernant le formulaire du Baptisme et la
priere ecclésiastique et rendition des cotés
des diacres dont il est fait mention en art.
2. et 4. nous y sommes qu'ils seont bien
se conformez en cela aux autres eglises
tantant que faire se pourra.

pour le regard des visites tant de ceux q sont
parz

suppléons que des autres qui se sont retirés de
l'Eglise mentionnés es art 6 & 7 nous jugeons
que cela doit estre remis a la prudence du
consistoire.

Quant est du frs Morbois mentionné es art
8, d'autant qu'il estoit absent & que se fait
a este decidé au Synode de Gouda la compagnie
le renvoye au consistoire.

Soubz
Jean polyander, Daniel de Coulogne,
Thomas Maurois, Arnaud de Lanoi

Jean diatin

22 Ende de ains getijckende gebode is gebodef foy ge-
niet van Kisten met gristich damb, dus mal-
rander geboft hader inbetis et multum con-
tra nitentibus suis parietibus quambis tandem
pate consensit matre vero in via que minus
consta de poone matre & consanguinis sig
loquretur. Item

26. Cum nupte quidan. Jolay Muller sold. d'Angel fuy
gebode ende late aentijckens met trinty d'uy
van hader, ende mi bñ attestatie van Gysbert
Moringio predicant v' Bommele blisse dat hader
escher man Willem Bristou soldat ondie cap. Lon-
way heyyghd aldare in garnison was luyd, ende
in dale af gelopy d'as begelede ey v' d'lar
vrija

vermyden dat zij anderszels vorse waz bey 1696
to oke ontbody Abraham Jans trooster de herten mit
de rust besiet in hem als ingefly - dat de Borgmeester
waz een getuooning was die ronsakerd mit
kontinueren in synen dienst. voor de zelf rage in
woeten als voor deff. dat by Borgmeester dat en
verderet synde een mids sonda late gebuyken
by andere als smettelike sonda liggende als
Buitelooze poechen & die gelycke oke in abent
waz Abraham Jans bij andere die een wils
veroorde dat en uinnade & behoofd te
doen nae in vermogely.

+ Enich vromende tot in sijnre inde Statute besprek
attestatie dat alhier 2 gebed vband geyas sijn
verhinderinge en dat door de sicut vband van
vonds sijnre en sonda trouwen en dat by
mogely besprek de naestcomende sonda de
trouwen inde alrebbel sijnre is by
ordone en resolutive oke die sijnre sijnre
niet tot te binden sijnre sijnre de naest
stemmen geresolutive get sijnre voor de sijnre
te doen in sonda bey sijnre attestatie.

+ To mede gebruyck vbatmen inde sijnre vband
gesynsvalde baget naestmale inde sijnre sijnre
sonda doby aengefin het sijnre vband sijnre
tot deff. gelycke en vband sijnre gebond dat
sijnre inde sijnre sijnre sijnre sijnre sijnre
sijnre

maer insofort wederom dan met het bloet des gesines dat
get weyde geyt. Ende daer oer een geyde
bende en heeft niet witten tot geyde voor te
widen van de obligatie die en preulding was
aende hynse vande wate, dat de hynse van
woort hynse hare so qualich giet in sante
oer so qualich mit sy bende voor gebruse
ende dat twyffelen weder gesproken of hi
doet was ofte mit hende eby wate sy
onbesketenheit, ende byste mit sy en dars toe
was gromm, mde door bebaide droefheit
als woordast dars toegeweest synde is miltom
niet raetsaem gebonden dat en in sy woort
voortbare, maer wate en byt sye hont geyt
pendeet ter tyt wate op syne sante
sont geyt worden datmen sine fault so wate
doenlyk sone twyffelen wate te wate ende
tewyffelen dars sye woortgaende wate sine familie
mit geyde goet rompement ons miltom
wate atque ita dimissus

Dree lade die magge mde als 2 rams alfen
bynd gedroort. Ende wate mit het sey +
late tot wate en ray bynd haly, tot alle
boere wate in droot gebaestont en aeghe
sont wate door a officie die van hie geyde
woort, maer was eunwate als die dars qua
en ander poort dunt gelat, wate gement
mit rollusie wate en so lange twyffelen alie
soo

so slappeliche was verbolst, mmed so den
 grondseckent sent bevoord, gestraft te worden
 omme het land niet declaratie te maken van
 het omroep veygote bloet, gewone bysbaert
 met andere sonder dagelyc mit cominbentis
 de gelyce die skeud comen versmiden gelycht.

Vlamingij tholus post gramy moebun foru ried
 dicit. *Byssobius fere laborabat.*
 Alsoe de 22. men de classiale vergaderinge soude
 beghint is daer toe vint de ouderlinge grom.
 middel dierse farosch van veteusen ofte soe zij
 mit de conde vacue d'ynneboet
 beedie in May ind dom getrouit Simon gertst
 mit Amiche fard van Meubben

de sacche vande gemiscontentere de valse hieck
 tegen Apatum hard predirant stas op de anthooz
 de vande gromittiere des synode valse ay is
 byde seve kerke gestrebt de stelling vande
 boerke d'ynne ind elijne s'holer soude middelike
 moije l'icus is door de s'ette van Byssobio
 nots a'habbege geblych

Ende so enige meent dat de resolutie of sandel-
 ge inde sacche van k'ingot soude te boed ge-
 steelt worden, s'ijde andere ulox mit gewone
 heliche te vbesen, ende gelyc vensien ofte
 susseensly van het abont raele en ymunde ge-
 annotet te stas v'as by eenige gemin-
 tioneit beede, foosing v'elwase g'ep'andert g-
 v'ueft

weet synde dant aboutmael omme dat sy vgh
Bulofft wou sy d' hadde toegelaten het d'ansly
sy was wouwe theul mit aengeteracht
not mit aenreboord ghebreklyc, op datme mit
mant door sulche memorie sy soude brant
meren, maer die fallie vande broeders na
Christelike luyde vergete ende als begraven
v' Oberdy montie genaelt dand monie. La fallie
die d'ingge tyt tot luyden was tie spook gheoud
ende sefte in zedologie p'dicputatien in sine
v'ere den wylk hadde gedragt, d'arobie g'pro
mo'sant was door sy m'icnate tot beueninge
ge vande kerck tot Condekerck onder d' huz
was poe g'est alvare sy de pausielike super
stition aenm'ende v'ere begonde te gebrueken
insoende, b'ret horende zif. In d'are obre bekap
v'ere g'ebange synde tot luyde ontkende g'e
d'eft tot dat sy de v'ere obetuyret. Die
is een v'ere f'antsey Anock ende d'ure sut
he luyde n'egend toe day het kant sy insonde
de beerde te trouwens, de d'icnary te calum
nie zif, gelijck d'ize alreede end fabrius
is v'ed'icrende in sy harte pages te ff. 27.
beoorde d'ardomme sulche luyde andere te h'ere
G'omplaudelike g'etraft te v'ere op dat
mit d'agelox v'ere sulche sy v'ere beoode
Ende

bespoet, ende andere goet gesinde tonderst ghes-
 peert oft gheruoftort, maer worden dit
 al door den dinge gheschiet mit meer andere faulten
 van slappe iustitie, die megens in romme toe-
 froethe als tot confusie van onse saken
 20. de geboden van Cornelis van Honin vber was
 bekenne van Blanchendate met Aetg van
 Synobiel ionge
 21. gedoopt het kind van Drilenburg met gname
 van Cristind in s Jacobskerk.
 22. lex thasiaris sic in Jarobgo ronnionabatur. v. d'ing-
 qui Buminio Alcodam transfatus fuerat non ita d'ing.
 23. verhaelt van de boeken die inde cleene scole
 geleest werden Abraham Jansz ofte ymarit anders
 af te doorden. Dat oir het naretmale soude
 ghoudt worden den 1 sonndag in julio. vande
 profanatie des sonndags met miserah tapp
 s'at' v'v'v' is goet gebond dat men so
 tot liden als havelen, allbae winge vber
 tot d'ing synke gemaect vber soude s'ing
 om de coxus dat was te becomen. dat men
 van soude voortbringe alle de grabamina
 faults dat inne dagelice vallende in d'flac
 so mondelinge als scrifteliche als het broet
 vber demonstren vber vone vber
 gemaect vande confesse by Colomo d' d'is
 doch d'urke met de vore vber af d' comen
 van.

Van spanisch, en als men meende gelyc exemplaren
genoech te hebben heeft Coendis Almelobes se
presentoet die te laten drucken op synre costen
mits dat zo exemplaren by yder quartel soude
overgenomen worden om aen de litematen die
te distribueren.

Van de classen weder verfaet verbynde daer
in te sijn verhandelt dat de gemene kerke
aenging van dat byde broeder by voort
ende Inghollant was gestruyt van
se naeder verbyndinge tot ondersoude
vande sijnrecht der kerken ende nae
dere oplettinge dat niemant vande broe-
der het sijn voornemen soude kenne
vande classen ende Synode, en het welck
was geresentert met de meeste stemmen
gebracht te werden aen Synode als ver-
kende de gemene kerke

in bet. may

7 Junij de libri admonitio facta, sed cu magis illi
inducti in tractantibus Durgano, nihil amplius
de solis actum. Ses Gallorum fratres
ad hoc dilata quod nondum deputati Synodi se
proposuerunt. De profanatione Sabbati nihil
actum propter absentiam Vlaminige, lectus
sitting a fisto homine, quibus mirabat rore
omnes

deferenda, et eius ratio habeatur ut parros.
illa potestas vulgo ludibrium ultra debeat.
2 Junij begrafent is goet gebonden datmy tot
Victoris kerckes raet sijnde honden sommendare
nady middag ad quintam

10 Junij d' trouwshood geday mde kercke onder andere
van Dominicus Bogart sijn selue latende ophoeken
out schoep in de Cambrac de Stadt vlny vber 26
Alst de konge wonende inde ambachtstraet met Aijff
hallofde vande beest vber van hennich ceyn van
kam in sijn leue cap. maior opt fort caruocours vber
op de beerkhemerck.

Siet Jan 7 G. van vlny vber mde vber met Cor
nelia Andries van looneshoots d' mde vber
Gos ten s vber arsternoy begrafent inde kerckes
ramde absintels Sugvio nois met vber d' gromch va
vber d' albbare die van Cuzij sijn hant synode
vber sijn hant nois affstredet sijn hant
vber d'.

vande profanatie des sommendare gefandet sijn vber
gebragt sijn placact vande vber d' sijn alme d' d' d'
oue gemact mde d' ordonantia by de sijn
leide sijn hant gepubliccet sijn goet gebonden dat
my d' selue sijn collationen om te sijn vber al
sijn onse onbrant omme sijn d' d' sijn vber
oort in vber d' d' sijn vber d' sijn
om sijn d' sijn sijn sijn sijn

van het sijn d' vber d' vber d' vber d' vber d'
sijn

terede tot Leyden omme de overneminge de sekerung
 inde sulve geboorte, En was noch geen antwoort
 gecomen, ~~wordt~~ ~~enige~~ ~~doet~~ ~~byde~~
 me de vromde scholij gesmonstert die niet
 geliet vrees en sy gediet omme te visiten
 woord me de proponent was Cesario hoe dat
 by woer d'ij meemacks hadde vrees te comen
 met onse kerke en sy geboort dat sy sy
 de aengesinde de vint panch de hemonstrantien
 met Melanthonen ouer es comende te hebben dat
 hij onse kerke de vreste publiqua behinde dat sy die
 hemonstrant schuizinge end afbryngje kont en
 hadde geprobert, maer viel ee gedannet dal
 en merde d'ouel aende kerke hadde geboort dat
 en geset vrees d'ouel by een vrees hadde geboort
 en de vrees vreesde kerke totte lyste vreesde
 bit niet sterckelike soude vrees hem so toe telak
 dat ouer Melanthonis geboort met de hemonstran
 tie als sy vrees vrees niet ouer es en quary
 dat ouer int Synode van Smythant, vreesde
 na vreesde dages soude vreesde geboort, gelijcke
 vreesde soude vreesde vreesde vrees door me
 naeder instructie soude vreesde vreesde, daeromme
 het d'ouel vreesde nog te vreesde en dit ant
 maer later omgaf.

Woerde, nore proponent dat alsoo kint sy pro
 vreesde mi al aengemaet hadde gedan, ~~getol~~
 sul

zet predicckampyt byde clafse was toegelaten
ofte men hem niet en soude mogen sombly
gebruickes ende by occasie alhier laten
predicken, omme ghy werde te animieren
ende sijn ouders niet te offenderen die veel
costen al hem hadde geelyt, en ghy te studien
gehoudt, debbly by redelyk loon byjaft
was ende sijn leuen mensche sijn bitterde
werd goet gebondt, sulcx met goede discretie
beoordt te gheschiedt, et parlatum datmen
ghenest inde gasteijch soude beoordeelen.

† Den 14 Julij met Bushouis begonne onse visita
tie sebben vberquid rencontre gebonden also de
saerke bay Caetswert met sijnne vriende te cause
van de siffenisse ende het testament van Jacoba
van praet sijnne suster sijn yccordiert te
sijn, vander heggien bracht voort sijnne oude
quereley tegen sijn sclaonbader, ende Justr.
Bodes hielt hare getroubleert door sijnne
brief van hare suster

17. Desraportteit vande boeckens ons yegelyc
te visitieren voor de minder scole, Des boer
may buken Caterinen, ende clomp mahie byde
vriekenmarkt more goet geuonden te abstinere
trijgelycs Remboudt, ende naerde te mquire
ren

onverschoudt dat nu ouer de oest raris met
vruet in train gelveest heeft.

23 Quatebraest van Abcoude de gebodt dars aengelas-
kent van somme Willem van Lier & van Oosterwylt
zaet ordinarij mede boue van hollant in gesom-
mitert totte ordinarij Ambassade aende Reoubliq.
van Venetien met Joffr. Agatsa van Sulby van miel
dret d' vanden h. van kerckboudes

een getindert met Busonis onse disputatie in ghy
die het medt vande kerckes sijn gemietende. Est
alder qualijte dars toe sijn g'daffectiomedt stark
vrijghende voer te comen om dat sy hon ey dide
ende dy dardelichey doende aen sijn dat sy mit
by huns en was dars te voer sijn vande medt
vralatet hadde hem by huns te vrees
Lerdam dede sijn slachte ouer sijn kerck hoe dat sy
konstet hem valummeede sonde oorsacht bunt sy
Euns gegad was yantse op dy dromst gijet
sijn saer vuyt te maerly ende onlydelichey om
met omme te gae sulx dat sy vbagge hae
moede was ende velle veld hae quyt sijn

24 dy 24. vregadert in senatu ende gegoudey more solito
ensuram morum / Alibare oick met de diatonie
gesandert van sommige die sy bedeede ende lae
suis sulx drochte dat onbesoorlish was met
boerke vreehy ende hynne ey onde andre
woordt genominet vane gietruyt Joris vone
m

Coningsteijghe die hare in oncuynheit ende andere
 fouthe sijn hadde ontfangen, waer ouer ingelijc.
 Enijde daer te quamij van hare buijer, en vborde
 geseit datmen soodanich gael dragende bescoed en
 de bedoeijnghe te ontfogge, vork sijn som-
 mige datmen de diacoms mit vordde g bescoed
 te besbareg dan mit de litmate die kerkij, dat
 tot dseul alleij de gemiente contributij be-
 scoede vuytgedreit te vborde
 vborde vborde de collatie vande placate opt
 onderbondij vande Babbar so te lijn als hare
 lijn met de ordonmantie tot vhoj gemact,
 mit de annotatij en obseruatij waer inne
 die misst vborde misbreuet omme tshinder
 tijt vborde daer op te vborde klij
 vborde vborde die vborde colligij in victoris capelle
 klij vborde vborde ad cate gij gij / ouermits sijn da-
 gelijc melle vborde vborde Ende de plaetk die
 gij groot colligij vborde vborde s. catharin en
 gij vborde vborde vborde vborde by gij te vborde
 Ende daer mede te vborde vborde, daer op vborde
 antwoort gij gij vborde vborde, datmen soude sijn
 gij gij te vborde vborde, dat alreede vborde daer
 tou sijn gij gij hadde, en dat die vborde vborde
 vborde vborde vborde mit vborde vborde vborde
 vborde vborde vborde vborde vborde somtijt
 vborde te vborde, als enijst nu alreede vborde

bas, die dorre mi eerst vuyte scholij geromij
bas, in is dore mit tegongheit, si is cum dym-
tionu fureit.

Diaconorum tantum & adfuerunt nec ipsis signifi-
catur nisi ante paucas horas, ut in scriptum b'm
rent her negligentia pastorem nostrorum.

lecta fuit epistola in Batavia fudisa scripta fore
1626. de quadam muliere que sic cohabitabat ui-
dam, an ipse fuisset legitime coniuncta, quod
ipsa negabat et alias nuptias conboluerat
p' scripta v' d' anskaromij et fupum thumini
altera eius tenoris usque ante aliquot m'ns-
res, ad quam responsum tum fuit.

Breviter sequenti die profecturus est Dordracum,
ad synodum zuythollandicam.

July 1.

Edm het naestmae des sees geveet midy domij
s. farob. met red' d' d' getal bay romunicantij
dors meit droulben, gech vande t'boe ledi de
staken somxerende

Edm gecollecteret in inder dom oue de iis gulle
v' maninge godas vande seole in goet ge'vond
v' p' d' d' et scribam de ront' d' secolode
v' roek' gax te bestonen

Item vande p'fanatie des sabbats vande quade
gandlinge sommige lit' gmat, effent' v' onfij
vis, etia subtractione elemosinaru roctodi
comparandij aldare mede de g. h. Amzongens
sijter kniff. bay. d. de swart ende ke' s' s' s' s' s'
v'com

recommendatie ende boorzinningen van onse heren
 ke aen sommige predicanten tot Nimwegen ten
 synen die zacht man wilsch, sigulius v. b. b. b. b.
 magistraat dat die ten wilsch, de zacht te budy
 bij in d'roel, dat g' moeste wilsch geabeneert
 dan so vbi wylton, sy quack coportement
 ma' Baye de todos los Santos, in na in p'fektie
 comotie binnē Amstredam allbaer si v'ebang
 ende ⁱⁿ p'fektie veroordeelt was dure door mte
 resse de predicanten verlost, hobb' hae ge
 antwoort p'loex niet te comen d'or, maec
 dat w'el Danganus suo noue foud' p'ruin ay
 con' p' bekend' predicant aldaer
 w'el so si resseet w'el p' is geordinert dal
 sy b'nd' b'ru' 3 g' foud' ontfange
 b'ru' p'roclamatie yed'ay van Mynart va waf
 p'lar con' p'le van Binstoch met el'fabeth K'g'e
 linge ronge, w'ander h'oude b'nde w'ontre
 binnē w'el, d'ay 5. t'ing'ay in d'ande opt oud' h'ar'g'af.
 nare de w'ill'ay van h'ie g' w'ay w'ost'ed'by'ne r'act
 ordinatis in' foud' van bellant ording'is amba'ssa
 d'ur van d' Staten g'neal van g'conf'ederat' h'ede
 land' te vinctis met d'ayr. el'fabeth van sul'z
 van h'elboet
 2. g' tot w'laming' in' p'fenta vt p'p'bitio chei Eccl'ie que
 ut v'itrueti p'ro tempore geb'uyt g'nd. Co'bardig' r'at.
 Joannitanus in' by' w'el' van h'ine luyt' in' aldaer g'ir
 p'ruet g' geb'uyt ma' noot'uncte on'is g'loof' ach
 (y'chome)

infortunij plurimum versabatur. ex duobus ord.
nostrorum ordinibus duo tñ adstant.

hora 4 post conciones firtas notatio facta p
sedulas Seniorum & Diaconorum, et maiora
vota tulerunt Arnoldus Erhus, Jacobus Bemt-
lius xii viri Phil. Judicandis Cornelio Camillus
et Harmanus Warmuzius Veltusius, sen. Ghebe-
Borius, Jacobus Splinter, Willemus Cousin, Daniel
haveret, Jacobus Marcelus ab Arkel, Huber-
tus Borckelbuius, Carolus paulius: hisque de-
nuntiatio facta in sequentem diem, ut compar-
ant.

Cum canonicus f. concionatus fuisset in
summo patre ut puta instante, ante eoram iudic-
tam comparuerunt quidam nominati quorum
quidam excusabant quod alijs negotijs obruti, va-
rare nō possent, qui tñ peruadere sibi passi sunt
diaconi vltis difficultatem fecerunt, eo qd mag-
na sepe pecunia in promotu habenda esset
his cardinalis restitueretur, quare nisi remediū
adhiberetur, ut pecunia sua minus diu vacaret
seu pōt eccle vltis consentire dixerunt
cumque senatus pramitteret se in futurum ap-
magistratum pōt ea in parte minus gravitate
conditionem acciderunt. Atque ita is cuius
corum nota & suggestū propōita fuerat, in con-
victu vltis eius diei commissionem acciderunt. ppy
tun

Scriba et B. cum uno quodam diacono ex suis eligent
 ut ex: magistratu sequenti in eandem rem exigent
 prout ipso commodum videbitur.
 Adfuit et tunc quidam iuuenis Glogouensis Silcus
 qui ibid studuerat qui vaticum petebat, vnde
 profecturus fuit dati 3. flor.

Onas de hura gebedy vbi dicitur quod etiam
 fons Marcus de Bie vbi dicitur bay foff. Lutgra bñ
 Bronckhufz qd opd fufe bay Loebonstun, miz foff.
 Margareta Morv vbi dicitur by de Munita.

16

Item ad magistratum retulimus, qui se ea de re dicit
 raturum dixit et proximum responsum daturum.
 22 vnius tantum coniugij proclamatio facta.

Quo etia tempore ex palatinatu inferiora venit quidam
 olim pastor in vniuersitate Nicolaus de Bomze isque
 vaticum petebat cui deditur 4. fl.

Quidam David Lummeln ex Josepho Hal transtulit
 quasdam sententias quatuor libellas comprehensas
 quasque collegio nro offerbat, sed restituti ipsi sunt
 adiecto Balneo Imperiali.

Actum est de Haaco palatio Afro filio Josephi palatij
 Actoris regis Matocensis apud ord: nostros qui cum
 coniuge Christianam religionem suscipere tractabat
 et dicitur propterea indignatione patris incensus
 fuisset ac persecutionem pati: De hoc amplius cognoscen-
 dum dictum fuit et eius gratia Swandenburgis se-
 pteo daturum ad quendam sibi notum, ut dicit.

phs Loutre cum dyoc cum adrent nosque ex quoru
dany accusatione cum reuocandis illi coar
sodem grauitate occurruntur et ad hoc instat
vt aduersarie prohiberentur ad se huc ad
libros pios graffari conbitis. cuius rei nos rone
habituos declarauimus.

In die 26. indictus conuentus diaconoru vt
ratione redderet rone trimestrii rone
torum et ex presbiteris ad eius auditionem
noiate Rimbelius et Quintus.

hor 26 die ex classe postrema adfuerunt duo
qui in vitam morisque administratoru suig
eque inquirere saltim pro forma
Ium et actum de ffaco palatii Mauro iudice
qui tam impotenter christianismus ambiebat
vt dicitur eam actum diffici hanc post
daretur quotidie n. se tentari a fideis, qui
6000 fl. obtulerunt ne a marozum p. p. p.
dycederent ipse a huc, tum etia conuictus
suam grabari vt demons tignas ipse p. p.
quotidie malle to se cum christo yfiteri p. p.
p. p. et miseram vitam quam dicitur p. p.
illo abundare et eam ad rone commi t. p.
conuictoris cum uno presbitero vt in fide

—
—

suis professionem prope inquirere quisque
 scriptum ea de re concordatum examinauit. Pr.
 tuis respicebant insuper de vita quod quic-
 que manu sua cum ipse ab eo tempore quo ad
 Christianismum adspersat continuis sepe per-
 grinationibus fuisse occupatum et antea pre-
 paucis notum tum etiam si quid ante illud tem-
 pus ab eo factus fuisset pactum id in confessa-
 tionem nunc venire non debere quod in ad-
 aliud non tunc vita genus sed et religionem
 se est adiuncturus addebant inditum illud
 vita non male prius actus firmum quod
 tantopere a suis intercederet non mita-
 ret.

27. Adiit nobis Haerici de palatio predictus et is exhibuit
 nobis confessionem Christianam, et in personis Chrysa-
 nis religionis capitibus examinatus nobis satisfecit
 et ab iudicamento dignum eius cuius iudicio
 satisfecit, eumque Maestrum nollet Baptisari quod
 ibi iudici habitaret. ad: Fuffacium. Et amandam
 putauimus saque de re has commendatias se-
 propturum promisit Teomannus.

29. Na de gelboonlike boortellingey sijn publice
 inden dom buyesticet. na ouder gelboante, de
 nabolyende oudermye, Arent bay (et), Jacob
 bay

hadde laten dopen, ende alre comparcedy vber
 de besacet gode by dese den Jode tot Emmen
 was g'frustert van goet g'ne by door w'ndy
 sippie ende reccoyff hadde late van corten
 brengh de bueche dy freuz onthend ontfaque
 te gebruy mit gades in zant den besuyde g'nde
 verclarend dat hy hem die gades sig stinny was
 door oere dy seluy hadde doer inreclary maer
 als vuyten soue goue oueliedy was, gades jins
 gecorruuyt dat door dy Jode hem verclaret
 ende was ouerfulex an alle ranten verroff van
 Jode in chresten, t'bereken hem een beel mit
 g'yst verclaret mit alle nye chresten dy bere
 messiam te volge, dan nootfaluus g'elmit
 hi verclaret vberdy noue van vudies in v'ind
 wordy hy gedwonghen eenre subsidium vande g'
 staty te bequere, ware inre de broeds p'ny
 beboofdy hem te fully recommanden word
 hem oere v'ly te v'lympre gegens vuyt de busse
 wordy dat mede verclaret vande v'ly vande
 luyt'nat van Corbaty.

die voer v'lyde besuytly is baghne prouy med
 wordy by h'mf ende v'ly d'ly subarengent
 gemouuet dat subarengent d'ly toe soude noue
 looz die noue g'ly v'ly, ende die tot v'lyde
 kinden gesoude v'lyde
 die v'lyde oere van v'lyde door v'ly v'lyde

tar Mat'g'ly.

ege

afgesonden by graef Lodewick van Nassou, om enige
subsidiën te hebben van dese landen tot restaura-
tie vande sieve Stadt Wesborg ende de Academie
aldaer. waer toe de prins hadde yeging is ons
daerover paruy sams pro tanta necessitate tam
propinquorum. Dors is y nu mant bany of
dare toe genrest gekweest, om niet te bre-
ken de voer geproposities.

Alord mede geproposiert by occasie dat Sanking
van Hasselt pro. der staten ende Stadt hadde beslist
niet een boeck vande begravingen. by syt de waer
mede sy het carit door liep, die quibbe niet
geey, omme niet te schynen by se za. yedars.
te versmaet hem hebben beslist niet zo is niet
zo te se. het dach te tot de woerlars bay
ons yedars niet is sonda gelyk.

Op het bespise vande ontlastinge der diaconen
was nog niet byde Mugy tract yedars.

In sequentibus dicitur contentis indicibus om te dicitur
by vanden boeckhouder.

Woerden met is stemmich yecord tot boeck
Louise Godebant de Bree conspirantibus que
dammodo diaconis, tres tm y alia bota dese
dentibus, 2 de scolis. uno prohibito a quatuor
absentibus diaconis. Mentio item facta de
subleuandis diaconorum impensis, a de sub-
fig.

comittitur ipse unde straba, Turmory is digne
 met Bimmel punt de ouderlinge omme de
 sacre als dan te bringe ad classen, in bay dae
 ad Synodum. vberdy behaelt vinge andie
 suspecte kringe, vande prefecte ut die gelou-
 gen ende de minste exort tot dit goet
 23. alle stinende onder de 5 arly
 int synbollantse Synode tot daeriset dit
 rare gezond was gelyke raris afgelege
 ial mit tougetate in id simpel litmaet
 vee minde in id krase. dat bestad is
 dat niemant en mag aengenome vberdy mt
 gebocht de remonstrantse synde te haere
 die onse kerke vorder recht bekende, in
 hem liefden, ende onder renfure stede.
 De onderkyrklinge vande miltre gelyke
 my **Dit** doringe is geduaret onwemts dat
 het domske begonne te haere
 It vay blaminge geproponele dat dy pdekt
 pore s. **S**iertruyt ste monlek was, als hi
 leestfaene en dit dorkhe te seling pulos
 dat, de stem vee viedwey ende hurey rde
 lotte dorkhe volcoms romd
 Was Bussorius ad Synodu transsilvana bishock

4 ons oeringe godaig van de handelinghe met Cesario. Sou
dat inde drie pomets als bandt algemene volvoeringe
Christi roer de sende. Van se lidenen in ons de
wille ende troostinghe. Item vande volmacht
des leuens in dit leuen. Vnde inne sy verlaet
geschiedes met ons te geboeren mit tegenstaen sy
regelede altyt in geboeren te beoude inde by
acten der demonstrenten. Dairinne sy te ghe
drene seue te geboeren. Sulx dat daer vint
moeste volgen ofte dat sy niet te recht die vuer
ten vuerkont. Ofte dat sy gees malicie
liet sandgeiden. Daer sijn synen heere andedom.
yachtel seer na de 80 iaer. Ende quide sy
toonde int geloos. Sont de grondige verla
tinge die sy dede van onse kerke te soue
doorde vande Christelike kerke. Daer sy niet
wilde leuen ende seuen. Doy vande sy lye
sijn seuen te stryde. Ende dat sy niet sy soude wille
de acten die sy vbie bekende. Vnde seuen / is
goet gebonden dat my sijn de naeste beghadent.
De sonda bepoente sijn te vullen. Binnē te frae
want so sy aldare dselue verclaringe vande gees
foudy sonda niet romen als sommighe menschen sijn
totte coicature toelaten. Ende so sy sulx te dat
vbiygeden sy conde sy niet ontgaue de blasmie
onghoorsamenheit. In op sijn seuen te liden. D' seult
van dat sy totte coicature niet sy sobas geramen
xij

19 Augusti des Cesaris voochd bekenmaect was
 ontboord ghest voor antwoort gegaen sulcs en
 ongeluck te sijn. ende dat en hem nu op sijn
 gedane verclaringe anders hadde bedacht ware
 vuyt genog te spoey was sijn malicofatie
 dese tyt bekenende d'andere onthoudende
 sijn gebouwen ende dat nu mi stof gheue
 hadde om hem mit ongeluck te stellen als ofte
 onbaste ofte bedruygeluck in sijn rebouwen sijn
 dorre soude men wel eens hem besouchen ende sijn
 wat en van hem soude houen om sijn geboort
 dese van te amoteas de handlinge met
 hem gedane

Alsoo thingolt voochde gesuspendeert sijn de
 nu verstaen institutie is goet gebouwen sijn
 vuyt te stellen tot en woutmaec d' dat nu
 sijn alday nu gedane satisfactie soude die
 clare vobede toegelaten te sijn tot yet anotmal
 ende sijn l'ysseap

en Cartiere minck vuyt veldende gebouwen
 die vobeste net tot onthout vanden vico-
 n'br omme sijn studie te verholpen is adu'it
 dat en sijn sijnich velds toom van sijn da-
 nu, alsoe en al enige tyt in sijn vobste
 hadde gesu'it. hij is quam dese mit v'ene
 ay sijn onse veld van v'educk sijn onbekint
 ook ges tyt te g'bb, minck is es l'ys ge-
 v'p.

Ontrent d'fa l'nt is . . . Moddenus predicant
tot wynt broegus inden Hagen

September.

Desoo ick de lyste brigadecinge mit en bin gebreyt 2
verstaen dat mit saetke van Esarco. versporen
opinich in geballe doer met gersalueret Ende
d'rouw verlaet. Gut met onse kercke te honden
yck andere Christelike kercke te hinnen Ende
in regard vande onse kercke niet anders te geballe
van phs Melantz on sy Bullingerus in hare
sintes g'bbes n'gelokt

Ad synodum is deputat Bor. unde sal d'g
4. alius g'oudan b'cedh

Compendio eius Daniel vrbidus Gorlunus Silesig
phil. studiosus qui petebat subsidium ad studia
sua Franquei continuanda et Belgica lingua
adhibenda, ut sic ecclesie simul et scolis proderet
poet. sperat aliquandiu pedagogum et notum abo-
liscentium, nunc patrem Amstredamum secutus
erat, in latina lingua promptus satis et english
sit satis breui, dimissus est cum gratia, et
sua bona.

4.
H. Synodus begomus assistentibus G. Gerdinis Hedeo.
X. Transsularis V. Langias X. Zuythollandis Vero
X. Noorhollandis Trighandis P. de Suabio
In fine acta res diuina, qui nescio quam separationem
Arminianorum somniabat diuidendo quosdam homines
rigidos ac pertinaces, molles ac dubios et Sorinianos

Medios posse attendendis viderat idque eam
confutatus ad primogeni debuerat cumque in
firmis libellum huius obtulerat. Idem summi Saggi
tatum alii Synodis ac Classibus participaverat
quos res sane audax plurimis vixit quod nullo
confutatum nique Theologorum eam torasset
nec ordine solito proficere negare illi
obvicta primum, et nihil a se factum quod non
ad Commodum recte spectaret sed cum vixi
retur arguere validis eam proficere, et libellum
quosque relaxare non potuit, quod hinc
fuerit a pluribus indicatum, et per
ordinem tandem cum se submisisset
prophetae puncturam nec deinde molitur
si quorundam deinde nisi consensu is qui debent
sunt fieri et quorum intellexit appareret
Cuius rei instrumentum factum et signatum
sua manu. Nova tunc etiam et finitima
dimulium subscriptionibus singulorum firmatum
ad conservandam religionis et pabi-
litas, ne quis deinceps aliquid novi in religi-
one nisi eorum consensu moliretur.
varias huiusmodi vulgata sermonis diversa etiam in-
dicia excitavit. aliqui ex non ab eod. prodita
sed alijs autoribus exegit ea, ad ecclesiam
et simul rempublicam turbandam ut
erant.

want qui reportio tes. et Horatio totum hoc mani-
 namentum adscribent, qui libellum hunc contra
 scriptum ab Ecclia Amstredamensi editum esse
 dicunt atque idem ut putabatur Velleptino
 obtulerat. interrogans in difficultatibus illa
 typis mandare nunquam illa calculum summy
 libens est aduersus: ad que illa responsa
 debita prius deferri ad Senatam ecclesiasticam
 et inde ad classes de more, quod reportio minime
 usum atque ita impressio illa inperdita fuerat.

6 gypst. d. d. d.
 Wasserburgig
 indy dom.

Geyfrouwe de gebode van J. Anthonis vander
 Moelen vrommay tot Straest met Joffe. Meel.
 Catarina van Santen i d' vbonnde met Hage
 Henr. Jelles Marinart vromm. en Jan. vbonnde
 Gimmich. vromm. met. Mariae Quackgebuer beide
 vrommende met doof Bessmarchies Straet.

8

De vromdicht inden dom Engelands, s. Carol. 9
 smyngens de vrome t'actenouy. Vaders. stus
 ni tot viel die alle drie vromde gepref ba
 hare goede trouw ende vromdicheit
 Nademiddas gora solita vromdicht met don, 76
 tot gebonde te vromand de vromsangerd sunte
 vromde by get smyngens vrom de stoc. lorum pa-
 vrom. De vromfanationel subbatte, me vrom
 mente vt vromtus insyteremus l'g'ba ea de vrom
 vromul-

promulgatis ut ex exigentibus quam de nouis
adiungendis ne expectatio nobarum veterum ois
negligentur. In diuinitibus abiectione
mia verba in pertinacibus reueris foris in
re non potuerunt; manifesto nunc damno p
tatis

Cum hanc hanc hanc hanc
vixit ut ad secundas proclamationis nuptialis
attestationis sedulo expedirentur, dictum est ad
prohibere morem et rationem et; atq. in
acta referendum, ne quis ea de re ultra dubi
um mobile possit prohibere deorum et imo be
ritatem se post 2. proclamationem tanquam in
peractum est testificaretur, cum et post
illud tempus impedimenta ^{instituta} ~~instituta~~ ex
oriri possent.

Samueli Wemario Diaconatus toepelsh in far
vry Almarianus 24 fe. mits tondelie seime
studen sui simul ac testimonium
Dae boord gesit dat sy goet dunt spreke
in sy enenbbe boord dat sy dunt spreke
Willy hier, dat boord gesoluet boord, dat
alhoebbe sy soue hie rond dat sy den ter
noot mede biseep, t'reue mit genoe to sy
tot sy boordmaly in dunt te prieden, dat
maide bequaemhet toe biseep boord.

7e goetgeborich den toeromendigh sonnendag den
16 deses maent het naestmael te beredighen
quod quidam hoc ipso die nisi aduessa ar-
bitrabantur

De fardie van den ghy (tu ware die mi al wustbaer te
worden ware) soude de broeders voor de kerke
niet hebben verbleuen dat mij veruymet dorch
naestmael ons daer ay getelinge te loertu hoe
de duynen de 2 boorts hare drag te mude
daer sy yet mieds mude kerken vooft burch orde
woort te beuynen hier op ons gheset libed
dat de fardie by orde van het classe was ad
synodum gebrach. In daer af gegaendek dat sy
sae daer hadde contentement geyue. Dorch
dette niet ofte sy daer mieds het scandael mied
kerke. Onse de lidemate gheseyt dorch
ghenome greeft. In ofte het gemine is dat mieds
sulx soest voor de kerke die als met vordelacy
mieds kerke sy te bederke

St claus ghesedert den ghy nam sy materie dunt 16
de Roysse pauu ad Galatas r. 2. Mihi n. qui videba-
tur esse aliquid nihil contulerunt. Sed contra cum
vidissent quod creditum est mihi Euangelium prae-
putum, sicut et petro circumcissionis, deum cognosce-
rent gratiam quae data est mihi, iacobus et cephias et
ioes, qui videbantur columna esse, dextrae dedi-
runt

zunt het materia upsi videbatur Apologiam
pro se suppeditaturam, sed limites suos non ex
supergrassis quambis partem in pomerianam
concionem viderat. Zaterdag 16ten August
maer. veronijert te celebrare ouer 3 blyck
16 Afrents in Senatu Bursouius et Termannus Bor
rius de huzmanns veltusen.

Vande Somendaeffer scole, vande merty
die gelycke negotie de seluy profanand
actam et vix inio ptata.
sijn pasquille gestont ouer de handelinghe met dogge
men dat de hierdie siet te regeren, de papist
Rindens in de herten te doorn. De gelycke
mendacia et ronbitia famula.

23 Voor gesheet vande profanatie des Sabbates
vuytgestelt na siet hoogstij, om dat de
sobaris ing na rollatie vae onse placate met
Lutje in Havelinsche in ey demonstratie
by Bursouio gebracht gebistert ende
aende hies daer befoort gebracht te word
vorden gedistourdel. wazge doorbaer by
Wagens, marthonds, misday ey dat
de officien qualiching haer amyt daer in
betraech. Soudens med op de somer
daerste school demt om de romhijf
vande

vande swaete ende gyt moethelikeit belan
te houden tot wat te leeren

woerd vrede vande veritoren ende kinden
voorde stoude vrieheit, ende vrede buytge-
siet

de scoolaryc aengarnde Regolorde Rydy
het broetpax gey gebal dare ay te geb-
bey, ende ay ander te willeg kate con-
pulet

woerd bydy boefgoude aengedunt dat dy
vrydary door victoris soude gendrale collectie
worden gesoude, dat sulcs moegte op de stoude
worden reconderst

Soude my begimms de pit dary te soude
tot alneminge by litmaten dy toecomt
dijnsaer

Nemant vande confessie by Abraham yez-
te reconderde, dwyle by die te beserde
vandy Reckenraet yedruet savelde.

Verclard harmy Varenacht soethuyt gey
confidert te sy mit. Verclard vich
domye satisfactie yedaly te hobb 3 syno-
do, ende d'acte gemact by Rome Parde

te acquiescens
was trouwe compleet buytghewys blanning

26 ~~Verzadert~~ extra ordinem Senatus ende Syn-
pode voozighouding d'ordne men soude s'dan
toecromende zoudt censuram morum ende
dat te beduccken was dat immies by-
de dronomie soude geprohet wordt op de
handelinge van Enk met haer: Wienas
wat men inde s'achte soude doen d'by de
die soo zucht bare was, dat alle d'are door
waer ontfelt ende gearget en get mit
genoug en was dat partey d'bare lere
sont ~~is~~ de halus goet gebonden dat
den preses ende scriba soude van bly-
de beverthraet, en s'ny l'ynse gay, en
hem voochoudt de vryghyft alidod
geprewt, hem d'are oure beemamy, oest
voozighoudt ofte get mit dienstus ~~is~~ soude
vbeset dat en dese zynse van get auontmael
abstineeren, ende voocht soude beemamy
wat belijdenisse en soude geby te day
d'are van hare vclare doo v'end l'ere
raet mette vryte gelegentheit, soo en
ni mette geminuerde was gesond van
woerich get vooth'are by s' ~~en~~ ende
alsoe nog alsent was.

My visitatie met Buffouis begomly ende vol 27.
 endert hebberde ouer de 150 lutmatis gebist
 teert. Sonder enige merklike rencontre da
 tatte suster van Joost Willem van Romerswaal
 die ouer hare miste dooysf foosten dootter
 grote claestg dedt ouer de hare vnde onaf
 telike proceduere vande selue tegens hare
 hare sijnomede (die noestand grote hie
 werden gepresen van hare bekeerde handelinge
 mette boede) van hare vade self int lste
 van sijn leuen. Ende dies niet tegenstaende
 wel gade gecommunicert. vbare ouer
 gesent boudt dat men hare soude hie vsta
 toert vart quartie doer anspreke ende
 brengd tot seultbekeringe. nare beore.
 vonden de vrou van Dredemede do vage
 qualichy gedisponeert des domineke sijn
 vryzende dat en soude buten moeten
 wesen. stoude ende vone absent, als ook
 de vrou van Duhesbure met hare soue
 Octobris primo met Hermannio yedax onse bi
 pitatus met vrimet rencontre allentlike v
 ge querey tusschen Gerrit Jans de harte vnde
 vstbrugge met sijn vage. Ende vsta dat
 ad renfuras morum de diaconen niet v bare
 vstfens

bestemmen kunten 2. hantbart en verlast sy
den obiching dering te doen sulcke forme
van censuren dwijle eet periculoos was en
qualichy genomen vobich so my vnyge
defecten, oock dat de reafure besoude
te geschieden voor de visitatie, die doer
nietzende gedach was

7. de vizee oom dat de hieulken christ de pa
latia geimpetret en besonnen was van
staten met 100 zyn dardich, van de staet
met 100 gulden ende sy kint dare sy Enf
se. soboung van stobas soude by de vnyge
vobich geyue

12. De 10 Octobris is alre hit abontmael in de
domme ende S. Jacob vuytgedoet met absentia
ac Leydam specto.

13. Sij vnyge aenkerkinge geyue by gebod
ende alsoo van geyue palck i. g. by bho. barthe
de gebod mit Agnietz Adziars. i. d. h. culm
bore bestan hobbend dat sy vobich kint
was by en ander ^{gadd} doue oploer, geyt
gevoert hare onstelt ende bekoofte by gey
dore te sully dragen befaat de gebode voort
te gey hie beest de volgend sommitat
is geyue, sy oer 2. te vobich is purant
vrou met ander by bouy romy mit vnyge

waerth gebouwd. Ende sequenti die zebbe int
 mit harmony vandenact vae veltgusen de tase
 gerent. Bussouie en bricio siet naest maer bunt
 dende in Nicolai kerk. daer zedelich wile
 communicaten in wesenly. intequos. prator
 Valcheriacus Hultemius ordinum a secretis Mel-
 lesteinus cum vxore. Hollacius senior Coebardus
 pratoris vicarius. Vande Molen Dordelburgicus
 Henricus Wyckerslotig cum vxore Synobeticus ra
 vxore simul et mea vxor. alij. quam plures
 Aggelgen vande stool datmen boert au foudi
 ten sijn te vuerken in s. Nicolai offoudy. Ende
 ten aert bry begimny. En de gebode des lates
 dades ten 3. bry aentwerken.

Des santonb Senat ope consistore geoudy
 ende bouy gystempt datmen boert au foudi
 des donderdages ten 2. bry nady middags bryga-
 delyc. Ende so daer comen vreden
 vey aggesettey pcedirant die by elck hadde te
 kints gytach. niet ty adfered. Ity timonim by
 a synodo pce a claso wel quoqua confratru
 usque ex fama suspecty insupel tect vita soun
 intubate modico tm vaticco dimissus sst
 Abraham Cornelius tector geshet om de gemfiche
 de sse wite te troosten. pbant sy tyt met
 dse maent id exvra gendae versost datmen bbl-
 dy versochly avnde magistruet beclinyinge

Jan Grootenvalck ontbode synen is daer med
gecompareert ende is hem aengeseyt dat en
met syn bruyt niet en soude moge trouwen
wee de geboden geyens bare al wie syn bay
kind verlost bare dwijle sulcx te doey
hem onverschende ende de kuerke scandalus sou-
de weesen dorc bilde en by wgnst ende magt-
traet besourken ende dat dat inne bilde
versekeren dat en sulcx wemorgh te doey
Beza tractat hanc rem in libello de residuo
diuortijs pa: 89. ipse en malurat belo matimo-
nij omnino turpitudinem tegi quod et ipse ppor-
tam cognobisset

De scoenlapper bij s. Groot hem door de drom
dickholts verlepender met beyen qualich spreken
en alsoo en spreken bronnen die en affloey
ende inuulden hare de hoe noemden ende die
en beide met gelijcke gade gemenotet
dort van hare broede befinde en soldaet
gebastommet was slawelyc ont ja bee
max dwijle en hare eyt octafie gade ge-
gelyc weder en geyt dat en en the ende
gebruyt voort en soude dragen met soude
hare daer ont aenspreken en bestraffen
en dat en hare stil tegens en soude dragen ende
want

Want en veldt my de bay hare gelypantet
 hebben voert en nu gelyt dat en met gely
 goede ordel s procederen, dat en niet enige
 goede luyden ay hare kade befor te sende ende
 so sy day voert ginge en te blamin gte
 besemmel desday kade en oockende gesad
 suld aende kerken velt te ragen, datmy
 elker met anders en ronder doch day besemmel
 ende de goueste draffe was de midsende
 te gouden bay s t auontmael ons gelyt
 te day oock toegelate tot get voert auontmael
 kendel woelste mede kerken die op d's
 dare in Nicolai mede heeft gecomuniceet
^{bib} ~~gelyt~~ doer hare beste gebote gesad hendere kerken
 bay stamort i. g. van veldt wouende alre
 willebronden brugge s Cornelia Martens de
 bay Helbis i. d. sed cuius pudor male ambulabat
 nyt s graue Hage wouende boer minne by
 vroue vande Hoyt op s fans kerke
 Afgecondust datmy soude ouer aert d'ay bygime
 de about predicken hant-hofra. cap.
 Dondere gecompareet doer vbarre about-bier
 ouderlinge Eck tot stenen Dirk farol mede
 Hage, nu s besemmel ende Quint doer gelyfolhet
 datmy prius ten tbeses vey soude viefadvoud
 op de boeke ende de d'erkbarste de kerke na half
 t bbe

21
25

Alte fonde opines belast.

Francoise Jarebs d^r de Lille hadde doer ophoude
het 2 gebot van Lenart Tambouren met
voore g raris, en hadde ey kint en een van xi
iaren, verkomende attestatie van petre Agan
predicant inde walfre kerke dat sy voore
voore etteliche raris gepareet was omme
de foboden te laten optaschene maer alsoe en
teyfelde ofte sy een vrye vrouwe was bespott
daer oer attestatie ende datte handien d'oude
daer mede bespott soude weder come dat doer
niet gesceiet en was ^{re} vane mede en sijn
voore ontflaet doer sy hare houdende en
d'oude en nye lange daer na met hare oton
verket hadde ende hare vader om bierla
zinge want gelme sijn verstaen hadde van hare
reife may te doer, alme gepoort hadde
die vberke en niet en hadde vellen amochin
doer soo vby die sarsch met borde 8 ronden
geh hebben hare bejnde aengesent datte die
sacche soude moeten bringen aert gesighe
ende de selue hangende, soude alles in sijn
bliven te tnt daer van vintprande gesceiet
vbane

vBare bijz selus geroete waer na men sijn
Pondt reguleren, de sijn dimissie sijn

Gerommittaret presiden sribam, de Busiliun
omme aende broetchap de sribam vande
Diaconie voordij armen te worden

Emh Monich ouzgeromen in nu tot Gorun
sijnal toegesonden 6 guld tot ondesont was
mit naime

gebich vande stoffe zait geboden geadt Nicolaus
van Zyp 19. m^e markysse mit gietruut Kempais

bede van m^e Cuesthaer voorlede m^e Don
Hoy Samuel speerhoug 7. g. mit Maria forste te
kebere bede van Ant. vesteres.

Novemb.

1. de gaderet absent alle de ouderlinge bint
genomen 3. Eck Busel knif, absent oick Terk-
mannus. het presidentchap adingebrut bed

sig. Ende also den sichten dinst. verstromen
elassis sal bededen gesouen is gerommittaret
dait toe ouderling. Aent van Erk. sribam

van schreest. maer also selus mit in rone
vactel sal knif sijn plaet beboris

5. Dijn. Breijerus als prijs (E) Swanius (crucig)
Bus. ouderling coums, ende Ant. va Mon-

vall Diaconen geadt sribam mit de bost
houde de Brez binnich gestalt mit bedade

ringel barmel broetchap, ende gebb broetfoot
sot dat de diaconen nu nietzeden vBare
de derde maent ende gaden bouen de rollen

tu

29.

te, duyck hare prebue bespooty ouer de 1700
guld, so vande dat nuys als hare beclooff lobas
singe ordre gestelt lobas obare sy maent
licky soude hare bespooty penninge
vande dat ook de winter lobas ainstay
obamde sy gebboon kare hare de linge
te behoged, end enige bave de soude
dare by te boeged, bespooty die salus rem-
bousemant vande bespooty penninge als
vord vny vaste middel totte institutie
van het bespooty obare by de boegmes na
deliberatie is geantvoort, dat de Diarome
soude gebou te continueren mid vooft
duyck nuys soude vore vst effectue
dat het bespooty mogte vande gelyke vor-
de mittle vste, obare soude
gecomiteed sy vny middel te bynd
van is almosinied same op te vren
ofte vny vaste vort totte distributie by
diarome te becomen so gelyk het mogte
lick soude sy

De collectie te dary by de weemes vore
het gelyk nu by de vordindely sterk met
tegenstaende de Ambacht same nuys vore
boude soude onbegulden

8. o^o Seniors absentes p^ote Eck et Bugel
 & concionatoribz Vlamingus. Nihil fuit
 album, nisi quae acta pro Diaconatu p^ote
 p^ote referentur, de scolis quoq; admo-
 nitum, quia in hoc statu rebus nihil ex-
 pectandum, videtur, ut nec de festis
 & festi literis intelleximus Jo: Christophoru
 von Berge Baronem Moravi hactenus cum
 familia l^ode fuisse et quendam ab ecclesijs
 quo se aliter attingit nunc t^o a l^ode
 si singulis potumans coronatu accipere
 ob id sum petere ut et simile et subsidium
 a diaconatu impetretur, sed hoc reum
 statum difficultibz rebus h^o accepturos
 puto.

10. Guls factels op de strats ofte markt en
 gis, alsoe het op ruis op l^o straffe
 verboden was.

11. Gebot gegens alhier op het voorsijne
 vand predicanten van de Goes, van Cornelis
 van d'Witloot v^ode van Johanna de Gante
 met Anna J^ostons v^ode van M^o Baltazar
 van Leulben ad^o m^oder Haghe. nu wonaert
 ter Goes.

17. v^ode h^ode geboden g^oannot^oet onde ande
 2. fransse die g^o duntse in v^ode t^ode, v^ode-
 v^ode

gelyck als die predicant vande walste ker
die hare amptdende om te trouwen sijn
van attestatie als onse kerck om de gebede
te doen.

Worden mede een Marten pieters nay hi
Breda gelieft op de zynse met petrus Heyns op
getreect met Mechtelgey Aelbets dz.

Die memorie gegien om te recomand
dy omganc van S. Jans gasthuys nu
tot een oudtmanne huss gemaect
en gelieft hebbende een monich die sed.
getrouwt de de van M^r peter Corck was
hij omme sijn huss. voort te boord
vorsest onderhant het welck hem is
afgeslegd. allinlicky een wissing gegien
vriabatur in gratia hospis ap. Conuocato
rem quindam in Batavia fuisse ac eis mul
ta mala ibi creasse vnde is ministrum
illud relinquet.

Quintius a pede ex lapsu prope huius magus
laborauit nō dum oropantus quinq; ti
caps incederet.

22. Sij absent gelieft 4 oudelings 2 reedirantes
die propter negotia orphanorum excusabatur.
Vethusius vterque vbat extra orbem, Red
quod

quod Bemmelius ab eo temporali non comparu-
erat quo mutatio facta fuerat cum tunc
labret et in verbo est, quod tunc, et Borris
negotium suscepit ea de re tunc illo agendi-
dandi Jonge Willem Willemstot
die noot niet gedoopt in bas gesprek aind
predicant vande plaetse, om hem inde religie
te Willem onderwijzen ten einde hij moete
worden bequaem gemaket totte remissie des
woerds geloof ende de byspringinge des doopses.
In sijnre boord diaronie ad festum van t'heyl
de Baron van Bred morgan dat de diaronie
hem hoorde die wijse toefende is of maer vrie
siedes haer datse voortan sultche subdi-
in niet malle en sijnde, omme veel, obbije
in quaticke haer ingeseten, conde sechelpa
resoluet melle omme de Commendare
te vrie man, dat de vrie ware litmate sijn
wilde openbare in haer quaticke ten einde
mij d'olue mochte besolche tege get naft
maer
for vrie talle dat te vrie alle acht daegde
Commendare cena dominica doort buytga
driet op nae sijn byrouinge sonde afboud
winge van plaats ofte geboelie
gedoopt niet om de hieer vande hoep kent.

25

Laet ghylicke geboden gesant. frans vande pol seyn
 van Cornelis vande pol met Joffr. Cornelia van
 Aertel. J. d. tot Amstedam. En suyckerbarcksteb
 d². Item Cornelis cruyl procure boord Jone
 van Wyt abed² van Magdalena fard² van de
 same met Juick dreed² van Hardelbyrk ettelik
 tyt syn dienstmeest geboeft gebbende. Al qua
 nesto quid rumoris. Parsa quod grabida ut hork
 ex illo.

Johay van looy f. g. van hanou vbonende opt oude
 hertloff met Wetteg Cornelis d² van bittguysh
 vbiel van

29

resoluciet dat men de aenstaende sonnendag
 sal vercondige het naestmael tegens carmisse
 te celbeding

wordt by s. aengetyde dat omghe categojan te
 voorgenomen hadden te proponeer sekeren kenne
 opt tyden alsdan soude de ordne verandert
 werde, get vberick mit goet s. vberde gebon
 den dat soude ghesceiden sonde aduys vande
 kerckmeent. vbaud ouer s. vbermaent vbat
 syn ofte vringe buyt haer colligie te vberkom
 inde naeste vberadvizinge des herenmeent maer
 alsoe die met s. tyts s. quames, is de vberga
 deinge ghesceide. December

s. Bispeonius te laet rommelu exussen een dat s.
 dusses dae na s. fauonts soude vberduke maer soude
 op.

op woordt gient hoort dat sulck woordt niet is was
 voor de aniont president alligheer ander verpoken
 van retardamint woordt sulck verpoken dog door de
 sulck dog voort as de sulck dog doordel niet en
 sijn dog gebreugelijc ~~verpoken~~ mids haer
 pallardis vromandatu vromel hocke vanden
 dage tot onderhout te sijnde en sijn moeste te
 bicker begenue aende studie vande latynsche taal
 ende mit beulso vande selue te lyste de beynolent
 duist te doe mids hiberulise ende hiberulise
 talu due en van ionne in was vromeffent

den pisten woostre sijn woostre as te sijnde mids sijn
 woostre sulcke byde magistraet dat en moeste vrom
 gij continuatie in sijn woostre vrom dat loxvrom
 sijn woostre te sijn woostre sijn woostre onderhout
 woostre mids vrom sijn woostre sijn woostre
 woostre door de sijn woostre sijn woostre die en en was
 vrom vrom

den woostre van woostre alhie vromde en vromde
 dat en moeste togelat woostre alhie te vrom on
 hae sijn woostre te bicker en en ambassse te bicker
 mit gades oik daer toe onderhout is woostre
 tot de ambassse vromde alsoo te hiberulise
 in die sulcke niet en hadde te disponen

Pullen de woostre woostre de sijn woostre begimmet
 totte aenwoninge vande mids vromde gij
 als donden daer en en sijn woostre

9. Segen de proclamatie van J. Ludewijck de
Malpart geboren vint genootsch. v. Wileg. l. bay
Futp. J. v. Bedubbenae. van Amst. d. a. m. m.
met Joff. Sara. Trunquet v. bed. bay Jay Binn.
hie de tange muntm. bay hollant tot dordrecht.
12. y. absolueet de visitatie met bisschop v. l. bay
v. s. g. d. a. s. p. t. e. n. i. e. u. f. e. occultante geboude
als de domrooft Noyrk. Struik hamele.
de vrou van bredrode tot Oruyemans en
Joffetg. vint get. y. s. l. a. n. g. h. e. v. H. a. r. t. c. l. a. s. s. e. d.
s. a. r. e. b. u. e. s. e. t. o. n. g. e. l. y. k. h. a. e. a. d. u. g. t. d. a. y. b. y. J. a. r. e. m. a. s.
v. a. d. e. c. u. m. t. y. i. p. s. a. e. u. n. d. e. ^{sibi} m. a. r. i. t. i. m. s. u. n. y. s. e. s. s. e. t.
nullis v. a. b. u. s. u. s.

13. v. z. g. a. d. e. t. v. o. o. r. n. o. c. h. g. e. l. o. u. d. c. e. n. s. u. r. a. y. g. e. s. a. n. d. e. t.
v. a. n. a. l. l. i. g. e. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. e. t. u. s. s. e. y. d. e. v. e. t. t. e. e. n. d. e.
v. b. a. n. n. i. b. u. e. r. t.

14. v. z. g. a. d. e. t. v. o. o. r. n. o. c. h. g. e. l. o. u. d. e. n. d. o. s. b. y. J. e. r. m. a. n. n. o.
a. l. l. i. g. e. n. o. m. i. n. e. s. l. i. t. t. e. r. a. t. e. s. f. e. m. i. n. i. s. v. e. r. i. s. e. v. o. n.
v. i. r. i. l. i. s. s. y. n. o. i. s. k. o. m. m. i. g. e. J. e. r. o. m. o. s. o. m. a. s. t. e.
s. o. r. d. e. n.

14. absolueet de visitatie met Tichmanno.

2. oct. 1677. Syn te doope gebract. Benta ende Eva doctes
van Haer pallace zonne bay ds. h. J. o. s. s. e. p. a. l.
l. a. c. h. e. A. g. u. n. t. v. a. n. d. e. c. o. m. m. b. a. y. M. a. z. o. c. c. o. G. e. n. e.
M. o. d. e. s. t. a. t. e. s. G. e. n. e. r. a. l. v. a. n. d. e. N. e. d. e. r. l. a. n. d. e. y. e.
k. i. n. g. e. n. v. o. n. b. l. i. z. e. n. d. e. v. d. M. o. d. e. s. t. a. t. e. s. s. l. a. n. t. s.
v. a. y.

van vreesch de heer Antoonis van Hiltzen
dessele secretaris

de heer de heer van
wachtmeester der stad vry d. h. Jacob van
Medenbuck haet mede sene

in sine december de gebodt opgeterckent van J. Tablo
van Gasbykens met zeffen Anna by Apud de
byden vbonende op st. Jans kerckhoff.

Jorgny van Sagen i. m. met Cunke de
Valcken. vbed van Jacob by Jacob van waestme binnen
Wtreet.

28. die venis vof rancionly beserkinay indictus
senatus sui non adfui.

Le mois de decembre usques au milieu de janvier
Empoquent les elemosy aux dglises collectez ouke
Le 1748 flor.

ANNVS 1528.

Si in Senatu non vni nihilominus ab his adiunctis
suis praesidi & foribus ut die huius proximo missi
tratum adiremus tunc occurrere ut sabbati
prophanatio mliberatur cum negligentis iam re
rem statutus legibus nulla fieri earum am-
plius obstruatur, et ut de ampliatione tam
agatur. Et contrabula et concursus illi-
ti detentur. Et dispiciatur an regibus domi-
nicalis institui possent pro pauperum libris
ut ab insolentis publice vendendis ad timendum
Deum instruerentur.

Ab ordinibus confederatis supplicationis mite-
te in nomine huius quo gratias agamus sumo
numini pro beneficiis in nos hactenus collatis
pro benigna defensione contra hostes tu
ut angustias nostras misericordibus oculis
dignetur respicere, et remedium malis adste-
tibus et imminentibus adhibere.

Dei Bouchoude Gerardus filius rethoringer

Supplicationis habitus per ora templa & reli-
gio atque publicis in iram placare testi-
tury praesentibus ecclesiasticis tum ut in summo per
et in Nicolai ac Jacobi templis ad nona antequam
vidianam concionis inchoata q alius maturis miorre
Polster

Sextimo Dignamus Dux Bonus Vetusius & ego
 contra profanationem Sabbati, et pro nimiam
 libertatem libellum obtulimus. Et pro Regibus
 Dominisq; pro pauperibus iniquis supplicium
 ducimus ad Magistratum publicum responsum ma-
 gistratum diligentiam nostram quidem gratam ut
 sed non omnia que velint potest nihilominus rita-
 turum ut ipse iam cordi fuisse scilicet
 privatim tamquam Coss. quibus fuerant de ptois
 negligentiam nec ad se sibi satis auctoritatis aut
 potestatis remedium adhibendi. Leges et in tam
 rem promulgatas. Excitationem tantum ad idem
 infra et ruinam non obscure minitas videtur.
 que olim florentissima, nunc visibus proculcata
 videt nris quorum hominum, et beneficiorum
 redemptorem immemoribus patriam libertatem quatu-
 m ipsi exprimere. Turpi prebaratione rotata
 10. Januarii Hieronymus Gersonius in rapit gedam par
 de commissis aende. Proctusque Gedam, vobisque sig-
 de datibus, moxte. Porro de Gersonibus, adhibe
 vobis aende Wellenstem, totte ordine vande. Proctus
 otre vande. Commendatione. Proctus, adhibe de
 profanatione. Et hic loquitur vande missationis Gedam, ordine
 Gersonibus aende. Proctus, usq;
 Gersonibus. Tamquam. Proctus, aende. Magistrat
 onflages. Et vobis vande. Bisofe. met. Agnity. Adend
 die. Et. Bibondaz. hadd. by. de. Bebruzet. Gedam. Daz. vande. de
 magistrat. Bebruzet. adijns. aende. Hieronymus. Dignatus.

en niet besorgte de gebod des konincs
by hem hadde en dat en hael trouwe gelyc
gader te werten en bint die en by niet alsof
en moete blueten en vrouwe hebbende onrecht
hem vrede hadde geguen / en d'oude de parthe
absint varen / en de parthe wint gisheit tot salen
ofe d'oude / enstromende omme day parthe te
hoes.

12. Cromy en vrou seggende dat si
hadde getrouet ende die en hael dat oue moeth
maeth dat si en hael gelyc treet / mit die
poude gelyc so en ende vrent en in mora was
poude te doen vrent en valgens ad vrent va die
en gebod die en mit en ander hael do en
aentustene othoud / en vngende mit en
dat si dat en tusschen hael by vngende
vrent en hael vrent hael vrent / en die
poude vrent vrent kinder en mit vrent gelyc
ende als en hael vrent ofe en die trouwe
vrent / en na dat si hael vrent
hael vrent vrent ofe vrent hael vrent
dat si die moete en vrent polige en die en ge
trouwe hebbende by en ander hael gebodet
ende overfulde vrent vrent was vrent mede

In Christi gheachte Aeltyc Geront de bracht be
 segent d'eyen fay pons es attestatie dat hare
 gade hadde geseht dat fay pons hadde doelof
 te wint gut lige van groel comende hare
 soude mede heere trouwen hadde oock de
 sturken dare sij hem mede voor ziet gade
 geroepen houdende salimmatie want g'lyck oft
 onghelout want hant oft vercomenke by hare
 seer medelid de broeder dat g'et oerney
 wox was langende ende oncesulox fay pons
 mit g' moeste trouwen voor al er t'pese vdan
 g'elindict sed dubito cum alternatim conlu-
 scit et spontata ad prosperus membru arri-
 taberit. Fay Geronts barthe qua
 binne mit lustat ende befoert dat vly wil
 de adbeper ox in requeste seggende na de
 ontlastinge Agnetz Adriaen mit beken-
 te sabbaz illa vobis contrarium asserbat
 et testis se prolaturam rogationis mutue
 etiam aliquandam postquam ipsi motu erat
 dixerunt et for saltem dicunt erat quod ipse
 proclamariones noster erat. nly in proxi-
 mum confessus dicitimus
 de p'fidatu puellarum etia actum ut donas
 magis pro districtione eius qui m'itit et pa-
 tribus, eligent.

vlt Geront Jans

gebod opgeteekent van Aduas Jan van Honin
obonind agide volder bring 1. g met (oprijt)
piter van henschicht dz. 1. d. ande vomebrung
17. betact de stelling vande boortjende
boeten / raskelch. In die ey vbering te
laet quam seggende so pririse daer op met
te coninc passy / dorz gaf nos de Galus
stelling / maer sijn de na d'ey met te velle
vofond sijn.

Vierstont vanden cambrant dat al get geel
in de helen tot reparatie van stoch vnk
banche van toef hestz. zij niet by de
helen oft de middelij totte fabrierau end
laminaria gelyc maer by de padt vande
ghelinde middelij vunt de boortje ghel
velder betact. Intein vordatoris pazo
rum te fauorum non in vium vsum non
latis diuitis.

Geadviseert inde salde vanden barche dat by
virstonden sic stante casu et vphi narra
bat by niet vtelonds vbas Aquinetz te trou
vben. maer dat stact en h'vmissie gadele
gherich dat by en ander vobale vbas met
tussen v'vnlind v'vlandet vbas daer op me
princivalichs bevoel te lottiz dat die
vanden v'vrecht na d'ey op ronden inquirichs

bekende hare vader band
 gereformeerde religie ende in althet hare
 nide aende selue gesondt ebbende te hys
 hare hadde late door de priester hare neke
 verlijen ende totte papste misse behygh
 daer was in nu beou ende hied hadde in
 bekende grootelike tegend godt gesondt
 te gubbe, verjoste verjaluy door sinnes
 ad thomannus, tabozabel, sinnes aende
 predicanter van Amsterdam ende hieroveract
 alme te verlijen, woed hare op goet
 yobend om hare swackent te gemoet te gah
 datme de gelykenent van dese vrouwe
 ofte de sice variabel van sinnes, soude den
 broedry aldare te kieny geus, de vette
 hare deseretie bebelinde.

24.
 54 profes vande goelste s. gwert die niet is was
 van sins seale te louden ofte sijn knoopmarckie
 te verlaten.

25 gudoogt
 26t hndly m2
 pet. ploos. 709.
 gero yanatet by Quabio vande Lombardij, dby lue
 die tot Achenem was tangelaten ad s. synaxij in
 die outgewartat publicita so na varen besmed, dat
 niet is vronde gelyst worden. datte publicque
 vseren varen misse onbezoudele watter dal
 vseren Fay de Bruyn ach te ligen quod tam multi legit,
 ne ad numeros bene cantet.

27 Januarij de geboden gedan van ed. vrent-
fey Casper Baetjer i. g. van dantluyt
vint puzshy met Joffr. Maria Loger vord
vandy luitenant Hobert Gallis slomf.

3 febr.

De boel is end gestrengy Johan bay vray-
zaet van duthloff met de vool ed. Joffr.
Agnis van henning vord van onrepe
Spek.

Causibus ut
C. v. H. ex re-
circumstantijs.

boord booz gijens van is lietmaet mde
muystraet synde die ongenoit romside op
vyn kinde begravenisse end aldare drimden
op de yfonteyt het Pulox ingenome zadd
dat hy daer mde onschady synde sine boel
onthaet met sonde Pandale, ofmy slean
vare over met hy begorede te vemanen, ende
vordy gesont. thent te beorch, dore int
vribe ande meemide vordy het Pandale
ende syt openbare, was het het vord mde
van vordy de herkenzaet gestrengy.

+ So doch orde verhaet vande onlust in het
Synode van zinteollant vordy, vord
by amte beflote was dat de ledy vande
kerke die maek in ed vordy vordy
andere geborede sonde vordy vordy
van die zely vordy vordy vordy
gedrongen de vordy Pulox A' onrepe

conform te wezen de h. Schrift. Dit was
 by blynghe toegestompt ende sicut by
 fabrica tot leydj gemaintenlet festo, Co-
 mo endas worden afleue met toefachend
 waer oter veel fabrica adgeroende fluen-
 ge bygondy te maerly onde set gemdey
 volite vordende vandere voor Arminiano
 ita et facile novus ignis incenditur diffi-
 diarum nisi in tempore extinguatur.
 de gebodj gegay van Cornelis hamse bā bly.
 vordende met sifera van holtorp brede vordy
 inde brigittey / leye. bynde van vngelste
 vader ende vryfke moerdert, de d'ra m
 femis ey vernaert chirurgys die sate mi oue
 sate vordy vordy sinder lilede by sif soude
 sabbj geyondy als vuntge sicut, niettegensta
 altij voorloep dede om sate vunt te gylachy
 et cum esset ex ea mace quasserbando scabati
 noy vordt, ipsa tandem cum malis a parente
 tractata fuisset, et frustra promissum am-
 bisset, se mbito patre ad sundem vordt
 et magistratus auxilio tandem nubendi fa-
 cultatem cum annuū vordt 28 impohabit.
 Dese dase de leste abont predicatie gedaily
 ende sulle des vrydags opte 8 febr. de gaff
 huus vernaeringe vordy.

5. fe.

Dit zout mede geset by kerck de hevonijster van
 d' xij^{ten} Bodra f. Maria Logur
 x Soem verhaelt Suabius dat m^r Jennis wude hier
 hien d' uenaren hadde eenen brief gesonden wane
 inne en verhaelt dat het een mit aingenaem
 was dat myn sijnne doerter hadde een kerck
 gebot verhaelt om te trouwen dat sy daer
 omme gave constantie souden bedien en
 tegen gods woort ende de wet der naturalis
 niet doer. D' bare ouer gert bluet dat m^r
 een souden antwoorde dat sulx by de magist^r
 was verordonnet die de d' uenaren daer inne
 hadden te obedieren dat en oest daer obere
 en sijnne gehoort sijn. Die hadde moeth
 verhaelt ende die sijnne sacht verhaelt

7. Het gebot geelakt Antonis de hoye bled van
 dora van Helfmgen niet sijn met. Ua van
 Cordennoort bled van gebakt van l'ubby in sijn
 l'ubby burgerme tot w'ijck salty in d' gebot l'ubby.

x wederom by Suabio verhaelt vande lombard
 ofte haren kinden ofte familie an sijn admitt
 tendi ad sacram synaxim. D' oest d' uer k'om
 g'hallegert en swannis hadde g'annoteert
 het aduind vande synod van zunt Hollant de
 vergaderinge van ged'outereel mede Haghe, oest
 het

tot Aelphij

het gaboellen vande faculteyt der theologie tot
 leyden, ondetrickent bij dieſe omm romine
 daer by sulche in getreue maniere word toe
 gelaten ~~ande synd~~, datter diſtinctie be
 hoordt gemact te wordt, wannere die
 sulche taſel houdt niet meer is genotely
 van edelikey intreue, ende daer toe geedi
 cket wordt, dat die niet en conde voor waer
 kinardes wordt gehouden, d'welke het es ſulke
 wat men polieue noemt, tot geryf van bulle
 ende dat sulcx niet en conde geyſtely ſonre
 veele coſten van huſing, zuiſhanding, lud
 boeckhouderij, ende de officieus, mede
 den armey daer van genotely, Andere mede
 dat men de maſtaten behoort te beemant
 datſelue intreue, die is vinderdelt bare
 beemindet, mede beoort te minden, ende
 de roſte die sulche dorſt alſy offerden, niet
 hebbeſſing ende d'welcke gſte te latic
 op dat men niet en conde ſoude of nemt en
 dat anders, t'hoer, dat god niet aenſchouw
 en soude bleef, ende t'hoer inſtelid ſoude te
 ſtinde, que cuique ſuum ee tribuendum, ſta
 wordt mede geſet van eenige kinardes die niet waerſin
 bare.

Ward, noch ongedoopt van mennonyste ouders,
geboren datmen die brude pederden ende inken
sich totten doope als noch een jonge meeset
nad dat van soude mig de myste int wuse
Eijns sprake inquit inunctum suabio

12.

Jan Aerts van Os ruytel onder des baron van Montoy
Eijns get gebod alre moety hebbe met hie
teintgen . . . . . En omme dat hij niet
saddt dunt staende met ee andere die
vromde daer en mede hronbis wet sader
ende die hem sader get kint op te worden
ward de gebod alleen tot 11. . . . .
tekenen. Dore so hy gebod en de seene
vredy opgeboud was en gelouf en get
geteget . . . . . Ende nu meniche dat de

14.

kerckenraet de salthe wbel ronder afday de
siet het daer sij gende dat er inpassigheit
sonde blise gesiged, maer is euen wbel
weder gesonden aende magystrat.

Ende de rekeninge byen boekehoude der
draoach G. S. drant de welle, byen maer
vanden lycke July 1627 tot den 13 Januari
1628. De ontfang helpe 12381
De buytgeff daer tegens — 126087-8.
So maer buyt gegew day ontfang 227-78.

G. Sordam.

Verdonneert dat voort an de begraafdinge
 sal beginnen des sonnendags + labonts te vrees
 beginnen des d'z fide go bastinabonts dars
 vrees mede georeponiet dat mede de naeste
 sonnendags predicatie soude te vreesmanin
 te dag end is matie dace op vrees om de
 gemenste af te trecken vande ondeloudinge
 vande Baccij gijfte is mede vreesmanin sende +
 sigen vreesmanin dat sy soude proponen mede
 magistraet dat alle ghehertelie commissie
 ende magistrat op vrees moesten vrees
 vreesden

Giffen vrees farob ^{aan} vrees van Brugge vrees
 nen aldar om de religie vrees de sentie
 vant gijtelick giff ons vrees te vrees
 vrees vrees vrees ommen te vrees te
 Bureaux dace gij vreesmaels gadd gijboot
 vrees nisi fallor vrees labijts. vrees te
 vrees, ende vrees vrees vrees vrees vrees
 vrees Hemmis

vrees mede door vrees vrees D. Lollij dat alho
 vrees in gace hadde vrees ende de vrees
 gescandalisiet, datse groot leet vrees dat
 oue vrees dragend ende te vrees vrees vrees
 like satisfactie dace oue te vrees op datse
 vrees moeste giconsuliet vrees ende de
 g. communi gieniet, hadde ook goede ge-
 kuynt

Eugenius van de velle van hare niet ende
goet leue kerk vreden gesent dat mi
17. Jorde ende kerkkerack tot Ingouland
om hare adid. ofte die hare aldare veld
ende subke belofte admitture / ofte anders
leue veld dat mi hare algeu abnaine.
Es gebote gelade Aet van Henry sub Secretarij
vord van Maria de konyn van hals boest
met crintz Bor. ionge d^r van Gorinck
vombende aend plompe toorn
de gebod van fay Aet van es. wunke oppen
den boectgeant

+ 24. Des sonnendares getrouw inde vuerkerck Aet
van Henry met Cathrina Bor. vallende de
predicatie by Svabio geday opte veltvord
makinge vunt de catechismo sonnd. 24. dat
den gurett veldt vord door de geloue
vunt genade sonde dat vby dare toe net
cannich doch ofte mede vberke dat de vire
dienstes inde scrifture vemaent ons rom
door toezekeninge en gunninge veldde
dare toe velle argumenten ende exempel
vord dat de vberke die alderhulst onv
felt vbarus ende mit moctis doch tot onse
saligent sefs vunt de getuigenisse van Job
David, zaras, Targurias, petro paulo en
dat

dat gyt ook lastelike was te ryggen dat de
 leere was onstuetselich ende tot sogetloofhat
 lenge, dooijle de selue bare se beeloe te den
 menschen tot dankbaarheid tegens God die
 soe vult. Woldaden ons dede dat en ons leggen
 inde beeloeffnisse daer als mitte Jan van
 Lende, iac syns enige soen niet gespaert
 en hadde om ons te beloffen hand giffen
 dat die die en niet beelike victorie voor
 ons hadde oetwonne. Dooit dat die niet
 beelike makinge door goets genade beelike
 gobbende int geloude wortfaeliker goet
 beelike moets volgen, die also beelike als
 de heit van het vure van es opeset gelou
 ue comen beelike gesceide beelike
 Des sabbonts ten vint uren in vey beelike beelike
 doet, maer beelike dootromen, hebbe allin
 lich beelike giden omme de gebommet
 de al te porus die de comisse bande soelike
 en het Examinaer bande placate, aingalende
 de sabbats gude, dat niet goets daer vint
 moeste. Dooitromen
 beelike geslyt datmen die rofies soude beelike
 beelike opstet te nemen in het optelken
 bande geschopte kindere
 quam as student van herborn beelike wat
 onde

onderhoudt tot synne studij seggende synne oude
ren oudermits dy groten beant aldre voor
syn raie geseiet, om door dy ouerlast die
soldaten verarmt se sijn / is hem een viaticum
gegeuen, en loope van synn miedes subsidium
also en goede tekinonia. by bracte, ende
tot Amsterdam is predicant aen d'oude daer
men soude moghen vernemen.

Op Hoelenborch is also vers dat smorgens
gemesselm openbare diegadringte de thes
monstranten gehouden, daer lopende met
preck sloels in groote menigte.

2 Maerby

Aen clascen dat d'ynxvare 4 eius sae word gehouden
gerommentert Aent bay Erik & senioribus

dy student bay Hoelenborch hnd. diaconus tot onderhout
gerommentert en salut guldin te Vriethe.

Soepomert wand gester opt bidd, dat t'stente
voel befoerde met mize aendert in bebbingmte
te gester, die kniecinge bonus met goet om
de confasie, dat de gesterre daer toe met g'ha
ren gemaket en het stas beede gert gebonde
oore int geus vandes soey.

Casarius bay animam dicitur aged 80 annis
proximus, quidobatur dudum a sarra gena se d
chidi a nostris, cum ipse rationem suę fidei
doctor olim aut non ficut aut non bellit
reddere. Denhamis ipsum in g'brat
Johannes Vtenbogardus hic fuisse et fuis ad f'idi
ontem

omnem facram animam esse dicitur conculcata qd
 num auctoritate hinc Amstredamum profecto
 fuit ubi sectatae congregationis comberit
 magistratu habito cent plebis tumultus factus
 est qui cito compressus est, ac cum quida pellic
 dixisset retores posse cavere Synodi tumult
 tus, si legibus superiorum et ipsi obtinuerant
 ac libertas illas congregationes non admitter
 rent, is noctu in carcerem ductus e nec nisi
 pro magna summa fiduciosus dedit dimitt
 dus videtur, hinc quidam ex nec dicere non
 sine ratione hec inde Arminiana Moderatione
 pot perpicere, et quid futurum est si rerum omnino
 poterentur.

Vtenbogardus itaque
 nuper quoque visus fuerat, et merito peditus
 quod esset in diebus ibique cum 30 viris ex suis
 colloquium haberet, rasi ay dissimulatione
 cyro veritas ptozom respellit et abasit. sicut
 bobius quoque et alij exules pertinacis cum illo
 proprio motu redierunt. Quidam eorum cum
 primis putant ee causam, qui hinc in partibus
 (quod vox inquam fuit) prohibitionem firmatione
 contra hinc certenam futuram sibi presbadi.
 At interea bonorum animos a se abicit, et
 publicum statum magis magisque preturbat
 cum exules et n qui sunt suorum partium nun
 quam sint quieturi nisi restituantur, quod sine

Extremis Republ. periculo vix est ut lingua
futurum speretur. parte laesa nimium prona
ad vindictam, cuius iam ante accubum domina-
tum sensimus.

Cum in far. Heliorpius dedisset ecclesis suis duo pecu-
la argentea Ecclesiastes nomine ipsius annu. Et
emblemata hoc epigrapho adscribi curavit
VT SOL EST MVNDI, SIC LUX ECCLESIAE EST CHRISTVS.

9
1
Wastach dat hijde g. Seathy d'ise probinnie is g'ordon
niet te verpochte bande Synode, dat voortan
de gebode ofte subbelione proclamatus sulle
geschiede sommendacht alleen conform d'andere
provincie. Syn oock missius gesondt alre
preonke. Syn g'erechten datte p'ispaalintie l'itte
op het profaneer vande Sabbots te plattey
landey. Syn de placaten daer tegens g'etruus te
beete stellen nae bevoor, oock g'orde toefret
nemely op het duy. van bebede beestadint.
vande passie. te beete van Missie p'eti-
ratus. Syn die g'ekynde

te beaste de gecommittieus noeste bebede
tegeen. Syn lantje gebby g'edat in romissie te
bebede orde op de seolis oock op g'elant
g'eligen vande Sabbots.

ende alsoe de draomby ende g'igens hadde
siddene p'essep request, om te gebby p'ispaalintie
van

1
Aesou profici was beest opt faretz en ciuilste booz
te stellig aende vergadtinge vande diacons, dat
sij niet en wilsden enige axarte vergadtinge
doen saken de kercken ofte sake ampt belangh
ende bysonde mit ingebouij van enige requist
aende Meesteraet die duertels sijn In welc ampt
was gelyc sonder kennisse vande kerckenraet
ofte ten minste des profici, In daer ouer als de
prebis relateerde desz dings vboordz nade summe
niet van een iude geballe, reggende ouer te qua
de restitutie vande beloopte penninge die
sij maentliik bobij de collecte vuyt d'elck al
den armen dore dat sijn niet malcander souden
spreken ende enige comittien daer ouer als
de kerckenraet, soo sijn nu geresolueert vuyt
deszine aldaer houwert cosyns, ofwelche vnde
marcelis, ende eckly is verlaert dat de diacon
doel was geresolueert niet te doen aingavende
hazt ampt van enige impoetantie sonde comu
nicatie, maer dat sijn bestonden datse vuerke
wemostes te solliciten om hazz veygote pen
driente de lict adromende op sulcke conditien
vber vuytduckelichs die bedinge souden adn
genomen ende datse sagen dat de meeres sijn
ende instantie tot dus ihude byde kercken
raet

mellem alle arde & lovet seap gedan blij-
 me & was opekerende. In so het Sun seker but
 beneffens de monien hare xinninge te moech
 lang missen. Soe hadden soet conige requette
 tot ons sinde. Om mit vorderen geroyneet
 ende dat de raet der stad onse geson, het
 vberke in bestondig qualiter. In sommiger
 vande haren genomen te sijn, propounded by
 de saluy ofte de kerckenraet mit de bestondig.
 datse vber moeste doen, ende soe sijn daer toe
 niet vberde gesolpen, datse genootdruet werden
 voort als mit vorder als de kintmate vande
 kerke te beduynen. Sabat op sijn duyde gelyc
 sijnde, die kerckenraet vint die monde by
 de kerk Jarols, van wetseuse segen & lovet seap
 hare medebroeder vberke, sijn, dat diaconie
 het vberke van Jannaria tot 1600 of al het
 glassigmeit dat mit in ystereid day 1600.
 van februario, vberke onse de raet soude deli-
 beren tot middelen daer toe dienstlik, dat
 diaconie al te perrind onse participanten
 vberke handelen. Hedende enige onbigna-
 me woord in hare requette, als onder andere
 dat de h. placate gelyc vberke de geseide
 de lenke, die vber vber segen mit alre
 doer.

doer niet en blyke, en diegenijke niet dat
in gelijc gebeydmet vberdy, gote Aemoy-
nir came, Ende dat men niet en hebbe
ofte d'elue foud binnen dy, magnt ofte fcs
vberdy vberdy in effect gebrast, vberdy
de Diaconie daer bij foud merkeliker
ontlast vberdy, En daer na de grom-
Diaconie vberdy nigeromdy, Is laer enige
feit datse vberdy vberdy patientdy, dat de
opreymte vberdy Aemoymir came vberdy
dy vberdy, Ende fcteliker daer in vberdy
gebeydmet niet zoopre vberdy vberdy
niet tyt in vberdy gebrast te vberdy, Ende
dat nu alre dy vberdy vberdy Jamaro vberdy
ordinatie vberdy betalmyte geyens, dat men
oer foud vberdy op de betalmyte vberdy
volgemyt macht, dat alre de f. vberdy
gelyc miscontentment op laer vberdy
lader genome, en so vberdy gelyc vberdy
vberdy vberdy vberdy of mit vberdy geyens
dat daerom niet en vberdy, die magistral gelyc
te te vberdy, sy daeromme vberdy vberdy
dy vberdy tyt te duler, vberdy me fcteliker
vberdy, dat daer in foud vberdy gelyc
vberdy, get narstmael te vberdy, oer
dat men foud en vberdy vberdy vberdy
#9

des seueren bruy smeygend, etc.
 den bruyden van Abraham postbode van de foresta
 uo mandatu vande heerde om aengecommen
 te moeg herten bijde bubsintgathen vande
 westfridysse come tot de voolesse ende
 puerken trooste dore soo ijete vord geset bay
 in comvoete punt heftmen hem sely boor
 dese vense atgeraden.

De 22 begonnen de visitatie met Bussouio vnde
 sijn sondering hebbe claerly voogetally als
 vanden in Arneut vander linge die voliedt ouer
 de boegme nu doct seggende dat of selue een
 eade salummidiscarke na geset dat ey allie
 eade got rlyme sijn doe sijn sonde de puerke
 teide te wellangh contrarie blyfde byde
 volatu de beclaringe bay farob de vart
 duwberde vande state die de skutels tot
 de de vte eade geset in altot med
 blyse eade gebuef sijn de vte by dat of selue
 met de sijnly groute affronk vides vnde sijn
 bay sijn sijnmoeder de caullingouer sijn
 may qui illam domo iniecat. et eam tan
 up in puerke rany dominus p arturixatio
 nem.

Dander vbas tussey bay fany bay
 sijn sijn de sijn draton. v sijn met sijn sijn
 bay sijn voren om het accoort
 gemoust aengalende de luyfinge dat de seuer
 vsonde

met orde ende contentement daer toe
te comen.

vermaent mede onse medbroeder Erk dat
het beuynst was der Franſer predicant nu
nimmermal gefu vberdy byde onse als plus
van so vberinge comunitate, verſeide lud
te muemurer, te mure d'obnle in goet d'icht
ſp'ack ende enige verſoort in die tale
zalde gepredict.

31.

Met eenmans gedaen onse visitatis ende
hebbin vberinge quastie gebonden day de
Woonliede tot . . . van h'et die by
vbinf tegens hare sooy nog niet romm'lic
dy gebonden, item dy smide oot ontel
soff modde soogte es ongefeghik menſch
die nog vol harts ſteret tegens th'ubel
die als v'giant em zalde gebouwendet
van ſt' v'baet niet v'bel v'bae ghenom' te
hebbin v'bae ouer geballe ſyn der v'boor
by inde v'orte was v'fegte boor enige so
ſus iareu geled. Ende h'obakend ſone die
tegens by v'ade in groote quastie ſont aen
gaende het ouer nime v'ande v'm'kil met
Calf. ſygende v'ue hogre a'nged'el'heit te
ſyn alse n'ie soude getoet v'borde. O d'uege
lyke m'ere.

me loon

vertoonde ons haer bet en brief varen by blut
 vande handelingen der gecommitterde van de
 ontdeckerde lictmate tegenover pasteur
 vande vhalfe kerke dat die te licten
 int Synode enlanre mid hage gevonden varen
 gebroedert en de geconfulveert dat oer
 vbi goet genoeg hebben genomen
 Synode Haaghe dulder van licten dat eare man
 vbi die ginch trouwly met tegenstaend. En
 eare alle fabeur eadde bebbely by sy afyftat
 dat de beftentumste van laer foute vbas bunt
 gepest by de fchoone vboord ende behouft
 vande perrant. fonde mede daer toe ge
 bracht te fyn door vch peltum amatorium
 quod experimento probatum fuisse dicitur
 deous. Erkenis pharmano simili dato fhu no
 ita diu Amestforti que nif pte mocht dicit
 li ad eod^{no} poterat. Sed quanta fides eufmodi
 narrationibz fit adhibenda nondu dicitur
 Apul.

Met Buthouia begomus de vifitatus ghehoort de
 claghe vande moeder van gh. ploos. oute eare fto
 den commande die vbonde fantasie eadde v
 vol van lictende impressie. Item onsh beac
 die folan van vchaelbuck en fhu beoedez met
 hard fobatta van vfindow die dy
 moeder gynth a ende barkigbrugge beboonde
 vbat

dat voorzeker dat wy loven, seggende
d'elue ghebreke dat sy niet anders is kande
gevalt, dat sy niet roest ende billiken
moeten doer, soo in gemene goederen niet
alleen conde stendren, ofte doer sonder gemene
consent.

2 Antonius Bongart dolevend seer ouer Strick
wan Calumny die d'elue hem na kande ge
geue, als dat d'elue Antoni soude niet belet
tegedy de woort smek geantwoordt ofte hoor
genomde hebben toe oorsake wan is prout
aengakende de rouwe is

Wobord ons ook voorgeset de ontzinsige
vande vord wan de ouer Coubenhous die
ni indy d'elue bide vord wan hme
doet mede roest ymre, ende clacht dat
sy de quade meise hadde gendy om d'elue
so lacht sanont als te salue arde gme
d'elue, wane ouer een geue opwoop tuffe
die t'elue vord onstary, ende vord vord
soemdy m'elnde g'eronpluist maer
niet wan hartig aende s'el vande vord
wan Coubenhous, die nure al gme prout
sy daer 2 maal geobest, d'elue niet
ronny bindy by hme.

westall

Verkeldy vande maer hoe dat Maria Smits. onder
 ionge de die voorscrivenen way de kerke sijn
 Toemanno laide. verfont omme de predicatien
 way Amsterdam te bestryden. Gae vonden ay te
 nemen in haere gemeente. dat en bekennende
 Gae mynval dat in aende papieren was verlyst
 maer daer groot leet van hadde dat oecme
 door conyn pr pauli die alme bekonyng met
 toelode van vint de pauslike superstitien te
 gelyck was vint gebannet. Ende Gae vonden
 was. dat was gebrast omme sijnre godd
 die sijn door dy treue sijnde gebuy in kerke
 mogt geniet. te gien tot fundatie van sijn
 autare. en haere moeder soe sijn sijnde belooft. en
 vbiens just daer ont hem verstaenende want na
 late des self hadde beclaget. Ende daer na was
 vande religie vande afteckende haere hadde
 gebrast om de gystelick leue in reingiet als
 te nemen. en Jesum te diene. haer toelatende
 van gien vande berlygen te besouen te diene
 sijn met haer stemmende om haer te trichy
 dat dy paus is sondus mensse vane sijnde
 te moety geloby dat die sijn hoop vande
 kerke sijnde vbiens. dore namme. vande vint
 vbiens haer presen en doring tot gien te
 vande haer vengestelt was. het vbiens als

Wingens

Wegens was hadde hare veroordelt ende die
domeyn wane door in vrede tot onse kerke
bescheyde te comen.

5.

afgrondingh wande predikstove datmen yet meest
mael ofte aenertmael die 2 wech soude relatet
wen die verstaend naech somendag mit dom/s
farobis ende in Nicolai kerke. In aertdage
dare an mid. Burchiel datmen de beendpre
dicatie soude doch den donderd. tis aert bren
mid. dom datmen aldaer mid. soude door die
dijns. In woens. predicatie in plaetse van
Gertrudis In Jarobi, noch aldaer predik
en vrydag 9. Ende saterdags de proffou
dicatie namens ten 4 bren.

Tegens die aenert gehouden Censuram morum
absentibus Hussowis et Bemmilio & nonnullis
Diaconorum, die oock allegheerd de seue
censures hebringe te opereren. Welcke men mit
vry moethe vint spreken. Sijnde die vps
daer op datse lode mochten ben spreken, doch
alles met ordre volgend de kerke Christi
zacs broeder vermonende, daer na noch die broeder
by nemende. In tis lyste de kerke aenghe
vande alsmis sage de voorgaende bestraffen
ge mit te worden.

De misth.

Die meest van de straten quam seff in de kerke
 ringe ende stonde dat my hare een gade ta
 na gesit ende vermet synde my salche
 hare de goetsperminde hare vrede y bracht op
 het seggen van blammingen hunst. dat se seff
 was dat se gelboont hebben tot henre hilt
 dat de vrede barmhertig hadde gegien. ende
 duertelike. Dors vrede de parke gesit
 aen de vrede ende ondelmy van quarte
 vrede getalst ons de groote licentie de
 papiste ende hare conventuelen, dore de pro
 fanatis vande sabbots, ende also. vinge
 vrede synde vunt het doctre ap dese stadt
 synde, de seult te leggen op de officien
 die vrede was aengesit dat sy hare op sude
 lichte, ende vortasie van vrede vortromen
 In vortobiel hare niet op de vrede vrede
 vortocant In ondelmy des quarte vrede
 toe vrede de seult vrede se litzmaten
 vrede vande kerke hare tou te vrede
 also se een lastelike afgodige was ende
 vrede vrede vrede vrede off vrede door
 vrede vrede vrede vrede In ondelmy
 niet als de vrede gods op onse land vrede
 de dat se vrede hare op lichte dat vrede

fo de predicatio ten 9 vrbz bejominu, donec d'byla
 die soo lange duerd dat get oute elure vrbz daz
 die die synde de vberde g'fint m'ch moeste boec
 aly fulstul predicatio ten aret vrbz bejominu
 soo dat anties de collectours die d'z daz soudly
 om g'az booz d'z arm'ch, m'rd vberd bej'm
 v'et in t'p's g'are collecte te v'efam'ch
 nade middagge id m'rd Burcherke te die vrbz
 g'predict de begraef predicatu.

circa undecimam ante meridiu senatus Eccl'asti¹²
 cus indictus eo quod cum Galli in synodo in par Ha
 ga fuissent cum suo pastore Agacio reconciliati
 eo que noia illi p' se offerente consistorio gallico
 in hac rebe ut simul sacra cena fieri a qua dudu
 abstinuissent, possent ac reconciliatiois sym
 bolu manum fratrum suorum postularent ab
 eisdem reuerti vnt nisi ibid culpan agnosce
 rent et se peccasse faterebatur, quod cum
 se facturos negarent sed reconciliatio in sy
 node iam factam allegarent nro satis exulta
 tis ac perturbatis discesserant q'dy a nestro se
 natu intercessionis petierunt ad auidibz allegat
 ipis concessu et simul p'ls ac p'riba ut se ead
 causa ad Agacium conferent statutu: vnt quoz
 p'temitterent qd ad bonum finem va p'cedenda fa
 ceret, ommitterent sed pastor oia in p'ntium ^{stat} reliquit.

+ passidare hebben mit carfare in kerste Nicolai
de bedenkunge der heren abontmaels geday.
Ticmarus, Dunganus, George. Welckes die
nummers no ita magnus & is qui in suprema
parte veris maxima ex parte plebeus.

Den 27 April aengeturkent de naem van
Dirck Breygans r. g. van Culmborch ruyg
pe conrionator fuxat of et mure fex
Metz van Breygans. harmay vbenarto
Dorette f. d. van Veturgt.

Et Johan van Ledenbergh f. g. ly blyx mit
Joffe Johanna van Sypensteyn. vberd van
Fonne Maurits heraugule vbonende byde
munte vtrugt.

11 May.

post trimum Septimanarum absentiam, Senatui interfu-
erunt actum de absentia Dungi, quum Gensabat
ob Romingis imbecillitatem

Beatus Diaconorum quistor rogabat mofoniu de Anis
quod fecerat cum herede Carpentarii, qua pauperti-
bus utis viua voce legauerat et bonis suis 300 flo-
renos audientib9 pte doct; Carpentarium q & herede
dibus erat, tecummo et 2 diaconis bona eiusdem
anobrem conarentur; narrabatur ipsa cora notae.

solo summam 50 fl. Expressisse nullis pte testibus
adhibitis, et visum ciuilibus ut adhuc scriberetur pre-
scribam. Senatus nostri ad Lutetiam uicium contronato-
rem dordracensem, ut ipse heredes ibi comorantes
adiret et de ipsa propus cum ipdem ageret, priusq9
res in eis deduceretur.

Quidam ex uicatu Mofensi referbat alicubi in hoc loco
templum combustum, cui restituende deessent fa-
cultates, propterea se missum ut in nostro Belgio collige-
ret seriem eius rei causa ostendebatque testimonia
et libellum in quo noia et munda dantium
& Hollandiarum et zelandiarum continerentur

de quo etia seriosq satis liberaliter cotribuissu
confabab. vobis fore amandare et
romesum postromiam Magistatus Urbani nos
n. alijs bonis templi, pauperib9 satis gratari no-
bat in loco 200 et mercantib9 villicos a. eo mrdio

tantum

tum damni sentyſſe ut proxima domibus restauratis
vix ſufficerent 25 fe. a magiſtratu accepit.

Quidam alius offerbat aliquos libellos a ſe factos,
ut pretio dato qd frueretur, ſed cum minimi mo-
menti eſſe viderentur, omnino reſtato, reliquis
reliquis munuſculo inſuper iuvandum advenimus.

Nobis etiam ⁱⁿ nemp et Baſbonio iunctum ut pre-
torum monderemus, de quotidianis conventibus
tam papiftarum quam Adminianorum, ut opream
daret, ne hec inſuper adeo premitterentur eſſe.

Eſt octo cas hinc Ende de nam gelyuz Maria
margareta. was way d'us Meade gelyuz
tot de woop. de. Margareta d' bay vliet Willem
van d'auy grave bandy Breda die a 1600 bande
Spalngarts is veldmoort, veldg. bay h. Walrauy
bay Bredenrode bij E. bay vranck Ende Amg d' Bredg.
bay vly. E. bay Noordeluy in Jan. 1620 gelyuz.

Ebodey way d'eluy Janſ d' bay doary 7 g. met. Syan-
na Ramparts d' 4. d. beyde bay vly.

18. de Soldaat mindet vancz leggende ontrent de gelyuz.
mde de mindet vancz gelyuz d'altare in garnison, ſoudes alhier
trouwen/ ende alſoo ordinaris ſyn gebode mind
moſten gelyuz aldaer/ ende hi raufrede ſyns tyt
dare mede te ſulluz vrelopin, dat hi vader eby
Inſelſman alhier bleue bekent was, ende lange
gelyuzont

halvoont gader die mit subbelick constinckid
 dat sy als voer byf vuerendwe raet was aende
 dorende verlooft ende diergelijcke redens boect
 bringende vberich godispensat dat sy nae
 sijn drie geboden alhier soude moghe trouwen.
 Die vrou verclaren haer may kinnich stadde
 gheskorren mit attestatie van es seignant
 sie te lande synde ende begerde daer op mit
 es ander te trouwen, vberich voer antwoort
 gelyck dat sy begeret van sijn cappitein sou-
 de begeren die mit ten meenden sie te lande
 te trouwen, ende verclaren den tijt van
 haer want ouderlyck moete bekomen, omme
 mit kinnich de ghescheiden tijt te zeshubbis.
 De raffe vberich boect gubragt de groote sup-
 stitue diermit opt first van crumb vindinge
 ende diergelijcke dagen plussende mit crumb
 gashuus buten de wittebroucke daer hude
 van verstercken: dorend ymge bebet daer
 dat mit bepoorde silox te behouden ge-
 lyck meer andere dagelice binnich de
 stad geplacet, daer op geset datment vuer
 de bergemeb vithone, ocke de schout volges
 voorgehende commissie aenspreckes.

semaendy blaming van Joffr. van Blitterwijck
fide mi tot drest. voocht datse een eade gesten
uy soe hare fouten hare leet wares en wist
de wesen aengemaect was by de broeder
aldar tot het avontmael / vaet dragend
sijn hare niet en rond attestatie vreling dat
vande gemeyte alhier was geboest / so
de expressie van hare fouten so die a pit
dintuten aldre onbekent wares vuytgebor
drt ons van hysbryre / worden goet ge
doond dat mich een ds Reuy soude sijn
ende sig optemich te blinge rond door een
vrijghe de admissie sinder vrede scandale
dbyke in mi omme a ^{1/2} daer omme eade ge
penitiet end van het avontmael ge
abstinent.

In de sardie van Carpentier was by de scriba
geprent als vuytendrick ende wisteborg
staende mi tot dordrecht omme de maede
van hare monne ofte grootmoede ds arm
geday te veromand en ende het gedaene
arrest te scriften door so middelen
Carpentier tot dordrecht vrelende het swoest
vande sene voffenisse as vemanne sader
gestraen

gescreuen dat zij niet tegenstaende de vuerdie
 verclaeringe van haer grootmoeder om in gelyc
 contentie te treden in saken die de armen
 sijnen te betreffen, noch verstaen tot
 een sonder gulden ofte daelder, voer voer
 in doctor carpentier hem verstaen staet mach
 vort verstaen dat de diarome niet is gader
 behoort worden tot het sijnen te verstaen
 sonder communicatie des herenraets, maer
 noud dat acceptatie van het gepresenteerd
 billike en redelike te verstaen, als de vuerdie
 verordening die in verstaen noch moeste onseker
 vuytloep

verstaen verstaen dat de sijnen Jans van Binmel
 was gecommittueert tot ^{clausule} ~~synode~~ nu te
 gunde te assisteren.

mis sijt dat den hie van harenbroeck hebben
 enige gebode verstaen vanden predicant in
 Langrouck met sijnen gulden roffie van
 Hanskens een closter ioffe geboort sijn
 dor tegen de ordre vanden hieken ouermis
 ges bleue en was want consent de vuerdie
 vuerdie sijn sijn vuerdie persone was sijn vuerdie
 opgeoud

Ende herenraet was absent vlaming, vuerdie
 sijn patruus vuerdie vuerdie sijn vuerdie
 vuerdie vuerdie vuerdie vuerdie dat hem de
 sijn

byde magystrant nocete den ouershout mit
en vberden gesoude. dat de s. c. sijn vberden
vberstelous vbermaet. onse diegeenrae
grusen mer

¶ vidimus testimonia Georgij pape in hencore
Actingij professorum Franquensium de
Georgio Luce confluentano olim Monacho
qui dicebatur ad monasterium suum vltimo
veniens et mox iterum arripisse quod tunc factum
nam tunc in patriam et parentes suos inuenerat
fuisse profectus. et suis creditus fuit Monachus
et ibidem detentus tandem non sine periculo
evaserat literis sacris aliquandiu opidem
dederat et sine habe bitam duxerat in
conuicta vnde liberos et procrearat et
ad testimonium eo produxerat ut calumniatum
de eo ora obtulerentur et aliquid subsidij
obtineret.

31

¶ Bussonus Dink goddrecht byde officiale de s.
van Dinskenboer, ende sijn vberden
yenoeg ophubale degeenrae de papij ten
vnde Arminiane strecken mit alle tot
perijckel banden staet, maer dat tot grote
vlijpidentie de placate vande hoge ouerijse
den x ende vberden s. c. mede de vbermaet was
van onse vberden, vberden sijn omme sijn vberden
te gelijck te doe, dat de s. c. conuict
more

moets weder gelyk, nademaal de vroetfeyde
 dese Stadt te kemmen tabel een beseyd maect
 daer toe gelyk te hebben, ende noch lustmael de
 state door instantie van die classen hard e
 missus, tot die syde als een liden gesonden
 Antwoorde sijn de boer daer intue niet arstelyk
 te laten, maer het een onmogelicheit te besey
 die te worden, oek waarmede sy seef tot so
 ofte milt in de zyns zande sijn gae, d'bylen
 beseyden buyten, oek byn anders romende
 daer door van de in d'andere sijn begaen, in
 soo ontbluete, sende mede de vroetfeyde alles
 ystert te hebben tot sijn discretie, het gelyk
 sijn soverhoofde te sijn om een sijnige boech
 ofte niet, daer toe vromende te adviseren,
 die missus van die state alle by sijnige
 vrominge in absentie van die missus gecomi-
 pteert te sijn. So nochtant Busonius beelde
 de Pulex int volke collegie de deoutatis clas-
 sis beslooft ende op die daer de buch daer op
 gae peduert te besey 29.

Fumus

Quis gae sijn gaderinghe vromer sijn pin +
 Locostes.
 De sublece geboe + sooclamet van s'cuatio
 Carpentis med. doctoris vromde op de sijn =
 baer met 4. Agate, Hamels + d. byn d'ombste.
 soocla beseyt van pallatio assistentie omme wat +
 vande

vande broetrey te moeg, weeringe tot sy
onderkent also sijn familie aenschits ende sy
meestlic was omme de latynse tale te heb
op dat sy omme dienst daer door so acnde
hiedt als reublique soude moeg, dat mit
interceptie omme de orientaelse tale
daer sy oec in is verbar, en mede latynse
na attestatie vande rector Emyle oec an
nam nady tnt sal meestlic sijn.

De Baron Guillelme de la Huppa Bogemus q
mure l'edre vellicis orbe bndat cum familia
misrat ad ecclesiam nostram duos libros cum
psalogo ut intercedat ap magistratu et om
nis pro aliquo subsidio, habitat nunc Culm
burgi

+ Multa insuper proposita de neglectu Regentia
in rebus spiritualibus propagandis et proxi
mandis, quam difficulte ad regularum ordinem
adprobandum procedantur, prophanatio et
sabbati ac nominis divini hinc utamur
ta et blasphemias, et quam lenti in
vindicandis magistratus et profues
nostri, quanta licentia congregationum
diversarum papistarum Arminianorum,
quantum ferebus in militibus hinc utamur
in ipse ad salutem spectant mortalium.
hinc

Tuer na door intercessie vande prins de ende
 oriba bij de vroetsteax is palatio toegelien
 voor dit iare 1309 ende de factie vande
 Baron de la Suppa is vuytgestelt om dat gesent
 was ende die sine voor de Baron vuytging
 ander bebonidde vbaers, mid dezaluy naede
 soude dien men is daromme aengesent der
 pedagogo dat sy factie noe niet vbaers affesse
 ende men een soude, so laest get gesent vbaers
 labon vbaers

Vanden eurs sie getlaest ouer de Insolentie +
 de Amminians ende vryheit de papisten
 ende de committie vande Magistrat misde
 de Borgeme vypoort
 oer gesent vande sloffheit de costen int
 aentersken vande gedvopte kindere
 ende veinpalurke inai don

Salmen sine drie vbaers get maetmare vuyt
 dehe ontzent vbaers int sbaens soude
 ad Synodum woerthollandye gaes.

Vanden re kiste de geure die de gesonde
 vsminge vuyt dese lande ladij getruke
 intrent tot 6000 gr. vbaers mitte de naem
 ende de somme ach ype gegens vuytgedruet
 vbaers

vbaers noe becomant vande confesse door ouer
 vande kerckenraet by Abr. gedruet. Joesbinnig die
 gekogde

getogen woerd, antwoorde Swaen van
kierckenrecht sulcx niet belast te sijn immer mit
niet de abegatie die dierboels qualiter vba
dijstelt ende daer ay dese sijn stuten. vba
en te merken datms in sulcke dinghe daer
stado an te doer is op het vermanden by
pudicanten beuine alst mare nemb.

22. Welc quetely vande stoffe dit der ydne die d
commissie zadden kunt de broetseax omme te
doersij de secolorde, ende vber nuyse tinge
op d clagten die geday woerd tegen d
pofanatie ende slappelike ondehoumghe
vanden sabbate, nore boue al die grote ron
venticuly die papiste ende insonde ar te
mimant die nie sijnre salm openbaerheit in
conducta domo alst late belufte prediken
sulcx dat vinge vdeandringhe in tortu stont
te wessy, daer niet tegenstaend so bise
vmonstrantien vnde vnderdey geday, niet
op vberdey garet, woerd nore goet gebou
datms d burgerz voer daer bay soude v
spredken ende sijn vinge eddy te vberden
om vberde binnig te staen by als nore de
clagte te vberde sijn van vcinus ros vati
oni ishi videratur addictioe, aliqui etia ex
magistratu cum ipso faciant quida parum de
velligione pthetici int ac maior iten pars
magis

vallis op ad camelate, attamen parte altera man-
data tremulo non indicandum, optanda est quae
quod utraque pars ostendat excusationis non
non esse factam, cui sine scandalo vel. non fu-
rit

+ mulierum etiam iurgia et discipul non magis tam
momenti audiuimus. et componere studium.
maximam a cordoliam ex hypoxisi et exposita
vovis Heltoxyi capimus, cum illa ad bonum
paxistis religionis. sex assere ar pety instatia
vidisse dicitur et propterea rongo suu
nam fugere videtur, utiam si mel se mutata
sancto antea promississet vel post mariti obitu
proximis fieri.

Inter particeps saray mense assumpta non et
peidm D. Susanna Vander March. puella ho-
noris ut vulgo vocant vidua. Dni Brudenrodi.

audes bony et
bauguerupis
ex qua Amphio
dandi videntur.

Ante meridiem in herudiano post connoctum
Bredyous cum alys et conuixit Baltaxen
vay dortmund f. y. bay hamburg met Joa
Engelbrecht f. D. sunt Holstini bende bo-
nenda inde Wittebeoulis stetit. nubium
plane ritu nuptis celebrata, nec salu suu
sentire videbantur nubentis.

+ post prandium Hilbij fil. libroru copactis cu aly
2. ad parvam comunione admissi sub. Examme
se instructione Tecmanni mo adfidentia.

Jul

Jul.

hebba onse visitatie voort verhoest, Ende schuda
 quius noch es deel met te manno voor hemmel.
 Ende comende tot de vrede van Hareghe
 nu onlanx getrouw als leden bierg poon heeft
 ofelus hae man niet willy torlaten datse soude
 bij ons romen maer sijde datse soude voort als
 met hem soude gaen, Ende vreesert hebben
 on hare te minste te moete spreken, xijne
 is het datse vromd hadde van binty, end
 gelyc sijn datse voor dyl hadde in onse
 kerke gecommunicert sijn daer op datse nu
 ander by hem was geïnstruēt by date te
 bruda dat se te vord hadde gebouwt van
 de quetie niet is vbyte, vbae op ycant bloot
 vbae de kerke vande kerke daer yed vande
 gebouwt te sijn als hie, maer vbae particuliere
 politiquie quetie vbae inue by hem morete
 soude gelyc dat ind vbae mēdie by ande
 yed vbae van vbae soude comen gelyc
 vbae als te manno vbae, ofte by hare
 by ande orrasio was vbae soude moete sijn
 hie sijn vbae in sijn presentie maer met ande
 dat vbae maer vbae vbae, hie vbae
 vbae by onse kerke te blyue vbae
 sijn vbae mēdie

3. Is tot vicararius mit et uxore presentibus omni nunt
Sybilla Woytia aengenome tot us litmact.
Eodem is oise de proffessie ofte kelypredicatur
ghedag by Vlamingio mit dom, verclarende de
selue yemact te wyls by Guido de Bress.
die deselue dy comite bay Spanis gader oute
gelobert ende daer op wbas gestorven die by
den hondert duseint litmacty bekent becalub
vroulych d' doretes, by is groot getal mit
sare bloet wiesget, oere bys groot getal
gelyc ende soodelyc ager lathy geteint
ende nu by de t'fuenting rades inde publice
katholie wbas gelert

5. In voorszede gedach omme te procedes tot
de electie des Oudelmech ende Diaconch de more
ende syn bescheide litmacty gestouet teet om
dat wunt te hiesen, soo by de diaconch als kienst
raet de toecomende, als tot Oudelmech

Den domelien Heerde, hamel, Borgeme Wreld
Borgeme ~~Wreld~~, Rom, Nellikien Wreld
Ant de Goye, floris de Goye. Gerrit vande Hallie.
helmus bay wot, Pout. Gecabulus, Kerpine hede bay
Kens, Kerpine luytmant, Varenie Jans bay kistheer,
Kampact, Stius Jans. dy Hector Emylus burmay
bay Sant. Durech tot diaconch Swansborch. Jacob h. Bimel.
Wange Capolij
Jans wint. Jans bay Brontguyt gert, Jans bay
Brontguyt barthe. pyk. Nataris, Jans bay Manpact.

Weesle dop, hondert w. Winstesloot, Abraham h. Dirke
 Gierik van Worp, Matens van Linder, Willem Jan
 Middeloop, Aert ploos, Fay Comange, hondert
 Jacob van cortwiel, Wille. Meelen, M. G. H. Sclater,
 Matens van Linder, G. J. van der Kamp, Connet van
 Tonge, Fay van culmborch, W. J. van der
 van Jobn desloot mid groene slyte, d. ony booken, Abe.
 van barlorre, Doornboer, Tonge Quint.

De selus dag is smeyens get naestmaet ons ges. ge
 lund mid. dom ende s. Jacob.

xi ten x. brin boer de middaeg gedag by bruyden
 de vtekie, ommyg srentig. Exortis subleio et qumio
 die hant wota saddy gesonden, Ende splinter om de
 staachthint sijn volyn die gen conformerde mit
 de braden houdende woz goet hare stemmen.
 Ende sijn by meeste bruyden tot vudelmynen
 gtoeren, vande holick. obarnae fang by kyp
 touw, volant edrobulus, flozis de hony, thynne
 lufftint. tot wyff mit getel om get bricht
 van de sshipen Eck mid. Admirakint tot ho-
 tledan, de diaconen vbillende demygh dat en
 vourde bur afgaende souden continueren volgen
 get exempel vande boes die tot drie radey con-
 tinuerden, male soo nu mank dave toe vullig
 was, ende ordeu ofleus male vebant tot talle
 raderen, hebben marcy dypstren, en th. als boer
 gestret neffens de bur, marc vj groos.

de Diacony vercofen als volget. tot ses int getal
henrich Jacobs van coetswael int lantwylf.

Abraham Jansz van dinter

Jay van Culemborg

Cornelis van Konij

Gofey van Konij

Jay van Manswael

nachs noch tot vijf wien weder de kerk
ziet met de diacony indyadert op de boete
om te sien ende hoer de vercofen oudelm
gen de diacony. weder gesent daer m
gedach te worden bunte de ordel alsoe de
diacony daer niet en wylt verschiden
te worden, maer dat de aenvegginge ghe
de alleen inde kerkkracht. Dore alsoe
oock de diacony warden ghebruyt ouer dit
stemmen, is gort gebonden datse merre
sonde hlyf present.

hadden alsdore alle gecompareet duytgeent
Abraham van dinter ind drie seupper die
sien warden versent seggende dat en byde pte
dicanten soude come.

De meeste seupper geschied by henrich Jacobs
seggende dat quaet gesicht hadde oock ouer
was, sijn huyf. qualick soorden, en daeromme
niet wile conde duyt sijn wimkel.
13 Dal het adontmael geduet warden in st
7 geseunt.

1609

So is get abontmaec mit goet quantite bay
 lithmaty vintgedret in gulletzudy kerk. bay
 vlamingio en rickmano, concionator by et.
 A. Bugellio te ware. veltgusio profbricis is day
 mede geproponeert de selectie bay mirabelle on-
 dedingty ende diacony. Bliuende vande oude
 conentis knyf. Farob by kennele by h. wam bay
 vethusey. Diacony, de kerk; ~~rethusey~~ haill
 will. conentis, Fac. marcelis Farob splinter wil.
 poubbelst. Rutge bay Bostjous.
 vint gepubliceert datmy tobronnende brudary
 vande day sijn publicque collecte voor de vint.
 vande vint gesoude selectie tract abbate sijn
 outsmoellent man veltgusio, vande de soldatt vande vint
 geconboeyert die sijnde eenige vintinge veltgusio
 ten te hebbende ende veltgusio niks. tot sijn onded out
 vande vint vande de kerk vintgeert gebel vintgeert dat vint de vint
 vande vint man veltgusio een piceel opt vint
 sijn aldare hadde vintgeert voor een graeff
 vande vint vintgeert die ende de Marquijs bay
 vintgeert hadde vintgeert vande vint vintgeert alre
 te vintgeert sijnde dat sijn vintgeert vintgeert
 vande vintgeert vintgeert man vintgeert dat sijn
 vintgeert hadde vintgeert vintgeert vintgeert
 vintgeert vintgeert man vintgeert man vintgeert
 vintgeert vintgeert ende dat vintgeert alle sijn vintgeert
 vintgeert vintgeert vintgeert dat sijn vintgeert vintgeert
 vintgeert

precondit met anders dan ofte gij is d'ofte
beiden de die somme de onderom g'afont en
bethegenisse ende de varietit van in doord
suspectie overde dehalus g'efen om hem g'ant
ende ontflagen te doorden dating hem m'als
hagge volde soude doen brengen, daer gij s'yd
woer te wille s'yz ende daer toe x'ij g'et g'ant

+ Vande bevels ende affodien die int cruyt g'ant
Eyns volde g'opleet ende volde o'ke by z'it
was m'als vroet'chap gedollet. Vobas de g'ant
m'as belast de beelden volde te dat de plasse
te skuyte volde te belasten tegens de cruyt da
gen dat daer niemant om dinge suspic'ie
te vlegen soude volde in de g'elate, want
de lantpredicanten z'add' woer geg'ew dat
op die tyt heele v'agene vol alsdan daer
omme bevelde te doen w'ensden

+ Vobas Fay Aent' belast alsoo s'yz beide
oud'v'as, bruce ende qualichorende dat gij
op de ordinari' w'egader d'ag' de camere
moste v'aren m'als, o'ke bite litten op g'et
den keerkens v'ande gedoopte k'ind'ers.

+ Vuel' clat'g' v'ande Ap'ostaf'is bay v'alle
die aende Arminian' ofte pap'ish af v'ult
mae v'eg'ing' remedie
Vande s'gole m'als v'el'act, daer toe buyte
v'olde

deave gecommittet was, maar trouwen niet te
 goet, als oock op de profanatis vanden
 sabbate daer, daer d'iet sent misde toe
 was gecommittet. gaet langsaem voort
 doet veruice op remedie gedaert, ady
 yber doet allen tot d'ien prouit g'pint
 reuera que ad pietatem & bonos mores spet-
 tant, fergent penitus

20

hubbeyde geboden gegau van Arnolds Go-
 dycalen Acten bedwone des 8. Woorts tot
 Otteloo mit Gysela Hibbe .i. d. Wouende
 mit Winsem Stege tot Votriet

doerde gesit dat de officiers Expressie
 licha vberigede te doen executie op de
 vgenit de Arminians ope vaxist dat
 eet te vberigede was datme d'iet toe
 mostredy vande profanatis dat gyt
 mit te herte vberde genomy, iac datme
 voer aet d'aghe Gudden vberigete mit vber
 vber oock vberigete vber by de tapperis vberigete
 vberheit omme te moete tapper oock vber
 de vberigete vberigete dat de vberigete
 voer de vberigete vberigete vberigete vberigete
 quamly d'iet by vberigete vberigete vberigete
 haer vberigete vberigete vberigete
 de vberigete vberigete vberigete by ons te assyren

27. Syn vergaderet inden domme de oude ende
nietube kerckenraet ende diatonen, albaer
de nicabbe nade predicatie bevestiget in
inde raetramen ontfangen ende waer
toebereyninge van goods sijn in haer
bedwingen so sijn de afgaende ^{adant}
van haer dienst in geboden te wille al
kood tot get november vande kercke ook
dare binne ghewest blijven
de afgaende onderling waer binne
Euse Quint de diatonen ^{Presbiter Ant}
van Manxriet

Gedoch van hare loubberlicke geboden geadt
foran vande linge

In fine Augusti is binne vtreect gehouden het sy-
nodus provincial gearispeect bij de gedepute-
de van gelderland ende Holland in gelyc
dij 28 vinsten in summo gepredicet Hugo Baerens
de geboden gelyc van Jacob van Mynne ^{procurator}
woorde have van vtreect met Aent van ^{Land}
vonge dorch ende van in Jacob hamel ad vande
Wistfransche campagne tot Amsterda. met
vredt

1. September te Harlem verbrant van boeke +
 busen met bayero predicant vter Hage die al-
 Eue geboort was op het synodum verlijst tot
 Culemborg van meeninge omme eenige enuf
 te aldare voor den, over het onbetreffelike
 roge als sommigge misand, ontstap te nide
 te liggen / het veerck is gesceut, end is de
 sacche geaccordeert

de d. coetso.

2. i. Saterdag in September salmich begimich
 de subbelige proclamatie tot die somen
 dage die dus lange nide stad vliegt in aert
 dage sijn gesceut te veecke somendare
 videraer in somendare daer an.

In fine Septembris d. 29. sijn de broeders Cor-
 nelis ende henrick van Nonnesloot m. b. r. o.
 v. e. n. t. i. b. u. s. p. a. s. t. o. r. i. b. u. s. e. t. p. r. o. b. i. t. i. s. c. u. i. u. s. q.
 l. o. r. i. Q. u. i. n. t. a. n. o. S. u. a. b. i. o. G. r. o. b. u. l. o. c. a. n. i. s. i. o. m. e. t.
 m. a. l. c. a. n. d. i. c. h. g. e. c. o. n. s. i. l. i. e. t. s. j. h. e. b. b. y. m. a. c.
 h. a. n. d. e. r. s. d. e. z. a. n. t. g. e. g. e. n. b. e. l. o. v. e. n. d. e. a. l. l. y.
 t. e. b. e. g. e. t. e. n. e. n. d. e. v. o. o. r. t. a. s. b. r. o. e. d. e. r. l. i. c. h. t. e.
 l. e. u. s. c. o. r. n. e. l. i. s. h. e. r. a. d. r. e. p. a. r. a. t. i. e. a. n. s. j. n. s.
 e. n. d. t. e. d. o. n. g. g. e. s. t. e. l. t. a. n. s. s. t. r. h. o. u. v. a. d. i. e.
 m. e. l. l. e. n. s. t. e. m. o. m. b. e. e. t. e. n. e. m. e. n. d. e. h. i. n. d. e. r. e. n. t.
 v. a. n. v. e. i. n. t. s. t. a. p. d. o. b. a. e. v. a. n. g. e. m. a. e. c. t. i. s. a. n.
 s. t. r. i. f. t. e. l. i. c. h. e. a. c. t. u.

* Octobris die 5. celebrabitur cena parva
in summo templo et farobao. & post die
octo in Nicolai parochia.

* Die Dominica 3. Octob. hora 8 matutina cocionis
incipiunt. & 19 die. et postea Sablatz. Hora post
vidiana 3. annotationis hibernulor sponsalium.

* In octobris de Diaconie alleij bybbaret getah
mette eitmateij die Reertij te ondschoude
altes en Almosiniers came is opgericht te
12 ofte sytione die Dandee armey foudij de
pogij, alse het verindere bestaende in gred
formidee, het 2 in Arminiam, het 3. in
nonitij, het 4. papistij, genominet
lynde. als volget. de. 1. ba hennrop, fo ba Bra
hel, W. bay hennet, fo hennep, in hennet ba
scronstij, in 2. corn. bande en Reertij vj lullbij
fag. Vtenhoue, fag. petit. fo the hennet. floe. de
Gopie, N. Doyenbord, in. Millingij, n. Dierb
fag. bande pol. burchhaude.

Doch 1. d'ij my begomij inde buertij 3. by
teboert te galy de sommewadig mette
bussie voore de armey

die 25 / 1773 m'ijde ofte tieg kindelij in d'ij
voore de middage gedoopt.

* des sabonts by oft de auent predicatie

huyghst

Ingesteet dat de doods voor de middan' voor +
half tobaref ende na de middan' voor halff
vrie inde kerk gebract moety toerde, op de
bouts van

In hobernbe hebby de diaconus met de doc-
tor Carpentier, aengacend seltgack van syn
grootmeder der armyn gemact by moer
tot drie sonderit gulden vbarc oue de
mubily vande selds quetlineet vbarc
graccordeit dat die soude vborde ont-
slagen mits dat en gem soude sterck mahy
voor 175 acnd Diaconus vunt te ropte

Classis Ultraiectina congregata fuit, d'ingano
economio existente

Kulbeloge gebod onds andre. Of Jean Maniaet
vbedulbenare van Maria vande pol, met J. elisa-
bete de Vult ronge d.

In vordoumet ind' hooly subyntes te aret bes +
In Jcomini school smeygens ste gaus des nlygen
vunt tegen de oude gelboont te d'x by mensk:
memorie gebuytelick is ghebest vnde
onephile syn mede de cantuens opgeleude
dare de rector of is ontlast.

Aengedacht de gebod van M. pete foshno van
van Orhagen chyrurgyn vbedulbenare van Anna
Lambete de h'rk met cataruynge vureit pacis de
van

+ hou.

9.

imo ratmuy
dedel.

15

de geboden afgecondigt van Bient Albert
 coop van loony verbijs secretaris vord van
 met Gastuyn Andrus d' vouchs
 kadez eetijt costa s' nicolaes was gelbesp.
 ners van De pract vord van Jarobij
 van Bergen met Albert van Blankendael
 vord van Fay Strick

Is in sine huus am de Ammiansche kierz geuimt
 van barmen end stoelz oter toe gespygheit be
 dimes Ders bebbly nieu fass dars vord jar
 rambenticule gezond op loelenborz

ANNO 1622

Januar

Viii
 huus mensis Door ordre vande stats gemerac
 ingestelt en dante vordiratu bij Teemanno ind
 Ders gedas tot vordet vunt de 3 psalm, oue
 de grote sygeminge die godt pier Heyn heeft
 vordleent onder Habana vande sulbere bloot
 sonde slag ofte stoot hem in handen oteroms.
 Ende door vord storm vordt ende xijtykely
 vord bay vranden, mit alle syn seeply geluc
 licheitlyk mit en groot contentement
 van groot en ruy gearruwet by vordacht
 datmely mit dars oue de bevoord sig te vord
 heffly, dbyly het pier gods vordik was op
 dat de sygeminge niet en vrande door gods
 gramscay

vande provincie alhier binnen vtracht beedij
 gehouden
 Des 23 April afgecondigt vandy Stadt huyfdat +
 doort als gheene vonge Ludw. benidij de 23 iare
 re huyf fully beeborden te subbeek te bygry
 sfa hare gebodij as te dou tijnflemij day in
 presentie vande ouded offu naefte vrinde
 vande een generalis bidijac becondict op
 alre deser. des vvoensdaes dat onse holt
 gelidie est boorninny vande huyf statij ende
 in excel te sygenij
 vee hebbe vbeinij contentments ouermits menij
 ouzal soeket de vrommanij in te dringij mid zic
 dieringe de predicantij tot moderatie is vbean-
 diemge te disponerij in soo allenfshens aftellinse
 vank gheue in synode dardrapenij vens vbeel is
 vstatuaret. Petus die veyt vbas is vvorstan +
 de vande orkodoxie siende meest op het hooft
 te vveeten sijn excellentie begint nu te wag-
 gelen dien vee volgen als die hare sijn vwi-
 fte vnde vensienlichheit mee soethe als goods
 vbae de gemelhte ontkriet vveel tol
 het paufon getrorke vvee tot libestimtelij
 gebraet vvee niet siende om vast op te stue-
 nelij. Aengarnde de vbeleginge vand Rofte
 meelij eenige die vvee pynfchely te gebe als
 vbae door groote middelij ende vbeidat vjff-
 dert

De p[ro]v[er]sa maect sijn voorgesceet de bechof
 onderlingen ende diaconen na out gebrueck
 Ende also de laeste regh mit afsaen van Arch.
 van Lee, bechof tot het Collegie der Admi-
 nistratie te Rotterdam ontfoudelings gesceet
 varen, sijn dese regh maect drie voorgeselt
 gelobordt also petrus Cornelis vande Linde
 Aert Fort, Ende Henric Henricus van Rens.
 Diaconen.
 Andries van Dyck. vande Stege.
 Henrick van Wuyckeloot.

17 July extra ordinem supplicationes inspectione
 habita ut Deus nos opt: Max: protegat ab hoc
 hostium incurfu qui magna nostris vexa-
 tionem iniecit; postquam incredibili nostroru
 negligentia aduerti et filium prope fluctum
 traiecerant, ibique se numerant.
 B. gratiarum actus publice D. O. M. habita cum sup-
 plicatione die Jouis hora 9 matutina a foce Vlam-
 gio, vesperi praedicta iudicis ferijs dimidiatis pro
 recuperata ab Hispanis vesala oportuno sane
 tempore cum hostes ad suburbia nostra praedicta
 septa amissis fortia ferre grassarentur.
 5 septemb. renuntiatur et suggestu ut inspectione
 supplicationes in postremum restarent, et conuo-
 nos deinceps more consueto fuerent.

Aug.

13. Septembris die Dominica conuocatus
castris habitis in summo, & dispersa campor-
um fornicia & Bombardarum itumultu
inibus prope infirmitas mensis, per totum
horam pro urbem legitur signa passim
edita vinctibus phrysijs aduersarijs
Vidua quoque carne dominice celebratio
& dum dominicum post hunc presentem
Et sicut geheet inde hieck. Jomk Carl van
Stenham & van Hynesteh met Joff. Vandana
tunt van Oroskierh.

De 27 die condit de deidmose de dylinger
de hies abantmats togh de nacht sonne
dare inde acht dages dare na inde Buechloch
Oitke dat vuytgestreuy byde h. n. h. stah unal
en algemey vast ende beddare tegen de rom
Woensdare de lesten Oxtimb. ouer st
omme Godt Almachtig te danke ende loue
voor sine groote genade ouer die bedubbede
Victorien als ond dese sonne beluys, woort
te bidde sine soch te vullis bedden, on
ouerst om de vrant doorts te moge be
dzine vande yterant & ond vaderlant
van hare inbasie te vryde / vick dat mel
vrouede plaets de hieck en vane zellige
toemne & adnblas heen morete

dy 13 Octomb. is Busbouius na geryft nady bostee
 omme ware voor o vberly te linyge te stary in
 aldaer te prediken, max bore dat daer vbermy
 vberly in apparitie sy te vberly blynde
 de mygeliken gelyk met hare gelykelyk
 du nye vberly daer sy

2 octobris generale rollete voor de Almosiniers came
 ycondict vande vberlyk stoc

Thius concionatus et Getrudiano ante mudi em
 Helnichius, die mit soo gode ordie eloque
 tue ende memorie products datt vberlyk vberly
 ende my gelyklyk soude vberly, dat sy de stoc
 lange betredy hadde, daer sy mit gelykelyk
 oer gelykelyk als sy moeder tale vberlyk
 vberlyk ander als stocmaetke bay sy
 ampt soude voor predike ofte surty trouwe
 nely mit sy gelyklyk na vberlyk mit sy gelyklyk
 op gode gelykelyk

10 Anty vberly bay Speenhoe offesette predicant
 stoc vberlyk middely te vberly, ende vberlyk
 vberlyk vberlyk sy requyrt, hare is to gelyklyk
 vande broetffay, vberlyk vberlyk vberlyk
 bay 30 of vberlyk, mit vberlyk vberlyk
 hadde melle vberlyk

11 Dampredicatie vberlyk vberlyk vberlyk
 vberlyk vberlyk vberlyk, vberlyk op dely dare
 vberlyk vberlyk bay vberlyk vberlyk vberlyk

Salms voortan taret by prediker s. hiel.
ende saterdages sitte omse het aentelkenen
vande hulbelixen gebod van 7 by tot vuz
dies vare dicit inde kuerkeren het naestmal
gediet. Ende ind dom m^r petrus kint ge

doopt van celtimarias sijn zuijst. daer die
staende vberdy gnaemot Amctay.

13. Goudy bimdy vtreest Synodus vande stieff
xobinty gedurende tottes saterdage

29 octob. ind dom gedoopt het kint by
van praet leggende sijn zuijst. vboris van slantien
dael inde cramy ende vberdy faroby na sijn vrest
zuijst. gnaemot.

6 Decemb. vercondiget het hures abontmael op carf
dach toecomende

magna licentia omnium rectorum, papistarum et Armi
nienorum maxime.

geproclameert de hulixen gebod van sizer dynemary
de vris van do vrest met joffr Anna canth
Lamberti vt credo filia propinquis no admodum bo
lentibus

te het kint van m^r petre inde geyen by de zuijst.
wan harbart doeste van sijn vrest vrou die het
felde bepilde met ey schall van 7 to voms

De palatio fudeo Christianisato, dolco audire ita
que parum Christiana sunt, spiro vee no vera
et vel cum sa emendaturum.

Out east de
stadt doede
in gertaudiano
a Remessio cu
palati 8. Dec.
1629.

12. Decembris, aengesproky door predicant vandy
 oudeling om te selpe soulaigeyen de veriafde
 predikanten costen ende schoolmeesters vandy
 vaderspals ged' courtrecht in veriafde huy
 noer no: Bipontinum, Hessum, Hanobium, spi-
 zens Franco dalensz commozantis magno
 numero, ende also de stats in stad voor
 desen venig behulx gedag lading tot de
 vordere vuyt de ouerspals, in nu groote
 stadt by het lant gelede was sijn nu allin
 de litmatz de uerly aengesproky te
 meend datmy: vandy cloofte y canonik
 goedry dare toe behoord te gebrueckly
 als dare eygentlick toe behoord, dorz heb-
 bul voring geooro geladt. Ende is vberuue
 vberuue by de capittelen gedag cum plurima
 debent summi n. templi capit. num. 40.
 100 tantu te contribusunt cum medio-
 nis ruis pro rata plus dedissent.
 bygeu gebode voor dsh bay Joost Janz bay ouermee
 vberuue vberuue mit bay ouerspals ionge d'ba
 deff. ruis sroz ante myserat frater Justo.
 Jank. Alexander vberuue hore bay Gellidum fongm.
 met Joost Garbruyt vberuue vberuue dorz he Lot
 Bostwee.
 Jank Adoff was rapp. 27 biime bly met J.
 tot vberuue.

vberuue bay

+ De h. Brixius vesiculosus adhuc laborat con-
tinua febre, quæ tñ interdum nō ita se proci-
publitz pro eo preces ficit pro eo Deum eius
miserturum, et precipiū velle sui, q̄ multū
ab eo sactenus cōmodi accepit.

23. + 20. Republicat vandy stou datmy as vobins darts
foude doch indy dom de confessie predicatie in
24. + Donders. Habonts th̄ luyf bey de profpredic.
as selus dag foude v̄th̄ d̄id̄ as v̄berdy as
generale collecte vandy army.
Sal Carpare dy 25. bet sacrament as aboutmaels
Christi ḡecelebet v̄berdy indy dom S. Jans. Ind.
S. Geestly kerk. ouer aet dages date na mid kun
kerke.

Buffonius is v̄berdy booz as tijt sinny ḡestog
Eoffe mit Modde duythy Hage
Wassenburg staende tot Amersfort is becoep
te Dort, v̄prokavit aliquandiu sed conbaluit.

Ao 1630.

Jan. 17. gebodh. Fontt v̄benax v̄ay d̄ings mit Joff.
Cornelia v̄ay v̄ch. d̄ v̄ay Durech v̄g. Eit. d̄ich s̄ p̄tes
d̄y v̄berdy. Fontt herint v̄ay v̄alchmaer s̄ v̄ay
duyrd̄int. p̄rtingey v̄y v̄rhout tot v̄h̄dy
met Joff. Florentig v̄ay Mattheijff. Ammuli
sui filia quales nuptia zero felices, bt mul-
toties obseruabi.

stabret 7. bey Dumbh Berret. tot. Culmborg
mit. Cathinay. bey Moftrich. Alts. bey
phos. Maesthale

ex orig. descripfi 21 Jan. 1630.

GRATIAM AC PACEM A DEO PATRE AC FILIO EIUS

IESU CHRISTO DOMINO AC CARITE NOSTRO

Quam calamitosus ac miserabilis Reuerendi clarissimi
venerabilissimiq. Viri frs in Christo dilecti, Domini
oia obseruantia colendi, iusto tamq. sanctoq. Dei
iudicio, partim p. varicationes nras magnas et innu-
merabiles patene castigantis, partim etia fidei nre
constantia probe explorantis Ministroru ecclesiarum
palatinarum sit status dudum immotus vobis ex-
stimamus: Expressus tamen nos iam in p. senti
libello hoc nostro supplici, vobis explicare decrevis-
mus. Tanta a. et nosstra nostrorumq. qua pati-
mur miseria et calamitas, tantis malorum cui
implicati b. bimus, tumis, vt bnde quibamo-
nia nre filium exordiamur vix deprehendamus.
Quandiu n. palatinatu iam occupato, foris nostris
tolerabamur, stipendio nro pribati sumus, & nihi-
lominus interea qui vobis inhabitabamus, milites
presidiazios, q. b. m. pagis detebamus alios sac. istary.
transfentes de honeste parte qd. restabat ad ex-
tremu vsque quadrantem sustentare coacti fuimus,
rum.

cum nihilominus bona nostra tam tecta quam
dolosa arte, quam aperto ac violento Marte ad
rauerum usque miseret et hostilitate nobis eriperent.
postquam vero statione nostra tandem remoti
tam inter peregrinos vitam nostram transigimus
domos ac mansiones non solum non solum valde
raras sed pretio etiam raras conductim inhabitamus.
vestibus ad tegendum corpus necessarium
destituimur, rebusque quibus vita humana ad sui
conservationem opus habet, carēmus, pecunia nū-
moque beatissimo ad fundum proorsus emuncti, curis
domesticis tot tantisque quotidie sollicitati et
distracti tangimur (et angimur) ut indies corporis
viribus debilitati marrescamus; animo sensum lan-
guentes exauriamur, et omnium rerum adeoque
etiam ipsius vite tedio penitus corrumiamur. His ar-
guitur gravius aliud malum, in dicta scilicet
Rom. Imperio tristissima eliminatio, quibus ortodoxis
is valde lamentabilis, ut cum propheta famulo
Sularem sit necessariam, vheu iam nobis. quia ad quod
miserum Johana Dolore nostro, laboramus in
mitu nostro et quietem non invenimus. Et si
non dubitamus, quin omnibus hiis malis et his quae
premut, et his quae impediunt, pro simulari
sua

sua ac paterna cura, qua sibi fidentes com-
 plectitur, *Jehova* Deus noster sit pbsurus, quippe
 qui se omnes ~~scruentes~~ *scruentes* atq; in se sperantes
 saturaturum, et arcem etiam minutissimam
 in refugium ac salutem iustorum futuram
 per *Isaia* et *Salomonem* promittit, mitis
 mittere tamen non possumus, quin paucos vestru
 furientis *tractumq;* vestrum pro *Azylo* quorundam
 opem auxiliumque vestrum impleamus, et que
 velas nostras in sinum vestru patenti exoneb-
 mus. Duo itaque *Reverendi* clarissimi *Amplis*
 viri a vobis summa animo cum humilitate, *pi-*
et diligentia petimus et rogamus. primum
 ut in presenti statu nro misero *egestati* nre
extreme ac *salutis* summe *beneficentia* vestra
 liberaliter succurratis. Alterum ut in futurum
 in *periculo*, si Deo ita visum fuerit, de
 receptaculis apud vos parandis hospitaliter nobis
 prospiciatis.
 Adste *ur* *R. C. A.* considerati nram inopiam,
 de ea *publebanda* considerate facto tandem
 ipso animam vestrum *beneficentem* *sega* nes *inopes*
denos et *familicos* *decarate*. Hoc nos *ois* et
 singuli non cupimus sed *petimus*, non *petimus*
 sed.

sed rogamus, non rogamus sed oramus, non
oramus sed exoramus. Hoc a vobis desiderat
viri, impelant uxores, horum miserrime
sperantes liberi, balbutiunt teneri infantes;
Quorum vixum, nempe petitiones precum, desideria
gemitus vota & supplicia, cum Deum, tu vobis
ipso audituros recto confidimus, letum ad
respondum cum omni patientia ac humilitate
cum pio desiderio expectantibus. His ad exaltationem
Ecclesiam vestram florentissimam in verbi puritate
unanimi consuebandam, virtuosos ac praeclaros
fortitudinis reliqui roborandos, Artifices ac
ministros eius gratia ac dono instruendos ac com-
plendandos. Vultus ap. vos omnes in primis
Ecclesiam vestram maiestatem cum omnibus suis consolationibus
intime spiritus confortandam, ad hoc potentem
manu omnipotentis perlegendam, Regi ac
Dno nostro Jesu Christo, sub umbra alarum
semper sit assidue constanti & summa
et fidei commendamus.

Synthalam, vestrarum
humiliter obseruantissimi
Abz. Otgenius quondam pastor Winterheimensis.

ptis Zarler nuper pastor Biblisensis
Johannes Eussingus pastor antehac Frenschingenis
Xote reliquorum subtraxerunt

Honorable Amplissimis clarissimis viris
pastoribus et presbiteris in Ultravestensi
Synodo modo congregatis Dominis hono-
randis et fratribus in christo dilectis.

Venerabiliorum
pastores Ludimoderatorum utrorumque biduas
et pupillos in inferiore palatinatu exulatis
in quatuor classes secundum loca quibus nunc
comorantur

Classis prima

eorum qui sub illusterrimo
principi Bypontino vivunt

Anbilly pastores

- Simon probstus Inspector hestadianus
- Georgius Theodorus Beldis Diac. Hbidem
- Erasmus Hagerus in hmeltingen
- Johes Esenberger in Wendenthal
- Wilhelmus Dietz in Edygeofen
- Jo. Geozy. Sulger in Moggelngem
- Jacobinus Andreas Haugus in Bornhelen
- Eusebius Hagenhloe in Pradesingem

Librorum
numerus

4
4
5
3
3
4

Martinus Otter in Knoeringhen	2
Wendeling Kirgardus in Fugenhem	
Georgius Scheinger in Montzenhem	2
patrus Sutorius in Bleiswiler	3
Johan Thomas in Gossarswiler	
Johan Cone. Glaser in Otterhem	
Joh. Wolfgangus. Ulicus in Kittingenmunster	1
vidua pastoris	
Elisabet Nural Weder in Sletthal	
pupilla pastoris	
Amalia Johis Otteri in Neptebare	
Ludimoderatoris	
Johis Georg. Cornarius in Offenbare	1
Jacobus Costice in Frankenthal	
Alexand. Scharlbenbrand in Widelustadt.	1
Andreas Hain in Hodzamsch	3
Simon Truncker in Otterhem	5
vidua Ludimoderatoris	
Margareta Leon. Pfeil in Sgeruburg.	
tabernis montium	
pastoris	
Albertus heyz in Horbare	3
Christianus Steinmetz in Bleiswiler	2
Barthol. Bett. in Wolmesteyn	4
Jo. Jac. Kretor in Wimpplingen	3
Abraham friderici. in Giebramsheim	2
Jac. Gebertlagay in Fusthem	3
Jeremias Burckart in Walsheim	
Jo. Jac. heyer in Hurgesteyn	1

Georg. Melchior Siger in Klingeb.	3
Joh. Far. Wertz in Sreßwergsbeym.	2
Johann Hambrude in Sreßwergsbeym	4
viduus pastorem	
Sibylla cat. Valentin. Burgsin in Mompf. 1497	2
Marg. Joh. Suraxi in Lamprecht	
pupillus pastores	
Christianus Christian Kurfürst in Wengelsch	
Ludimoderatoris	
Margare. Kramer Sogoly h. soft. conrad.	
Laurentig Martus p. Sreßwergsbeym	2
Geobaldus Hay Ludimoderator id.	
Joh. Carol. Klendwist in Wolmuesbeyn	2
Vitus Blasius in Blesßwergsbeym	1
Nicolaus Sreßwergsbeym in Altenstat	3
Georg. Mergger in Sreßwergsbeym	
Joh. Far. Klippmühl in Hradt	2
Joh. Kembercht Hof in Sreßwergsbeym	
Mich. Stang in Sreßwergsbeym	3
Joh. Henz in Sreßwergsbeym	
Joh. Van Henberg in Sreßwergsbeym	
vidua Ludimoderatoris	
Cate. Pauli Kurfürst in Blesßwergsbeym	
Biponti pastores	
Joh. Molnart in ~~Mompf.~~ ^{Wald. Wergsbeym}	2
Wilt. Limbarcus in Mompf.	
Leon. Nobesius in Sreßwergsbeym	3

Ludmoldatorum

Josua Wolff in Luinghorey	
Theodorico David Kostops in Dringambart	
Vidua Ludmold.	
Anna Felicit Jos Smidij Lautern	3
Meysenheim	
Pastoris	
Georg Altabius ~~Diar~~ Czurnos	1
Georg Sreamus ~~Diar~~ Alzcanus	3.
Fo Jar Koffler in Kottenheim	1
Thomas Adamus ~~Diar~~ Simbrachis	2
Frid Christianus Jusp. Mozzingensis	2
Fo. phts Cobius in Kellberg	6
David Springe in obiz Copsitz	1
Far. Martinus in Erffenbart	3.
Car. Marphilus in Wolfstein	3
Fo. Jombr in Ketzweber	
Christ. Luber in Ullitz	4
Balthazar Szeelus in Urkibart	3.

Sed cum tediosum est omni noia minis
 tissima litera in charta pagum proba et
 translucente scripta scribere
 numerum in dare consuetu
 sequentium

9. rikat. lib.
 Ludm. ved.

Mogetand/pezg. 2 Ludimagistri
 3. pastores. Oberhemj

10 pastores. Oberhemj ad plauum.
 liberi 21. 2 vidua. 3 ludimagistri
 Lonsheim. 5 liberi.

3 pastores. Eldenbagy ad plauum.
 pastores 2. 4 lib. 1 ludim. 1 vidua.

vnus pastor. In Niederhauen.
 vnus ludimagister.
 Ahtzemj vng pastor.

viduy 2. pastores 5. Ludimagister 7.
 vid. ludim. 1. liberi eorum 26.
 Stadere et Essenheim

pastores 4. Sub comitibg. Rhemi.
 liberi 2.
 Classis II.

eorum qui sub illustriss. Hanobiae Hemenb.
 et salmens.

pastores 20. viduy 3. pupil. 3.
 ludim. 8. vid. ludm. 1. pup. 1. liberi 56.

pastores 3. In comitatu Hsenburg.
 ludimod. 5. vid. 2. pup 2. liberi 8.
 liberi eorum 6.

16 pastores. In Hassia
 pupill 2 libb. 24. ludm. 1. li 4.

Gorria. v. S. Gebeer
pastorum tribus liberis ludm. cum 1 prole
item 2. cum 2 liberis

Hamstady
pastores 4. viduus 3. pupil. 2. ludm. 3.
liberi eorum 17.

Classis III.

Qui Wormatia & in vicinia

12 pastores. lib. 20. vid. 7. liberi 6.
ludm. 3. liberi eorum 4. viduus 4.
libb. 7. pupil. 4.

Franckenthaly

pastores 5. vid. 1. pupil. 1. ludm. 6.
liberi 17.

Classis III.

Spetza

pastores 15. viduus 11. pup. 2. ludm. 6.
viduus eorum 3. liberi 50.

Prope Brettam

pastores 5. ludm. 1. liberi 24.

Meckinij

pastores 5. vid. 5. ludm. 1. pup. 2.
liberi 25.

Heilbr.

Heribrum.

Pastores 4. Libri eorum 11.

pastores 3. Erpact.
vidua una Ludimod. 3.
libri 11.

horum omnium, siquis calculum inierit
magnus sane est numerus pastorum totius
104. Ludimod. 72. libri & pupil. 454.
vidua 43. tere ois numero. 733

21. Januarij binnich bleest mich dom gepredict
D Otto eynslypse die voor desy in de swate
ste tyden tot Franckenhal gestal, heyt als
godtbruictes geleert man om deses synne
gaben te hooren syn van Amersfoort yecom-
mitteert vuntel kerckenraet om hem te hoer
sprak redelich Nedderdutsche de verpilsbor-
dige predicator tot Amersfoort als Antho-
nius van Herinckgech En Jacius Junius
recomander de handelinghe kende broeder
tot dhy vt ex apostolis mihi innotuit.
sy sine Januarij verbesus Buthonius.
Hijne gebode van. Gereg. . . . . met Miria
Huy. wongt Engelshe 2^e mile Drigitts Paga.

februar.

16. Classis yegoude binnly bostret.

21. Breyerus na syn lange erbarheit vber die in
S. Gertrudskirche geprediet.

hoc mensē Gerardus fons Hollaccius maritus senex ex
amorum venditor vel mercator pavorum presbi
ta recte huius cum ipse in Senatu forte obligat
set canonicatus in petreiano dimisso senatoris
munere nouo et inusitato more canonicus
factus est de qua re varia iudicia
Classis congregatio in fine huius mensis

Martius

4. concionatus est in summo Breyerus et bapstma
te ablutus sacro filialis nisi fallor dñi de hinc
Redy Helmingen merito ei noue.

5. in summo concionatus Buxhousius qui dudum
in siluadunensi ciuitate verba dei annuntia
uit illis duri cordis hominibus. Annuntiabat
hoc die renam Domini pascales.

1. feria pascale e suggestu proclamatio nuptialis
facta. Luduici dñi de Bueckweede mil
fotte ~~Abbas~~ ^{Elisabetha} dñy hominis. d. vander h. va kypel
na grabel van hrom gnt. simpliori titulo

Aprilis.

4. gadoopt indy don het kind van Doctor Martens
geboris octavo mensē die seue seldy voortromy
is tselue hantz leuy te minder te hoop door de
grote sobartureert oetruyhet door de lange siet te
vande moeder. En vberdy gnt. Lukan na des
moeder

gave spraken ende hijs ofte die tot gadering
modatie en vordien verstaen, de kercken, die tot
tiedan Amsterdam varen tegens synodien voort
was neutrael, alle de andere vordien synodien
zullen, men sal mit eynde van die vordien vordien
het daer mede aflopen sal, het sijn dat die
van Amsterdam vordien synodien vordien sijn
doen sulde vordien vordien om met gulpe dan
prins die te beletten. 5. May 1600

pynkeren gelant met 3. vordien is gepredict te men vordien
sijn die is men vordien sijn. de andere daers als
op samendae ordinaris

geboden van Cornelis
van Disaria van heetorp met. 7.
van thees.

bedulvinder
Groch vordien

13 Junij geboden van cruyf met
van staalen vordien de vordien.

van Henrick

20 gedoopt het kind van cornel. cruyf. vordien boor
die houe van vordien is vordien vordien Abraham

Julius

xi gereduceert het vordien me ons 8. indy dom. sijn
in s. Jacob vordien vordien. de vordien vordien vordien
peter Cornelis vordien vordien, het vordien vordien vordien
me vordien vordien vordien vordien vordien vordien vordien
de vordien by vordien, als vordien in plaats by Erik vordien
sijn, sal vordien vordien. Het vordien vordien vordien
Elaas Adriaens vordien vordien. Hand vordien vordien
Korloff van vordien. Hand vordien vordien
afgaend. vordien vordien, floris de vordien, vordien

naer Jan van Ruyter, in Ruyter Lusting.
Tharony Aquilide

Andries van Wijk. Wande Steyn

Henrich van Wijk, Willem van Wijk
Gisbren

Gerret van Wijk. Matens van Linde
vriente gescoft

Daniel van Boesbick. Hobbiet splinter
derst Jacobus inde drie Bardspans

Abraham Jan Dintie. Cornelis van Ruyter
Appaside

Jay van Mansvelt. Jay van Cuylenborgh
Gosen van Ruyter

Ontrent dese tijt is grote debijt tot Rotterdam geluyt
tuffen de Magistraet ende de predicanten daer

door de kercken gheue is ontrent me ghest
de schult de wase ongesiggeleucht te lier-

red. G. is et ondeluik dat teu geromey
dat alle de predicants wande magistraet

in ontflage van haly dienst.

de rechte predictis alre wistebore.

des 8 ten gebot Johan van Woset spon wande Cam.
met. Cornelia van Boesbick. d. 3 van Danie.

Aangedient dat men den volgendendare te louch
de mamendare soude ouer ende dalf Gost

damerinde woe d onbrevaagte vreloung
door de raet, door het bezoude van de vrel-

ons bezoude

Aug:

De Armimany ende pausly bergader
in openbare lark, ende doet grove leu-
tu gebaunck, onse opperborghmeester qui mte
Episcopi de grege, ende als onse de Ghehu
gherekenet moer obordy, allienhouy op gant
ghe te maerly litten.

Seyzman predicant sie fantastyq, sibi
manus intulet, viuit tamus id de suis con-
dalustentia spes est. s. d. vof obnt.

+ 19 Aug. concionatus est in summo fectus Homine
de veste Christianoru et Jhu xpm indueremus
7 fine eius de gebod. May Jo Jhu y Hefker g. ban bou
Rboort is ghye Gargiant moer op mit Juste. Maria
Van Erk. noe 60
Jo Inedwre y bakus g. mit Juste
Bay boest.

Sept. 6. gadoopt mid dom het hmit vandy Secretaris Helle
ghnaempt. Maria
12 concionatus in summo quida seny. Erles. mid
delburgensis

schoonbanne synodus celebratus Hollandis Aufbe:
de qua multum doblatterant Libertini, qui
gralamina in eady allata, ut distribuerentur
nacti, eady publicum cum suis plossis ediderunt.

9 Oct. + 2. Sabb. mid proef predicatur de vrou in lark
tot hard vales gromes gadoopt. a Bithouie

3. genalebruet het Abontmael Christi conronate
in summo Busbouio, misgelyc in Nicolai & Janbi
Femolis sal oue 8 dages in templo ciuili ghou-
de vberdy

hoc anno nisi sit precedentis leo conconator olim in
Gelria alibi factenus Remonstrantium partis se-
cutus, ad orthodoxos redyt

hoc quoq. a Ludulbico Nassouius. pr. Mauritij nat:
F. dñs de Brucelbruet sibi despondit D. Elizabetha

de Hornis filiam Guil. de Hornis Kysseij Domimel
nuper tit. Comitis Hornam ab ordm. honorate
10 Octob. gebod^{er} Johannis Hurmij Thoms Filij met
van Haelsemij Adz. F. l.

in Nouembriis principio gedoopt het kind van Waernae van
Nemmo mids kon

gebod van Willem Kicks longmay van Antwerpen met
Aeltge van eulembors long^{er} van dhrj.

tomt tarob. godij met Joff. van pansufz Estra-
ram titulis inxiunt ap nos luxuriare Imperatorum
libei

des 24 nov. es generaly Biddag om godt te danckel
van sine veldagz ende de aenstaende plag van
pestilentie voerlyt ende dures tyt die sijn loof
dwinght te verbriddy.

1631

Febz. 20 vastelament het vster groot van Fay Bor
mit Antoma bten Vacl. Fay Antgans d^{er}

4

In principio huius de febode bay Floris bay
Harlar + Al. met Barbara h. Kutter vber d. day
Adriaen Sreipmans.

huius anni principio de febode bay . . . ypolony
ad hoc tr. met Magdalena Croff vber bay
Vay Woyt. vber op Jephendel hadde
shode die vendente sup ea lite domni Croff
inbaserat et vim fererat, quare et voffe
in lite succubuit, et pterea significati prebati
villare coactus qd.

Cum inter vicinos ob vintam quam in suo muto amote
vi curabat Dongamus et vbera et conbica et
mystio quid anemi exulcerati mte cum et Hel
mizui Wellium Senatore curus prob. vicinuu
vorta vrant ea res a Senatu ecclesiastico
et paci sopita

Fama ^{et} predicatoris bagabundos et qui
magistratus iussa agnosceret recusabant
cum tamē a concionandi munere vber
dimissis liberatos in ac Lobstimo quo
factenus ob contumaciam contumeliat de
finetur, dimittendos et quibz facultas
fuerit. Culemburgū, Marau, J. R. P. in unum
commozandi; ea spe ut facta collatione cu
orthodoxis cum Ecclā reconciliarentur. Pd
mondum id factum audiri

septimana que precedit festum pasche olim
 sancta dicebatur, cum dyssentio inter Dungenm
 ar. Helmsium virinos ob aliquam adificij partem
 exorta esset et hic multa conturbata tali dico magi-
 na maxime qui alijs ius dicebat videret no bistra-
 ta illa conscientia ad miseriam Dominam accedisset
 reconciliatio instituta opita senatus ecclesiasti-
 ci que feliciter processit
 Nicrodus templo no cretus a regno ay et orbe
 Rododamo ob pfractus et ambitiosa eius
 ingenium Apologiam pro se publicavit et la-
 riorum de se iudicia exorbitabilis illius defende-
 tibus illis vituperantibus. De hoc no admodum
 favorabiliter iudicabat. Erant ne dicebatque
 hominem eloquentia quidem polentem sed ingenio
 inquieto, fastuoso, qui neminem aequalis habere
 batur, cautum quoque et verum qui omni
 conatu ecclesiam turbabat cuius incrementum
 nisi Doctorum dissidia facerent magnum
 sperabatur
 8 Maij robody bay fo farob bay bades e. ba coninx
 bey pcomittent tolle vharamus hady jaggr
 mel Joffe Maria bande Vest. Salkasary doctie
 Eodem tempore Tecknamus incepit expander
 in summo secundum librum Lucæ de actis
 Apostolorum

Supplicationis ab Ord. confod. Arcty ad dieb. xxv. hujus
mensis May cum Caraculo nre cum principe in Flandria
ipst.

Jul.

celebrabitur cena dominica x Julij in summa Jacobo
et Gertrudis post octidus in civitate.

3 afgerondicht d. gebodij van Arzay Henricus, Bismarck
niet bemerkelijc

Item van

van Millinghen met petronella de

dochte van Jan van Oudemele.

Inde voorgaende maent hebben hare gebodij geset
Andries van Wyck. bbed van ^{van Middel}
bluck met ^{van Amstel}
jong.

dan

x Julij geproponeert de geelgeerde ouderlingen Cor-
nelis Quint (den oudsten) Jan Steuendson Doorn, Ge-
brant de Bee, Anthonis de Diaconen, Johan van
Nellestein, ... bander Dussen, Vrederick
Gysbert van Wyckerlaet.

1
Goyce
Hans van Boffe

De gebangene moettwillige predicanten die nu
eenige raet op loebenstein geditineert waren
de wijle de gelder met s. bilas tou stary
de sluce ontflaginge sijn nu met commedie
y oorslukinge als my meent wuytgebroek
ende hebben hun ind. zuimpte begeluch / de qd
quid expectandum sit precedentia docuerunt
sijn d'et carolus xiellus walse predicant vrefits
tot.

tot vbreect, *Geodorus Boonius* pred. vrents
 tot. *Cypus* vrents *gysas* *geobis*
 tot. *hindenius* ydicat.
 weskuis ydicant tot.
 gvestezanus.

Augusti 9. tot gedachtenisse by danneffingge dat
 op dits dars vlyke woer 2 raris is ayn dese syle
 gebracht door Gods groote genade tot groot
 vordoe tae merkelike confidatiue van ons
 vaderlant een publique biddas gezondt wor
 bene van *de Staten* van dese provincie.
 De wellevont *de Azminiacus* predicantely post
 carcius *affractionis ad Neoportios*, publice coi
 ta et vendita, magna *Ordini* *Supremorum*
 ynominiã

Septemb.

dese maent gysas de gebodt vande vbreect
 met de ^{Messie} oirk vbel is *Joffrou* *Josina* *Isabella* by
 vch. Dye vbas *Bartolomei* *filia* ex *filia* *maris*
 de *Bozckorst*.

Attestatie vberforst *Antonius* *Amijnius* et
 vxor hinc distessuri.
 In principio huius mensis celebrata Synodus *traec-*
tensium

xi

Door ordie van onse h. stats alsoe propter synod.
 dy gekendat dars ord. general. niet vrent
 vvolgt vhardy is dy dars tot dy danneffingge
 vande

vand' victorie die de goede godt ons toe-
merkeelick voor bevinge day belienst
tegens de vrants wlah van Antwerpen
met apparat van weertuyls of gebare
die te samen inde hande warden onse is
geballen met veelis day ontrent 6000
mannen wae by ontrent 4000 gekang
de riste ofte dootgeslaghe ofte wredonthe
lyp. ontrent wullenstaf

Dij is Gyst gedoopt get eerste kint vand' h. ba-
duckenborch schout inden dom in sicut gemaect
margarete daer stond ouer de oam d' g. day sicut
mathenes sooy vand' sulbart by gulle

derondiet get lere Anontmael ouer 3 wae
te celebreren

Intelligo iam de Synodi postremi sentia mit p.
Nuchradio et. Hulbia Alutarium quoq: et Ruff
Wpckium a munda conuocandi ex: Rotisou
mum dimissio, ita ut q. De nobo elegantur
Wpckburg

22. gedoopt get kint vand' g. Alre bay wyne ende
genachmet Adriana mif fallow

1632

p. Gerechtelike gebode van m² gemit van hipoort
fact mady houe van vlye. wvudulbornare bay forst.
Sara vogelars hiebende mit Maria Domi-
nirus d² bay hoeben

8 Januarij die dom. cum Johes Stefanus Dornicus
 presbiter reformatus pro tempore man-
 suerit u lecto ut se vestiret subito animo
 linguæ visus, nec ultra locutus est.
 In die publica supplicationis indicta
 sunt, ut favorum numinis imploremus con-
 tra hostium vires ac insidias, ne nos, quod
 oī conatu tentant ac laborant, incertis
 opprimant. Sane nihil prius flagitandum
 est, quam, ut rectoris nostri conuocati sint
 et publici commodi amantes.

paullx post ouerledy hebbende wy tyt lang see
 sequeet geluyt met get gradwe, Daniel hau
 wort voor dyse Diaken onser kercken.

15 gebody bescondict van vredekerk van Veltfust
 iondman. vbonindt op de Gansmarct met
 van Othonebert vonge d' vbonende by st
 farobstruyge.

De vastelaunt getrouw . . . . . Balfort vinder.
 met ff. Barbara vbeq. Capt. Cools.

Daer na. Diaken in onse
 hieck vbedubbenael van wuyghen wathijde met
 Barbara foost vlfvrie vns getrouw dorsh.
 Ontrent Daeschen Floris vten huyge vbeq van Susa
 na laurins met gerskuyt van Oudemire vbeq.

Inbitakto ad Patram Synaxim facta a Bloamin-
gio et Rampartio cu Bysbet ut s. d. Durm.
In catalogo Frannfurtensi Lutheranu libri xiiii
primi horum inter theologos obtinuerunt in ab alijs
annis reponerentur.

7y Aprilis 12. in petro by sigay in theodorum
gedooft mid dom ende gnt petre.

Sommendares te vore 7 8. gedooft al 7 bay haren
broches kint mid domme.

Dy is Mij steli bet door bruce bande hogge
duure edy ingesteet vich gemelny biddare dat
Gode Admarus volder vrelen symy sages kende
onse 7 symy 7 7. kirche vunde.

7y Maio getrouk. 7o Bernt van Rhede mit
7. Constancia doctre bay de 7. Jacobus Magnus
7 bay Melissant 7 Stoltberg pro parte.
Dae de luyde bay leys sabbage 7 7.

7y July
het naestmaek. o. heere gedeeft mid dom 7
+ Jacob ende s. claus vbaer also ish meelny
mij te verboege, by door de alteratie vande
beuegenyse van helbrant vgelinge 7 7 7 7
mij ouergetamel, opgehouden, de veyn 7 7
tflidet mij viedt de gratie heest gedag van
mit sym gemente te romenien, om
troubderu by mij gemoet, geabsenteert. 7
sentio quotidia in moribus et vita Reformatoru
defectum augeat 7 plerisque ad libertini/muru
arrudru

1633

febr.

For Johay bay Vch. heely out Bradshup met
 Hoffer. Maria Quact van Wyndward
 Gysbert van Woyter skoot vech bay
 met Catarina Tenkinde
 ionge dorste vbonende beyde med groete
 freye

De 3. Merit Sonnd med dom gedoopt. Jay
 Farold met wande Weynre mit tusthuys, die
 kinden ende genoymt. Farob. Zagaras
 ende Sara, van ouerstaenbe Herman Wals.
 van velthusen vbege de supintendyph band
 tusthuys. In gegene voot een pilgane 75
 Of den roets alle drie vstoruy

De 4. vste May een yncalen biddag buyge
 freye med gconferende medelaghe
 alsoe si excellentie nu te vrede is tuffe
 den ende de Maf

De 2. May gedoopt med dom het eerste kind
 van Jomh Smith van Rhode getrouet met de
 bay Jac. Magnus. In vbert gnt gesit na
 de grootvader.

De 5. May het eerste gebote med dom van Antgonis
 van Mansbelt vbege bay

mit

van Heerenberg
Klyfabeke. ^{van} Dordrecht - - van Dinsberg tot
Dordrecht

+ 20 Maij Harlemensis ecclia vlaningum nem
ad se vocare contendit, cum ipsorum multo sit
nostra numerosior de 7000 ut vltra constat
cum nostra vix 3000 contineat Magistratus
et congregatio ecclesiastica cum dimittere
noluit, nostra n. ecclia se metropolitana
et vicinde maioribus censabat etiam numero
ab Harlemensi vinctetur, atq. ita inter-
tandem illud ad maiores ecclesias a minoribus
suorari hoc ecclesiis dicebant.

+ Intre Boshouium et durganum contentio
orta de administratione domus Willibardi
mortuo iam Sosselio.

+ Gunharo Boshouio probincia rectoratus Willibardi
biedianorum concessa. cuius incipiet admini-
stratio circa Victoris festas.

2 Junij ^{Junij} mris petri & pasceni chyrurgi in scint
3 Infans puella in summo, baptisimo ablu-
ta ip

+ 3 collecta pro nosocomio S. Iobi in suburbanijs
D. catagena.

+ Intre candidatos rectoratus coll. Willibordiani
fuit Affuerus olim concionator Arminianus

cui data vota v. cum Bushouius habet
ret vu. Doyanus vnum tantum.

27. gedoopt het kind teemanni indy dom daer
ouer staende de huyse van fan van thmebeet
Jut

cicammas na Leiden geseit in sine junij ut
ibi ageret de translatione ss. et coicaret
quod in ea prestitisset ex Synodi votis
Jut

1773 datar annus
p. 800 floz.

vii. Sinus Synaxis administrabitur in sumo +
Gertrudiano et Jacobaeo templis.

28. de creatione noborum presbiterorum et
diaconorum Admonitio facta de more, ut
deus preceetur, quo digni ad hoc munus
subeunda eligantur.
Sept.

29. tyso Michaelis redibzata Synaxis in sumo +
Jacobaeo et S. Nicolai.

Imponit sequenti septimana canones be-
xertinae. Et hora 8 in D. Nicolai matu-
tinae demoros fiet per hyemem.

Octobr.

4. collecta publica fiet pro collegio pauperu.
die nempe Veneris.

Gubozey bny fonna. Alexandre ba Secoskitch
y tme.

annu 1500 in quo legebatur non minus D. Virgi-
 nem in aca passam quam Christus in corpore
 ac praeinde illa mysterium redemptionis adim-
 pleuisse suo dolore cum filio suo quare et
 merito vocari matrem misericordiae in post-
 mo quoq. libro ad obiectioem illa solus praedun-
 calcabi nec fuit vir mecum respondere quod
 nullis quidem vir fuerat cu Christo praedu
 passionis calcante sed mulier vna nempe
 mater eius D. Virgo. Blasphemia sane istius
 que Chri redemptoris merita creaturis au-
 deat communicare. Dicitur de proprietate
 bonorum, ab Apostolis illa non abiecta, sed
 ipse mansisse reliqua, sic post Christi morte
 ipse se recoerant ad sua et petrus cu suis
 ad piscationem se ~~extin~~erant, sic et Iohannes
 Maria recepit in suam domum.
 In fine April. de gebods bay in Adriaan Vint
 vortet met Alenka bay Niebrode longe d.
 Cornelis de Ridder subtrande eeste secretaris met
 Joanna bay Voert quod quid volente patre, fami
 non prohibente factum.
 May quarto post periculo sum morbum valitudine
 vteumq. recuperata publice nouo Bussobij
 concionatoris neci gratis D. acta.
 De Allartij diffidio cum plurimis suis ecclie amotarij

Ad verbum, ante
 put in suam.

me vita eius suspicione libera et incontaminata
quomodo a Duffhouio valide defendatur.

Et ... Ecclesiasticus Brunchelensis vocatus a Tur-
lense ecclesia et iam ruffiat.
Duffhouius aliquoties post sanitatem recepta con-
cionatus est.

+ 15. Vlamingium audiui in summo conuocantibus
ubi ex 90 psalmo sum thema Exploras et plura de
antiquitate institutione et modo Reglarum
attigit et institutum magistratus illustra-
re moluentis scholam pluribus commendauit, inde
et celebrationem sacre cene arruntiauit in 8.
Julij futurary.

Geboddy van

verbaesk by Margructe

verbaesk ronyd de

+ 8 Julij communicabimus in summo Duffhouio
Breuio ministrantibus sacra cena adiutoribus
et presbiteris florentio Goycio et Jo. Rinebelto-
tum et de nobis eligendis presbiteris et dia-
conis renunciatum et caterora, ut preses ecclie
ad tam sanctam rem perficienda, iungeret.

+ 21 Julij cum ad iras adx. venissent Svabius, Almo-
vady, et alius diaconus, atque ego ab eorum misse-
runt arreptum, terra meridie et venimus
ad cameram, ubi senatus ecclesiasticus conue-
nit, proponebantque me a maiore colligi
nume.

numero ad presbiteratum sequentium duorum
 annorum electum, petebantque praeinde ut id
 munus suscipere, ego contra mirari dicitur
 eam quae post tantum interuallu
 me id septuagenarium multisq; aetatis
 incommodis grauis nominasset. Quae parum
 in ministerio maxime hysme iuuari possit,
 me n. breuis deficiere visu audituque
 habere et frigoris ultra impatibilem
 et tunc quida excusationibus quae et alij
 uti possent, admittendam negarent, ego
 temporis atq; aetatis privilegium allegabam
 uti n. dicebam atq; rationi aduersari pro
 70 annis quaequam ad personale munus
 obsequium adigi, cumq; super ea re ultra
 deliberaissent, excusationi meae acquiescent
 rum ipsis gratias exisse a me petent
 et rem gratitudinis, me alius in locum meum
 tollendum difficiliter se redderet, atq; ita
 diffusimus.

12 Huius vocatus est ouderlingus de bljuz :
 Wernae Jansz van Kester

Meubben beerooy polve Corneliss vander Lindey.
 out.

out boegdine Aert foicht out boegdine. harnay
Abarnart van Doethusen. Hand band Boffe
Nicolaus Gyselaer. Fay Jan van Espebecke.
Blijvende racon henzich by Mansboet bocht
Goude

nietlike wissow Mr Cornelis Boot. mid doct
Mr Dirk de Leub te ende broetse. Mr Cornelis
van Deubredt te. Mr Carl Martens te.
Ende alsoe kind ende bay skaly coopluy
vunt brabant gesproten. Laie Grouse die
rest woord kerckenraet. Ende die de G
ruffen mit en nobelid aen niondy. Gebbe sif
voor de broetseay beydeus. Ende bay
ontslayinge geimprochere. In wlede in
plactse gebrangt. Gruinthee ende.
Kauentou.

Biddare dy 23 July aengesiet dat godt der
prinny. Gynslage wulde by sijn. In woort
tot dinnijedaretemisse. vande beoueringe
van vlesse.

vira get tempora ante biduum scilicet is
gestorue Agacius. wondenly walsse
puccirant tot wtzeret.

Jo sine

To sine Julij zacht dunkt Cornelijff van Amelobay ionge-
gepre abomende op de plaats tot wisset de gebode
geadt met Maria Barthe d' bay Doct. Theod.
Barbario ionge d' tot Amsterdam

Den 1. Sennendare in Augusto de dreds de maents
heeft geadt in sefto gebode Mr Casel marthys
Adt. boord houck whys en ontfanger bande ge-
beneficencie goedy te platte lande des Nijck
vber van f. petronella vorstius met f. faroba
Lampf ionge d' tot Vlissinge

To September de gebode van Mr Henrick Bor v. fl.
et aduoratus met f. cornelia zack wed. v.
Doct. pete Schinckhoff abomende beyde tot
Wieret

28 septemb gecelbreuet het Auontmael onb
geene indy om dave wdel linc soo velle
vrouwen als man, predikende teemano
van widue met den volcker ministerij
Donganus overondert, de bron

predicatie s^t nicolaes ten aert vae
Is noot ydriet. in s^t nicolaes kerke bouy +
by f. farob beinde, sal ouer aert dage
inde Buerkerke.

den wyndal toeromende d' 3. octobris sal yst
de een volcke onal voor d' armen.

4. Januarij gedoopt sijn kind van wachter van h
poort. See costelych bebonden in gnt Antwo
ba d motives van de thubus. Dominus tripl

20 february supplicatio indicta pro gratiaru
actione sub libratam patiam sub aquaru
licet impetu sibi et latius miraculose
confirmata tum etiam ob Indica vico
riam occupata a nostris pariba et fidei
cum vicinis ibidem imita

Infans Lebractis in Gertruviano aqua
salutari lustratus et involutus bisso damaffio.
rubri coloris delicatissimo lino varco opede
picto et ornato. quo olim primixus dicitur
ipse tñ ex infimo genere nobis patre sedulo
artifici. Unde ordinum ortus confusio
quotidie magis magisq. in balisfit.

In principio Martij gebodt van Doct. Jos Hurnij
advocat. bebonden bimus vly. (is prof. Ottonis
Hurnij W. d. Lugo. f.) met foppe Margarethe Day
Bijne luyt. vonye d' van Keentij.

imò T. Somij
Hurnij F.

18. mē domj gedoopt sijn. cuius proc. kind met d' naly
Marydalena.

In fine Martij et primix. Aja de gebodt van Elias
Stuynd met f. Agnes Boock Godefrick d' beyde tot
vhe woonachtig. In s' dy 12. April. in Westbroek ge
trout.

ambage carne sine besubact ouemits de me
nichte de armis timore obare tegins sal
respon die collecte pay & 7ols.

De supplicatio ope biddare vuntgestet tot vuc
dags na pyncten vbesende do 20 may

Gallica ecclesia de Diuo ap. leydenos conuona
tore rogata creditur.

Votius videtur agri ferre quozunda ecclesiasti
corum nostrorum animum ega ipse minus
fratrem et amicum et nris quod ami
lationis occulte interedire

ultimo cuius ex cathedra edmannus populo indi
cauit ordinum decreto vespere Martis et
veneris diebus conuonatur ad aliquot
postimanas pro felici exercitus nostri suc
cessu vt eadem parte per vradia tot
bella impetremus. ressanibz interin ma
tutinis in gestudiano et v. Barbara.

in summo

4 conuonabatur knifius in summo satis ilo
quenter et magno verborum feumino sed
in solus eius adolefcentia fructum verborum
minuit

Alfoe
Berosey vunt vancryll
vunt vancryll was te come tot vtrict
is.

is byde bevestigde in Magistraet van totaert
tot dienst vande Waalse kercke d'elst
Lodovic de Dille predikant tot Londen
sijn afgeslagen sod' sijn bevestigde een tuit
wilde ontslaen

17 geproclamert het aboutmael Christus te redden
den roef twos scotimanab. en v. mensis scilicet July
25 Junij gedoopt het kindt filiola nempit primo-
genita ex 2 conuige. D. car. martino indy dom
ende genaemt Maria

July 1635. den 5. het naestmael ons g. gebouwd indy dom
7 iacob, en s. gesit

18 gedoopt s. geest na den middag het kindt bay
meis. hendrick van Wijckesloek in den geslachten
geslachten byde grootmoeder catherine hare vader bevestigde
verzoekt gebede vande gemeente omme mo-
gen verkieft godbruectige en bequame man
totten dienst der kercken.

12 voorgestelt tot ouderlinge d'erk. Jacob
Welthunf ont boegeme Rudolf van der ende
claus Adriaen vander melle.

tot diarony de boegende. Jan van Manswert
den 17 verhandelt de rollet te geschiedt hoer
de Amosimides famer oudermiks de groke noot
de army in sonderling der soldaten bedubbely
wijny en kinden.

13 Gebodh van Gherecht van Deubredy bled van
Amutz sieg van luyt met .7. catarina van
vordt fuste bandh Borgeme Vordt ionge redel
lich out

26 de confirmatie ofte bevestenisse die ge-
proponeerde onderlingh by diaconh
18 dongs noch orand vordt aende beten handt.

2. Augusti publicate e suggestu supplicationes
in diem prid. Idem Augusti pro defensione patris
quam dignissima hostibus proditam et videtur
de volumus v. v. v. Idem celebrantur gratia
pro recepta olim vestigia.

Aug.
Singularibus
habili no fuit
in stat gratia
acty

proclamatis ge day mit middy 17e maart van 7
godsfroit van hede 8. van huyt vordt bay 7. vordt
rent bay doringford met .7. catarina va vordt ho-
un ionge vordt tamelich out vordt in fulfac.
duyt blaendens boortice.

4. Octob. gecelebreret het suontmare Gei
in summo. Farobi 11. Templis

Gepronamiet de gebodh bande h. Johay
van vordt gedguterd mit collyg. bande
States Greal midt Hage vordt vordt vordt
7. Cuspe met 7. Faromine 11.

29 Oct getrouw inder dom Abraham van hede
met Maria van Honer ionge ludy, vordt vordt
sichte Bnycoo.

25 Octob. Geboddy in die Kercke. Janne. Druel
Wag Humilare met. 7. vande Maerck.

Spiset. 1636

~~Wag van harman van Vollenhoue~~

Novembe.

Dei i 7i natalis coniugis mei & ruy & ped
quingre ia hebdomadas laborasse, medum
plene pinata, Templum adyt.
Geboddy wag Mr Arnaldo Goor. Tongmay wag
Mr Mars met Maria Svanij eccles. nostri &
quy est illi omnia.

Dinend

Doctidiz ante natalis dni facta in summo co
rio confessoria. In natali autem die suo
a vxor roramus. In sacra synaxi vashi domi
redimus. temporis n. morata constitutio id
nobis pmisit.

A. 1636

Ingressi sumus cum bono. Deo hunc annu. Data
novit Deus cuius in manu sumus.
Geboddy wag Janne. Druel. Schraffer va toront.
Tongma va vteret met Joffi. margu. Schraffer. Wag.
Wag. Trip. fone va vteret. obonende tot
Harad. hie duo miratus sum quod ipse pp
Rom. adductus nostra religionis se amara vity
modis simulaverit ut femina sponsa dicitur
tue. Et quod nabilitatis titulu vendicant
rit, nullo iure, cum nec ipse & Schrafferis nisi
forte

forte assumptione cuius maternus q̄ et creditur
legittima: nec ipsi strassburgi nobiliū apud
suos sunt numero etiam si defectu aliorum
aliquando ad contrarium consiliū velavimus sint
assumpti. ut ex pontani genero intellexi. ut
miror etiam p̄missis istis et mendicatis titu-
lis nostros celestestres ubi quod cū ecclesie
simplicitate pugnatū videtur.

7. p̄toris nostri Duxburgi dñi infans in
summa sacro baptisate absolutus q̄
Danzanus iterum propter morbu a conuivijs
abstinet.

17. April. quo pasche ap. nos solenne celebratur
sarran sarran distributi sunt
die 24. ascondit de gebodis dan Marten
dan S̄p̄insten Wilhelmi F. mit.

25. Maio de gebodis dan Jo. Reinus. va. S̄roff
dan Stauenyff. in Hennus. mit. J.
Agnas dan Bede dorste. band. J. dan Vure.

27. Junij sepultus in templo civili Corn. Danja-
nus verbi diuini p̄tor q̄ multos a v̄m sac̄ bebi
natus apud futanos Saredamios a Anghemū
sod mūnere functus qui integro ab hac die
ad propte corporis debilitate minist̄ suo fun-
di fūd potuit suberentibus suis v̄ris confedi-
bus

bus, morbus ei hepticus ac consumens qui
in physio desit, causas (ut sunt hominibus
in incertis rebus dubia iudicia) diuinabat
vel quod cum vicino de adum iure his ut
vel quod a Deo. Struckio nescio qua de ad
male acceptus fuisse alij addunt ab eo
tempore, quo ipsi negata Willebrodiani
collegij prefectura a consue in ea promissa
deceptus fuerit paulatim cordelia confusio
quicquid est, illum tandem morbo, q nulli par
rit, absumit. Longa aegritudine defunctis
hic succollantibus. Ecce orthodoxa Diaro
nus, ad tumulum multa hominum omnium
ord. frequentia, p ductus, uisitatione
ad meliorem vitam spectat, quida diar.
doctoratus ac Magistratus dignitate
aznati officium illud, ne status ex se
viresceret defuyserunt.

x recordet te basilien Godt biddes dat hi mideren
derhiesige bey Oudertinge en diarom veldt in pi
nsey des jens diet toderompt subra te nominen
die bequach en dierom mog se goods. kerke
en is diarom veldt en 17. republikeret band
Noel.

Doel med den milubbe oudelingen Jarab.
 binnick van Binnwe broetkeap. Jan van
 Nellenen vunt het selue collegie Hans van
 Boffe in Jan van Hmeboet, blyuende Diack Jan
 van Welthusen bozpmre. Roelof van xnl, claus
 Ad. van de Meer broetkeap, afgaende pte van
 vande linge, Aert Focht ont Bozpmre, harman
 Waernart van Welthusen, imo is barina noch opgedrong
 Diacony v. kroon

Ext 3. iae

Hans van der Boffe hadde ouer een iare sijn geynis
 pte ouermits sijn ouderdom als gaende in sijn
 79 iare, sijn vroe tjele mit tegenstaende
 is noch het oudelingkeap hem als opgedrong,
 abillende sijn excusen aannemich
 afgaen oudeling Diacony M²¹ cornely Boek
 med. Diack Leub te Cornelis van Duiuersch
 bende broetkeap in Carl Martens. Juris
 doctor.

Collecte becondigt as 22 desis 1680 Maydal. +
 is gehoort de predicatie smegelis in s cata
 zins is een bequaem luechtige kerk. Dae
 ik goet gehoor hadde.

Nefkerck van Dordrecht sprack my d 17. +
 aen sijn de veel vande ouerste tuffe de
 matij 2

Magistraet van Delft. ende de Kerke van
 Delftschans die duslange ytkach hadde on-
 der het rechte van s'riedam in nu by de
 magistraet getrocken so was toen Wille
 de Hemelentch onse Delflant, dat
 hij verhalende dat men onse al soete de
 vandom dat kerken te benemen, ende
 de magistraet onse al volcomen auctoriteit
 p'ende de omme dijnars inde kerken
 te brengen na hare humours, in andere
 vunt absolute macht te verachten.

+ Hic Westenburgius et hic quiddam eloquens
 et eruditus sed ingenia minus stabili
 ut poetam bene agnoscas.

Belona Julij sine subditis proclamatio Uelz
 Andrews. van Bonifacius boerker met
 metzq Alberts hartals coepis 1477. 27. 1477
 omf. met sequenti mense te voltrecken
 Augusti

7. proclamatie van hiddelink. tusschen
 mester drofch vranz 21. vob. 1477. van
 lura van ferd met f. stinoldine ba. van 1477

f. 1477. republicet als biddare y. embraue voor
 de yf. ende andere plagen dat gwt. Al
 magist

margaris die wille y draadlerk bay ons nimm
 Ende het boornem bay onse onbegredly
 tegen d' want wille later yoturk, oik
 tot d' annuete d'arrfegginge dat booz
 sommige ratho de lovent vint de betubbr
 sublust is, met het immenel bay boeke wie
 slagen, by de Mag. Staty bay d'hy ingepiet
 te mede vande stocke verondist dat mede +
 doort au in plaats vande Butcherk de
 sommendatke naelmiddag de vintleyginge
 vande cathedrale sal dat mede dom, d'ny
 d'airk, als w'k miltre vande byraunye
 oik de geyge die van bymattelike fustre
 ystocurk, 173

x In yth d'iddag magna pummo populi frequentia +
 Brugho et tennante concionantibz, v'k affe
 w'k datmich s' farob te 7 v'ch sinig'us sal
 predicat, melne omme byt begrauy de doel
 die v'ce vande smettende s'echte & subbeba-
 no In yth s' d' d'v'untar
 Di morgy predicatu v'oz s' Nicolais in Namiddag +
 predicatie s' g'estrunt v'eb'c'et tot s. cath
 v'ine omme de s'echte. d'g'edre. de d'nyf'at.
 s'he omme de plus redemg
 18. septemb' de geboddy affecondigt mede dom

by Busshof Adolf van zulen conyckel van etry
ende Maria van Bamelzode wintet van gelyc
ghen Busse beyde waerende op den camp.

hy is leen van zulen van ende hi van pukkum
maesschap beyde dwynige middelen hebben
+ hi geproclaret om de steffe in smuldenen sac
te zyn en hi de vuytatie d'winnigheboonert
is te doen te steort, nae het exempel van
Londen om niemant straffe te gien van muer
muering dat hy niet aenlyfproort is hielden
Bryntk d'aminste gelyc te conbalyden
2. het suontmuel ons zelden gelyonds indy dom ad-
ministrante vlamingio te samtati r'phitudo rum

Actibus

Tiemanno
+ 16. die celebrata domini rana in cataximano fo-
plo, et proximo dominico tuden ubi celebrata
bitur rum is ciuili conuony respent.

16. octobris de geboden gepubliciet inde kerck van syni
gn Johan Albert graue de zolms h. tui munsteeboer
ry met vroulyc d'Allytsoon d'haun gedore g'robime
van Valckenstein ende Braue.

+ 17. octobris beoogt het onse tot predicantey byde
s. predicantē om daer dunkt te verbulles de plack
se laest geopenet hnt affteuwy wa Dongans. te
dectes een van Middelbore een van
wyls Kingals, Magnifici S'g'atani feate

Ende. Henrichus pastor maximus norw.
 wbaer vunt een souden be
 roepen vreden tot de kerke. ende mede tot
 de scele. De diaconia begint seer tot
 D. Doetrium die vunt de vudelinges siron
 deert harrman van Veltbusen. en souden de
 sicut meo iudicio, nodine vbesen, ad restaura
 dam eccle disciplinam, cum sit vir pius, et
 conscientia non falso litans max su
 van hem jantse abiesi de predicante die
 hem seggen al te preens te vbesen en vorsa
 re te geuen van dissentie is.

16. d. gebouy gelyndest zules met Bamelode
 te wbage na xijst jerdijst en daer getzort.
 Hobe dajen dat gū de bruloft ghoudt magno
 satis sumptu p conditione vporum

Nouemb. 3. ad audiendum Zealandie duos con + 1636
 tionatores hinc profecti Suabig, Longius, et
 7. mansveltus ex Senatu ecclesiastico, prop
 ter ~~Amstelredamum~~ in temore ibi adeo non
 possent o redierunt. sequenti sublima
 na qdā itte vdictum vpetuerunt iunctis
 reportio ab Actis Republ. cum Andrea Wyck.
 ex magistratu vrbano, quid essent non
 dum constat vuersis ty rthei zelmanstrut
 in Zealandia Longius & vporius

+ Ad 23 huius mensis nobembz. dicitur sup
plicationes pro auertendo pestilentiali
morbo hactenus grassante per totam
provinciam, item ob felicem reditu imper
tis cum exercitu, qui tñ ad limites
provincie hactenus maiori sumptu quam
comodo defecit.

Henricus legatus ex xelandia nihil hactenus po
tuerunt impetrare super ep tñ aliqua
spes.

Nomus deditur matris^{no} iurys, in² fustis
Cuius Fuisus Doctor iuris in² nra hac Ara
dima promotus tñy De Mediolano
ambo. & Danstarum, genita.

16. Decemb visitatio eorum qui eorū orbed.
nostre membra solto more, qui prox
ima relectz. synaxis obmissa & kophe in
fectionis pestilentis q passim grassabatur
proxima die Dominica contritionis in
Nicolai & Gertrudis templis habebatur
q aliquandiu prophz eund morbu in
Cathacernique translate.

Nuptie in² dicitur celebratz. Cornelijs caputbroij² cum
filia s²morz. Assibanz Wynt. Quisq² p²xi
marij

marcy & Decani s. petri & ordine Statuum Aliege
torum huius provincie: ubi quambis p[ro]fessionem
facerent reformatione religionis & facta sunt
p[ro]p[ri]etatis impedita & personatos admiffisse inter
quos, Goltsteinus. & Wytenius & Spdaming.

ANNVS 1637.

Ad initia huius anni circa Baganalia celebrata
nuptia in fine Januarii Strateni Amphro-
damij cum filia Gerardi de Stuyj a matre b[er]tra.

In febr. Jacobi Bredij vidue m[er]itis et sine barba-
rum filia petri Utendogart Anna.

Wey zulen com. met.
Vongu d' way Amsterdam way

15 ianuaris.
Die 26 february op de stoel veronderst de nomi-
natie van D. Gysberto Voetio tot ordinarius p[ro]
curant in placitum van Dunganio.
Mart.

S. bartholomaeus de 2. ioh[ann]e boogschiet met dem b[an]nule +
Bischoep ouermids sbachheit met predikende uer
predicant staende tot Hofendaal.
In placitum b[e]bbaerd b[er]bis skenoy in werke gel-
bue ouermits in eim deel tonde b[e]rstaen dar
ende s[e]lde sijn doorden b[e]rstaen s[e]lde.

* 12. Martij Voetius bevestigt int prediker
ampt, vbesende eerst theol. professor. conno
nety habente Teekmarmg.

En hiet gedoopt van vrbure in de dorgh
van vande lingen.

* pasdare den 9 April Voetsius ordinarij predica
tie in de som gedaw ende het naestmael
ons hure vuntghiet.

10. Idem gepredict ende vbetondigt dat men
den toekomende somdware vber in de
Buerkerk (vur me dus lange mit en
laft. gepredict. omme de infectie) soude
het avontmael v. g. vuntghen na onse
geboorte.

hubbelijcke gebot. . . . van Baerlad
voor de houe van vly mit Johanna de ba
phs Kram.

Kubers F.

> May

In April de gebod van Jacobo Camerbruce in
divini ministre in syck mit Maria h. Litz
ionte ludy, in onse de brulof genelub. v. g.
hae filia Justi lyrai professoris portus.
Is de professor theol. Meinardg Sibotanus beby
kiet tot het predicare ampt bij Suabio in de
die post prandiu gepredict inde Buerkerk, en
seq. 9. Quis in s. catarinens kerk.
Den 9 Junij sal gaderet vber het avontmael

ont hery nach dom, s. Jacob. Ende s. gheest.
 dat predich boek in s. j. s. a. u. o. t. m. e. l.
 g. v. o. l. b. r. u. l. s. g. p. r. e. d. i. c. h. B. u. s. t. o. f. f. e. r. e. n. a. u. s. E. u. s. t. a. c. i. a.
 l. i. e. t. d. e. d. u. y. t. d. e. k. i. n. g. e. n. a. s. b. l. a. m. m. i. n. g. s. y.
 sal. d. y. 14. d. y. g. e. n. e. r. a. l. b. i. d. d. e. n. v. b. e. e. d. g. e. h. o. u. d. d. a. t.
 o. n. b. e. l. a. g. e. v. o. o. r. s. p. o. u. d. e. l. i. c. h. m. a. s. s. g. e. b. r. u. e. t. b. l. a. z.
 d. y. 27. s. n. d. s. g. e. b. o. t. v. a. n. g. o. r. d. v. i. s. h. u. s. i. n. g. e.
 v. a. n. o. u. d. e. l. i. n. g. s. s. d. i. a. c. o. n. i. s. i. n. p. r. o. x. i. m. o. t. u. d. o. s.
 13. j. u. l. y. d. e. n. o. m. i. n. a. t. i. e. g. e. d. a. s. v. a. n. o. u. d. e. l. i. n. g. s. s. y.
 d. i. a. c. o. n. i. s. d. i. e. d. y. 16. g. e. p. r. o. c. l. a. m. e. e. t. w. o. r. d. s. e. t.
 p. u. b. l. i. c. o. e. c. c. l. e. s. i. e. t. o. t. i. u. s. x. a. m. i. n. i. v. e. l. i. u. d. i. c. i. o. e. x.
 p. o. n. u. n. t. u. r. i. n. t. e. c. e. ^{q. u. o. s} A. n. t. o. n. i. u. s. d. e. G. o. n. z. & c. o. n. s. u. l.
 C. o. r. n. e. l. i. u. s. t. h. e. o. d. A. m. e. l. o. b. e. n. i. u. s. a. l. i. q. u. o. t. u. s. e. t. m. e.
 m. b. r. u. m. p. r. e. s. b. i. t. e. r. a. t. i. f. u. n. c. t. u. s. i. n. f. o. a. e. v. a. n. e. p. o. o. t.
~~h. a. c. t. i. s. h. v. e. r. b. i. s.~~

18. getrouw s. catarinus lubbert van clebe met.
 Anna van Borch.
 22. siet collecta voor de Almosiniers ramer.
 d. y. 30. s. i. u. s. d. e. o. u. d. e. l. i. n. g. s. s. y. d. i. a. c. o. n. i. s. g. e. t. r. a. n. s. f. e. r. m. e. t.
 s. n. d. a. b. e. b. e. s. t. i. g. e. t. A. n. d. r. S. u. a. b. i. o. c. o. n. t. r. o. n. e. s. a. b. i. n. h. e. r.
 o. p. u. s. p. f. i. r. i. c. i. t. e.
 Augusti 6. s. c. a. t. e. d. r. a. s. y. m. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. s. a. c. g. r. a. t. u. a.
 a. c. t. i. o. n. e. s. i. n. d. i. c. h. s. i. n. d. u. s. 9. s. e. q. u. e. n. t. i. b. u. s. p. r. o. h. i. c.
 t. o. r. i. a. n. o. b. i. s. r. o. m. i. s. s. a. a. s. u. m. m. o. d. i. u. m. i. n. a. u. t. h.
 a. l. i. q. u. o. t. a. n. n. o. s. i. n. r. e. d. u. c. t. i. o. n. e. r. i. n. i. t. a. t. i. s. v. i. s. a. l. i.
 s. u. s.

Jacob. F. x.
 ind. S. n. o. t. e. s.

insis, et pro abutenda Dei ira quam quotidi-
multiplici transgressionum incurramus: ut
item obsidio Bredensis nuper incepta feli-
citer succedat: nec hostes interim aliquam
in provincias nostras invasionem moliantur.
6 Aug. de gebodij. Conincs 2

van Munster vber van. van Hesen ^{huar}

Stalck. van Abcoude. beyd binny loby. Wonaardh.

Den 27 Augusti by de Staten general vantsghen

in vnde ingyset vens biddag alle vooch

nady noene te bus vech geduende de be-

ligezinge van Breda, dat godt Aemarsgh

Wil behaer onser prince in Gerelgiz

dat vey mogen vkrouten de Stadt so nodig

tot bestherunge onser landen.

Sed quid he supplicationes in peticis laudandis

absque tñ emendatione vite et morum, cor-

ruptissimo hoc seculo. Utinam capita nostri

gentis ex suo pietatem amplecterentur, bonisque

non tm legibus sed et factis preerent, cor-

ruptelasque omnium statuum ac ordinum

amouerent; non dubium quin de alto nra

suspria audiret. & exaudiret. Jehova.

4. Sextimo tot blasset beyomny hat synode +
 provincial. Wesende promo rondo terke-
 manno, hinc als de woordloper boorde
 factu sadder bytgestroit souden wieselij
 de actien ende grabamina tegens de
 profissary theologants doctiu in sigotani
 voortgetraest warden, maek se door de
 outrogeden ende magystract ingesouden.
 Ty sine dyt. male se habet Bernardy Busse +
 mus V. D. p. rito eloquentis finus, rurus rorpus
 tardum, prabis humoribus plinny, et videtur
 so malo laborare quem vorant nei souy
 blugend inest. Westphali de blugenda vanc.
 Latini saltus.
 circa hoc tempus D. Schotanus in Pubuero ad +
 D. Anton. gerontorominy ubi plerumq; dicitur
 Romaniſte & parum equi orthodoxi creditur
 quod et in ipſa nobis patuit, videntur plu-
 rimum eius loci articulis vix in cultoribus
 ronnominatus et qui et ubi opere pretium
 fuisse vixit fuit. unde et pariter et
 magystratus voluitis adhibuit no ty in pop-
 lar vllus nisi reformaty ill. assumptus, sed
 ne administratoris vltro pſceditibus nisi ortho-
 doxi

et ut presbiteri Romani abessent et domini
re administrarent de bimio moribus vulgo
reformabantur in reliquis quoque hospitium
1° Octobris sacra Synaxis celebrabitur.

1637 +

4. octobr. gratis actus De O. M. in summo hora 2
pomidiana concione habenda de voce pro
felici receptione urbis Bredae totius fidei
Belgiae minutissima.

5. Jecoopt sel hant way de Willen, pleys thant ind
fobe bay vltro in summo a Breda post conno
msh ad populu habitā a Scotano de nigrius
vltro ostium i. Chzstum

negant iust
qd de vltro
ignoro.

Intelligo Jan Willemz kenderhe freout bay onse
huert met sijn huyske. assistatasse - ad pa
pismum d'fessie bay vlt turgelmg. & aduclie
zins famoss homine vlt hert.

22. octob. de geboden gepubliceert & suggestie va
Johay bay vltnebet vngunay met Aelst va
voethuysse vngte dorsh. 29. jecout in
Cathariniano 7 Nobemb.

Die 26. Nov. de geboden bay Doct Cornelis Boock
med. s'gely ende broetstey de stad vlt vltand
naiz bay t. Amelia bay Noort met f. digna
bay vltkieskoot vngte d' vngte vbonide
vnde regulie bruyte

voor

voor aert dachs 19 November. **Rudolf** Nijpoort.
tongman met Johanna van Hagenaalbe
wed. van Abraham Boek. van Wijre.

D. Meinardus Schotanus pfeffer Theol. Dirche
sibi deponditur
Johannis Krijs in subvebanu Insulense Libi
tantem

1638.

17 Aprilis Synodus Traiecti ubi et collegialiter
toespreet de questie by d. J. van Aertsboeg Des.

D. Dandenborch vuer het artoort tusschen Hay
D. paulbe Jemaerck. het beclere mij te

hemus gelycus bij D. Flamen, die wa dare
eue goet contentement sbe wlk men hebbe

Des 24 getrouwt in Cata
zine d. Jofis Hurmius wed. van J. maria van Halldinge.

Ontfanger vande Domeynen des lants Hohen
wylse d. van peter Bogart. zintm

van st. catarinus

2 dage te voren sommend. 22 April. s. Nicolaey de
doopt bij D. Terhemanno. het kind h. neef h.

van Wylkesloot voor aert dachs geboren
ynt Alnt. na Cornelis van Wylkesloots ne-

ste bant. peter van tselue

Des 8 Julij het abontmael ons Gekes te rebe =

brezen quod factum Bregero concionati

st

et relectante ubi et quidam polonus
princeps nobiscum sacra Synaxim sumy-

pt

7to Jul. 1638. unde de vnderlingy videri etia ab
m^o carolo martens qui id agebat cum
Ant. Mansuetio.

1° Septemb. hoc esse gebat van de profyso
M. Henricus Reinerius met. Amstel.

van Velthuisens d^r. bode winge huius ille b^ris b^ridus
natione Gallus. opyestert totty 7 oct.

vody fo^o Nicolae de Meyer. v^o. met

winge de van Amstreda. 45 ann.
sed pecuniata.

+ 23. hortante D. Vlamingo et alijs cum agebat
concionantis scandere po^ody intra septa p^o
bitozorum locum sumpt.

presbitero hoc anno functi. Antonius Masalt
Counelius d^r. Amelobenijs, m^o Johannes wypoz
tius, v^ocm^o fous a kystey,
m^o Carolus Martinus Jacobus v^ols.

1
Diaconi

+ Gylbertus Wynderslotus henrick h smitzelboert.
pande v^oce. Antopius Bor.

+ Ultima Septembris sacra rana adm^ostrant.

Breyden St

Templo primario uxoz arreptis ego brenu +
spratu spem turbatione abstinui.

tebrata quoq: in Nicolai templo +

Oct. 7. de Eubelice geboden van Cornelis
van Wousterloot bebbmtebbie van Westfud
Hess² van Elisabeth yffestem met Ammich
van Broeckhusen

26 d'emb. 1638. Enlyce gebod van Cornelis Woy
vethungh met Maria stente. Eie lypn.

Carolinische get nactmael ons heer J. C. genatbz.
Slaavis et Wamingio distribuentibz. 12. - d'ypoz-
tio ab actis ciuitatis cum
ministrantibus.

27. Jan. 1639. gedoopt het kind van Kindebich
dare ouestagende Fay vathynelbich sy badie. Antonis
van Mangheet.

Suavis na sy pcedratie sy 12 ray. Luyt vppgortz +
de bisbolginge van Joannis tot de wasse vromme de
passie dan te continue van

Veropomdet alsoe A. Bor. die buyt dese Wied
struet vbas, tot bedyninge des diaconatfay Fay
Jan van Broeckhusen die int collegie van des
kerckeraet de hant geytus sy aenferomy is

Sberius in Durdz^{to} 96.

Fuit Junium quod Durdzerst scribendum putat, &
plodit etiam Epigraphum Sigilli Sigillum opp. in Thure-
drest 97. Allegat diploma ex qua ty^{nil}
probat et Durdzerst Henrici Imp. Willhelmo Ep^o
datu a^o 1068 quod iam ante ut suspectu re-
cerat

98
A^o 1068. Cum Alardus Brab. Dux si Australe Holl.
ingressus Florentiu i. et eius exercitu p^{re} oppat-
fisset, Dordracensis magno aro gressu facta
Scriptione ipsum et copias feru^o usq^{ue} ad intenc-
cionem ceciderunt.

Circa a^o 1210 sub com. Guil. Gerardus ab Are di-
derici Epⁱ frater Dordzerstium vndiq^{ue} obsedit
et maiorem eius partem incendit. A^o 1230
vallo lapideo itenu locus circumducto munito.
cum Duk^u Sush et omⁿ veteris ac patris
strepis vbi p^{re}sent. Inretu auctorem
vocat h^umicu que postea ty. meliore stoniu
no Amylin et notior est appellat. Cum
Indiculum Baluazu daret, mixer Goutsonu
sum non nomina se nisi cu^m rediret.
121.
diploma adfert a Flor. pingui datu a^o 1197 quod 1218

antiquissimum putat eorū q̄ extant et merito si
 originale vidit. In quo ad instantiā D. Henrici de
 Lecha militis dat hominibus in officio de oudelike
 manentibus libertate, qd manentes ibide nullas
 talis tributa, sine exactiones principibus confisit
 nisi forte, nisi forte ad curiam Imperatoris con-
 tingerit citari, tum ijs x libras solvere tenebuntur.
 p̄terea cum gradu militia accincti fuerint, vel
 uxorem duxerint x libras Holland. dabunt. Dat.
 Haga 15 mens. Junij. hunc primum putat Lichang
 familia auctorem quē h̄j foem vocat r̄u in diplom.
 Henricus est: opinatur p̄m̄ Diderici Brederoedij
 Oni et opitante a Goukbovio p̄t̄m̄i Ry
 vult.

Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

DE DURDRECHTO EIVS NOMINE ORIGINIS, Antiquitate, fundatore & progressu, excerpta. Ad Doct. V. Gerardu Vosiu.

In scripturae nominis variatur, nec minus in eius
 Explicatione. Durdracum n. vocant, Durdrechtum
 Thuredrecht, Dordrechtum: Et ut protestamur que
 de Dorelgi foro & Dorato fundatore fabulan-
 tur, verum eius nomen Durdrerstum, assero;
 neque obstat quod in diplomate Henrici Rom: Regis
 quo Guilielmo Ep'o restituit ea, que ipse a Theo-
 dorico ablata fuerant, Thuredrecht iuxta Merwede
 dicatur: magna etenim affinitas est inter lite-
 ras D. et T. que ab externis etiam per th. ex-
 primuntur saepe, et vice versa, ut quem nos
 Thederic Thederic Thederic dicimus, externi
 plerique Theodoricum vocant; ita Dord dur-
 che idem fore signant. In literis Nicolai
 D. de puthen a. 1243 confectis, Burgenses de
 Durdrrecht nominantur; In alijs Henrici
 de Abblas a. 1255. oppidani de Durdrrecht quo-
 rum sigillum inferius expressi. Furius doctus
 primus rerum Batavicarum scriptor, in sua
 Batavia reprehendere quidem recte Bedam et
 Sigisbertum, quique hoc sequitur Duceum, vide-
 tur, quod Drecht, pro oppido agnoscat, ut
 ipse

ipse forum interpretatur, quod nunc admittere
puto, etiamsi sunt, qui Dreest vel Treest con-
tracte scriptum, quasi het gerest putent, atque
ita forum, vel iudiciale hoc mercatorium
exprimi. Sed cum nimis generale sit illud
nomen, sine eo oppidum, sine forum vel
nundinas exprimere velint, et nullum
fere extet oppidum sine iudicio aut mercato,
saepeque illud Dreest vel Treest per se
nullo alio verbo adiuncto inveniatur, mo-
quidem iudicio verior erit explicatio, si Dreest
omnis in Merwedum se exonerantibus Travectis
eo denotetur. Nam Treest, Treest, Treest Dreest
non aliud quam Travectum significat, et plu-
raque illa loca ad fluminis alicuius ripas sita
sunt: ut Swindreest, papendreest, Moeren-
dreest: Dreesteren etiam Frisii illi diceba-
tur, qui nunc in ea regione quae vulgo Wortolla
dia Wierstraam quibusdam dicitur, respiciunt
Travectum ad Ulteriore Frisiam: et nunc
Travecti non nunc tantum, sed et olim Romani
et medi temporis scriptores haec et similia loca
interpretati sunt: ut Maestricht, Travectum ad
Mosam, Autreest, vetus Travectum, quod nunc
ultra

Ultraiectum minus comode aut bere balgo
 nominatur. Neque hic is qui Gaucardino ap-
 pendicem affuit, neque Deszelus qui Bibliotheca
 Belgica nuper edidit, aliquis Junia valde manu
 porrigunt, licet a tergo sequantur; quum et
 Bertius desultoria quadam lebitate haec dicit
 in priora castra videtur, inque nostra conne-
 dit. Germania lib. 3. ut et ~~hic~~ mecum faciunt.
 Pontanus ad Haemrodium, Hieron. Surita ad Hiner.
 Antonini noie editum, Hubertus Tomas de Tunga
 et Ebur. Becanus in Francis lib. 3. Cluverius
 Germ. Antiq. lib. 2. c. 36. Scribecius in Grogmib.
 Celtis. Serrarius rer Mogunt. lib. 3. not. 6.
 Atque haec de nomine. Quo vero tempore, et
 a quo conditum hoc oppidum, in obscuro sac-
 terius latet. Tempore Arnulphi Imp: (ut in
 Chronico Reginonis legitur) a^o 898 Zundibol
 Arnulphi R. Reginarium ducem sibi fidissimum
 quorundam, ut saepo in aula fueri amat, in-
 stinctu a se repulit, & orbis honoribus ac
 bonis priuatum extra regnum infra quodam
 secedere iussit; ille adiunctis sibi quibusdam
 cum familia et supellectile quendam tutissimu
 locum, qui (ut ibi scribitur) Durfos dicebatur
 intrauit

intrabit, atque ibi se cominabit. Quod ubi cum
Rex cognovisset coacto Gatabi, castrum illud
expugnare, sed frustra, conatus ipse, propter pa-
ludes et multiplices refusiones quas in predicto
loco Mosa fluvius facit: haec verba in membris mi-
si rebocantur Durdrechtum, postquam loci is-
titus atque nomen non multum abluunt,
quambis Durdrecht legendum putent, ad fines
Regni Zundebolci, Mosa item Wahalsque
confluentiam, quem locum iterum ille anno
899 simili eventu tentabit. Haec enim postea
locum, ut verisimile est, Arnulfus Gandabensis
se cominabit, ut Frysii vicinis (Hollandiae
tunc nomen ignotum) a quo paulo post
occisus est, se opponeret. Unde quidam Haem-
rodus conditum Durdrechtum scribit ad
Arnoldo Bataborum regem, ad Arnulfum hunc
comitem respiciens: Quicquid sit, hoc tractum
est, theodoricum Arnulphi Guis, filium, post
quam pater a Frysibus fuit interfectus, sunt
simul in palatibus, filius et palatibus (verba sunt Geor-
gan. Cambracensis lib. 3. c. 19.) inhabitabilem cui
Merbeda nomen, ubi videlicet Mosa et Wahal-
fluvius de Reno effluens pariter confluunt
occisus

occupasse, ibique facto (vel renouato) quodam
 municio non tantum alienas imbasisse terras
 sed et flumines descendentes gravissimis omnibus
 pressisse, atque ita propria auctoritate vio-
 lentius imbasor fundamenta firmius opidi-
 uerit; Quare cum Imperator Romanus magi-
 sters, quereis quorundam Episcoporum et
 maxime Albaldi Treverensium Episcopi, cui
 maior portio de ipsa eorum possessione cedebat
 monitione compulsus Dux Godfrido, et Epis-
 copis Colon. Leod. traiecit. ut exercitum
 rogarent duxisset, quo violentum inde oc-
 cupatorem egerent; hoc in loco factum
 est primum, quod armatus circa Hodegra-
 uen accidisse narrat a^o 1018 vel ut alij
 1017: nam panico quodam tumultu Gothi
 Imperatorij trepidi se in fugam dederunt
 et Theodoricus victoriam obtinuit qui nihil
 omnibus captivum ducem, ut eo intercesserit
 sup: Imperatorum uteretur, protinus dimi-
 sit, quo etiam amittere, (teste Ditzmaro)
 cum Albaldio Episcopo in gratiam cecidit, eodemque
 fuit conciliatus. Atque hac causa eius belli
 in quo Adelboldum captum etiam subulatur,
 cui

cui rei nobilissimus Doufa fidem quoque videtur
 adhibuisse; neque tamen illud prelium suscipi
 aut gestum suspiciens Adalboldi, sed Imperato-
 ris, ad quem quorundam de violentia Theodorici
 illius fuerant delata. Et factus est arbitror,
 causa est et origo bellorum inter posteros
 Theodorici et Episcopos ac principes Imperii
 post inde gestorum. Verum cum tandem
 hoc oppidum cum adiacente provincia pre-
 Imp. Henricum Wilhelmo Antistiti trans-
 tenni restitutum est; a. c. 1064 prima in
 eo capella sacris faciendis destinata, instituta
 legitur, et non multo post iura et leges
 municipales recepit. Sigillo item donati
 fuerunt oppidani ab Ep'o Guilelmo principis
 Geldrensis filio, quod et antiquum illud
 cui a tergo eius
 Episcopi signum
 impressum, ut
 ut sic videtur
 licet, confic-
 mare videtur.
 Quam et tota
 per provincia

que nostro
 fuit

fuit Hollandia dicitur cum opido Dordrecht
 titulo Comitatus Hollandiae (quod nomen
 hic primum auditum, ut alio loco clarus of-
 tendetur, et toti tandem comitatu nomen
 dedit) iure clientelae Comitibus ab Episcopo
 data est; qui cum Episcopum agnoscere nollet
 factum est, ut Antistes tanquam feudi dñs
 Ludovicus Loßensi contra Wilhelmum vult-
 ter Hollandiam illam occupantem et neptem
 suam inuentem adisset, Dordrechtumque
 caperet ac incenderet; donec post Ludui-
 cum spulsum, mortuam ram Adā nepte, Guilel-
 mo in gratiam ab Episcopo recipere, eidem
 iure Comitatus Hollandiae restitueretur.
 Sed cum inde sub agnatis Episcopis
 iura illa confunderentur, et generalit tantum
 titulo epi clientelae se profiterentur illud Hol-
 landiae nomen, ad proximas regiones, quae ab
 Imperatoribus ipsis Comitibus concessae erant,
 quoque extendebatur. Hollandiaeque Comitū
 titulo tum assumpto ambigunt utentes, cum
 de Imperiali iure dicerentur, epi clientelae
 se protegebant, ut contra cum Episcopo sum-
 mus auxilium esset, Imperatorem se tantum
 agnosceret ut superiorem Hollandiae dñm testa-
 bantur.

Solummodo

título ampliori

Ludovicus fu
gebant.

bantur: Atque ita Hollandiam propriam,
Mosalandiam, Kenemariam Westlingiam et
Frisiae partem Hollandiae comitatus, iura
tam Imperialis quam episcopalia saepe
eluserunt, et postremum oio extinuerunt,
qua de re alio loco plura dicendi tempus
erit. Tantum hic pauca praeterea ad-
iungam de Durdrecht, quod cum suis ob-
rasione controversiae quadam essent ex-
orta inter Brabantiae Ducem et Hollandiae
Comitem, eadem paulo post sopita sint, ut
ex litteris eam in rem conceptis a. c. 1203
constat. Ac demum a. 1252 privilegium
ipsis oppidanis concessum a Rege Rom.
Wilhelmo, quod ex ipso diplomate videre
est patet: ut post pluribus auctum id
oppidum a Florentio V. Comite, a quo in
stapula, ut vocant, accipit, ut et liberta-
tem telonij pro Hamomonia a Jo. Hamo-
niae Comite a. 1299; quae a sequentibus
inde Hollandiae principibus, nobis in super
additis confirmata. Vocatur a. Durdrecht
tum Hollandiae antiquissima ciuitas, et in
orbem

a. 1293

bobium concessu primum, nisi fallor locum ob-
 tineat; non quod Flarditinga, Hynsburgo aut
 Lugduno antiquior sit, sed quod primum Hol-
 landia veteris opidium fuerit, et Hollandia
 caput iam tunc, tunc Mosalandia comitatus,
 Maritionatus phlarditinga, Hinolandia, Kene-
 maria, Westphlingia, separata esset quincia
 nec ex ut iam dixi, sub Hollandia terminis limibz
 complecterentur. Unum super q. quod
 Dusselus, Bartius alij Durdreschum opidium
 non in insula olim situm sed in continenti in insula
 putent, sed tunc demum insulam factam
 quando anno 1421 ingenti illa inundatione
 a reliqua vicina abulsum bndis quasi ma-
 taretur quos falli arbitror, quod in antiq.
 scdis mbeniam a^o 1203 Durdresche Werde
 Item Tiederum de Tiede probitorum magna
 Insula Wutigo groken Werde a^o 1275, atq.
 adu Ditemarum Mersepurgensem Insulam
 Expresse nominasse.

Az. BUCHELIUS. JC. ADOLFO VORSTIO
 med. profess. ord. Lugdunum Bat.

Cum Meltozpus harum bamilus ad vos a funere pa-
 trino esset profecturus, et suum mihi offerret
 officiu.

officium vestre, has parcular ad vos Garacæ volui;
nos nempe pro etate sanos esse sed debiles, et
quotidie sentire virium diminutionem. Affini
vestro Doct. Martino post festum pascheatis me
paratum fore, nisi vis maior impediatur, dixi ad
vos scribere; ante illud tempus me ^{vis} ^{vis} ^{vis}
prohibent res non bonæ: Interim vobis oia ^{frustra}
& salutaria precamur, quam salutem et a nobis
accipiant illi qui vobis amici sunt ac vobis
non ignoti. De reb. publicis nihil boni adfertur,
hoc unum tamen intellexi ap. hostes multarum quo-
que rerum non magnam adesse copiam. Item
quosq. inter polonum et Suetia regem esse saltim
per bitonalis inducias composita sed ^{non} ^{non} ^{non}
adhuc fama. et vestris quam vobis spem ferat
verbes transactura sed dubiam; nobi n. quam
lente procedant horum hominum consilia, et
quam contra fraudulenta & cauta Austriarum.
At si Deo ita visum sit scribimus, in eius
manu sumus: si iram suam quam nostro merito
in nos accessimus quotidie, fundere voluerit
quid contra tam iustum Deum nos arbitrabi-
mur. Vis a. quærela finiam opto vobis pter
frustra

sancta oia pulcra faciat te mole parentum funo
vestra, et nos eam vidcamus. Tractati in Batab.
14 Kal. April. 1528. Vet. Sulu.

Az. Bret. Cl. V. For de Laet.

De Ultra
recto.

Carissime doctissime que hinc. Cum pridem in he nos
de Republ. nostra et eius statu quoda confere
mus, melius me voluitum, quam primum res
mea fuerit, aliquid super ea ^{de pntibus} scripturum
et ad vos missurum. quod me insup habuiss
aut melius videtur, haec pauca ex actis trade
re volui, que componere et corrigi et stati
huius nostra verbis ac probone, item muta
tionis ab initio ad huc usque tempora
continuant. Haece n. m. locis, ubi ante aliq
secula Episcopatus Treverensis, & Imp. Regini
principum etiam principatorum liberalitate
ac devotione coaluit, olim Batabi, Camne
fates, Sali, centei, aliqua eorum dirigi
habitarunt, ad Germaniam Galliarumque
extrema, qui primum feder ac pntibus
Romanis iuncti, mox subditi facti, eorum
legibus vsi sunt, unde Teisonum, Francorum,
Normannorum irruptionibus, variisq; fortu
na ducti, nunc eis, nunc illis vce subiecti
vcl.

vel admitti, eorum se moribus accommodari
coacti, Romam usque tandem ois expulsi
Francorum in us abierunt. Verum cum
a Christiana religione alium essent, a
consanguineis Anglis, admittentibus Fran-
corum principibus ad Christianitatem per-
ducti sunt. Quae in religione ut praestant
ipsis Antistes datus, qui collegium sacerdo-
tum iuxta castrum ^{travertinum} primum
pari ^{opere} condiderunt, qui vicinos, quos
circumquaque dicitur, docerent. his
multa concessa loca, castra, telonia,
comitatus, privilegia in sum & immuni-
tates; ita ut non tam doctores, ut ab imho-
siti et principes Imperii fuerunt; quorum
subditi populi in duas paulatim provincias
eis et ultra Italiam abierunt, ut haec
superior, illa inferior dicta fuit. At primo
quidam Antistites et sacerdotes duntaxat
tantum rei & docendo populum intentis
Regimen provinciarum Comitibus Judicibus
a Regibus aut Imp. committatur. Antist
tis.

bis. vero a populo commendati, etiam ex aula
 paulatim procedebant, et per baronum stan-
 nulum ab ipsis Imp. confirmabantur.
 Comites a. et Grabones a principibus con-
 statuti, ad sumptus ministerialibus Imperatoris
 nonnullis statutisq. temporibus ad locis
 residentibus populis eis dabant cuius
 moris vestigia etiam in Bitunia ac
 velia supersunt. Antistites interim et cul-
 legia succedat bonis ac donationibus quibus
 fruebantur, nec bella bella suscipiebant
 tra vicinos, aut contra bellas exortas
 combabant, nisi Imperatoris iussu ac
 auctoritate nitentur, quod etiam fieri
 fere ceptum est. Unde si quis ut loci mul-
 tas armatum fabulas refellere liceret, qui
 de prolego Antistitum et Comitum Stollanum
 memorumque multa minus recte narrat.
 Hoc tam in istis vel non possum, mutata
 haec omnia fuisse, postquam pontifex Rom. post
 longas & accuratas multorum annorum
 conrotatione, Imp. quasi in ordinem re-
 ductis, ipsis omni us in bonis Cleri et hoc
 admissit. Ab hoc n. tempore Antistites cum
 suis

his collegiis, constitutus prefectos et Comites,
bella ^{et} ~~paremque~~ facta, limites defendere
et defendere, nulla vel regia Imp. Aut
primis habita ratione regere. ^{Electo}
tunc quoque populo tanquam profano ^{exhibito}
a v. canonicorum collegiis tantummodo facta
fuit et a Rom. pontif. approbata. Tran.
Illud probovia, Diocesis et Abentia
suis propriis legibus usque sunt, de quibus
sub binis Episcopi auctoritate, non parum
tamque conditione aut temporale bello
suscepunt, aut decemalia omniaque
cum eis Illudanis vertebant. Saepè n. Infe-
rior provincia tr. cum Hollando bellum aut
alio suo bino gessit, tran. Illudanis quibus-
rentibus; et illi cum suis vicinis Infe-
rioribus, Gileis, Traiectensibus pacem col-
labant: atque ita tanquam una Boarake
provincia sub uno primis habita sunt.
Verum, na nimis longe. abeam ab infidelibus
compendio, ad Inferioris provinciam, cuius
rapuit dictus Traiectum, corrupte vltima
rectum, vicinacule outdugst. bee Antwerp
vnde

unde et nomen probante manet, descriptio
 nily me accingant. Ea olim ante a^m C 1300
 limites longius quam nunc extendebat,
 ut, ut antiquiora tempora omitta, ante
 confederationem Velphanam contra Florentia
 Hollandiae comitem, Amstelania, Waterla-
 dia, Woerdenis tractus cum Traiectensibus
 accensebantur cum suis opibus Woerdena,
 Aquapeteri Amstelodamo, Morda, Wespoya,
 quae nunc ab Hollandis occupata quae nunc
 quibus in iura non dum bene exploratum
 habeo; hoc saltem constat in legibus pan-
 ficatorum inter Joem Arkelium Antykitem
 et Guilielmum Babarum Hollandiae C
 a^m 1356 dictis contineri ut Antistes comite
 ad feuda Amsteliorum, Woerdenis, et Cukio-
 rum admitteret, cumque de more Glynte
 sum ducet. In his quoque Saluio ductus
 post illa item tempora limites a Morda
 ad Bodgraens nomen nata. Vicini etiam proce-
 res potentioribus sese adducunt, multa pau-
 latim abradere nisi sunt, atque ita Fre-
 strim, vram, Culmburgi, alyque a be-
 abast dominis sese subduxerunt. Nunc
 vno

et is de novo
 regibus per epi
 profiteretur.

vero ab oriente totius, ab occidente terri-
tio Neosidensi, ab Aquilone lacu sine mari
Australi, ab Austro Betua Geldro Hollandor-
addicta, cingitur, & quatuor tñ prater
metropolim oppida Amstertum, Rhimis,
Durostatum et Montfortum ac 72. partes
complectitur, hęc olim antistitibus subdita
a prefectis (mariscalcos etiam hodie vocat)
ius nove epi accipiebant. Summa po-
testas in rebus ad totam provinciam phœnicis
olim erat apud Cam. collegia, hęc leges p̄
starebant exiscopis sapientissimis, non bellum
docerent, non pacem facere, auxilium ferre,
vectigalia imponere, aliudv̄e alicuius mo-
menti gerere, absque eorum licentia p̄ce-
rant, q̄s quandoque Urbani Magistros
et interdum etia ministeriales accitabant
cum eis de qua consultabatur, maiori
p̄cedens dicebatur. posthęc circa annu
ut creditur 1370, tres Ordines, sive Status
membra convocari cepta, quorum dem
eos suffragis pontifici p̄sidente oia r̄p̄
tuebantur. Quinque n̄m̄p̄ ecclesiarum
ut

(et horabant) ^{ram.} primum occupant, suo et
 tum quidem tractatur iure locum: secunda
 consensu Ordo, qui in locum in insperatum
 substitutus dicitur possit, ultimum magistra
 tus verbanus tr: cui mt edum Amersfocke
 res accedebant; reliquorum a oppidozuz
 retores plerumque paganorum loco ruse
 bantur et rarissimis ad curia suffragio
 vorabantur. Cum Antistes desideraretur,
 prima a clero et populo credebatur iure p
 confirmate electione Imperatoris, post tota
 illud us cann. collegia sibi assumseru ho: pont.
 approbante. Vicini principis ambueban
 suffragia, suos comendabant, aliquando et
 dim intentabant, quod postremis tempor
 ribus factum, cum contra Bredinodium le
 ultime electum Burgundus Rabidem sine ar
 mis opponeret, et mbitis ac reclamantibus
 phis qui Antistitem daret, Bredinodium
 conibente ad hoc pontifice Rom: rediret
 cogeret, quod et ante aliquotus tentatum
 erat ab n, quibus intererat vicinu sibi adre
 tum, die ex sua familia habere; sed aliquis
 semper colore ambitionis suam adumbratibz
 nequit.

neque tam aperta vi procedentibus: quare
et hoc videtur, ut postea ita electi ac mita
ducti non pastoribus, ut dicebat, sed primi
per absolutam audentes multa inbito pop
ac et nobilitate et clero gratulantur
et sepius cum suis quorum cum vicinis
piderent, odiorum ignis ferentibus illis
qui raudendum aqris oculis vicinorum
libertatem intuebantur, qua tandem
similitates huic probincie fatales exhi
zunt quando palatinus electus maior
solito potestatem exercens tota huc m
probincia xempto ad id bello involuta
ut nisi amissa pristina libertate
sunt liberari. Is n. vix a cibus corlus cum
vindictam pararet prebani cum Gedro fadus
sunt Antykes a se in sinu Burgundico
conscit, que tam victores qua victos
tiens, utrorumque rus sibi retinuit. Nam
foederati debiliores esset quam ut Burgundis
resistere possent, accidentibus quibusdam
factiosis cibus Traiectum in potestatem
revertit

accidit, qui, ut se vindicaret, sine quod,
 ita contempsit, Jurisdictionem temporaria-
 lem in car. v. Imperatoris transcripsit,
 et provincis ordinis non tam sponte
 quam necessitate coactos, eo perduxit
 ut consentirent, pont. Rom: suas quest.
 partis agerent quo Caesarum demeruerunt.
 Et licet omnia sua iura ac privilegia salva
 populassent, multa statim immutata
 fuit, libera collegijs clericali suffragia
 adempta, prefectus introductus qui omnia
 ad voluntatem principis referret.
 Questui ordinis umbra tantum pristina
 libertatis relicta; civium iura omnia immu-
 tata: Artificum collegia quorum sum-
 ma hactenus more libere civitatis Germanie
 civitatum in rebus potestas, in ordinem
 redacta, adeoque vitium quod ne se ul-
 timi velle modo ultra minime
 tantumque ea agerent que artibus suas
 concernerent permittunt. Sed priusquam
 de ipsa rebus agere ceteram, antiquiora
 hic instituta non abs re visum fuit.

enim, ut iam ante a me dictum, olim castellum
tantum fuit, habuitque suum prefectum
nunc comitem, et eum Castellarium, et
Burggravius vocatum, qui cum Ministri-
rialibus quibus Jurisdictione coactabat
incolas regere; quos a Burgo Burggravius
dicebant, inde cum civitas, et castrum
fuerit, et aedes ac templa que circa
castrum extenta sunt, mox cum
venturum illi quibus a maioribus non
judicandi coactabat, quales nunc
patris sermone Ambrogii filii, dora-
mus consilium civitatis faciunt.
castrumque paulatim in ruinam delabitur.
Burggravius saltem titulus quomodo
fuit mansit in Euno usque ad hunc diem
quo hodie Bredentodij gaudet, qui illum
hereditario iure a Viarmis adepti sunt, hi
a Goyana familia, que a cunctis hoc iure
erat, hoc illo titulo possidebat. Atque
hi Burggravius libet antiqua Sebardi
scultetus, scabini & consules primi ribes
ius dixerunt, sigilloque ipsi sunt castrum
supra forma impresso, his in limbo literis
notatis

notato: SIGILLUM BURGENSEM CIVITATIS
 CARLECCI. usque ad annum 1270 vel circa
 quando factione plebis a Kemmaris exite-
 re, urbe pulsi ministeriales, et domos ex
 collegijs Artificum, vulgo Gulden, magistra-
 tus Sabai cepit, qui paulatim confirma-
 tus, sigillum quousque mutabit in aliud.
 in quo simulacrum S. MARTINI, episcopi
 habetur expressum, in cuius dorso idem datus
 equistri forma spectabatur. Quod per
 250 fere annos publica instrumenta
 signarent usque ad annum christi
 1529. in quo anno ad Burgundos dicitur
 duxi. hoc probroca prebent. Cetera
 communis brevis illud imperiebant,
 et latinis verbis ora publica monimen-
 ta conscribantur usque ad annum 1305.
 vel circa. Atque tum magistratus
 vero popularis erat, etsi interdum ex
 primoribus civium miserentur, sed
 tanquam civis et in urbe habitantis.
 Fuit etiam aliquando cautum ne quis
 ab Artificum collegijs nominaretur, qui
 non ipse aut eius patris ea arte vel
 opificio

officio cuius est collegium a quo proponi
retur, aliquando ipse fasset. ^{Est tamen}
ab eo tempore antistiti parum auctorita-
tis erat in rebus Urbanis, Magistratu
obscuro et perphero quoda Suetonij
genere constitutibz officium
legis vna cum veteri Magistratu, cui
nulla alia approbatione opus erat, nisi
ab Ep'o nique ab alio quocunque; ut et
Eodiu in pluribus libris Germanis
citatibz fieri videmus, maxime
que sub Episcopis degunt, & ab Imperio
et velle videtur. ^{Imperio} ^{ab}
Impp. olim concessam exercebant, non
suetudine etiam Apomiro in uicinia
quod et destigia quaedam etiam non
stebantur. Singulis fere annis magis-
tratus mutabatur; sanguine proximi
liberi fere cum parentibz ac fratribz
Eod' tempore non amittebantur. ^{liber}
ges condebat, et gladio feruabat. ^{ant}
plebifata, moxyen sprahz vocant, ^{ant}
cui etia collegia in suis vicinis ^{ant}
parab.

turbant, sed nisi ea a magistratu pro-
 barentur, parum firma habebantur.
 haec omnia istam vocem mutari, a Burgun-
 dis mutata fuisse. praetor civitatis, qui
 olim ex corpore senatorio cregebatur
 tunc ex praecipua nobilitate dictus a
 principe vicarium quodammodo agibat
 praefecti provinciae in rebus urbanis nihilq;
 minus erat quam popularis. Magistratus
 abrogatis Oldemannis constitutus pro
 principis voluntate. Atque ita umbra
 veteris potestatis ac libertatis plerumque
 manebat. Nominabantur scilicet
 tria ordinum membra, Cleri, Equitum
 ordinis et Magistratus civitatis, et quo-
 rum unum esset oppidorum; sed illis nihil
 concedebatur praeter voluntatem principis
 agere. Conveniebant quidem, sed nulla
 defendendi libertas reliqua erat. Am-
 dibat et hoc in eo modo, ut consilium pro-
 vinciale ipsis daretur, ut quo ex alijs pro-
 vincijs selecti plerique tanquam Episcopi
 et corporis suavit, qui id mirabantur
 lo ne quid fieret, nec ab ordinibus, nec
 a civitate quam principi placeret. Illud
 etiam

etiam sententias a magistratu urbano
latas mutabat. Imendabat corrigebat
Ad hocque omnis libertas abanueat: ^{domit}
Tandem ab Albani tyrannidem ^{et} ^{causa}
panorum in quo Belgae ad libertatem ^{aspi}
rarent, quando ex chero suus probum
plures et nobilibus amisse dudum liberta
tis memoris, se se opponere Albani ^{us}
primi capite, negantes Arimi ^{num}
tributum, rogant ad fides ^{ad} ^{pre}
ut abinuo Hispanie ^{legi} ^{cera} ^a ^{Christi}
1586 Cuncta ⁱⁿ ^{ante} ^{alio} ^{tempore} ^{sub}
titulo Regio, utramque contra ^{ipse} ^{et} ^{pro}
vobis agerentur, facta fuerant ^{quasi}
postlimmo antiquam libertatem ^{re}
rent: tunc primus Statum membrum
mense octo ecclesiasticus quod et is non
exiguus momentum hanc mutationem ^{di}
disset, pristinis licet sacris abrogatis, no
ty abinuo videtur, eorumque ^{ulti}
mily factum testum, alio tamen sub titulo
electorum ^{mense} ^{consue} ^{atum} ^{fuit}, qui
ex v. collegiis non ut ante collegialiter, ^{sed}
pro ut ^{Republ} ^{ad} ^{ducti} ^{erant} ^{ab} ^{urbano} ^{ma}
gistratu

dicitur nominantur, reliquis ordinum
 approbantibus. In iure iuratum, qui pa-
 tris libertatem amarent de summi, utq;
 si cum civitate et consulibus quibus nunc
 sum oppidorum delicti interdu^{re} unguat^{re}.
 probantur summum magistratum etiam
 eodem constituunt, utaque publice pri-
 vatimque necessaria decernunt, ut
 quomquam in prefectum provincie mul-
 tum auctoritatis contulerint, ipsi sibi
 summam potestatem nihilominus utuntur.
 Ex his quidam delegati quotidie conveniunt
 eaque dependunt, que ipsorum potestati
 relicta sunt: reliqua maioris ponderis
 ad conventus publicos referuntur, qui
 pro temporis ac necessitatis ratione indi-
 cuntur. Urbani a. magistratus tum
 quidem ad pristinam formam non rediit
 sed maiori auctoritate uti cepit, et
 mox ~~in~~ consueto prete praetoribus, duo
 consulibus, XII viri stilibus iudicandis, XXIV
 senatoribus, et duo quaestores constituti, quo-
 rum singulis annis quaedam mutatio fieret,
 veteris magistratus duplicem numerum ^{legi-}
 dorum

Docum^e proficiente, unde reliqui ordines
electoribus fardocent quam praefectus pro
vintis eius non laudat. Institutum
etiam collegium viri virorum qui armatis
cubiculis praesent; quorum potentas,
quam nunc ab initio unavox & plebis
impetu quandoque turbulentior fuit
Sedum illud quoque exis oculis atque
animis eius passi sunt quod primus
civitatis consul & Eques hoc ordine con-
stitutus, cum verba magisteratus
qui tertium fere ordinum membrum fa-
ciebat, et per quodammodo consistit
quod inique fieret tanquam unus pro
mum consulibus & alio membris quam
sequi debent, unde multa que cum ord.
Eques agenda non commode praesentantur
qua res multarum dissentientium et maxima-
rum turbarum aliquotus causam dedit.
At a^o e. 1618. cum propter civitatis civiles
motus qui tam in baldestis capiant praesentem
magisteratus (Civitas pro locant) ad unum tatio-
nem vicinarum urbium Hollandicarum rita-
tus esset, consul & Eques hab. Demos omis

It. simile quod de perpetuo magistratu sub
 epo d. ande tentatum fuit, utrum parbo
 auro id tempore durabit, ut bene eius dicit
 memoria. Hic magistratus primum ex
 xl senatoribus perpetuis constitutus est, unde
 pariter duo coss. xii viri lituum, duodecim
 aediles, quibus et extra eos aliunde scribi-
 ni assumpti, quos libertumque quotannis
 cura benigni ferias dicuntur consules
 res in iuriis administrant, sic et quae-
 stors duo, quorum prior pecuniarum publica-
 rum, fiscoptorum ac vectigalium, post-
 erior operum publicarum curam gerit. viii
 viri etiam armatorum civium ex illo perpetuo
 senatu eliguntur, ea de causa ut inde
 minus turbamur timendum sit. Et qui vi-
 stias nocturnas agunt nobis nomine a
 vicinis mutuo sagittarij dicuntur, in
 re recentibus vetustioribus vocabulis, quorum
 usus ante seculum ebarnit, usurpantes.
 Hic desinat si adunxero quod ex trium
 ordinum collegio mittuntur certis tempo-
 ribus ad generale consilium et ordinum
 praesentium consessum Hagam, ubi in con-
 sensu

consulunt quod & Republ. futurum. Sic et ex
suis mittunt ad collegia rei maritima de
tinata in Zelandiam, Hollandiam, Frisiam
sibi et suas illi conferunt opibus. Nec ex
cluduntur ab administratione rerum
Indiarum cum et suos habeant affectores
Amstelredami, qui res tam Orientalis quam
Occidentalis Indiae cum caeteris ibi procurant.
De Religione nihil est quod
addam cum fere Sandorum cum reliquis
confederata. Belgicae populus, observant.

Ad Reverendum & eruditum
virum Samuelem Ampzingum
verbi divini ap: Haerlemenses
ministram.

Littera tua vir Reberende et Scimia Rudithoe
praevite, quibus meis respondes recte ad meas
manus, procurante Dno Dugano pervenerunt
; ad quas, ne protinus replicarem, ut brevo
pragmaticorum nostrorum utar, in causa
fuit intentissimum tempus, fagus, cui
et alia accesserunt impedimenta: sed cum
primum se haec comoditas obtulisset, et tempus

mitescere incipit, diutius te meis curis
 nolui. Quae prioribus indicavi, amice fieri
 et aro rubandi ac promovendi patria histo-
 riam; quam non vnius civitatis limitibus
 circumscriptam, aut paucorum agrorum
 iugibus comprehensam, putavi; sed et
 oem, quantacunque olim fuit Batavia
 completendam censui. promissora ipse
 membra descriptam manu mea diplomata cum
 rectoribus non tantum vidi et legi, sed et
 iam dixi, ipsemet descripsi, vel cum suis verbis
 et sigilla addidi non aliorum fide, sed mea
 manu et oculis, rudiusculè quidem, sed vera
 expressa, mitto. Quod ego diploma ut
 verior habeo antiquitatis nostrae, cum
 in eius ebi historia veritas maxime labo-
 ret. Et n. antiquissimum quod vidi, Co-
 mitum Hollandiae; alia quidem antiqui-
 ora et rare minime dubito, sed mihi, sic
 mediocriter in hac palestra Antiquaria
 versato, nondum videre contigit. Mon-
 stravit aliud et penè geminum, qd & archi-
 vis.

De historia
 Batavica

vis Rheinburgis accuratè describendum su-
rauerat Dns bairus Mylius, sed id bno anno
recentius et plerumq; excepta, et
exemplaria ad manus meas perueniunt,
sed quibus etiam aliquando difficultè
fidei adhibes, adeo quippe malitosum
et fraudulentum erat istud munus, ^{in summa}
quod mirum, barbarus, ut illis, qui sacris
pfecti erant quibus dicitur et farire
modo lucri spes affulgeret licitum esset
Hinc multa a monachis confecta miracula
et cum illa non sufficerent, nullo legis Corn-
mètu, falsè donationes causæ sunt quales
utidem vidi, sed sepe ut sources suo inditio fa-
cile procedentes. Quare sano iudicio hoc genus
scriptorum expendendum est. Mores ^{et} ~~et~~
omnesque seculi exanimandi, in quorum con-
fusione maxima scribentium pars perit
solet. Sunt qui vetera ad nostri huius et
proximi seculi mores componunt, quidquid
cum his non conuenit reperiunt tanquam ^{seru-}
limum et obolo notant, limo, hereticum ^{scribit}
quod

1
 que nunc est multorum audacia, hereticum
 sapit, quidquid aduersatur ipsorum comodis.
 Memini polibot^{lat} bonum preceptorem olim
 meum I. Lipsium Bembum non iniuria
 carere, quod cum Venetam illi sibi descri-
 bendam sumisset historiam, ora tanquam
 in Senatu Rom. et florente illa repul-
 sarentur, illic beluti in scena exhibeat.
 Ego vero contra plures posteritati iudi-
 cium debituros opinor, quod ante aliquid
 secula apud maiores gesta, sic describat
 ac si hoc nostro geminum suo describerentur.
 singula etates suos mores, ritus, sacra
 imo et fata habuerunt, adeoque scrip-
 turam, characteres et stylum, in quibus
 discernendis qui ceduntur veritati tem-
 bras offundere necesse est. Sed hoc alti-
 zius loci sunt, nos ad finem veniamus. Ad-
 iunxi quaedam, que si placebunt, poterimus
 quandoque per otium literis interpresibus
 inter nos consulari. Et hoc de famu-
 nisi ignobilissimus es, vis clarissimo, Gaudilio
 tannus

tamen et brevis tua te mihi ramdum no-
tum fecit et si placet etiam amicum.
Vale virorum optime et hoc inq[ui]ssi-
bus bitu cogita ut loquacitatis inordi-
sint nimis, fiducia memoriae verum p[ro]tes-
tarum, qua etiam ipsos sapissime fallit.
de salute a veterum tuorum fautores
De profectis Natalit[is]
Anni 1630. *Ale. Bucellio.*

Cariss. Casp. Baeloo. Med.
Non est clarissime dno Doctore quov[is] ulterius
scribenda officium d[omi]n[um] et h[ab]uato ra tuo
munere provocatus. Accepi n[on] ante aliquot se-
ptimanas n[on] tantu[m] literas a te gratissimas
sed & carmen illud divinum ad magnu[m] Galliaru[m]
Regem, in quo utriusque instrumenti Religionis
nostra mystica simul et oracula v[er]bis
sublimi sane at facili stilo, atque in id bene
te vatoru[m] ostendis, ac theologu[m] differeban-
tum responsu[m] non tam de meo quam v[er]bo
voto, ne tibi pretiosu[m] tempus meae por-
litae adimerent. At paullo post cu[m] p[ro]posu-
vos admanere ne cor[um] gaudio ac publice
labet.

latitiae, ob opima in patriam ab hoste spolia
 velata, de qua velles, ut nomen de Strae quoque
 Musae litarent tam bono successu, et eundi
 ap. bibliopolarum nostrum carmen tunc heroum
 theimo et felici patria genio dicatum, quod
 mirum in modum suo merito mihi placuit
 et magis cum ex tuo missu deligerem.
 Confite n. petitus a te mihi et salutem, et
 carmen post illud tradidit, addita excusati
 ungalia quod parius ad me proficeret. Vellim pro
 so non tantum gratias agere sed et excusa
 liceret. Attamen hoc tibi persuadere cupio doch.
 Barlee, tuam illam benignitatem et bene
 volentiam, magis et liberalitatem, ut meo
 semper haerere, nisi ultima me dux paritabi
 lit. Admonitione item tua acceptissima
 fuit: Vellim vellim nostrae menti penitus
 fixam salutarem vite venturæ cogitationem
 et est mortis instantis, sentio me susti ante illud
 tribunal, coram quo dis raro romparitura
 est, ubi nulla exceptio, nulla dilatio, nulla prei
 dinatio locum habebunt, ubi oratorum obmi
 testet eloquentia, munera et fauoris nihil
 proderunt, ubi sola confessio criminum, et
 gratia

et gratia fiducia per Christi meritū valident.

Ar. Bugellius clariss^{mo} v. Pet. Scaveris
S. P.

Tardius quam vellem, prestantissime vir, rari
serbo, hęc mundinis humibergarys occupator
serbo tamē, ut aliqua saltem ex parte de
rio vestro succurrerem. Hoyaloria etymon
hollandiam dicitur mavis, a non vero lactum
discussum. Et cui non dicitur thylas?
situm vero eius limites et tempus quando
inceperit, quambis nō ita evidenter vobis
ostendere potuerimus ob serptorum pūmā
et rōem aliquot seculis gestarum profunda
noctem, vestigia melonomus vici nos in
serpsi aliqua putamus. tū vir doctissimi
audiat, neque a Sibyllae folia, sed dicit
sape coniecturas videbis; quidquid sit, nō
lactenus in cā opinione in hęc vici ignora
tionē inoffensū per oīa pedem hinc retulit,
quis etiam acutissimi huc aliquando cōpita
runt, diam hanc vici inblam ingruiss,
cum laude tamē quod aliquid semp suis
conatibus aduērent veritati: Hollandia

Ego nomen in ea parte qua nunc sunt
 hollandia vocatur primum audita, eiusq[ue]
 caput Dordrechtum fuisse, conicio, nequid
 adeo vetus est, ut quidam arbitrantur
 quod ex Diatriba de Dordrecht qua hic
 addico, ne rem certam, constabit tu
 legi amissimè scriberi, et senim in
 tenebris palpitantem, et incerta vestigia
 figentem, vide. 27. De nomine 27.
 sed ne putis inani me coniectura niti
 in his qua de Hollandia scripsi, extant
 in archivis petruani collegij diplomata
 plura antiquissima, inter qua unum qd
 Godoboldi Ep[iscop]i Bonan[ti]s ecclesiam Tyslum-
 hense sui iuris in Hollandia sedq[ue] a. c. 1126,
 fuitque est eccl[esi]a sita in ea Hollandie
 parte qua nunc Australis vocatur, quæ
 et Decani paganici de Hollant ipsorum
 limitibus suam iurisdictionem serva rean-
 debant, qd ex libro statutorum hinc cum re
 eccl[esi]æ tr. patet, in quo præter Decanos
 Holl. nominantur et Decani de Hynland
 de Kemmare, de Westlingland, de Bichbe
 de Gou, de Walger, de Sroude, de Amstella.

De Hollandia

usque singulis sua iurisdictio attributa ip.
Comitum etiam Hollandie antiquissima me-
diterranea prima sigilla et monetae, in bivio
circa a^o 1200 vix paullo ante, et tam-
en ipsi Leonis circumferabant, de prioribus
nulli non liquet, hoc tamen affirmare au-
dorem, hereditarium insigne ante a^o 1200 ^(sunt)
reperi. Ex ipso vero quae iam dixi copare
poterit, non Episcoporum suspiciens anti-
quissima illa bella cum vicinis gesta fuisse,
sed Imp. sub quorum clientela illi vivebant,
et principis Imperatoris habebatur
quo etiam bello non minus bellis et politici-
s rebus vacabant, quam sacris, et ab aula
etiam plerique asserebantur, sic de Albido
Conrado, Wilhelmo et alijs constat qui Imp.
etiam iura vel contra pontifices Roman.
arriter defendunt, ut ex eorum scriptis
factisque testantibus eius temporis scrip-
toribus notissimum ip. Quod Goylandia
primum Werdmelandia dicta sit et inde
a Godela Abbatisse Altinensis eccles. (cui
eccles. comitatus Werdmelandi a^o 988 ab.

Ottone datus erat) Godlandia ex vici-
 monimentis apertu est. Hanc olim Am-
 stely clientely iure tenebant, sed postea
 ad comites pervenit Holl. ut ex indice mun-
 dolicorum q in Harmonia consuebat
 videtur. et cui rei sunt sequens diplo-
 ma. Florentius Comes Holl. 27.

Quod a. Amstellandia et territorium Voer-
 dorp ad ecclesiam Traiectensē spectaverit
 certum est, quomodo viced ad Hollandos per-
 venit vel quo iure ab his teneatur, nun-
 dum intelligere potui: hoc scio plerumque
 bella post conspirationem Velfhamay inter
 Hollandos et Traiectensē gesta, hinc orta,
 quod illi eas terras occupassent, et his
 comites se inferendi (ut pragmatico for-
 borabulo utari) bellum intulerunt, ut gan-
 id episcopis, qui devolutus ad ecclesiam
 appertebant, ut illam clientely professio-
 nem ab imbutis extorqueri bellum eius
 rei plura certaque documenta etiam nunc
 supersunt. Amstelyos etiam nunquam
 nomini aut insignia mutasse, multo minus
 ob

ob Velleanae conspirationis labem, manifestum
est ex literis illis et sigillis quibus Johannis
Amstelredamensis Giseberti Amstelredamensis filius Pomper
usus est, quae et hodie extant, et Min-
denorum nomen ac insigne longi ante
illam conspirationem & illorum temporum
consuetudine ortum notumque monumentum
& sigilla a me inspecta probant.
Addo Cuthbertum, qui Burgravatum nostrum
aliquandiu possederunt, ex quo comitis
titulo usus fuisse, post vero cum comitia
illam vendidissent ac resignassent episcopo,
illo titulo abstinuisse, cuius rei evidens
testimonium & diplomate a me his
plura addita integrum non fuit, ut me
se, vir doctissime morae diutius, his
litteris. Vale brevorum optime. Traiect.
& Museo nostro VIII Id. Aug. 1631.

Carmen tuum ad me, Clarissime Dne Doctor, mihi ante
aliquot septimanas Bassomius vester tradidit,
et simul salutem. Quam illud fuerit gratum
non

non opus est ut multis Tibi persuadeam; sis
 n. quanti te faciam, idque quomodo maximo
 tuo merito; quo item adfectu te tuaque
 prosequar. Sed videris sane certare mecum
 Velle, nec cedere; Veli amabo, nam non ego
 sum ingenio ut comparatione preteream,
 nisi quantum adfectu assequi valeam, quo
 nemini Amicorum tuorum cedo, aut sum
 inferior. Manusculam quod miseræ grati-
 tantum animi indolentiam fuit; nec est, quod
 tecum pariare velim: ab ingenio non id
 datum mihi; metallum infirmi beneficii
 pretium ipse; ab artificis industria aliquid
 arcedit, quod ab animo, dantis supplementum
 capiat. Quae vero a te mittuntur,
 dona vitam prorogare ulterius possunt, &
 Nestores vivere in annos, imò et fati mis-
 me superasse faciunt. Nam quod immor-
 talem redditura sint, nolo equidem sperare
 scio quam vanae sint res mortaliū, quod
 peritura oīa intra paucorum seculorum circū-
 la.

videtur

la. Id nempe rerum ordo, declinatio, corrup-
tio singularum promittitur creduntur.
Externa haec labuntur ad eorum interitum,
nec in longum diu duratura. Una
spes adeoque fiducia immortalitatis, in
futurâ beatâ per pretiosum illud luctum
Redemptoris nostri superest. Adven-
tum beatum supra modum placuit, cui
totus inclino, utque illud a Numine
impetrem contendendo magnopere. Sed quâ
quam difficile est submittere pedibus suis
haec scelerata, aut calcare huius mundi
licias malorum veritamenta. Vigor
quandoque ut totis viribus velim, sed
mox zelator in lutum inhaerentis fra-
gilitatis, ita ut vix ultra emergendi
spes superare videatur. Quotidie proprio
ad ultimum illum diem, diem illum determi-
natum, quem nemo evadet, quemque oes
optare deberemus, nisi consentia ante
acta

acta vita, absque metu nos esse quandoqua-
 quam sineret, nec securos futurorum
 praeterita relinquerent. Tu optime
 virorum Barlae, votis Tuis adiunge pro
 me precis ad oium Creatorem, & qua
 potes iuba, ut ille nos per Filij merita
 virtute S. Spiritus in bono confirmet
 et ad vitam vitam angelicam fulciat
 quod ut velim extrahis conatubus
 et opto et voto, quo voti vestri tan-
 dem participo gaudere aeternu possim.
 Vale Amicorum summe et me amatu
 simili ut hactenus adfectu prosequere
 et scriptis tuis optatissimis interdu
 referre perge. Annus hunc veniente
 faustum vobis precor, dabit hoc oium
 Rector, qui nos sua benignitate hactenus
 sanos conserbat. Trauechi anno incun-
 te 1632.

scribebat totus ac o
 adfectu Tuus. Az. Busellij

S. P.

Scrivi Doctissime. Bis iam scripsi pro meo
Codice Diplomatum Belgicorum, Mixti, quo
egre iam careo, nec tamen a vobis quicquam
obtinue, ne responsum quidem; quod sanè
boni viri, nedum amici esset dubitare, mi-
seriam negligentia culpam, in iuges Tuas occupati-
ones refererem. Scis quam facilis sim in
comunicando mea cum amicis, & quod malue-
rim ipse eo libro taceere ad tempus, ut vobis
describeret. Nunc vero cum maxime hoc indi-
geam, acrioribus fortassean verbis reposco
ut vel tandem eius remissionem a te im-
petrem, vel hac conditione addita ut ad vos
cum primum erit commodum revertatur.
Noli quæso me expectatione ^{mea} fraudare, sed boni
mei me compotem reddens, amici officium presta.
Vale, viri clarissime & Buchelium tuum, qui
te propter eximiam eruditione tua colit, et
observat, amare perge. Traiecti in Batavis,
Anno incunte 1632. que vobis faustu felicem
opto ex airo. A2. Buchellius.

Quamvis clariss^{mo} D^o Doctor, cognate Vorst^{mi}ni
 à vobis debent litteras si ordinè agenda est
 reddam, nihilominus silentium vestrum
 occupationibus multiplicibus imputans
 vices ipsa perorabo, etiam cum nulla
 sit scribendi materia, ut quicquam apud
 nos sic agatur, quod magnopere vobis
 stare velle, arbitretur. Nam publica non
 minus vobis ac nobis cognita sunt. Multa
 in patria geruntur, quae videmus, quae audi-
 mus inbiti. Extranea autem res a nobis
 non multum remota, feliciter procedunt.
 Itinam cursum illum victoriarum Regi
 Svecorum Deus continuet, per hunc n.
 Magnus rerum Arbitre miracula nunc facit
 & praeter spem multa videmus, quae optata
 quidem ante biennium vix esse fuissemus.
 Ego vitam instabiles rerum vices torde-
 rans, semper sum in metum, et suspectus mihi
 est ille tanta felicitatis torrens, simulque
 precor Numen, ut hoc Princeps instrumē-
 to uti velit ad instaurantium Germaniae
 liber-

negotio

libertatem paulo minus quam prolegatarum.
Nostras res quod attinet, nuper Imratus
suis audaciam viri illius, magni quidem
futuri, si non nimis pertinax et malus
fuit; qui cum nihil non admisisset, quod
exasperandis patris Rectoribus facere
potest, sponte (si modo sponte) in probina
condemnatu et exil rebus sub sit, ar
mice presumptione suae factionis ani
matus (si vera ea sunt, quae vulgo ferunt)
ausus fuit ea potest, quae iustissimo
ord. decreto ipsi adempta fuerant;
ac si id licuisset tam temere publica
omnium auctoritatem conculcare. Amstro
damenses iam possessionem Illustris Regis
suae cupiunt, introducuntque solenni in
tam more professores. Quid ea de re
Lugdunenses bestia sentiant, equid dnm
ignoro, ipsis tamen non admodum volentibus
haec fieri arbitror. sed ferendum e quod a
potentioribus fit; cum n. Leges silent, fauor
inclinat ad eos qui plus possunt. Umbrico
quid

insuper

primis

quid apud Mercuriales istos homines
 Musæ profectura sint, diu docebit.
 Addam hic, me Coristolam nimis brevè cau-
 seris; me mutasse, in Nepotis vocabulo,
 quo te hactenus multorum scriptorum ex-
 emplo appellare solitus fui. Nam cum
 non ita nuper in prolegomenis C. Ritter-
 husij ad plinium minorem hæc legerem:
 Dicitur Igo maior ille Plinius Cui patria
 fuit Verona cognomento Avunculo ad dif-
 ferentiam huius nostri, qui a nonnullis et
 plinius Nepos appellatur: quambis nepos
 ex sorore, pro filio sororis parum Latine
 dicatur] cui Cuiacius & Hotomanius
 ad stipularentur, Sororum mihi sententia
 potior visa fuit, etiamsi priorè nepotis
 significatione plures quoque amplexaren-
 tur, inter quos non infirma auctoritatis
 M. Velleius et Mezula nostri. Ille in
 monumenta Aug. Vindel. pag. 215 Alterum
 eius ex fratre Nepotem et heredem fuisse, et
 paullo post ubi de Hadz. Imp. uxore agit
 Xoui n. qui Nepotes ex fratre aut sorore no
 pro

Fischer de tub. 212
 pa. 20 nepos frater
 filius
 Aub. Mercurius hat
 teel. Bel. 259. Ex so-
 roris nepos Gibbon
 504 pp. Bullant.
 Hacten. rec. 172.
 lib. 2. pa. 8.
 Op. Mercurius no
 opter eorum pp.
 133. Eumentus
 ex fratre nepos 238
 C. plinius ex sorore
 plinia nepos
 Vellei et Lipsi cent. 4.
 Miscel. ep. 40.

pa: 229

pro fr̄is sororisve filiis, quod vulgò fit, sed
pro nepotibus accipiantur. Hic v̄sō lib
4 part 2. Co/m. pa. 706. Mons Sansovinus abo-
rum memoria duobus Cardinalibz illustribz
Antonio eiusque Nepote Joanne Maria
et eadē pagina aliquoties vocabitū nepoti-
co significatū proferit. Quin et Ambrosius
Calepinus ita habet: Nepotis significatio
aliquando etiam extenditur ad fratres vel
sororis filios. Exempla ad hæc infinita
occurrunt scriptorum, no contentidorum
qui pro fr̄is vel sororis liberis nepotis
verbum usurparunt, inter quos nota-
vi intra paucos dies inter Hydruntinam, pla-
tinam, Aeneam Silbium, Mutium. &c. Hinc
scriptore non malum, B. Engelingu. Opusculū
Quardū Romani, Lusitanū, aliosque,
vidi nup̄t D. Cunei librum de Republ. He-
bræoru tertio recusum, ac bis præterito
hoc anno, qui lectus valde placuit. pro-
fessoris Swanenburgij quoq; libellus postum
ditus est, sed nondum enim, restat n. minus
multi

multi percurrendi. P. Scribo eius a me ad dis
 paucos, ante mensis iam v. petierat Codicē
 diplomatu Belg. Miræi, at nandum remisit
 bis pro eo scripsi, frustra, 17, tertia hæc sunt
 pro eadem re ad eum literæ, obsecro mi cog
 nate, curare velis, ut ad eum perveniat,
 sique homini cum commodū erit aurem
 vellas, utroq, ex n. hoc libri rario
 et prædcm Miræus iudicium meum de eo
 postulavit. At manus de tabula.
 Nostri vos oēs salutant ex aīo, et fausta
 omnia præcantur, et Vgo, qui vobis in
 tymis bene cupio

A2. Busellus.

3. Jan. 1632. Thaur. Bat.

Reverende Doctissime, Dne
 Lras vestras humanitate plenas mihi confes
 sione D. Lappius tradidit, quæ facile animu
 si qua forte nubecula ex opinione olim
 exorta fuit, serenarent. Præmisse R. Dne
 ut ad rem veniamus, nec longis ac inibi
 titulibus exordijs morari faciamus, R. V.
 intelligere ex Epist. et prioribz meis satis
 superq; poterit animum meum propensum
 ad

Diplomata
ad Muraeum
missa.

ad uisanda studia coia, quatenus ad
patris antiquitatis & tenebris igno-
rantia euendas, et in lucem protra-
hendas, tendant. Mitto itaque sex
septem diplomata ex nostris Originibus
desumpta, in quibus saepe non solum
characterum picturas, sed et scripturam
etiam uicia imitatus sum, sigilla quoque
addidi, quo maioris fidem facerent, et
ut uisanda quidem fere opinio, aliquid in se
et quod delectet simul et instruat,
si nempe formas, materiam, si modum
si mutationis ad singula secula alter-
nantes, inspicias. Atque modo optima
exhibere nos sumere licebit uerorum fic-
tiorumque monumentorum. Sed quo
prohibet et noctuas mittere Athenas
et sus Minervam dormire uirgo. Satis
iam dudum R. D. V. tibi patebit, quia
diligentia, qua industria in euendis &
sintu ueritatis, immeritam penitus uel
tustatem uti oportet. Verum tamen
hoc addo, non unum aliquem, ora per se
praest.

prestare, ut ubique adire poterim, Amica-
 rum ^{in hunc} ~~sepe~~ aures atque oculos sollicita
 re debere. Id cum ^{verissimum} sit, non
 indignari non possum, eiusmodi homines
 reperiri, qui benevolentia specie ac
 maligno facinus facere non videntur
 atque ita ludibrio posteritatis profi-
 tura magnorum virorum famam.

Ego apud animum meum constituta
 iam ante aliquot annos Diplomate
 Bataborum dare volumus, et erat
 quodammodo in promptu in materia
 verum cum parum grata fore
 viderem nostris hominibus, malui a
 vobis id fieri, quibus etiam maior fa-
 cultas talia in lucem protrudendi,
 maiorque typographorum est copia,
 pauci etiam hic talium sunt amatorum
 et nostri impressores certum nisi li-
 crum spectant. Vidi nuperime vo-
 lumen satis ingens Flandria Nobili-
 tatis cum scutis et signis editum,
 mira

mirabar sanè, difficultibus hisce temporibus
quemquã tantos sumptus facere voluisse
cum in floribus minoris constet breviquè
exemplar compactum. Verum in nimis
R. V. more, Adde stemma Burgabiorum
Montfortensium multa cura a me collecta
cuius si via convasare voluisset, librum
confecisset satis magni. plures sunt
in hysce partibus ut olim ita et nunc
minus nobilis, Burgabon, Castellani, Dros-
sardi. Noviomagensis Burgabiatus, et hodie
notus est, sed nulli vni stirpi proprius,
Coebardon Castellani Orientanorum olim
pfecti multorum sæpe malorum Antistiti-
bus nris causam præbuerunt, a quibus
et Coebardorum stirps ad nostra usque
tempora nobilis, profluxit. In hys an-
1336. invenio nomen Gotfridi de Gore,
et sigillum eisdem apponit Castellano-
rum de Gore. Memoria insuper tenet castel-
lanos de Vollenho, de Weorden, de Hoer-
de Mudey, de Medemlich, de puremich
alioq.

aliosque sed minus celebres, ut pro bo-
luntate dominantium mutata variet.
Ad diplomata & donationis a V. R.
edita, pauca quae notavi, et nostras
spectantia, deo volente proximo da-
bo, quod vel iam fecissem, nisi codice
Diplomatum Belg. me invito plura me-
sui Severius nō detinisset, quae ad
paucos tantum dies petierat. habeo histo-
rica et antiquaria a V. R. conscripta
Et edita sequentia

Elogia Doctorum Belg. 4

Diplomata Belgij. 4

Cod. Donationum rarum. 4

Notitiam Ecclesiarum Belgij. 4

Origines Equestrium. 4

Elogia gentis Spinolae. 4

Annales Belgicos. 8

Cronica praemonstr. et Cister. 8

Si quae sunt praeterita a R. D. V. edita
Antiquitatis et historiam Belgicam spec-
tantia rogo ut indicare ea R. V. dig-
netur, ego a bibliopolis nris ea mihi cu-
rabo

zabo afferri. Vale Reuerende Doctiss^{im}
 Dne, & Specta a me quodquid istorum
 studiorum gra. a me ad vos perhibere
 poterit. Nam licet ingenij mei dotis sint
 quam exigua, et memoriae vires quot
 die deficiant mihi ad os et annu pro-
 peranti, animus nihilominus ad benefa-
 cendum promptus est et vehemens, quo

Cranech 7. kal.
 Febr. a. c. 1632.

R. D. V.
 Reuerentissimus S^{er}u^{us} P^{ro}curator
 AR. BVELLELLI

hinc operi plurimum laboris mixtissimi
 Dedicatio ATLANTIS MERCAT
 ab J. E. cloppend aucti

Illustrissimis et potentissimis Dominis Ordin:
 Foederatarum & Liberarum Belgarum provinciarum
 Et Illustriss^{imo} Celsissimoq^{ue} Principi Frederico
 Henrico Principi Archidaco, Com^{ite} Nassouio
 Viandio Dietioq^{ue} usq^{ue} Praefecto usq^{ue} supremo
 earundem Provinciarum, tam navalis quam
 terrestris exercitus Ducis usq^{ue} D. D. Q.

Illustriss^{imi} potentissimiq^{ue} Domini,
 Celsissime ac Magnanime Principes
 Nihil.

NB. Debe
 lat. venditor
 venditorum
 venditorum
 atlas. Mercat
 for. Hondius
 by Clappenberg
 venditorum in
 1632 de regis
 Debleg^{us} Landav^{us}
 No 749 auct. cell.

nihil ^{sublimius} Magnit.^m et Celit.^m vestrae
 aut illustrius offerri potuit, nihil ^{subtilius} ~~difficilius~~
 Utilius, hoc univ. Orbis Theatro, ac
 Vere Divinae potentia ac benignitatis
 speculo, in quo ingenium, quisque suum
 successu et polare contemplatione tot
 Regnorum, tot provinciarum, tot insularum
 poterit; adeoque per illam ad aeternam
 aeternam cogitationem affurgere.
 Quandoquidem hic non Europa tantum
 neque Asia Africaque cogniti olim Orbis
 partium, sed et Novi illius & aborum
 demum nostrorum memoria reperi tabu-
 las inspicit; & in ijs trophaea victo-
 riarum vestrarum in remotissimis il-
 lis Orbis partibus fixa; quo tempore
 illustri potentia vestrae fama belli
 pariter facinoribus cognita iam antea
 penetrabat. Cum a memisse
 iam aliquoties auctioribus semper viti-
 sibus cogniti huius Orbis destructione
 prodesset in lucem; ne et ego otiosus
 ad

ad publicum commodum torpescere, nova
hanc meliorem molitibus editione, pluri-
bus eandem tabulis antefar nobis
ampliandam censui. Neque enim hoc
opus unius est hominis, aut temporis
exigui, sed (ut omittam Antiquorum
industriam) a doctissimo illo piori-
tissimo Mathematicorum Gerardo Mez-
ratorum primario inchoatum fuit, eoque
illi inter mortuos, ne quemadmodum
olim Venus illa decantatissima Apellis,
imperfectum relinqueretur, filij in
sa arte exercitati a patris, operi
patris ^{pro} manus admovebant, quorum
vestigia alij atque alij insecuti sunt,
quibus ego tandem accedens, illud nobis
atque omnibus plurimum auxi; ita ut
omnino aliud ab illo priore videri queat;
cui perficiendo nullum laborem aut
molestiam subterfugi, aut sumptus ex-
petiri. Hoc igitur opus ita renovatum
est

et auctum Magnit^m & Celit^m vix
non imitatum fore confidens, vix
humilitate offero D. Duroque Ita
vobis

Illustrissimi potentissimi dñi, Ged.
Celsissimi & magnanimi principes
vobis Deus prosperissima largiatur
pariatq; ut Republ. dñi salua et
florantem ad populi salutem, et v.
virtutis aeternam memoriam habeat.
Amsterdami prid. non. Martij a. ab orbi
indiviso civ. 12 C. xxxii.

Ad cl. v. Petru Scriberu

S. P.

Clarissime doctissimiq; Scriberi
Mores p̄tinax illud huius silentium
quo me iam aliquot menses suspensū
tenes. In occupationis hactenus culpa
veriti; nunc desino, tantillum n. stj
suffragari te ab ipis facere poss. ¹⁶⁶⁶
quo mēsu mihi librum remisit. ¹⁶⁶⁶
Quam ob rem rogo, ut mentem tuā vobis
exponat quid in ato habeas, et id. dñi
mihi

ps. h. 1666

mibi beneficij loco, ne frustra ductus
expectem. Agere ut iam prorege mi-
ram, in libro raro & cum molestia
quo utitur si esset ad manus. At si
tam speris nobis admittis, aliquid cura-
bo mihi adferri. Vale vir clarissimo
D. Christophoro tumo quamprimum abidi-
me expectaturus. Traveri
A. E. 1632. Non. April.

Tuus ex animo
Az. Buzil.

ad D. Advorsum

De Rheni obstructione ap.

De obstructione estij Rheni ap. ^{Cathicos} Cathicos, aliquid
suis mutatione, quare et quando facta, quod
certi dicam aut statuan non habeo, proterqua
quod ex veteri formula proficitur. N. I.
In tanta n. caligine temporum, et scripto-
rum, rerumque ac dominantium mutati-
onibus, in Lubrico denique ac instabili
fluminis maxime circa Sextum, cursum,
caecitatem posteros, quid mirum? Hoc
tamen constat, quod Rhenus ab Aquappinen-
sium colonia descendens, infinitis parvis
flum.

fluminib. auctus et turgens circa paucis-
 um agrum Batavorum in duos dividebatur
 olim et et nunc amnes quorum qui ad
 occasum fluebat maioribus secum aqua
 vim rapiebat; inde paululum defluens
 ad Syltentionem iterum per fossam
 Drusianam magnam partem ad locum Au-
 strales et Fleum in Oceanum devolve-
 bat. Itine post paucis miliaria
 levium latus per Lignian et fossam Cor-
 bulonis aliquam aquae suae partem di-
 mittens, et medio (ut plinij verbis utar)
 inter haec ore modicum nominis suo rulo-
 diens alveum, languidior effectus le-
 vius fluit ut vim suam propter aqua-
 rum defectum paulatim remittens
 inapertat quando si limo pingui
 oppleti, et vicia ac arundine adimple-
 tibis angustior paulatim fieri repiss-
 vero non est absimile; maxime cum Larba
 (quae a Corbulone factam illa fossa strip-
 tores putant) ad se plurimum aquae
 attrahens illa secum in Mosam devolvit
 que et circa illa tempora quando Angli
 ad

ad has oras appulsi sunt celebris rē occu-
pirat, nec minus quam Athenis ipsa notus
ad non solum pseudomarellimus (cum saepe
tantū tribuo) sed et plura diplomata
donationum episcopis traiectione factam
abundā testantur. Unde tandem sumus
sui temporis id accidisse credibile est, ut
sui huius sui cursus magna ex parte huius
peditasset, et iam perbilior fuerit fan-
le ventorum mirum ac frequentibus
temperatibus cessit. In oculis ex
proximis collibus eius situs fuerit
obturatus: quod quo tempore factū sit
divinare magis, quam recto statuerē licet.
Nec huius qui de hac Atheni obstructione scrip-
serunt, indubitatis argumentis aut huius
morum facti suas factum stabilierunt
opinionēs; quorum duo sunt rei solentis
sentia (ut illorum etiam opinionibus
huius miracula huius somniant et Volubrodi
precibus rem totam assignant) prior
est eorum q̄ anni eius obturationis sta-
tuit 860; cuius meminere Annales

vulgatis

vulgares ex Gerbrando, Heda, Snouus Aurel.
 Bardandus, Hortensius Haemrodus, Junius
 Douza, Bochenburgus: ratione eius adse-
 rentis, quod ad illa tempora magis tem-
 pestates, flubiorumq; inundationes circa
 has terras contigerunt, et qd tum raris
 fugatisq; incolis, vastatisq; a Normannis
 opidis, aqua vis libere per oia nemine
 resistere aut impedire valente vagari
 potuerit. Contra hanc duo faciunt
 arguta, quae sic satis valida videntur, nã
 quod antiquissimi rex nostrarum scripto-
 ris fo: Bolla, Annalium Egmondanarum
 collector, Amylus Stofius, Cronici Hismi-
 ci auctor, nihil eius meminissent, tum qd
 si Rheni ostium eo tempore oppellatum
 fuisset, ita ut nabygia ex Oceano veni-
 entia more solito non admittitur,
 Baldericum Antykitem animum ad mystau-
 rationem Traiectinae vrbis a Normannis
 vastate verosimilitate non fuisse appli-
 caturum, verum mansurum, Dabentium
 ubi tum episcopij sedem fixerat, mansu-
 rum

cuius situs ad Tifulam leuium nauigatio-
nibus et comersis longe opportunissimus
Nec hoc tantum a^o 860 inundationis
aut Suismodi violentis tempestatis ac-
ciderunt, verum saepius hoc malo vex-
ata haec provincia, et maximi quoque
diluij meminere scripta in arguis nri
extantia circa a^o 900 sub Raghobodo Epo
in haec verba. Anno ab incarn. dñi Dccc.
apparuit in caelo mirabile signu. Stelle n. b. e
sunt vniuersae tanquam ex alto in orientis
imo fluere circa poli cardinem ois flv
inter se in vicem concurrere qd prodigium
secute tristes nri calamitates; acrius
videlicet maxima intemperies, turbique
ventorum, turbines, fluminumq; tempestos
suos transgredientium terribilis quedam
quasi catadysmi imago. Similes et ante
et post tempestates contigisse no sicut
memories proditum est: ita vt nulla ne-
cessitas, aut firma ratio vany mutationis
ad s. d. annu accidisse confirmat.
Altera sentia eorum est, qui longo post
m

in annu mense 1170 restituit hanc
 them obstructione, antequam tu Godefrido
 cuius temporib. ingente conligit in-
 undatione phibent amaly, adu et
 Aselli maiores, pstris domus q, ad moenia
 Utraxetma caperentur, et oia circum
 nauibus perbia essent. Hae no tantum
 scriptores domestici sed et Godesfrid. mon.
 d. pantalon. Col. in cronico sup tradit
 his verbis: A^o 1170 mare vehementi ve-
 torum vi liminibus suis extrusum 4. non.
 Novembr. terray Fresonica ex parte sub-
 mersit. muniturunt et huius Beke et
 de co conicu Magn. Belg. quibus quibus
 dubij et bacillantes videntur accedat the-
 da, Snouus, Hortensius, quin et ipse Douza
 hertius, neq. ab hac valde alienus est
 Junius. Sed nec illi in sua opinione ma-
 gis firmi sunt, cum ego eam sententia
 rertissimis testimonijs ex nostris archiuis
 decompertis d. struere possim; et quibus
 duo adferam, vi exceptione maiora: priora
 de verbis mendo agitur, ubi haec verba le-
 guntur.

leguntur. Ao 1148 conflagrauit maior
pars ciuitatis Tr. sub Heriperto epo, et tunc
futuris periculis prospecta est, et pro a-
quarum vniuersae comoditate acquirenda
ordinatae sunt fossae p urbem et aquae
a Rheno inductae, quae in Vestra flum.
perpetuo decurrerent. Si n. tunc Rhenus
vltima ante solitus per urbem cursum
suum tenuisset, vno opus non fuisset
fossam illam siue canalum, vltimam vocant
ex Rheno sine lecta per interuallum
deducere in Vestram usque, cum Rhenus
olim media urbem vt saltem vestigia
monstrant diuiserit. Aliud in-
strumentum in hanc rem producendum
stat in tabulis Traiect. interuallum
quod et Heda in Baldrico epo habet,
Fred. i. Imp. de aperiendo Rheno albedo
quo liberius decurrat per Nodam in prox-
imum mare ad a. 1107. vnde patet Rh.
ostium longe ante illud tempus obscur-
tum fuisse, pontibus longis de Tatarachis
flumine illo coeucto ne vltimis Janus
inferret, quibus et hoc diplomate per-
vsa

visum Imp. se voluit. Ex quibus omnibus
 appertum est, quod de causa Rhemi alius
 paulatim minus et totum inceptum ac
 tandem eius optium de temporali oppletum
 fuerit limo et arboribus, passim vero tempore
 quando id factum, quicquid scriptoris tradit
 ignorari, quod nec ullis ecclesiasticis coniecturis assa
 qui in hunc diem potuerim facile certior
 demonstrandi me rursus ^{ad huc} profitetur
 manum suam gravate porrexiturum.

Cl. V. EL. PONTANO M. D.
 et in Illustri Gely. Scala pro
 fessori etc.

Clarissime dno professor Gracissimorum tuum
 ad meas lras responsum, et prompta in me
 tua benevolentia fuisse, cui respondere omnibus
 modis cuperem si facultas adesset. At in la
 rim iam amplector de animo amicitia ob
 lationem, vel potius adfectum mutua in
 clinatione et studiorum similitudine ta
 cito consensu iam ante inchoatum, megi
 huic me defuturum quoad mens integra
 in suo statu remanebit, spondeo. Etas
 quidem gravior est. Lxxix quippe annuum
 agenti, verum erga studio meliorum lite
 rarum

rarum ac patrie historias promptus
adhuc pro ingenij tenuitate animus per-
stat. De litteris ^{Tuis} Una cum libro episto-
larum Lipsianarum ad me missis, quid
acciderit ignoro, saltem ad manus
meas nihil eorum a vobis perbuit
Attamus hoc vrum ep. a D. Strubero
mibi Exemplar datum nulla de te ad-
dita mentione, quod in fronte libri
ipsius manu etiamnum notata haec
verba ostendunt: Et Viro Arn. Bret-
fc. mittit cum salute P. scrib. Sufficit hi-
soluminus amica vestra de me relicta
in eod. libro memoria pro qua ut iam in dicit
vi magnas vobis habeo gratas. Specimen
epistolarum ineditarum quae ap. me super-
sunt post vestra illa editionem acquirari
adiunxi hinc ut despicias, si forte nobam
ac suaviorum dare moliris, an tantum
ut inter priores locum capiant, quod si
intellexero, reliqua deo volente sequitur.
Quo vero ad hanc tuam statim non restituo
sciam, in tua future occupationes vestras libe-
rarum

varis, quae vos publicè privatimq; exerceant
 quas vobis intorpellare; maluiq; has
 differre in dies canicularis, quando tibi
 fortitan optum dicit meas nugas Ligera.
 Enumeratio editorum ac venditorum a te
 librorum accuratissima fuit qua et meo
 desiderio factum est satis. Utina D. O. M.
 vitam et valetudinem concesserit, ad
 ea quae restant perficienda, magno rei
 literariae bono, et commodo posteritatis.
 Ego ab aliquo iam tempore in patria vixor
 historia. Annales et Cronica nostra, Becka
 item et Hedam cum melioribus scriptoribus,
 monumentis item in archivis, hinc reliquis
 conferre capi, multa in his adnotata et
 notanda inveni, quorum quaedam data
 occasione cum amicis Mezula Scriberio
 Vassio et nuppe Ampungio et uxoribus
 tui et sphalmata quaedam in Harlemo suo
 indicavi, mutaturis ea si vita summus
 rerum arbiter ipsi concessisset communi-
 tavi. Cum D. Scriberio multa sexpenumero
 tam

Gelica
 optarem
 videre.

tum rogam tum absens per litteras contuli
professor Vossius diligentissimus etiam Antiqua-
rum rerum investigator aliquando mihi
auxilium vellere soluit ut ea quae quoda-
modo rearsibus publicis faciam quod
meae tenuitatis conscius defugere
est orulatissimo potissimum serulo sem-
per consultum putavi. Tandem tamen
extorquente proximo polyhistori
illo laboriosissimo Jano Gruterio a me
factum ut ante illam Germaniae ruina-
em multiterem cronicon Britanniae et
partito post Heda historia aliquo modo
immaculata (mendosissima n. a. Fucme-
no edita sunt) natius meis historiis
adiunctis cum reliquis Belgicis scri-
ptoribus edenda. Quorum Turbahi in
Germania rebus, quo debuerint ignoro
tantum ex postremis eius ad me missis
litteris eo ista perhibuisse intellexi.
Vidi pridem responsum vestrum apologeti-
cum ad Fr. Swertzii calumnias, modis
tum

modestum sane; et mirabar ab eo prola-
 tam illam in vos iniquam censuram, vi-
 sus n. mihi fuerat homo similes nec
 layolitis admodum amicus, licet Romanis
 addictus sacris: puto perinde secutum
 in ea Andr. Schotti (quem plurimi fa-
 ribat) iudicium, quod extat in p[ro]fatione
 nisi fallor epistulorum Croci Amstelod.
 ut quod, cum suspectus est ip[s]is patrib.
 falsitas, talibus scilicet flostulis redmi-
 ve domum offensas debuerit. At ip[s]e
 ram abierunt ad plures, et iam de his
 iudicare modo ea manuum cura est
 possunt. Adde rem plura vir clariss.
 nisi deserer meo otio vobis molestus
 esse aut parare fastidium, perinde
 sic sitem, et si id vobis non ingratum
 futurum intelligero, interdum mis. X-
 igui forsitan precij literulis et opinio-
 nibus interpellare poteram, ut tuas sal-
 tem eliciam. In otio quippe mihi non
 senescere, valeatque o[mn]i aere turbis ar-
 fori molestus, comessum est. Valebis
 elures

nisi occupato
 non videretur
 vobis in-
 putaretur.

clarissime, et me licet inter ubertissimos
tuos non tunc adfectu postremo habe, qui
gratia tuam. Seditio, et publicis
rubandi studium, in seipsum estimat pluri-
mum et hanc amat. Az. Bruxelles.

in literis ac
historiis quate-
noster in lex
velli debent.

Ad Joem Blanchendalium

Joatarium

Deus ad me missis, mi Cognate doli ad
pervenit, me tunc id mirum flagrantibus
in Germania bellis, cum illis diversarum par-
tium verberis perirent. Ex his in domibus
ad Adfines tunc Manpoetium, et sorores
tuas scripsit de valetudine vestra et timore
patris felicitate in Italiam peracto per ego,
quo non tibi ex auro gratulor cum voto, ut
eadem felicitate in reditu utaris. quod D. O. M.
concedat si forma in suis fiduciam persistens.
Italia sat his placebit, est n. paradisi Europ.
si non orbis totius, credo te tempus ibi no-
stiose tueri, deum oculos et animum
eo intendere ne frustra tantum timores
sustipisse videaris. Ego olim magnam in
partem vidi, sed non ex fructu quo bellum
et animus non semel fuit eo redurere
nisi

nisi matrimonij vinculum illud precibusset.
 Si Romam spectas, invenies ibi quo dicitur
 terris; Sunt praeterea aliae urbes, Neapolis
 Florentia, Sena, Lucca, vix digna, sed
 rante ut ambules mones, ne in Laquibus
 mridas, haud facile deundas. Nequam
 sit, quae memoriae digna videbuntur anno-
 taris, nam littera scripta manet ut bulgo
 dicitur, tum memoria saepe labatur.
 At ne mris longioribus grabaris, ia fimo
 tum salute a me et mia, quae vna tum
 tuis optat tibi reditum felicem. Ex patria
 urbe festinante ralamio Non. Apr. 1634.

Tuus ex animo
 A. B.

Ante 46 annos Bononia
 rrbisi foem Honorium Ax.
 elium populare nrm, quem intelligo Roma
 vidhuc agere. Est Jc. Synegri doctus, ut
 scripta ab eo edita testantur, hunc se
 sicut integrum meo nomine salutare
 velis, et simul de statu eius ac valetudine
 inquirere Te 2040.

Clariss D. et prof. Isaacio portano.
 S.P. Clarissime D.D. Literas Tuas simul cum
 poemat.

poematum tuorum libello munere mihi gratif-
simo a cl. Doctore Mathes J. C. genero tuo,
quem intelligo illustri schola nostra quam
Magistratus hic noster molitur operam
suam adduxisse: quae re sane gabibus sum
plurimum, et occasionem iam praeforibus
esse putavi, & nostrae amicitiae confir-
manda, ut novam cum Doctore Mathes
contrahenda, ~~has~~ quoque coram his esta-
te proxima videndi. Interim hoc pal-
licor, si quid in me erit, quo usui aut
comodo D. Mathes ee poterit, nequaquam
ei defuturum, deum gemina hanc causa
eam obviam amicitiae colenda, cui
implecturum. Poemata tua elegantis-
sime culta praesquam placuerunt, & summi
Hinsarii illud Galicum; neque quicquam
in his desideravi praeter literas minutio-
res aetatis meae vitio, qua oculi caligare
incipiunt, maxime si ad lumen legantur;
nec mirum septuagesimum iam annu magis
se si id accidat. Porro his gratias ago, et bellis
Sabira

habere, vel parva tecum facere si facultas
 adesset. Recensio mihi Chroniconum Becani
 et Heda, prelium expresserat, tantum Bibliopo-
 la, qui ultro xam a me expetit, chartarum
 difficultatem obtendit. Offirina etiam chartarum
 in Germaniis pleraque vacant vel corru-
 ptæ sunt, adeo ut vix sufficiant quoti-
 dianis usui, cum Gallia suas etiam Hispani-
 as et Italicas minuet, et quod in solis
 Moscovitis hac anno plures suppeditavit.
 Addebram olim hysdem scriptoribus notas
 quasdam hystoricas sed tumultuarie tu-
 angestas instante cl. Grutero, quarum
 nullius speciem me apographum extin-
 ram, nec tanti rem, sed meo, ut iam
 superior incomodo estimabam. Nunc
 cas utcumque & memoria reborabi,
 non destinato opere, sed tantummodo
 ut nonnulla quæ mihi a veritate abier-
 rare visa sunt indicarem, ut & nostris
 monumentis corrigendis, quibus et addidi
 & opinionum & similitudine alia minus
 obvia

chartarum

Becani
Cranici

obvia. Furmerij Exemplar quam sit corruptum tū clarissime dicit, intelligere qui in usus es, potes, cum nulla in eo pagina integra sit. Dixi causa binum addam qd. est pag 48 lin. ponit ubi agit Bona
de bello Ultraectino. Hollandico: nū gelbe
Comite: Otto (inquit) Comes Gelria suis
paullatim diffugientibus trans Mosam in
equo cursatili retrocessit. prelium a har
gestum in pago Velua prope montem
Aymonis haud procul oppido Rhemensi,
at que ibi Mosam fe. restituendū qd
ex Mess. et loci situ trans Nodam, qui
locus nunc de grebbe vocatur, ad limite
utriusque Geldrici et Ultraectenis domi
natus, quasi hincdam duas contracti
et sane vidi litteras Salbi conductus ut
vocant, seu securitatis ab Ultraectenibz.
concessas in quibz limites inferioris et
provincia exprimuntur inter Nodam
et Bodgraens, et alijs plurimis in inscri
mentis illud ex: nos vocabuli extat.
Adian-

Adiungo par epistolarum Lipsii MSS ad Leonem
 vtrum quibus plura addidissent si ad
 manum habuissent Cent. posthumas, videro
 me acta auferim aut vortas describerem.
 Vale clarissime Dne professor v. Salue ab
 eo qui te observat et rogit Az. B.

Et consultis. v. Io: Honoro ab Axel
 F. C.

Salue virorum clarissimorum et consultissime,
 Quam gratae mihi fuerint post 47 annorum
 intervallum vester litterae, non puto ignora-
 bitis, cui illud persuasum
 semi semis vox est iucundissima.

Ego recte qui lxx annorum aetatis iam supra
 et mediocri adhuc, divina benignitate, vale-
 tudine, suoz, non parum tuis scriptis deli-
 tatus sum, rum tenues alioqui, apud me vix
 superesset memoria, eaque post multos annos
 quasi resuscitata, ex eo quod apud vos Dnm
 fo dicit, virum varia eruditione cultu
 (qui a tenuris mihi notus, amicus atq; insup
 affinitate iunctus fuit) ex hinc vixit dum
 finisse intellexissem, cuius etiamnum ap. me
 plures litterae seruo eleganti varietate inspectas
 et nonnulla ab eod. observata ap. vos supra
 ex

Christus sanguine D. fore didici Accepit
etiam quod cum nuper in catalogo librorum
qui ex nundinis Francofurt. ad nos singulis
semestribus perferri solent, non vestro
insignitum librum inveniissem, quo nuper
diligenti methodo tus pontificatus illustra-
retur, mihi crederet desiderium cognosce-
re de qua quis vita adfuit de condi-
tione, etate, studijs vestris. Habes n. in
adversarijs meis de scriptoribus Batavis
collectanea. In patria quoq. historiay
quedam a me tentata sunt. Unde cu
Blanskendalms uxori meae cognatus
Medicine candidatus Italia petent,
sub in sedula mandatum dedit, ut si
forte Romam adire contingeret, vos meo
nomine saluaret. Vaque rix comode respit
adeo ut epistoliam a. v. A. ad me impetra-
ret, quod ut iam dixi, cum iucundissima
in mei recordatione rix. presertatary
lectum fuit. Ad Axelios quod Atinet,
paucis habe, quae mihi composita post tot
annorum tenebras. Sub comitatu castri
Gandabensis (vt Mirabus in cod. Donat Belg. 143)

quatuor olim villy, Afrede, Boeselt, Axela, Hul-
 sta cum tota terra Wasia censebatur, que
 oppida etidem sub. Diocesi Ultrauetina usqz
 ad a^m 1559 & quando nouo Ep^o Gandabensi ad-
 iecta sunt, floruerunt. Familia vero
 nobilis Axelorum, ibidem in pretio olim,
 sed quorum memoria a pluribus iam annis
 in obscuro fuit. Eius familiae ut et oppidi
 gentilitium signum tale. Marchantius
 sub Balduino, Constantino, Flandrijs Comite
 vixisse videtur circa a^m 1292. Levinus Axelanus
 fuit exlti p^{ri}s. Axolanus pfectus Flandrijs
 sub Lud. cesario Comite a^o 1322, qui et dⁿⁱs
 Axelle dicitur ad annum 1339. Meminit Meitz
 donum Axellensis in Expeditione cum Guidone
 Comite capti a^o 1304. Johis ab Axelle ig-
 nabit quoddam diploma a^o 1339, Johis item
 de Axelle xii scilicet iudicandis Gandavi
 nominatur a philippo Spinio Flandro in
 Regi suo nobilit. Fl. circa a^m 1346, qui et
 meminit dⁿⁱs Habelle Axelle Damus de Moir
 Led nupta D. Tiburtio de Abrele Equit, et
 D. Margarety dⁿⁱs Axelle vxoris Alexand. villa-
 ni ex Duce Comitibz Gandauensibz a^o 1304.

// Gerardus Rastin
 gemi. 7 Habelle
 item Habelle fuit
 vxor

Indano notata in hist. Remana mundana ap:
quibus sunt et fides laetitia dñs conuix domini
de Axelle circa a 7400, et Elisabetha
Maximiana Axelle domina a 1224 mortua
haec sunt Cl. Consult dñe quae succurabat
nobilissimae eius gentis collegium. Si breu ali
a in meo vobis meo usus erit, iube tm
pro ingenij facultate promptissimo
Vale in patria vobis, vobis die quo olim Suma
no ad curia maximum, furebant Roma
ni, muros nisi fallor, munitiora 1000
martyrum celebrant. A 1635

Ad ora amicitiae obsequia
Parchis. Az. Breg. s. p.

Cl. V. Casp. Barlaeo Med.
& philos. ap. Amsterodamensi
professori Az. Breg. s. p.

Qui filii, charissime Doctissimae BARLAEO
vestri mihum haudquaquam oblitus, quod
partim aetatis vitio tribuas velim, haec
n. mihi runctatur & tarda maxime
haec hysme supbeniente partim vha mri
ty deliberationi, cuius obiectus quodammodo
tut

tot tamq. crudelis tuis scriptis, etiam non
 tuis sed & alius, quibus me tibi scribas,
 ingratus videre in benigna illa tua libera-
 libatem aliquo saltim munusculo agnoscere
 promde deservens quid potissimum ad vos
 darem, librumne aliquem, de quo dubitaba
 ay esse profectus, is continebat Famiani
 Strady Belgarum Historia ay nunc aliquo
 honorarium, tandem fortissimi principis
 & strady nri dicit thezaurus vultu argenteo
 expressus una cum simulacro pugny descript.
 mittendum putabi, quoniam non ex suo pretio
 (quod exiguum est) vobis aro dantis esti-
 mare ut velis, obsecro: nec opus est mul-
 tis hunc ap tu byzbiis exprimere satis ta
 ante cognitus, nisi n. me et ingem tui
 cultorem, si quis alius est, et ex intymis
 affectibus vobis amicum, quibus mihi
 animum tantis dum vita supererit Dig
 mihi conferret in votis no vosmetus e.
 Cape igit amississime Barlaam (hinc
 hoc tempore tecum redibens de amo-
 rem meum in Te effundit) hoc exiguum
 mun.

munusculum natali rursus 72 die die
ad te missum, quis sit, an sequenti
Deus adiret. Vno etiam Dei
benignitate sic satis ex voto, me
quicquam tam moleste corpori ac
hyemis rigor, qui nunc satis moderatus
est. Misit ad me Duxcesso nuper
clariss. vir Jo Bibericus librum
suum de humana vite **TERMINO**
ubi iudiciorum huius seculi virorum
iudicia de eo explorat, qui quidem
liber eo mihi arctior quod Barle
ubi nomen et simul politissima et
de re sententiam inveniunt. Ego sum
terminum illum quem mihi Creator meus
posuit, libens libensq; expecto, scitq;
is quem ultimum vite momentu credid
rit, et tantum mihi sufficit. Vita a
hac quod mihi tribuere ultra vult
pter delictorum cumulum et miseria
solatur una spes melioris ventura
Vale mi Barle 27 y Mart. 1636.

De termino
vite.

Ad clariss. v. Jo. Haac. Pontanum Med.
et professorum Harderwicenm

D. p. Domine professor. Cuius nuper
et alque notantem olim ad comitum fo:
Bekam elegit, et in Ottonem primum
Geltici sanguinis Antistitem 12. invidisse
vundem Bekam et ex eo Huterum miserum
ibi Hallucinatos compari, qui hunc Otto-
nem faciunt fratrem Ottonis in Comitibus
et cum eius fuerit filius, et Gerardi in
comitis fratris, quod Aquilius et Gelinog
satis clare ostendunt. Verum quod Aquil.
et cum eo Strinzius s. d. Ottonem comite
ab e. 1202. obisset tradunt in eo mihi
potissimum aequa haeret. Nam si Otto
noster ad petitionem patris sui praesulatu
ad eum fuisse, quod contigit circa a. c.
1210. vel, ut alii volunt. 1212. dicendum
esset, Ottonem Com. praedictum longe ante
1202. superasse, sed cum de eo dubitari pos-
set, hoc factum retinere, et Ottonem comite
ab adhuc 1204. in viciis extitisse, quod ex
diplo.

stamps Lay
st. Munster
quoque in eo
indistincte
antur.

De ottonem
Gelt. com.

Diplomate, in Archivis summi Collegii etiam
num extante, constare potest: in eo
n. legitur. quod Otto Comes Gelue
a^o c. 1204 interfuerit concordie inter
Theod. antistite & comitem de Loon
inter una cum Hugone ep^o Lodovici
Henrico ducem Limburguo, Joh^o March.
Normannensi & Wilhelmo patre Com.
Flandrie. Quod tu clariss. Dno
sa de re habes, vel invenies, cum
integrum sit indicare ut velis proprie.
nec n. illud ab instituto v^ostro sit
alienum qui in Gelueis iam versaris.
Interim Doctiss. pont. quam optime te
valere cum tuis opto atq. ad Deum
voto, quo ad felicem finem inchoata comode
prosperitatis ^{secundum} ~~dispositis~~ ^{theoriam} vale. Clariss.
Vix ~~et~~ me tua Tui amantiss.
Trajecti ad Rhenum Ar. Buchellii.

Trajecti ad Rhenum
V kal. Jul. A. c. 1637.

Jubeni Doctiss^o Mart. Vossio S.
Ar. Buchellius

S. P.

Juvenum doctissime. M. Vossii. Vini mihi An-
 naliu[m] Holl. libros a te commendatos, sed
 sordido stilo conscriptos, in quibus et iudi-
 cium tuum et fidem non laudare no[n] possu-
 m. Et certe hinc de patria tua, quam optime
 miratum te scio. Restat ut rolophoni op[er]i
 suic imponas, et ad nostra usque tempora
 hystoriam perduras; quod maiore fiducia li-
 rebit, cum sequentium annoru[m] res gestas in
 scriptis publicis conscribas, inspicere propius
 licebit. In his vera, que ab origine gentis
 deducis, aliquando nos tanquam in tenebris
 palpate, et comesturis non semper certis
 uti, nil mirum; cum vides multa ex vulgi
 tantum fama, fabulis simillima tradantur,
 ut vera a falsis religere, disputati indubi-
 tatis rerum monumentis, aut scriptoribus
 politioribus, vix detur. Nec prinde non
 videtur debet si nostri temporis scriptores in
 rebus tot seculis distitis ab hoc nostro, diversa
 interdum sentiant, nec per oia[m] inter se con-
 veniant. Ego lib. 2. ad annum 1179 in hyst[or]ia
 Colonie vides a comite Florentio in ludos

De Ludis
 zquestibus.

zquestibus

Quæstus magno principum consensu, ubi
a Scribitio notatum indeni & Jo. Hierolo
(Georg. Buxinco scribere debuerat) cuius
librum de ludis Quæstus Germ. vulgari
lingua dicitur Et Modus in latinum
demonstrat; Fuit a. is Buxinco Heral-
dorum suo tempore Heraldorum (ut
vocat) princeps, qui fabulosum hoc opus
ante c. plures annos in gratiam Nobil.
Germaniæ conscripsit: a quo non tantum
reductus Scribitius, sed et illi qui principum
Germaniæ stemmata magno molimine
in lucem dedere, quorum origines fere
hoc scriptum spectant. Id olim meminim
me parenti tuo indira se; Quod me tum
temere a me factum putetis, paucis fir-
mum illum detegere propositum, cum
infinitis id aliisque multis argumentis
possem, et aliquando feci. Legentibus
statim in ipso limine sic occurrunt multa
posterorum seculorum inventa. At in bibli-
bulo Florentino Guis fabelli (ut alia
pretermittam) turpiter imponit is auctor
Florentino

Florentia tribuens tit. Comitis Hamoung
 Hollandie zelandie ac dñi Frisii, cum
 ad Hamoung post 123 annos ista
 comitatus prebendit et ap. me Theodori
 filij huius Florentij diploma d' ugg legitur.
 hoc initio: Ego Theodericus Hollandie Co-
mes. hoc scriptum ddi. 27. Quae in pludio
 horum ludorum sequuntur, de electione
 loci, et hinc addita, mea sunt ab ipso
 pompa: quod luce meridiana clarius
 patebit, si nota nobilium Batabicorum
 inspectis, qui tunc a tursumby hinc
 inter se pugnant, ubi pene pax sho
 p. pcedit inditio, in pnam proceduntibz
 hoc dno de Bredrode, Anton dno de
 Wassenaer, Simone dno de montfort
 Curolde dno cromenburgo, ptito dno
 Symandano, ~~Edwardo~~ dno H. p. hinc
 Arnardo dno de H. p. hinc Kom. p. hinc
 Alardo dno ab Em. p. hinc, Guil. dno ab
 Ertkel, ab. p. hinc. At exortiamis hos seras
 et nabe ut videtur genitod, ita nulli unqz
 notod. Quis Antonium de Wassenaer.

So.

eo tempore agnovit, in Borthenbregus
quidem, qui faciles alioqui in eiusmodi
vires in lucem producendos. Quis fortis
Bredrodus, dnm invenit, cum eod tem-
pore (si Borthenbregus fides habenda) vixit
Florentius Ver. 2 filius istius loci dms,
cui dictus Sinoy dms de Montfort miss
de Gallijs vel Germanijs sunt acceptos.
Qui ^{vis} fando audivit, vult scriptu apprit
Cunoldum dnm de Cronberis: p^{er}ts
Egmondus dms eo tempore nullus fuit,
immo si Hutei ex Borthenbregi tabula
genial fidem merentur, fuit tunc in
viris Egmondus dms Gualterus. Eber-
hardus a. In Westeringis oio fictus e
et, cum popo centum annos ne nomi-
quidem Westering audatum, sed Amphely
terra Gteus (ubi nunc oppidu e etc
Westering) quaedam bonis pcedia a Mariani
collegio vacantelari vult possident.
Nullis etiam in monumentis invenit
Rinardum dnm a Homerspaul aut Alar-
dum & mskivale patrasan, qui primus

Et inquit ostendit oraverat Gerardus Eques
 Terra temporis Wilhelmi Romanorum Regis.
 Hoc locum istum tunc potuit Gul. Dns
 de Erkel, cum general. suffragio Johes
 videtur de Culys tunc profuisse, et sic
 de alijs referendum, quae infinita per
 totum hoc opus obvia, et ex his paucis
 tanquam ex vniuerso defum, id est deforme
 factum facile agnosces. Adde ut mirari
 potis non possim huius variam conditionem
 praeditos fidei huius capitibus mensis
 suas general. et historicas instructiones
 voluisse, et maxima sane volumina
 tam incertis documentis referri.
 Sed sic, me praeter Epistolas leges obagari
 longius videar, Rito, et te mihi vossi fortis
 imo precor ut porro pergas, et indicare
 praetera velis quae de reliquis mihi scriba
 dum, mihi inquam ad dicitum 73 anni
 iam propinquant, tantillum n. vite super
 ut vix ea visuerim me sperem. Vale
 Fumorum, doctissime et clariss. parentis
 et quo mihi pridem salutem dixit conscribere
 noster.

nostra Lappius, meo nomine officio
saluta. Festinante, alumnus Praxip
musse nostro Trauehi ad Rhenum non
Jul 1637

Iuus ex animo
Az. Bucellus

Ad Anton. Amelium Histor. profess.
in Acad. ultracet.

Quo^{me} et Excell^{mo} vir

Loqui incipio post longi temporis totinū
um silentium, ut officij redintegrationi
culpam silentij eluam, et a tuo simul
calamo impetrem, quod desideria nostra
dum ambiuozunt. Nimirū plena notiti-
am familie nostrae, quam certū est
Geltiae originem suam debere, sed a
de eorū sanguine quida supersint, et
quod ferre alio, ubi ea proprie radices
suas habeat. Insignia nostra mitto ex-
pressa, ut eorum opo et ductu vera
indagari possit germanitas. Nominis
a. preferendi ipse dubij sumus, postquam
Abamus, auus, pater Cprimi et soli Bo
zuffi

Boruffi ex familia) scriptum est per bay Boemeth
 alij vero nos appellaverunt bay Bommeth
 alij eam Bommeth. Logo T. E. submissis
 ut et cum excellen^{mo} Dno Secretario
 Neuport comunicata, in hanc rem
 benevole inquirere velit. Innotuit
 mihi, quendam nre familia ap. vishu
 Traiectum iudicium fuisse pro magno
 beneficio et munere habebis, si hanc
 nobis caliginem adimatis. Cogito
 quidem cum bono deo Traiectu, sed dubito
 adhuc promotoris mei nutu, expectabo
 a vestra gratia interim copiam fau-
 tores, literas, et iudicium huius rei.
 Si non esset molestum forte Arnhemio
 rectius quid exeretur per literas. Nobis
 quid scribam? scripsit^{im} Poloniz Kapu-
 tarius veram effugam vel mita T. E. vel
 feram usus, Defuncti Imp. Rom. filiam
 domum ducturam credo vos iam manko
 intellexistis, a me pro recto habetur.

Nupt

Nuptias excipiet autumnus in quibus bis
vimus. Vale cla^{ma} vir, et me ama. ^{sup}

Bat. x Junij a^o 1637.

Exc^{mo} Dno Secretario Nuptiorum fatori
magno s. affectu & arg^{ty} Gostoly adstrabo

C. E. T. obs.

Ad. D. Adoff. Vorstui Cogn. Henricus a Boemela

S. p.

In professor, Cognate dilecto literas tuas
gratissimas et simul oratione funebre
Ch^{mo} et consultissimo viro D. Cungo dictam mihi
a te tradidit ante hos x dies adstrabo bis
Doct. Martinus quibus et adiuncta Epistola
a matre tua sorori scripta quam vix me
cum voluptate legit, et respondere velle
nisi moerens gravior et tremula indignat
fucundum fuit bestorum omni bona balendi
talem ex nō intelligere. V. Deury v. Max
veneror ut eam Longam feriat oratione
legi, que se mihi et alio placuit, expu
mit n. tury saga illi pcederit amor
et ipsius condita habitata vita elegant
describit. gratias perinde et ego & cogn
tas. Wellsteinus pro ea missa agimus
Longa

longior oio vita dignus erat, & multos
 adhuc annos vivere poterat magno Acad
 mie usque bono: Certe Juridica facultas
 apud vos longiusset, et fulmine megit
 non e bulgo. Dinasta Geminus perduc
 ad me misit librum Epistolarum Casauboni
 inter quas multae et elegantes et erudite
 scriptae, ex quibus vici eruditissimi eru
 nosam vitam distere potuimus, etiam si
 magnis et potentissimis legibus et principib.
 gratas, et doctissimis quibusque viris arde
 tus fuerit: est ille ^{ut} laudando miris
 pro et in torrensando videretur balde ipse
 laud inuicia proboratus totus ab improba
 Layolitarum facta, quae vndique questis
 et confectis mendatis suis famam de
 migrare, ingenium debare tum diabolis
 tumis tandem nocere ad damnis omni
 modo affere studuit. Erat in religioe
 moderatus, recte antiquitatibus et doctab.
 tribuebat plurimum, nec temeraria vchis
 velleque ritibus abundum iudicabat:
 vnde nostris quibusdam in suspitionibus
 vincat

videtur, ac si peripetico adductior esset.
plures in hoc opere comparant Epistola,
ad Strahgerum, Grotium, Hemslun, Thu-
anum, puritate Latini sermonis con-
spicue. Ego in earum lectione iam diu
aliquot infamasti, nec satuari tamen potui
tanta in eis crudelitate, et rerum varietate.
Habeo nonnullas ineditas, quas Gronovius,
qui illarum editionem procuravit, a me petit.
Descriptas forsitan mittam, sed aliquid hoc
est tempus, et difficultas foret in Græcis
describendis, que intercurrunt. Vidi olim apud
affinem tuum Doct. de Barche effugium
Casauboni ad vinum affabre expressam, que
si veri instulpta adesset, plurimum ornamenti
isti libro adingeret. Brusari deditio regens mo-
mentum rebus Francorum additura. Et pro
quo loco conservando Austriaci tantum totale est
pro quo tot prelia depugnata, tot sumptus tanto
hoc anno facti. Mira propugnatorum
perstinacia, constantiam ducis, nisi immatura
sua barbarie stercis ista et turpis *desperata*
virtu-

tem illam foedassent. Rumor laud loetus
 creditur a Turcico bello venetis inferendo
 qd et nras rebus incomode accidere possit
 Quin Martis opera ubique seberit, et hanc
 Mortalium delicta haec sibi mementum
 flagella, corrupta apud quos ad fundum
 spue omnia, ubiqueq; te betas con-
 tentus putatis, virtutum neglectus
 occurrunt. Sed dno Mi D. Cognate
 si vobis annuum hunc mponentem feliciter
 prorsus furo.

J. A. B.

1639
Kal. Jan.

ANNAE MARIE A SCHURMANS.

ADOLFVS VORSTIVS ΕΥΡΩΠΑΤΕΙΝ

Jam biennium est, Domina, quod nec Vltrajectu
 viderim vestrum, nec te, sedus illius urbis
 splendidissimum, et qd mirandu magis,
 nihil interea loci utrimque datu literaru
 quod fovenda foret amicitia. Quid h
 patiemur sane sic intercidere? prohius
 filias ad solas opioe oleudiv ut m veteri
 et pro verbo. Ne sciret Deus uti die ti
 verus veritas in nos competat. Scribo itaq;
 data

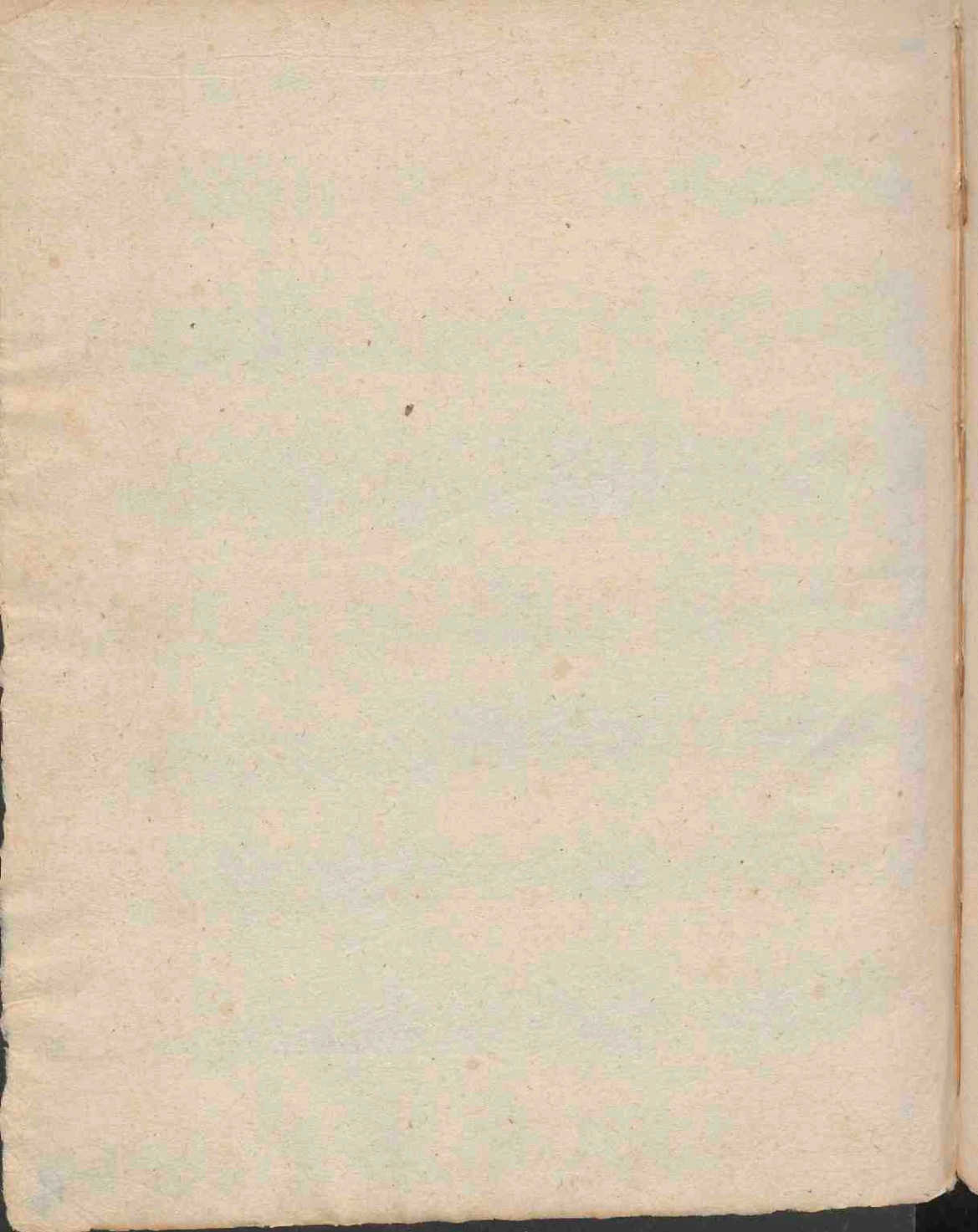
data occasione in probris, et superbum Numen
testor, nihil meo in te affectui, nihil venerationi
virtutum tuarum, pertinam ear
silentio depressis, imo indies tam augeri
etiam ac crescere. Quod tibi credas, mitto
suis rei pugnis certissimum, oratione nram,
quam in funere viri et amici summi P.
Cyneci hinc diebus recitavi. Suscepit
quidem Deus illud nulla eloquentis fiducia,
sed sola pietatis professione erga amicum
defunctum. Verba mihi non ars, verum
affectus dictavit; quae ita quibusdam
placuerant, ut publici sae uiris facienda
esse existimarent. Dedi hoc quoque ipsum
manibus amici; quibus, ut videt, nostratum
poetarum chorus parentare mecum voluit.
Utinam & tu, poetria non infelix, inter
hostes comparuisses, atque ipso ostendisses
opere, te non modo aereas nobilitate Academiis,
sed Academiarum etiam polara lumina
aeternitati consecrari posse. Inhorui nup
tum

amicos. Hæc a te præfeturæ Lugduno, et nr̄am
insalutatam prætoris ur̄bis, in qua tamē
non minoris te fuisse scio, quam alibi.
Hoc me vult nonnunquam. Indulge ali-
quando tuam præsentiam nobis, et castissimam
meam Catharinam, quæ mihi non liberos,
sed liberos hæcenus quinque peperit
sanctissimos coram cognoscere ne tibi sit
graba. Mea tibi domus semper erit exposita
nec gratiorum hospitem ea præcipit un-
quam. Vale et salve, nobilis doctusq;
viro, à me meaque ex animo, et novum
Eunc qui præ foribus est, omnium felici
suspicio impredere. certe is qui exirat,
non desubit modo, virum & Academiæ
nostræ vere fatalis atque funestus fuit
Salvati à me præstantissimus quoq; frater
tuus. Dabam Lugd. Bat. præd. Posti
Natalitij S^{ti} Francisci xij. Calendios h^{ic}
1608 xpo.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

7

Ex actis Synodi provincialis Va
Utrecht.

gehouden binnen Utrecht den 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. Octobr. 1679.

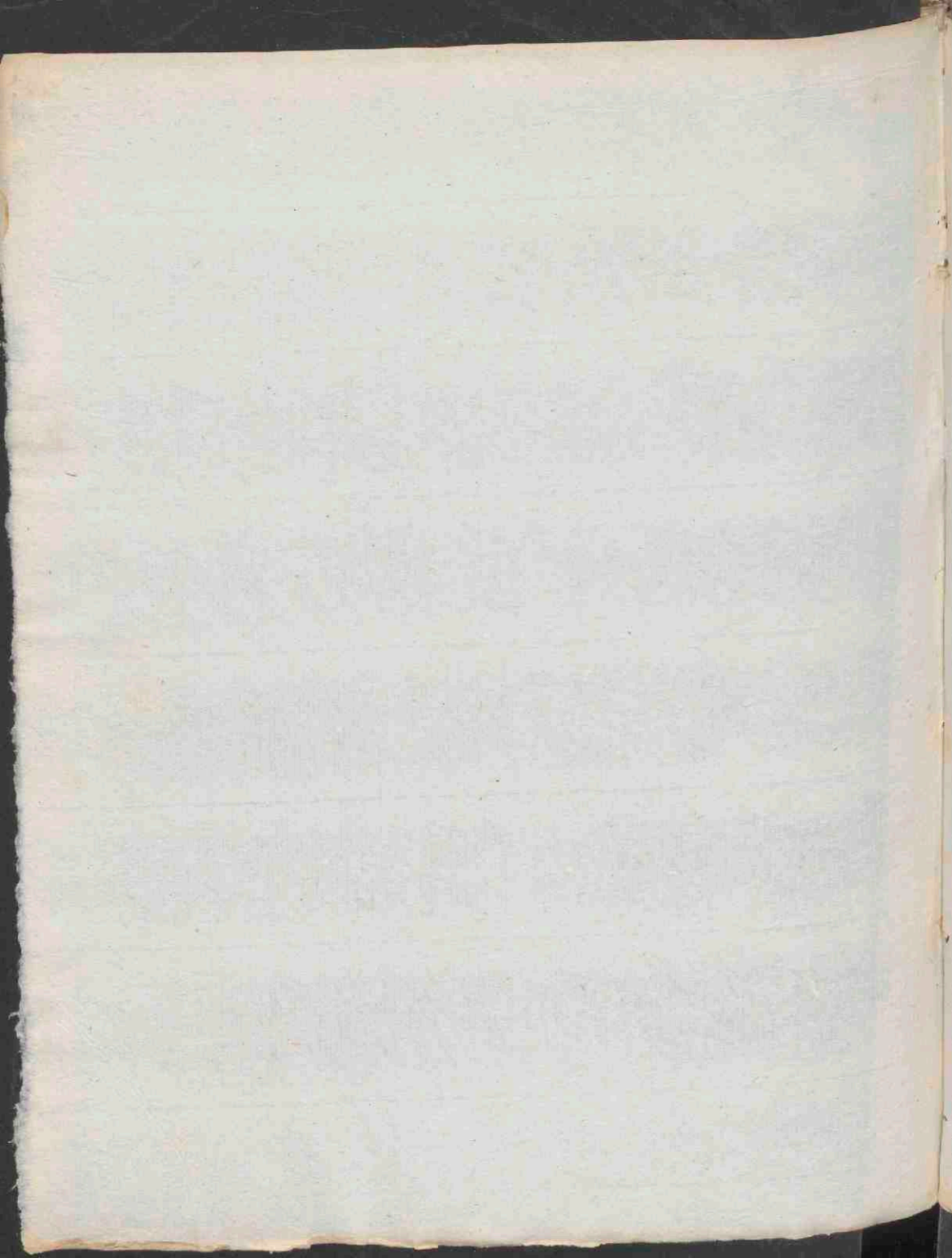
Om de Synodale vergaderinge ende die actie van
die sijn by te woonen sijn van wege de Ed. magtich
h. Staten der provincie Utrecht van de Ed. g. M² Jo-
anna can. in Orde van de h. kerke van oudemynke
Jo. frederick van zuren b. n. heer by shirsh Aelst
deyn van zyn Johan van Noede deest. Bopht.
de Stadt Utrecht specialich van h. Ed. Mo. daer toe
gerommittet sijnde.

van die respectieue classen onderdij synode be-
hoorende waer in gerommittet de naemenvende
duswaer d. G. W. in oudelinge der gemeynten
van de classen van Utrecht.

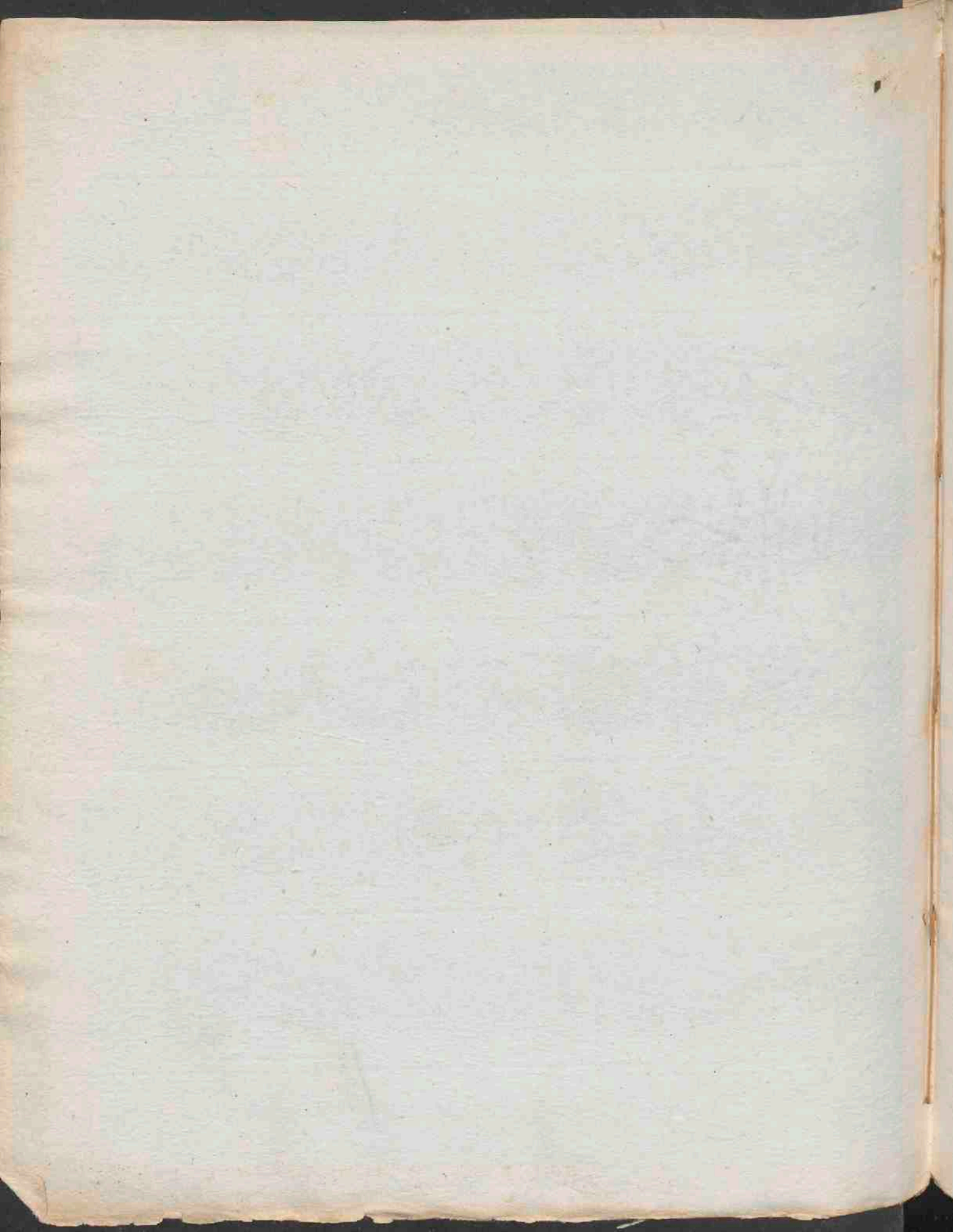
D. Andreas Swanius	} rudi } tante } tot.	Utrecht
D. Joannis Outepius		Utrecht
D. Ludovicus a Renesse		Maerick
- De v. Gerrit Jans van der holl. oudel.
27.

dunt de booren naar aenwysinge vanden H. d. Synode
sijn naem Gods waerom in presidem
D. And. Swanius in affessoren D. Emelius Suffridi
in scriba d. Gerlacus helmusius

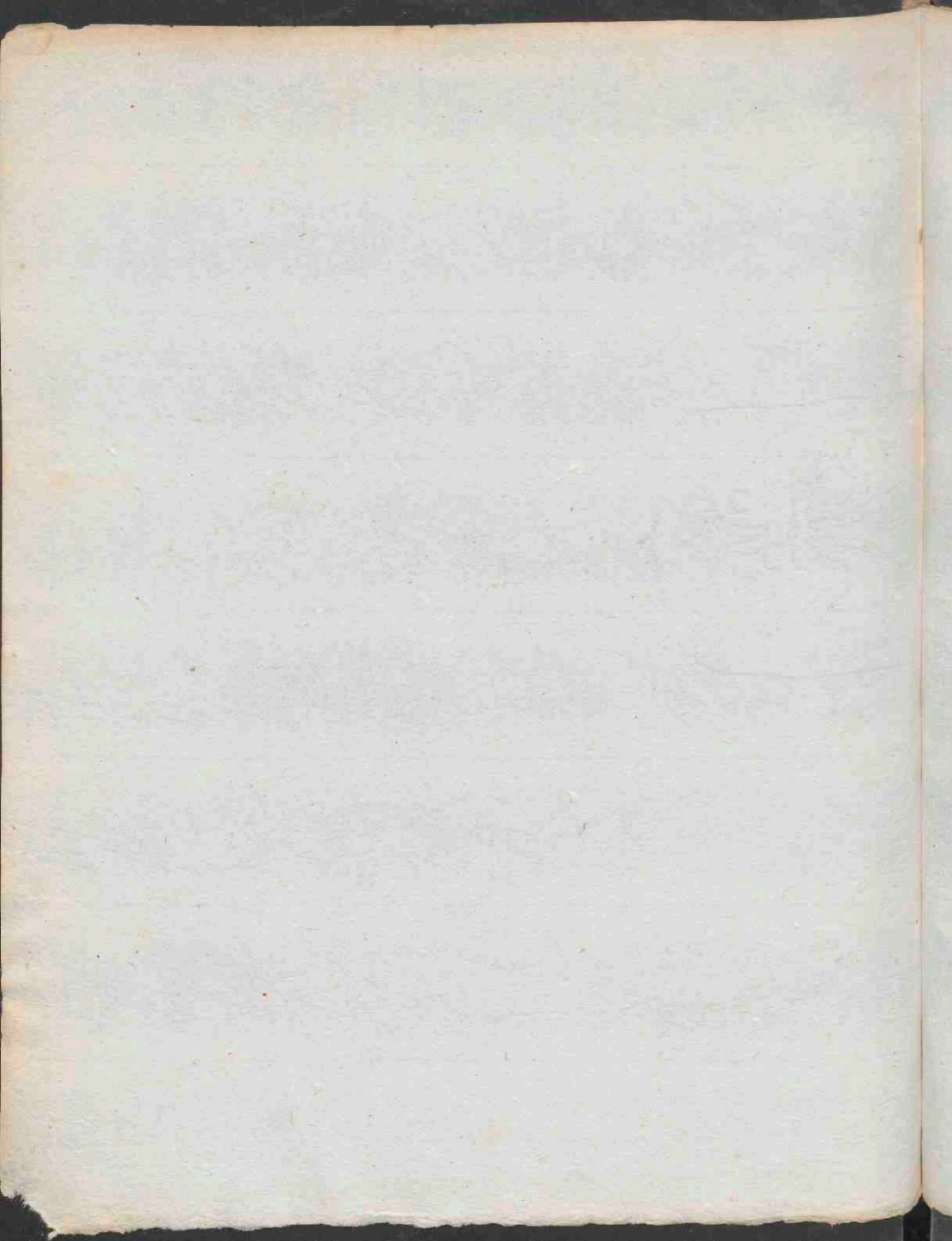

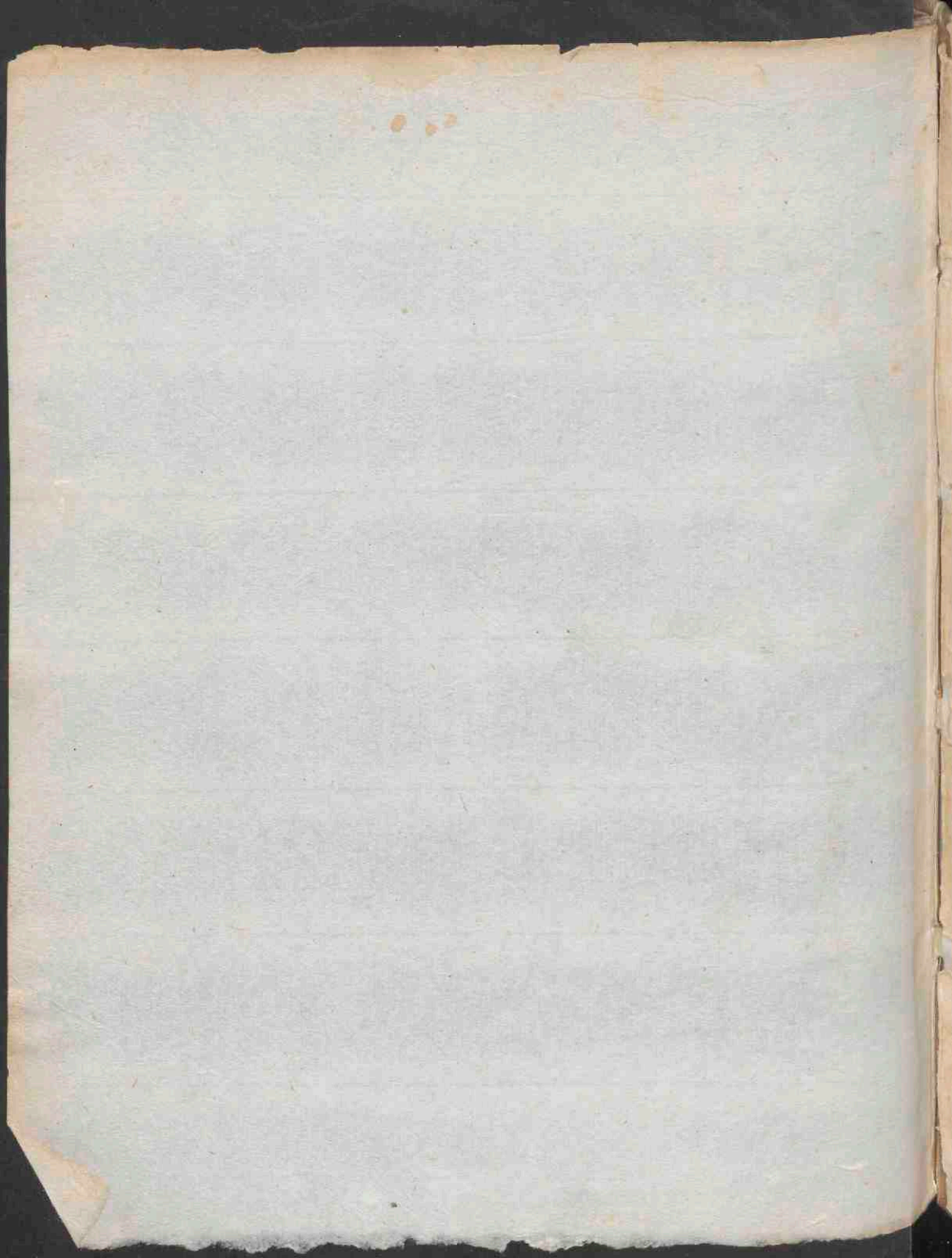

- de Utrecht ad Joan. de Laet. 125.
- de Diederichto ad Gerard. Vosstium. 120. // no. b.
- de Hollandia ad P. Scriverium. 136. b.
- de Amstirlandia. 130.
- de Rhemi obstructione ad Ad. Vosstium. 147. b.
- de Georg. Rexemii fastis triumphal. a. Medw. vixsis. 160. b. lib. B. 67.
- de antiquis. Comit. Hell: diplomat. ad Sam: Ampring. 134.